

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie
Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 - 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v znení neskorších predpisov

Október 2022

OBSAH

I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	5
I.1. Označenie	5
I.2. Sídlo.....	5
I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie	5
II. Základné údaje o strategickom dokumente	6
II.1. Názov	6
II.2. Územie (SR, kraj, okres, obec).....	6
II.3. Dotknuté obce	7
II.4. Dotknuté orgány	8
II.5. Schvaľujúci orgán	9
II.6. Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom	9
II.6.1. Obsah.....	9
II.6.2. Hlavné ciele	11
II.6.3. Vzťah k iným strategickým dokumentom	16
III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	18
III.1. Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať	19
III.1.1. Geomorfologické pomery.....	19
III.1.2. Geologické pomery	20
III.1.3. Podzemné vody	25
III.1.4. Povrchové vody.....	33
III.1.5. Klimatické pomery	36
III.1.6. Ovzdušie.....	38
III.1.7. Pôdne pomery.....	42
III.1.8. Flóra, fauna, biotopy	44
III.1.9. Charakteristika krajiny	57
III.1.10. Sídla	59
III.1.11. Demografia.....	62
III.1.12. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva.....	64
III.1.13. Hospodárska základňa.....	70
III.1.14. Dopravná infraštruktúra	73
III.1.15. Technická infraštruktúra.....	75
III.2. Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod.	79
III.2.1. Národná sústava chránených území	79
III.2.2. Chránené vtáčie územia	92
III.2.3. Územia európskeho významu	93
III.2.4. Chránené stromy	99
III.2.5. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov	100
III.2.6. Ochrana vodných zdrojov	100
III.2.7. Kultúrne zariadenia a historické pamiatky	107
III.3. Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené.....	107
III.4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu	108

III.5. Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu.	111
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia.....	111
IV.1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne)	111
IV.1.1. Požiadavky na vstupy.....	112
IV.1.2. Výstupy	120
IV.1.3. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie	120
IV.2. Celkové zhodnotenie predpokladaných vplyvov	129
V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	130
V. 1. Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu	130
VI. Dôvody výberu zvažovaných alternatív zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu a opis toho, ako bolo vykonané vyhodnotenie vrátane ťažkostí s poskytovaním potrebných informácií, ako napr. technické nedostatky alebo neurčitosti.....	131
VII. Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie.....	133
VIII. Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie.....	134
IX. Netechnické zhrnutie poskytnutých informácií	135
X. Informácia o ekonomickej náročnosti (ak to charakter a rozsah strategického dokumentu umožňuje).....	147
Prílohy	150

Zoznam použitých skratiek:

Bc, Bk	<i>biocentrum, biokoridor</i>
B.p.v. (m n.m)	<i>označenie výškového systému</i>
CO	<i>oxid uhličitý</i>
ČOV	<i>čistiareň odpadových vôd</i>
CHA	<i>Chránený areál</i>
CHKO	<i>Chránená krajinná oblasť</i>
EZ	<i>Environmentálna záťaž</i>
CHVU	<i>Chránené vtáčie územie</i>
MZ SR	<i>Ministerstvo zdravotníctva SR</i>
MŽP SR	<i>Ministerstvo životného prostredia SR</i>
NATURA	<i>sústava chránených území členských krajín Európskej únie</i>
NV	<i>Nariadenie vlády</i>
NPR	<i>národná prírodná rezervácia</i>
OP	<i>ochranné pásmo</i>
OÚ	<i>Okresný úrad</i>
PHO	<i>pásmo hygienickej ochrany</i>
PM ₁₀	<i>jemné prachové častice v ovzduší</i>
SAŽP	<i>Slovenská agentúra životného prostredia</i>
SHMÚ	<i>Slovenský hydrometeorologický ústav</i>
SO ₂	<i>oxid siričitý</i>
STN	<i>Slovenská technická norma</i>
SS	<i>stoková sieť, stokové siete</i>
ŠOP	<i>Štátna ochrana prírody</i>
ŠÚ SR	<i>Štatistický úrad Slovenskej republiky</i>
S, J, V, Z a kombinácie	<i>označenie svetových strán</i>
TTP	<i>trvalý trávny porast</i>
ÚEV	<i>územie európskeho významu</i>
ÚPN	<i>Územný plán</i>
ÚSES, RÚSES	<i>Územný systém ekologickej stability/Regionálny ÚSES</i>
VV	<i>verejný vodovod, verejné vodovody</i>
VK	<i>verejná kanalizácia, verejné kanalizácie</i>
VZ	<i>vodárenský zdroj</i>
ŽP	<i>životné prostredie</i>

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

I.1. OZNAČENIE

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie
IČO: 00 151 866

I.2. SÍDLO

Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra

I.3. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA, OD KTORÉHO MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE, A MIESTO NA KONZULTÁCIE

Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Zuzana Pekárová – vedúca odboru starostlivosti o životné prostredie
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra
Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
tel. číslo: 037 6549 281
e-mail: zuzana.pekarova@minv.sk

Kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Mgr. Michaela Marko – oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek ŽP kraja
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra
Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
tel. číslo: 037 6549 286
e-mail: michaela.grenusova@minv.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

II.1. NÁZOV

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 - 2027

II.2. ÚZEMIE (SR, KRAJ, OKRES, OBEC)

Hodnotené územie navrhovaného strategického dokumentu je vymedzené administratívno - správnymi hranicami Nitrianskeho samosprávneho kraja. Nitriansky kraj zaberá územie 6343,73 km² (<http://datacube.statistics.sk>, 2022). Stav trvalo bývajúceho obyvateľstva na tomto území je 675723,5 obyvateľov k 30.06.2021. Hustota osídlenia je na úrovni 106,52 obyvateľov na 1 km².

Riešené územie tvorí sedem okresov: Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Pozostáva z území 354 obcí a 451 katastrálnych území. Štatút mesta má 16 obcí.

Obrázok 1: Vymedzenie riešeného územia

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

II.3. DOTKNUTÉ OBCE

Dotknutými obcami sú mestá a obce Nitrianskeho samosprávneho kraja:

Okres Komárno

- 3 mestá: Hurbanovo, Kolárovo, Komárno a 38 obcí: Bajč, Bátorove Kosihy, Bodza, Bodzianske Lúky, Brestovec, Búč, Čalovec, Chotín, Čičov, Dedina Mládeže, Dulovce, Holiare, Imeľ, Iža, Kameničná, Kližská Nemá, Kravany nad Dunajom, Lipové, Marcelová, Martovce, Moča, Modrany, Mudroňovo, Nesvady, Okoličná na Ostrove, Patince, Pribeta, Radvaň nad Dunajom, Sokolce, Šrobárová, Svätý Peter, Tôň, Trávník, Veľké Kosihy, Virt, Vrbová nad Váhom, Zemianska Olča, Zlatná na Ostrove.

Okres Levice

- 4 mestá: Levice, Šahy, Tlmače, Želiezovce a 85 obcí: Bajka, Bátorove Beša, Bielovce, Bohunice, Bory, Brhlovce, Čajkov, Čaka, Čata, Demandice, Devičany, Dolná Seč, Dolné Semerovce, Dolný Pial, Domadice, Drženice, Farná, Hokovce, Hontianska Vrbica, Hontianske Trst'any, Horná Seč, Horné Semerovce, Horné Turovce, Horný Pial, Hrkovce, Hronovce, Hronské Kľačany, Hronské Kosihy, Iňa, Ipeľské Úľany, Ipeľský Sokolec, Jabloňovce, Jesenské, Jur nad Hronom, Kalná nad Hronom, Keť, Kozárovce, Krškany, Kubáňovo, Kukučínov, Kuraľany, Lok, Lontov, Lula, Málaš, Malé Kozmálovce, Malé Ludince, Mýtne Ludany, Nová Dedina, Nový Tekov, Nýrovce, Ondrejovce, Pastovce, Pečenice, Plášťovce, Plavé Vozokany, Podlužany, Pohronský Ruskov, Pukanec, Rybník, Santovka, Sazdice, Sikenica, Slatina, Starý Hrádok, Starý Tekov, Šalov, Šarovce, Tehla, Tekovské Lužany, Tekovský Hrádok, Tupá, Turá, Uhliská, Veľké Kozmálovce, Veľké Ludince, Veľké Turovce, Veľký Ďur, Vyškovce nad Ipľom, Vyšné nad Hronom, Zalaba, Zbrojníky, Žemberovce, Žemliare).

Okres Nitra

- 2 mestá: Nitra, Vráble a 60 obcí: Alešince, Báb, Babindol, Bádice, Branč, Cabaj-Čápor, Čab, Čakajovce, Čechynce, Čeladice, Čifáre, Dolné Lefantovce, Dolné Obdokovce, Golianovo, Horné Lefantovce, Host'ová, Hruboňovo, Ivanka pri Nitre, Jarok, Jelenec, Jelšovce, Kapince, Klasov, Kolíňany, Lehota, Lúčnica nad Žitavou, Ľudovítová, Lukáčovce, Lužianky, Malé Chyndice, Malé Zálužie, Malý Cetín, Malý Lapáš, Melek, Mojmírovce, Nitrianske Hrnčiarovce, Nová Ves nad Žitavou, Nové Sady, Paňa, Podhorany, Pohranice, Poľný Kesov, Rišňovce, Rumanová, Svätoplukovo, Štefanovičová, Štitáre, Šurianky, Tajná, Telince, Veľká Dolina, Veľké Chyndice, Veľké Zálužie, Veľký Cetín, Veľký Lapáš, Vinodol, Výčapy-Opatovce, Zbehy, Žirany, Žitavce.

Okres Nové Zámky

- 3 mestá: Nové Zámky, Štúrovo, Šurany a 59 obcí: Andovce, Bajtava, Bánov, Bardoňovo, Belá, Bešeňov, Biňa, Branovo, Bruty, Čechy, Černík, Dedinka, Dolný Ohaj, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Hul, Chľaba, Jasová, Jatov, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný most, Kmeťovo, Kolta, Komjatice, Komoča, Leľa, Lipová, Ľubá, Malá nad Hronom, Malé Kosihy, Maňa, Michal nad Žitavou, Mojzesovo, Mužla, Nána, Nová Vieska, Obid, Palárikovo, Pavlová, Podhájska, Pozba, Radava, Rastislavice, Rúbaň, Salka, Semerovo, Sikenička, Strekov, Svodín, Šarkan, Trávnica, Tvrdošovce, Úľany nad Žitavou, Veľké Lovce, Veľký Kýr, Vlkaš, Zemné.

Okres Šaľa

- 1 mesto: Šaľa a 12 obcí: Diakovce, Dlhá nad Váhom, Hájske, Horná Kráľová, Kráľová nad Váhom, Močenok, Neded, Selice, Tešedíkovo, Trnovec nad Váhom, Vlčany, Žihárec.

Okres Topoľčany

- 1 mesto: Topoľčany a 53 obcí: Ardanovce, Belince, Biskupová, Blesovce, Bojná, Čefadince, Čermany, Dvorany nad Nitrou, Hajná Nová Ves, Horné Chlebany, Horné Obdokovce, Horné Štitáre, Hrušovany, Chrabrany, Jacovce, Kamanová, Koniarovce, Kovarce, Krnča, Krtovce, Krušovce, Kuzmice, Lipovník, Ludanice, Lužany, Malé Ripňany, Nemčice, Nemečky, Nitrianska Blatnica, Nitrianska Streda, Norovce, Oponice, Orešany, Podhradie, Prašice, Práznovce, Preseľany, Radošina, Rajčany, Solčany, Solčianky, Súlovce, Svrbice, Šalgovce, Tesáre, Tovarníky, Tvrdomestice, Urmince, Veľké Dvorany, Veľké Ripňany, Velušovce, Vozokany, Závada.

Okres Zlaté Moravce

- 1 mesto: Zlaté Moravce a 32 obcí: Beladice, Čaradice, Červený Hrádok, Čierne Kľačany, Hostie, Host'ovce, Choča, Jedľové Kostofany, Kostofany pod Tribečom, Ladice, Lovce, Machulince, Malé Vozokany, Mankovce, Martin nad Žitavou, Nemčiňany, Neverice, Nevidzany, Obyce, Skýcov, Sľažany, Slepčany, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Topoľčianky, Veľčice, Veľké Vozokany, Vieska nad Žitavou, Volkovce, Zlatno, Žikava, Žitavany.

II.4. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Zoznam dotknutých ústredných orgánov štátnej správy:

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, 837 52 Bratislava 37
- Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava

Zoznam dotknutých orgánov:

- Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2/A, 949 01 Nitra
- Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Banskobystrický samosprávny kraj, SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
- Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Nitra, OSZP, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Komárno, OSZP, Záhradnícka 6, 945 01 Komárno
- Okresný úrad Levice, OSZP, Rozmarínová 4, 934 03 Levice
- Okresný úrad Nové Zámky, OSZP, Podzámska 25, 940 01 Nové Zámky
- Okresný úrad Šaľa, OSZP, Hlavná 2/1, 927 01 Šaľa
- Okresný úrad Topoľčany, OSZP, Nám. L. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
- Okresný úrad Zlaté Moravce, OSZP, Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce
- Okresný úrad Nitra, OV a BP, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, pozemkový a lesný odbor, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, odbor krízového riadenia, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Slovenská inšpekcia životného prostredia, IŽP - IOV, Mariánska dolina 7, 949 01 Nitra
- SAŽP Banská Bystrica, Centrum projektov, Tajovského 28, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Nitra, Námestie Jána Pavla II.8, 949 01 Nitra
- Krajské riaditeľstvo HaZZ v Nitre, Dolnočermánska 64, 949 11 Nitra
- Úrad verejného zdravotníctva, odbor HŽP, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava

- ZsVS, a.s., Nábřežie za hydrocentrálou 4, 949 01 Nitra
- KOMVaK, a.s., Vozová 225, 945 01 Komárno
- Vodárne a kanalizácie mesta Hurbanovo, a.s., Komárňanská 35/69, 947 01 Hurbanovo
- Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmirovce, s.r.o., Hlavná 943/12, 951 15 Mojmirovce

Mestá a obce Nitrianskeho samosprávneho kraja

II.5. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia SR

II.6. OBSAH A HLAVNÉ CIELE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A JEHO VZŤAH K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM

Predmetom predkladaného posudzovania vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z.z. je strategický dokument „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027“, ktorý sa skladá z dvoch častí:

- Návrh krajského plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Nitrianskeho kraja,
- Návrh Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja.

II.6.1. Obsah

Obsah časti strategického dokumentu „Návrh krajského plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Nitrianskeho kraja“:

1. Úvod

1.2 Legislatívne východiská a dôvody vypracovania Plánu rozvoja verejných vodovodov

2. Prehľad rozhodujúcich právnych predpisov uplatňovaných pri tvorbe plánu rozvoja verejných vodovodov

3. Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou

3.1 Hodnotenie súčasného stavu zásobovania obyvateľov pitnou vodou Nitrianskeho kraja podľa jednotlivých okresov

3.1.1 Obce s verejným vodovodom

3.1.2 Obce s rozostavaným vodovodom

3.1.3 Obce bez verejného vodovodu a návrh na riešenie

3.1.4 Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov a návrh na riešenie

3.2 Zdroje vody

3.2.1 Súčasný stav a prognóza kvality a kvantity využívaných povrchových a podzemných vodných zdrojov a ich ohrozenosť

3.2.1.1. Využívané vodné zdroje na zásobovanie pitnou vodou

3.2.2 Posúdenie súčasného stavu ochrany vodných zdrojov

3.2.3 Zásady ekologicky optimálneho využívania zdrojov vody ako súčasť krajiny

4. Strategické ciele rozvoja verejných vodovodov a priority výstavby

4.1 Potreba vody pre navrhnutý optimálny rozvoj

4.2 Rámcová bilancia zdrojov a potrieb vody

4.3 Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez verejných vodovodov

4.4 Vplyv realizácie Plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov

4.5 Predpokladané náklady na realizáciu plánu rozvoja verejných vodovodov

4.6 Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou po roku 2025

Prílohy:

- Príloha 1: Hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí vodovodmi podľa okresov
- Príloha 2: Zoznam obcí s verejným vodovodom podľa vodárenských spoločností
- Príloha 3: Prehľad obcí s rozostavaným vodovodom
- Príloha 4: Zoznam obcí bez verejného vodovodu podľa okresov
- Príloha 5: Zoznam využívaných vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou
- Príloha 6: Zoznam vodných zdrojov navrhovaných na vyradenie
- Príloha 7: Predpokladaný vývoj potrieb pitnej vody
- Príloha 8: Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu
- Príloha 9: Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie
- Príloha 10: Charakteristika verejných vodovodov podľa akciových spoločností
- Príloha 11: Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou
- Príloha 12: Prehľad všetkých obcí v Nitrianskom kraji podľa okresov, problémy vo vodovodoch a návrh na riešenie do roku 2025 asi 2027

Grafy:

- Graf 1: Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov z celkového počtu obyvateľov
- Graf 2: Voda vyrobená určená na realizáciu
- Graf 3: Špecifická spotreba vody
- Graf 4: Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejného vodovodu

Mapové prílohy:

- č. 1: Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2018

Schémy:

- č: Schéma dopravy vody na území kraja
- č: Schéma dopravy vody na území kraja počas náhradného zásobovania vodou

Obsah časti strategického dokumentu „Návrh Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja“:

1. Úvod
2. Prehľad rozhodujúcich právnych predpisov SR a EÚ uplatňovaných pri tvorbe Plánu rozvoja verejných kanalizácií
  - 2.1. Konkretizácia zásadných požiadaviek európskej a národnej právnej úpravy vo vzťahu k odvádzaniu a čisteniu odpadových vôd vrátane vynechaných podmienok a ich časového harmonogramu
  - 2.2. Uplatnenie koncepčných a strategických materiálov v Nitrianskom kraji
3. Analýza súčasného stavu odvádzania a čistenia odpadových vôd
  - 3.1. Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd v Nitrianskom kraji
  - 3.2. Odstraňovanie nutrientov (dusík, fosfor) - zavedenie povinnosti v oblasti čistenia odpadových vôd
  - 3.3. Nedostatky, respektíve rozhodujúce problémy vyskytujúce sa v súčasnosti v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd
  - 3.4. Pozitíva v oblasti verejných kanalizácií

- 3.5. Plnenie kritérií vyplývajúcich z Rámcovej smernice o vode
4. Konceptné a strategické východiská uplatnené pri návrhu plánov rozvoja verejných kanalizácií
  - 4.1. Konceptia vodohospodárskej politiky Nitrianskeho kraja, jej hlavné ciele a vzťah k trvalo udržateľnému rozvoju
  - 4.2. Environmentálne a technické kritériá pre stanovenie priorít rozvoja verejných kanalizácií
5. Technické kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií
  - 5.1. Základné funkčné požiadavky na stokové siete
  - 5.2. Základné požiadavky na čistiarne odpadových vôd
  - 5.3. Zavedenie systému kanalizačných aglomerácií podľa smernice rady č. 91/271/EHS
  - 5.4. Princípy a kritériá pre návrh aglomerácií
6. Priority výstavby kanalizácií
7. Ciele rozvoja verejných kanalizácií
  - 7.1. Vymedzenie konkrétnych cieľov rozvoja verejných kanalizácií do roku 2027
  - 7.2. Vyčíslenie počtu aglomerácií riešených do roku 2027
8. Finančná analýza
  - 8.1. Sumarizácia investičných nákladov pre Nitriansky kraj podľa veľkostných kategórií aglomerácií
  - 8.2. Finančné potreby na realizáciu verejných kanalizácií do roku 2027
  - 8.3. Finančné zdroje
9. Záver

Prílohy

- Príloha 1: Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd v Nitrianskom kraji v členení podľa obcí
- Príloha 2: Plán rozvoja verejných kanalizácií v členení podľa veľkosti aglomerácií
- Príloha 3: Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania do roku 2027 - kanalizácie

Grafy:

- Graf 1: Podiel obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu

Mapové prílohy

Kanalizačné aglomerácie v Nitrianskom kraji

Mapka č. 5 Podiel obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu v roku 2018

II.6.2. Hlavné ciele

Strategické ciele rozvoja verejných vodovodov a priority výstavby

Strategickým cieľom rozvoja verejných vodovodov je zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľov Nitrianskeho kraja kvalitnou pitnou vodou bez negatívnych dopadov na životné prostredie.

Priority výstavby verejných vodovodov

Na naplnenie strategického cieľa rozvoja verejných vodovodov sú stanovené nasledovné priority výstavby verejných vodovodov:

- Zvyšovať podiel obyvateľov zásobovaných nezávadnou a kvalitnou pitnou vodou z verejných vodovodov, hlavne v okresoch Zlaté Moravce, Topoľčany, Levice, Nové Zámky, Nitra a Komárno cestou:

1. urýchleného dokončenia rozostavaných vodovodov,
2. výstavby nových vodovodov,
3. realizácie opatrení na odstránenie nedostatkov v problémových vodovodoch (kvalita a kvantita),
4. obnovy verejných vodovodov.

Na zabezpečenie týchto cieľov výstavby verejných vodovodov budú smerované podpory prostredníctvom programového financovania.

Postup mimo rámca plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja a ním definovaných priorít spôsobuje riziko nesplnenia medzištátnych záväzkov SR. Jeho využitie ako rozhodovacieho nástroja pre smerovanie podpory v pláne navrhnutých investičných akcií v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií je rozhodujúce. Efektívnym nástrojom štátnej politiky na naplnenie záväzkov Nitrianskeho kraja a tým aj SR v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií bude finančná podpora len tých aktivít, ktoré sú v súlade s týmto plánom.

- **Podľa bodu 4.1: Strategického dokumentu Potreba vody pre navrhnutý optimálny rozvoj**

Potreba vody je určená počtom zásobovaných obyvateľov a výškou špecifickej potreby pitnej vody. Výhľadová demografia pre potreby plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií je prevzatá z Územného plánu veľkého územného celku (ÚP VÚC) Nitrianskeho kraja. Niekde bolo treba výhľadový počet obyvateľov k danému roku stanoviť interpoláciou. Výhľadové špecifické potreby boli stanovené s ohľadom na doterajší vývoj tohto ukazovateľa a očakávané trendy. Spotreba vody sa v Nitrianskom kraji mierne dlhodobo znižuje u všetkých odberateľov v domácnostiach aj v priemysle. Vzhľadom na pokračujúci trend každoročného zvyšovania ceny vody dodávanej aj odkanalizovanej pre domácnosti, neočakáva sa v blízkom časovom horizonte zmena v správaní spotrebiteľov smerom k zvyšovaniu spotreby vody.

Pokles odberov na pitné účely začal v roku 1991 ako dôsledok transformácie hospodárstva, zníženia výroby, reorganizácie podnikov a zavádzania nových výrobných postupov, ale aj uplatňujúcich sa ekonomických opatrení v súvislosti so zvýšením poplatkov za vodu. Klesajúci trend odberov vody na pitné účely pretrváva, ale možno pozorovať jeho postupné zmierňovanie.

Pokles odberov pitnej vody sa prejavil vo všetkých zásobovaných mestách a obciach Nitrianskeho kraja. V mnohých obciach klesli pod dolnú hranicu hygienického minima (80 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹).

V roku 2003 bola priemerná spotreba na jedného obyvateľa v domácnosti v Nitrianskom kraji 108 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹. Predpokladá sa, že výhľadová špecifická potreba vody pre domácnosti dosiahne 112 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹ v roku 2010 a 115 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹ v roku 2015. Špecifická potreba vody pre priemysel by už nemala klesať, naopak očakáva sa oživenie priemyselnej výroby. Celková špecifická potreba v roku 2010 sa uvažuje vo výške 235 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹ a v roku 2015 vo výške 240 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹. Celková špecifická potreba v roku 2027 sa uvažuje vo výške 318,6 l.obyv.⁻¹.deň⁻¹. Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2010 až 2027 je uvedený v prílohe č. 7.

- **Podľa bodu 4.2: Rámcová bilancia zdrojov a potrieb vody**

Z globálneho pohľadu rámcovej bilancie potrieb vody, ktoré budú zodpovedať rozvoju verejných vodovodov a zdrojov vody využívaných na území Nitrianskeho kraja vyplýva, že vybudované kapacity zdrojov v Nitrianskom kraji nepokrývajú potrebu vody, deficit pitnej vody je dotovaný v rámci ZsVS z Trnavského kraja (Jelka, Gabčíkovo) a z Trenčianskeho kraja (Ponitriansky skupinový vodovod).

Bude však potrebné pokračovať v budovaní prívodov z hlavných zdrojov, tak aby bola možná dodávka kvalitnej pitnej vody do všetkých deficitných vodovodov vodárenskej sústavy v súlade s navrhovaným rozvojom vodovodov. Na zabezpečenie dostatku pitnej vody pre rozširujúcu sa Západoslovenskú vodárenskú sústavu treba realizovať rozšírenie vodného zdroja v Gabčíkove.

Súčasný zdroj vody aj po znížení ich kapacity o ekologické limity a vyradení zdroja vody budú v globálnom hodnotení pokrývať výhľadové potreby vody na území pôsobnosti Vodární a kanalizácií mesta Komárna, a. s..

Prípadné deficity vo vodovodoch bude možné riešiť dodávkou vody z iných systémov v rámci spoločnosti budovaním prívodov vody, prípadne nových zdrojov.

Rámcová bilancia potrieb pitnej vody do roku 2027 a využívaných zdrojov vody po znížení ich výdatnosti o ekologické limity a nevyhovujúce zdroje vody v Nitrianskom kraji a podľa územnej pôsobnosti vodárenských spoločností je v nasledujúcej tabuľke.

Vodárenská spoločnosť	Potreba vody Q _{max}	Kapacita vodných zdrojov po úprave	Bilancia
3. Západoslovenská	4460,8	286,8	-1979,2
5. KOMVaK	203,0	306,9	103,9
NSK spolu	2469,0	593,7	-1875,3

• **Podľa bodu 4.3: Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez verejných vodovodov**

Strategickým cieľom je zabezpečiť kvalitnú pitnú vodu pre všetkých obyvateľov Nitrianskeho kraja. Obce v dosahu hlavných vodárnských systémov budú postupne na ne napájané a obyvatelia budú zásobovaní pitnou vodou dodávanou zo zdrojov kvalitnej vody.

Do obcí, ktoré sú mimo dosahu terajších prívodov vody a veľkokapacitných zdrojov by postupne mali byť budované prívody vody. Ak je možnosť získať miestne zdroje s dostatočnou výdatnosťou a vyhovujúcou kvalitou, bude možno efektívnejšie zriadiť miestny vodovod.

Je predpoklad, že do roku 2027 budú mať všetky obce vybudovaný verejný vodovod. Okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov, ktorí využívajú na zásobovanie domové studne s vyhovujúcou kvalitou vody, budú najmä z ekonomických dôvodov riešené až v ďalšej etape.

Koncepcia krytia potrieb pitnej vody

Koncepcia rozvoja verejných vodovodov je orientovaná predovšetkým na využívanie kapacít vybudovaných zdrojov pitnej vody. Všade tam, kde je dostatok zdrojov podzemnej vody vyhovujúcej kvality, sa prednostne na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou budú aj v budúcnosti využívať tieto zdroje. Z hľadiska systémového riešenia danej skutočnosti je potrebné vypracovať kvalitný hydrogeologický prieskum, ktorý poskytne dostatočne presné údaje o potenciálnych zdrojoch pitnej vody. Na báze podzemných zdrojov pitnej vody budú zásobované všetky vodovody v Nitrianskom kraji. Vodovody v Nitrianskom kraji budú zásobované zo zdrojov oblasti Žitného ostrova (Jelka, Gabčíkovo), oblasti Topoľčian, z oblasti Komárno a dopĺňané miestnymi zdrojmi.

V prípade realizácie všetkých pripravovaných projektov v celom rozsahu, ako aj ďalších plánovaných verejných vodovodov, nezostane po roku 2027 v Nitrianskom kraji žiadna obec bez verejného vodovodu. V prípade, že lokálne v niektorej obci sa verejný vodovod nezrealizuje, ich výstavba sa bude realizovať v nasledujúcich rokoch.

• **Podľa bodu 4.4: Vplyv realizácie plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov**

Realizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov nebude mať nepriaznivý vplyv na ekologické podmienky krajiny, pretože potreby vody budú v prevažnej miere kryté z existujúcich zdrojov vody

a teda nebude zaťažovať krajinu zvýšenými odbermi vody z prostredia. Naopak, Plán rozvoja predpokladá zníženie exploatacie týchto zdrojov tak, aby boli dodržané ekologické limity zdroja a súčasne zohľadňuje aj predpokladané vplyvy globálneho otepľovania.

Bolo by žiaduce, aby sa v obciach súčasne s výstavbou verejného vodovodu realizovala aj výstavba verejnej kanalizácie, lebo je pravdepodobné, že sa zvýši spotreba vody a teda aj produkcia odpadovej vody, čo nepriaznivo ovplyvní kvalitu životného prostredia.

Realizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov zvýši životnú úroveň obyvateľov a priaznivo ovplyvní rozvoj regiónov, v obciach bez verejného vodovodu je minimálne predpoklad rozvoja výrobných prevádzok a zvyšovanie zamestnanosti.

- **Podľa bodu 4.5: Predpokladané náklady na realizáciu Plánu rozvoja verejných vodovodov**

Vzhľadom na veľkú finančnú náročnosť výstavby prívodov vody do obcí a obecných vodovodných sietí, je snaha vodárenských spoločností získať finančné prostriedky z environmentálnych fondov EÚ. V realizácii sú niektoré projekty OP KŽP, pripravujú sa projekty pre nový operačný program na roky 2021 - 2027.

Programovanie fondov EÚ ešte nie je ukončené a preto môže prísť k zmene počtu projektov i sídiel riešených projektmi.

Druhým okruhom problémov je realizácia opatrení na zlepšenie dodávky vody a kvality dodávanej vody v jestvujúcich vodovodoch.

Najčastejšie sa opakujúcim problémom je nedostatočná kapacita využívaných zdrojov vody. Ďalším z nedostatkov je kvalita vody vo vodnom zdroji, najčastejšie prekračovaným ukazovateľom je železo, mangán, dusičnany, ale aj arzén, antimón a iné.

Posledným okruhom problémov sú poruchy na vodovodnom potrubí a zhoršená kvalita vody v potrubí.

Hlavnou úlohou je dobudovanie diaľkových prívodov vody do nedostatkových oblastí, výstavby obecných vodovodov a ich pripájanie na diaľkové prívody. Súčasne je potreba rozšírenia kapacity veľkozdrojov.

Prehľad vodovodov, definovanie problému a návrh na riešenie spolu s odhadovými finančnými nákladmi potrebnými na riešenie problému je v prílohe č. 9.

Realizáciou navrhovaného riešenia rozvoja verejných vodovodov v Nitrianskom kraji sa do roku 2025 zvýši počet obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov zo súčasných 88,2 % na viac ako 99 %.

Na zabezpečenie navrhovaného rozvoja verejných vodovodov je potrebné dobudovať prívody vody z existujúcich zdrojov vody do spotrebísk, vodovodné siete v obciach, akumulčné priestory na zabezpečenie plynulej dodávky pitnej vody a vodné zdroje. Na realizáciu týchto stavieb je potrebné zabezpečiť aj dostatočné finančné prostriedky. Orientačné náklady týchto stavieb sa odhadujú v celkovej sume 56,2 mil. Eur podľa prílohy č. 11.

Predpokladané náklady budú pokryté jednak z fondov EÚ, časť by mala byť pokrytá zo štátneho rozpočtu a ostatné náklady by mali zabezpečiť vodárenské spoločnosti z vlastných zdrojov, úvermi a pôžičkami.

- **Podľa bodu 4.6: Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou do roku 2027**

Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou do roku 2027 je zameraná na plnenie strategických cieľov rozvoja verejných vodovodov na území Nitrianskeho kraja. Na financovanie strategických cieľov sa uvažuje s využitím finančných prostriedkov zo štátnych zdrojov, zdrojov vlastníkov, fondov

EÚ, úverov a pod.. Vychádza sa pritom z potreby naplnenia priorít výstavby vodovodov stanovených plánom, investičných zámerov jednotlivých vodárenských spoločností a doteraz schválených projektov spolufinancovaných z fondov EÚ.

Ciele rozvoja verejných kanalizácií

Rozvoj verejných kanalizácií do roku 2027 je formulovaný nasledovne:

• I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách väčších ako 10000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd väčších ako 10000 EO,
- výstavba, rozšírenie, rekonštrukcia a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd od 2 000 do 10 000 EO,
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie,
- výstavba stokových sietí a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

• II. priebežná realizácia kanalizačných stavieb

- priebežné budovanie, rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vo všetkých obciach SR (mimo obcí spadajúcich pod Národný program pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS).

Dosiahnutie súladu s podmienkami vypúšťania vyčistených odpadových vôd z ČOV, resp. odľahčovacích komôr s vydanými Rozhodnutiami na vypúšťanie, s Nariadením vlády č. 269/2010 Z.z., ako aj so Zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách, modernizácie ČOV za účelom zefektívnenia čistenia odpadových vôd a zvýšenie kapacít ČOV na úroveň potrieb výhľadových rozvojových zámerov v zmysle územných plánov miest a obcí.

Zaradenie obcí do kanalizačných systémov podľa cieľového roku a bez časového ohraničenia realizácie výstavby kanalizácií je uvedené v Prílohe č. 2 plánu rozvoja verejných kanalizácií. Výstavba kanalizácií v kanalizačných systémoch, ktoré nie sú zaradené do časových horizontov sa predpokladá priebežne, resp. postupne podľa finančných možností. Viaceré obce prišli s požiadavkou zmeny zaradenia do kanalizačného systému z dôvodu nemožnosti pripojenia do jestvujúcich kanalizačných systémov.

ZsVS, a.s. – vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci Báb, Rumanová, kanál a výtlak na ČOV Topoľčany v obci Chrabrany, kanalizácia v obciach a výtlak na ČOV Preseľany, kanalizácia v obci Starý Tekov.

Investičná stratégia odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd do roku 2027 podľa vodárenských spoločností je spracovaná v prílohe č. 3 návrhu plánu.

• Vyčíslenie počtu kanalizačných systémov riešených do roku 2027

Súhrnný prehľad počtu obyvateľov, obcí a kanalizačných systémov Nitrianskeho kraja zaradených podľa veľkostných kategórií je v Prílohe č.2.

Z údajov uvedených v prílohe vyplýva, že do roku 2027 je treba zabezpečiť požadované odvádzanie a čistenie odpadových vôd z minimálne 14 kanalizačných systémov, čo predstavuje vyriešenie odkanalizovania v 60 obciach Nitrianskeho kraja s celkovým počtom 405 493 obyvateľov. Priemerná veľkosť kanalizačného systému v tejto veľkostnej kategórii má cca 28 936,78 obyvateľov, a to vo veľkostnej kategórii od 2 001 do 10 000 EO.

II.6.3. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Posudzovaný strategický dokument je v súlade s platnými strategickými dokumentmi, ktorými sú najmä:

- Rámcová smernica o vodách (RSV) 2000/60/EC vytvára právny rámec európskej vodnej politiky. Účelom tejto smernice je ustanoviť podmienky pre vytvorenie účinného systému ochrany vnútrozemských povrchových vôd, brakických vôd, pobrežných vôd a podzemných vôd. Určuje zásady smerovania v jednotlivých činnostiach a postupoch vodnej politiky vrátane oblasti odpadových vôd.
- Integrovaná aproximačná stratégia v kapitole Životné prostredie, schválená uznesením vlády SR č. 1138/2001. Kapitola Životné prostredie bola uzavretá na Prístupovej konferencii ministrov v Bruseli dňa 11. decembra 2001. SR vynegociovala sedem prechodných období k nasledovným predpisom EÚ:
  - Smernica Rady č. 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení neskorších predpisov. Jej hlavným cieľom je ochrana vodných ekosystémov v európskom spoločenstve pred škodlivým účinkom vypúšťania nečistených alebo nedostatočne čistených komunálnych odpadových vôd. Emisné požiadavky smernice o nakladaní s komunálnymi odpadovými vodami sú dopĺňané kvalitatívnymi - imisnými požiadavkami na ochranu vôd formulovanými v smerniciach:
    - 76/160/EEC kvalita vody určenej na kúpanie;
    - 78/659/EEC kvalite sladkej vody vyžadujúcej ochranu alebo zlepšenie kvality za účelom podpory prirodzeného života a reprodukcie rýb;
    - Požiadavky uvedených smerníc sú plne transponované aj do právnych predpisov SR.
  - Smernica Rady č. 76/464/EHS o znečistení spôsobenom určitými nebezpečnými látkami vypúšťanými do vodného prostredia;
  - Smernica Rady č. 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia;
  - Smernica Rady č. 2000/60/ES z 23. 10. 2003 ustanovujúca rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky;
  - Smernica Rady 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, v znení smernice Komisie (EÚ) 2015/1787, ktorou sa menia prílohy II a III smernice Rady 98/83/ES.
- Smernica o čistení komunálnych odpadových vôd podporujú dve smernice EÚ tým, že majú podobné ciele:
  - Smernica Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (vzťahuje sa aj na proces nakladania s kalom);
  - Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/11/ES o znečistení spôsobenom určitými nebezpečnými látkami vypúšťanými do vodného prostredia spoločenstva a jej päť dcérskych smerníc.

- Smernica Rady 91/271/EHS je v súlade s cieľmi smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES a podporuje ďalšie smernice, ktoré kladú požiadavky na kvalitu povrchových a podzemných vôd:
  - Smernica Rady 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, v znení smernice Komisie (EÚ) 2015/1787, ktorou sa menia prílohy II a III smernice Rady 98/83/ES;
  - Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2006/44/ES o kvalite sladkých povrchových vôd vyžadujúcich ochranu alebo zlepšenie kvality na účely podpory života rýb;
  - Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality.
- Smernica Rady 91/271/EHS súvisia ďalšie dve smernice, ktoré sa vzťahujú aj na proces nakladania s čistiarenským kalom:
  - Smernica Rady 86/278/EHS o ochrane životného prostredia a najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve;
  - Smernica Rady 1999/31/ES o skládkach odpadu.
- Národný environmentálny akčný program II. (NEAP II.) na roky 2000-2003, schválený uznesením vlády SR č. 1112/1999;
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (NS TUR), schválená uznesením vlády SR č. 978/2001 a následne uznesením NR SR č. 1989/2002;
- Národný plán regionálneho rozvoja SR, schválený uznesením vlády SR č. 240/2001 (v kapitole ŽP);
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z.;
- Konceptia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015, schválená vládou SR uznesením č. 117/2006 zo dňa 15.2.2006;
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, schválený vládou SR, uznesením č. 119/2006 zo dňa 15.2.2006 a z roku 2015;
- Stratégia Slovenskej republiky pre Kohézny fond 2004 – 2006;
- Zelenšie Slovensko; Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030;
- Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030 <https://www.enviroportal.sk/voda/navrh-narodnych-priorit-implementacie-agendy-2030-2018>;
- Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do roku 2027;
- Konceptia vodohospodárskej politiky SR;
- H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody;
- Operačný program Kvalita životného prostredia na roky 2014 – 2020;
- Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a Plán manažmentu správneho územia povodia Visly;
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP V);
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky;
- Protokol o zdraví - Protokol k Dohovoru o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier z roku 1992, podpísanému v Londýne dňa 17. júna 1999;

- Strategické a koncepcné materiály jednotlivých vodárenských spoločností pôsobiacich na území SR;
- Zelenšie Slovensko;
- Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030;
- Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody;
- Dohovor o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní Dunaja;
- Dohovor o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier;
- Spoločné vyhlásenie ministrov zodpovedných za vodné hospodárstvo krajiny vyšehradskej skupiny a Bulharsko a Rumunsko;
- Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027);
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK a rozvojové plány miest a obcí v NSK;
- Územné plány obcí NSK;
- Plány rozvoja a koncepcné materiály vodárenských spoločností pôsobiacich na území kraja.

Pri vypracovaní strategického dokumentu sa použili tiež podklady a materiály získané z vodárenských spoločností, obecných úradov a prevádzkovateľov stokových sietí a čistiarní odpadových vôd, údajov o schválených alebo pripravovaných projektoch, výročných správ a štatistických údajov.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Skúmaným územím je celý Nitriansky samosprávny kraj, ktorého rozloha je 6343,73 km², čo je cca 12,9% z rozlohy SR.

NSK sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky, pričom na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Banskobystrickým krajom, na severe s Trenčianskym krajom a na západe s Trnavským krajom. Prírodnú štátnu hranicu tu tvorí rieka Dunaj a dolný tok Ipľa, ktorý sa do Dunaja vlieva. V kraji je najjužnejší bod SR v obci Patince, v okrese Komárno.

Riešené územie tvorí sedem okresov: Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Pozostáva z území 354 obcí a 451 katastrálnych území. Štátút mesta má 16 obcí.

Tabuľka 1: Základné údaje o jednotlivých okresoch NSK k 2021

	Rozloha [km ²]	Hustota [obyvateľ/km ²]	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.2021
Nitriansky kraj	6343,7	106,52	675723,5
Okres Komárno	1100,1	91,43	100582
Okres Levice	1551,1	70,94	110028,5
Okres Nitra	870,7	189,14	164684
Okres Nové Zámky	1347,1	102,14	137584,5
Okres Šaľa	355,9	143,93	51224,5
Okres Topoľčany	597,6	118,12	70595
Okres Zlaté Moravce	521,2	78,72	41025

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Rozlohou najmenším okresom kraja je okres Šaľa s rozlohou 356 km² a najväčším je okres Levice s rozlohou 1551 km², ktorý je zároveň aj najväčším okresom SR.

III.1. INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PRAVDEPODOBNÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ

III.1.1. Geomorfologické pomery

Reliéf kraja má prevažne rovinný a nížinný charakter prerušovaný pahorkatinami. Takmer celý kraj sa nachádza na Podunajskej pahorkatine a Podunajskej rovine, čo sú celky Podunajskej nížiny. Na severe sa krajom tiahne pohorie Tribeč, severovýchod je lemovaný výbežkami Štiavnických vrchov a z časti Pohronským Inovcom.

Z hľadiska geomorfologického členenia územie kraja spadá do 2 subprovincií: Malá Dunajská kotlina zastúpená Podunajskou nížinou a Vnútorne Západné Karpaty. V rámci Vnútrotných Západných Karpát do územia kraja zasahujú oblasti Fatransko – tatranská (Považský Inovec a Tribeč), Matransko – slanská (Burda), Lučensko – košická zníženina (Juhoslovenská kotlina) a Slovenské Stredohorie (Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy a Krupinská planina).

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenskej republiky (Mazúr, Lukniš, 1986) patrí riešené územie kraja do dvoch podsústav, a to Karpaty a Panónska panva, ktoré sú členené nasledovne:

Podsústava Karpaty

- Subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty
  - Oblasť: Fatransko-tatranská
    - ✓ Celok: Považský Inovec, podcelky: Inovecké predhorie, Kraľčie vrchy, Nízky Inovec, Vysoký Inovec
    - ✓ Celok: Tribeč, podcelky: Zohor, Jelenec - časť Kostolianska dolina, podcelok Veľký Tribeč – časti: Zlatnianske predhorie, Vysoký Tribeč, Hornianske predhorie, podcelok Rázdiel - časti: Skýcovská vrchovina, Veľkopofská vrchovina
  - Oblasť: Slovenské stredohorie
    - ✓ Celok: Pohronský Inovec, podcelky: Lehotská planina, Veľký Inovec
    - ✓ Celok: Štiavnické vrchy, podcelky: Kozmálovské vršky, Hodrušská hornatina - časť Slovenská brána, podcelok Sitnianska vrchovina - časť Sitnianske predhorie
    - ✓ Celok: Krupinská planina, podcelky: Bzoviská pahorkatina, Modrokamenské úboče, Dačolomská planina
  - Oblasť: Lučensko – košická zníženina
    - ✓ Celok: Juhoslovenská kotlina, podcelok: Ipeľská kotlina - časť Hontianske terasy
  - Oblasť: Matransko – slanská oblasť
    - ✓ Celok: Burda - časť: Vyšehradská brána

Podsústava Panónska panva

- Subprovincia: Malá Dunajská kotlina
  - Oblasť: Podunajská nížina
    - ✓ Celok: Podunajská rovina – časti: Okoličnianska mokraď, Čilížska mokraď, Salibská mokraď, Martovská mokraď, Novozámocké pláňavy
    - ✓ Celok: Podunajská pahorkatina, podcelky: Nitrianska pahorkatina – časti: Nitrianska tabuľa, Zalužnianska pahorkatina, Nitrianske vršky, Bojnianska pahorkatina, Bánovská

pahorkatina, Tribečské predhorie, podcelok Nitrianska niva - časti Dolnonitrianska niva, Stredonitrianska niva, podcelky Žitavská pahorkatina, Žitavská niva, podcelok Hronská pahorkatina – časti: Bešianska pahorkatina, Hurbanovské terasy, Strekovské terasy, Chrbát, Búčske terasy, Hronská tabuľa, Belianske kopce, podcelok Hronská niva - časť: Sikenická mokraď, podcelok Ipeľská pahorkatina – časti: Bajtavská brána, Zalabský chrbát, Santovská pahorkatina, Brhlovské podhorie, Bátovská pahorkatina, Čajkovská zníženina, Sebechlebská pahorkatina, Podcelok: Ipeľská niva

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Z hľadiska reliéfu územie NSK zaberajú roviny, pahorkatiny, nižšie vrchoviny, vyššie vrchoviny aj hornatiny s prevahou rovín. Prevažnú časť územia NSK tvorí Podunajská rovina (okres Komárno, Šaľa a Nové Zámky), na ktorú v severnej časti nadväzuje Podunajská pahorkatina (okres Nové Zámky, Levice a Nitra). Zo severnej, východnej a juhovýchodnej strany na územie kraja zasahuje pohorie Tribeč, Považský Inovec, Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy, Krupinská planina a Burda.

III.1.2. Geologické pomery

III.1.2.1 Popis geologických pomerov

Územie Nitrianskeho kraja tvoria najmä horniny:

Vek Holocén:

- Antropogénne akumulácie – významnejšie navážky, haldy a skládky.
- Organogénne sedimenty – slatiny, rašeliny a slatinné rašeliny.
- Fluviálno-organické až palustrické sedimenty – piesčité íly, hliny, humózne hliny, hnilokalové hliny.
- Fluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny, hlinité piesky až piesčité štrky v nivách riek a potokov.
- Proluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny so štrkami a úlomkami hornín v nivných náplavových kužeľoch.

Vek Pleistocén / holocén:

- Proluviálne sedimenty – piesčité hliny so štrkami a úlomkami hornín vo vyšších nivných náplavových kužeľoch.
- Deluviálno-fluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny až hlinité piesky s úlomkami hornín alebo štrkami.
- Deluviálno-proluviálne sedimenty – ílovité hliny, hliny, piesčité hliny až hlinité piesky s úlomkami hornín alebo štrkami.
- Deluviálne sedimenty, nečlenené – hlinito-kamenité a piesčito-kamenité sedimenty.
- Deluviálne sedimenty – hliny, ílovité hliny až piesčité hliny.
- Deluviálne sedimenty – piesčito-hlinité až piesčité štrky.
- Deluviálne sedimenty – hlinito-piesčité úlomky hornín, balvany až bloky v kamenných moriach, sutinových kužeľoch, svahových prúdoch, osypoch a v dnách suchých dolín.
- Deluviálne až eluviálno-deluviálne zvetraniny – ílovité hliny, hlinité piesky až piesky s úlomkami hornín.

Vek Vrechný (mladší) pleistocén (würm):

- Eolicko-deluviálne sedimenty – sprašové hliny, ojedinele s polohami spraší až jemnozrnných pieskov.
- Eolické sedimenty – prachovité, sporadicky jemnopiesčité vápnité hliny – spraše.

- Eolické sedimenty – jemnozrnné piesky presypov.
- Fluviálne sedimenty – piesky až jemnoštrkovité piesky agradačných valov.
- Fluviálne sedimenty – hlinité piesky, piesky, piesčité štrky až štrky dnovej akumulácie v nízkych terasách a nivách.
- Fluviálne sedimenty – hlinité piesky, piesky, piesčité štrky až štrky dnovej akumulácie v nízkych terasách s pokryvom spraší, sprašových hlín a hlinitých splachov.
- Fluviálne sedimenty – hlinité piesky, piesky, piesčité štrky až štrky dnovej akumulácie v nízkych terasách s pokryvom eolických pieskov.
- Proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčité štrky s úlomkami hornín v nízkych náplavových kuželoch.

Vek Stredný pleistocén – mladšia časť (riss v celku):

- Fluviálne sedimenty – hliny, hlinité piesky, piesky, piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky v bližšie nečlenených 2 až 3 stupňoch stredných terás a vo výplni neotektonických depresíí.
- Fluviálne sedimenty – hliny, hlinité piesky, piesky, piesčité štrky a štrky v stredných terasách s pokryvom spraší, sprašových hlín a piesčito-hlinitých splachov.
- Fluviálne sedimenty – hliny, hlinité piesky, piesky, piesčité štrky a štrky v stredných terasách s pokryvom eolických pieskov.
- Proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín v bližšie nečlenených stredných náplavových kuželoch.
- Proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín v stredných náplavových kuželoch s pokryvom spraší, sprašových hlín, deluviálnych hlín a hlinitých splachov.
- Proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín v stredných náplavových kuželoch s pokryvom eolických pieskov.

Vek Stredný pleistocén – staršia časť (mindel v celku):

- Fluviálne sedimenty – piesky, piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky v bližšie nečlenených 2 stupňoch vrchných terás a vo výplni neotektonických depresíí.
- Fluviálne sedimenty – piesky, piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky vo vrchných terasách s pokryvom spraší, sprašových hlín a piesčito-hlinitých splachov.
- Fluviálne sedimenty – piesky, piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky vo vrchných terasách s pokryvom eolických pieskov.
- Proluviálne sedimenty – hlinité až piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín a reziduálne štrky s úlomkami vo vrchných náplavových kuželoch s pokryvom spraší, sprašových hlín, deluviálnych hlín a piesčito-hlinitých splachov.

Vek Spodný (starší) pleistocén – mladšia časť (günz v celku):

- Fluviálne sedimenty – piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky v bližšie nečlenených 2 stupňoch vysokých terás.
- Fluviálne sedimenty – zvetrané piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky v bližšie nečlenených 3 stupňoch vysokých terás a vo výplni neotektonických depresíí.
- Fluviálne sedimenty – piesčité štrky, štrky až reziduálne štrky vo vysokých terasách s pokryvom sprašových hlín a piesčito-hlinitých splachov.
- Fluviálno-limnické až limnické sedimenty – íly, silty, hliny, piesky a rozvetrané piesčito-hlinité štrky v plošinových terasách a vo výplni neotektonických depresíí.

Nečlenený pleistocén:

- Proluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité štrky s úlomkami až reziduálne štrky s úlomkami hornín v bližšie nečlenených náplavových kužeľoch.

Nečlenený kvartér:

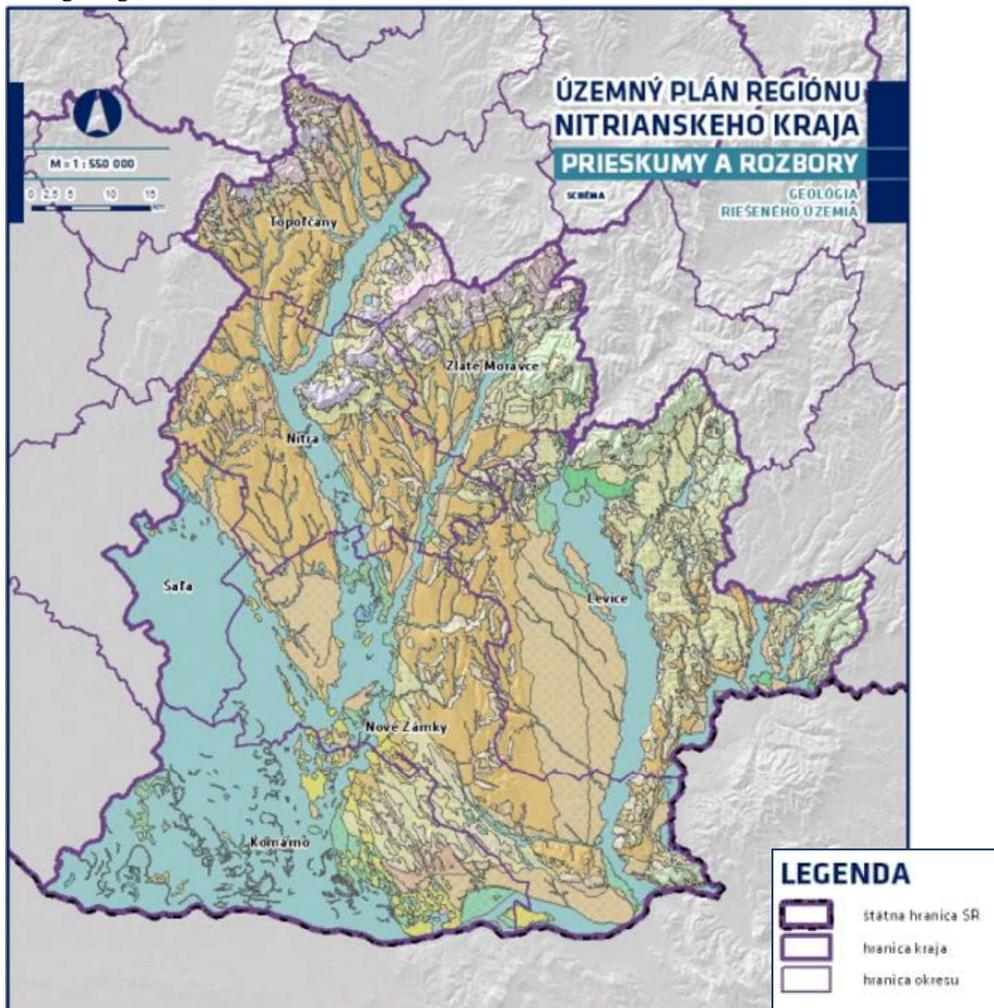
- Chemogénne až chemogénno-organogénne sedimenty – sladkovodné vápence (penovce a travertíny).

Predkvartérne štruktúrne jednotky s nesúvislým kvartérnym pokryvom:

- Neogénne sedimenty.
- Neovulkanity.
- Sedimenty vnútrokarpatského paleogénu.
- Mezozoické horninové komplexy.
- Horninové komplexy mladšieho paleozoika.
- Metamorphy a magmatity kryštalinika.

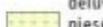
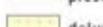
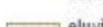
Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Obrázok 2: Schéma geologického členenia NSK

Zdroj: Geologická mapa Slovenska M 1:50 000 [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2013. [apríl 2020]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/gm50js/> in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Vysvetlivky k obrázku 2:

	voda		fluviálne sedimenty – hliny, hlinité piesky, piesky, piesčité strky a strky v stredných terasách s pokryvom eolických pieskov
	antropogénne akumulácie – významnejšie navážky, haldy a skládky		proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité strky s úlomkami hornín v blízke neclenených stredných náplavových kuzeľoch
	organogénne sedimenty – slatiny, rašeliny a slatinné rašeliny		proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité strky s úlomkami hornín v stredných náplavových kuzeľoch s pokryvom sprasi, sprasových hlin, deluviálnych hlin a hlinitých splachov
	fluviálno-organické až palustričné sedimenty – piesčité ily, hliny, humózne hliny, hnilokalové hliny		proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité strky s úlomkami hornín v stredných náplavových kuzeľoch s pokryvom eolických pieskov
	fluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny, hlinité piesky až piesčité strky v nivách riek a potokov		fluviálne sedimenty – piesky, piesčité strky, strky až reziduálne strky v blízke neclenených 2 stupňoch vrchných terás a vo výplni neotektonických depresii
	proluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny so strkami a úlomkami hornín v nívných náplavových kuzeľoch		fluviálne sedimenty – piesky, piesčité strky, strky až reziduálne strky vo vrchných terasách s pokryvom sprasi, sprasových hlin a piesčito-hlinitých splachov
	proluviálne sedimenty – piesčité hliny so strkami a úlomkami hornín vo vyšších nívných náplavových kuzeľoch		fluviálne sedimenty – piesky, piesčité strky, strky až reziduálne strky vo vrchných terasách s pokryvom eolických pieskov
	deluviálno-fluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny až hlinité piesky s úlomkami hornín alebo strkami		proluviálne sedimenty – hlinité až piesčito-hlinité strky s úlomkami hornín a reziduálne strky s úlomkami vo vrchných náplavových kuzeľoch s pokryvom sprasi, sprasových hlin, deluviálnych hlin a piesčito-hlinitých splachov
	deluviálno-proluviálne sedimenty – ilovité hliny, hliny, piesčité hliny až hlinité piesky s úlomkami hornín alebo strkami		fluviálne sedimenty – piesčité strky, strky až reziduálne strky v blízke neclenených 2 stupňoch vysokých terás
	deluviálne sedimenty, neclenené – hlinito-kamenité a piesčito-kamenité sedimenty		fluviálne sedimenty – zvetrané piesčité strky, strky až reziduálne strky v blízke neclenených 3 stupňoch vysokých terás a vo výplni neotektonických depresii
	deluviálne sedimenty – hliny, ilovité hliny až piesčité hliny		fluviálne sedimenty – piesčité strky, strky až reziduálne strky vo vysokých terasách s pokryvom sprasových hlin a piesčito-hlinitých splachov
	deluviálne sedimenty – piesčito-hlinité až piesčité strky		fluviálno-limnické až limnické sedimenty – ily, sily, hliny, piesky a rozvetrané piesčito-hlinité strky v plosinových terasách a vo výplni neotektonických depresii
	deluviálne sedimenty – hlinito-piesčité úlomky hornín, balvany až bloky v kamenných moriach, sutinových kuzeľoch, svahových prúdoch, osyloch a v dnách suchých dolín		proluviálne sedimenty – hliny, piesčité hliny, piesky a piesčito-hlinité strky s úlomkami hornín v blízke neclenených náplavových kuzeľoch
	eluviálne až eluviálno-deluviálne zvetraniny – ilovité hliny, hlinité piesky až piesky s úlomkami hornín		chemogénne až chemogénno-organogénne sedimenty – sladkovodné vápence (penovce a travertíny)
	eolicko-deluviálne sedimenty – sprasové hliny, ojedinele s polohami sprasi až jemnozrnných pieskov		neogénne sedimenty
	eolické sedimenty – prachovité, sporadicky jemnopiesčité vápnité hliny – sprase		neovulkanity
	eolické sedimenty – jemnozrnné piesky presypov		sedimenty vnútrokarpatského paleogénu
	fluviálne sedimenty – piesky až jemnostrkovité piesky agradačných valov		mezozoické horninové komplexy
	fluviálne sedimenty – hlinité piesky, piesky, piesčité strky až strky dnovej akumulácie v nízkych terasách a nivách		horninové komplexy mladšieho paleozoika
	fluviálne sedimenty – hlinité piesky, piesky, piesčité strky až strky dnovej akumulácie v nízkych terasách s pokryvom sprasi, sprasových hlin a hlinitých splachov		metamorfity a magmatity krýštalínika
	fluviálne sedimenty – hlinité piesky, piesky, piesčité strky až strky dnovej akumulácie v nízkych terasách s pokryvom eolických pieskov		zosuvy
	proluviálne sedimenty – piesčité hliny, piesky a piesčité strky s úlomkami hornín v nízkych náplavových kuzeľoch		
	fluviálne sedimenty – hliny, hlinité piesky, piesky, piesčité strky, strky až reziduálne strky v blízke neclenených 2 až 3 stupňoch stredných terás a vo výplni neotektonických depresii		
	fluviálne sedimenty – hliny, hlinité piesky, piesky, piesčité strky a strky v stredných terasách s pokryvom sprasi, sprasových hlin a piesčito-hlinitých splachov		

III.1.2.2 Inžinierskogeologická rajonizácia

Väčšia časť územia Nitrianskeho kraja leží v regióne tektonických depresí v oblasti vnútrokarpatských nížin, časť na severe územia (Tribeč) leží v regióne jadrových pohorí – oblasť jadrových stredohorí, na severovýchode (Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy) zasahuje do riešeného územia región neovulkanitov – oblasť sopečných hornatín a na východe (Krupinská planina a na juhovýchode Burda) región neovulkanitov – oblasť sopečných vrchovín.

Pozdĺž väčších tokov riek (Dunaj, Váh, Nitra, Žitava, Hron, Ipel') prevláda hlavne v južnej časti Nitrianskeho kraja rajón kvartérnych sedimentov – rajón údolných riečnych náplavov, v priestore medzi tokmi kombinovaný rajón – rajón sprašových sedimentov na riečnych terasách, ostrovčekovite rajón predkvartérnych hornín – rajón jemnozrnných sedimentov.

III.1.2.3. Ložiská nerastných surovín

V riešenom území NSK sa nachádzajú nasledovné ťažobné priestory v týchto kategóriách:

- Osvedčenie o výhradnom ložisku (8 lokalít).
- Prieskumné územia (5 lokalít a 2 plánované lokality).
- Dobývacie priestory (26 lokalít).
- Chránené ložiskové územia (39 lokalít).
- Ložiská nevyhradených nerastov (55 lokalít).

III.1.2.4. Stresové javy**Geodynamické javy**

Podľa mapy náchylnosti územia na svahové pohyby na území NSK prevažuje rajón stabilných území. V území je zaznamenaných niekoľko bodových svahových zosuvov najmä v oblasti pohoria Burdy.

Tabuľka 2: Porušenosť svahovými deformáciami pre okresy NSK

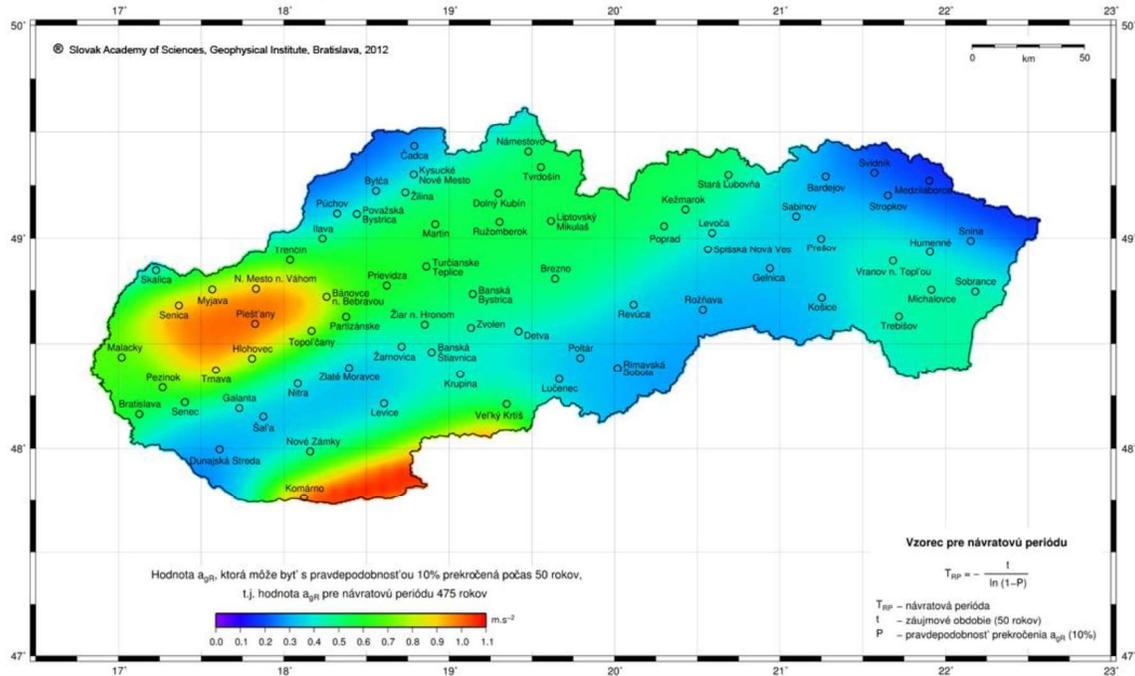
Okres	Počet deformácií	Rozloha okresu [ha]	Rozloha porušeného územia [ha]				Porušenosť [ha]
			celková	PP	LP	Iná plocha	
Nitra	11	87 100	58,6	21,8	15,4	21,4	0,07
Komárno	-	110 000	-	-	-	-	-
Levice	54	155 000	449,8	347,4	94,2	8,2	0,29
Nové Zámky	-	134 700	-	-	-	-	-
Šaľa	-	35 600	-	-	-	-	-
Topoľčany	7	59 700	25,5	19,7	5,8	-	0,04
Zlaté Moravce	12	52 100	22,7	17,1	3,4	2,3	0,04
NSK	84	634 300	556,6		118,8	31,9	0,09

Zdroj: Atlas, 2006 in Kolektív MŽP SR, ŠGUDŠ, 2020: Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029)

Seizmicita územia

Z hľadiska ohrozenia seizmicitou sa územie NSK nachádza v oblasti so 6-8° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64. Z pohľadu zdrojových oblastí seizmického rizika sa na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nachádzajú dve zdrojové oblasti seizmického rizika: Komárno a Štúrovo.

Obrázok 3: Mapa seizmického ohrozenia územia Slovenska v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 475-ročnú návratovú periódu vypracovaná v GFÚ SAV, 2012

Zdroj: <http://www.seismology.sk/Maps/>, 2022

III.1.3. Podzemné vody

III.1.3.1. Hydrogeologické pomery

V riešenom území NSK je možné vyčleniť podľa určujúceho typu priepustnosti nasledovné hlavné hydrogeologické regióny (Malík, P. - Švasta, J.: Hlavné hydrogeologické regióny [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/>):

- Medzizrnová priepustnosť:
  - Q 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny
  - Q 056 Kvartér Dunaja v úseku Komárno – Chľaba
  - Q 057 Kvartér dunajských terás na úpätí Hronskej pahorkatiny
  - Q 074 Kvartér medziriečia Podunajskej roviny
  - Q 091 Kvartér Ipeľa
  - N 061 Neogén strednej a južnej časti Ipeľskej pahorkatiny
  - Q 060 Kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine
  - QN 059 Kvartér Hronských terás v Podunajskej nížine
  - N 058 Neogén Hronskej pahorkatiny
  - Q 072 Kvartér Nitry od mesta Nitra po Nové Zámky
  - NQ 073 Neogén Žitavskej pahorkatiny
  - NQ 071 Neogén Nitrianskej pahorkatiny
- Puklinová priepustnosť:
  - V 096 Neovulkanity Burdy
  - V 094 Neovulkanity Krupinskej planiny, Ostrôžok a Pôtorskej pahorkatiny
  - V 093 Neovulkanity južných svahov Štiavnických vrchov a Javoria
  - V 088 Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria

- V 086 Neovulkanity pohoria Vtáčnik a Pohronský Inovce
- MG 068 Kryštalínikum a mezozoikum východnej časti Považského Inovca
- Krasová a krasovo puklinová priepustnosť:
  - MG 070 Kryštalínikum a mezozoikum južnej a strednej časti Tribeča
  - MG 069 Mezozoikum a paleozoikum severovýchodnej časti Tribeča
  - MG 047 Mezozoikum strednej a južnej časti Považského Inovca

Tabuľka 3: Prehľad bilančného stavu v hydrogeologických rajónoch SR v roku 2020

Označenie rajónu	Využitelné množstvo [$l \cdot s^{-1}$]	Odber [$l \cdot s^{-1}$]	Koeficient bilančného stavu	Bilančný stav 2020
Q 052	19126,55	2409,63	7,94	dobrý
QN 056	303,34	11,91	25,47	dobrý
Q 057	213,00	29,19	7,30	dobrý
Q 074	2503,96	65,22	38,39	dobrý
QN 091	223,20	3,36	66,43	dobrý
N 061	104,55	8,60	12,16	dobrý
Q 060	1043,10	22,11	47,18	dobrý
QN 059	305,00	2,60	117,31	dobrý
N 058	615,60	33,56	18,34	dobrý
Q 072	989,60	41,02	24,12	dobrý
NQ 073	248,14	7,07	35,10	dobrý
NQ 071	1399,85	109,83	12,75	dobrý
V 096	10,00	0,00		dobrý
V 094	590,27	72,34	8,16	dobrý
V 093	75,00	10,21	7,35	dobrý
V 088	832,75	70,65	11,79	dobrý
V 086	501,19	54,41	9,21	dobrý
MG 068	92,36	28,77	3,21	uspokojivý
MG 070	311,75	20,13	15,49	dobrý
MG 069	224,00	38,92	5,76	dobrý
MG 047	466,61	60,63	7,70	dobrý

Zdroj: Kolektív, 2021: Vodohospodárska bilancia množstva podzemnej vody za rok 2020. SHMÚ.

Útvary podzemných vôd vymedzené na území NSK sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 4: Prehľad vodných útvarov podzemných vôd (Podľa rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES) zastúpených na území NSK

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Plocha (km^2)	Dominantné zastúpenie kolektora	Stratigr. vek kolektora	Priepustnosť kolektora
SK1000200P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov z. časti Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj	Dunaj	518,749	aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky	Holocén	medzizrnová
SK1000300P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Podunajskej panvy oblasti povodia Váh	Váh	1668,112	aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky	Holocén	medzizrnová

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Plocha (km ²)	Dominantné zastúpenie kolektora	Stratigr. vek kolektora	Priepustnosť kolektora
SK1000400P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblasti povodia Váh	Váh	1943,020	aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, proluviálne sedimenty	Holocén-Pleistocén	medzizrnová
SK1000600P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj	Dunaj	514,542	aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky	Holocén-Pleistocén	medzizrnová
SK2001000P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh	Váh	6248,370	jazerno-riečne sedimenty najmä piesky a štrky, íly	Neogén	medzizrnová
SK1000700P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona oblasti povodia Hron	Hron	723,773	aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, proluviálne sedimenty	Holocén-Pleistocén	medzizrnová
SK1000800P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipľa oblasti povodia Hron	Ipeľ	198,072	aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky	Holocén-Pleistocén	medzizrnová
SK200220FP	Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti Stredoslovenských neovulkanitov oblasti povodia Hron	Hron	2676,943	sladkovodné tufitické íly, piesky, pieskovce a zlepenice, tufy, tufity, aglomeráty, andezity, ryolity, bazalty	Neogén	medzizrnová, puklinová, puklinovo-medzizrnová
SK2002300P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy Ipeľskej kotliny oblasti povodia Hron	Hron	2000,440	brakicko-sladkovodné piesky a íly s polohami tufitov, pyroklastiká andezitov	Neogén	medzizrnová
SK200150FP	Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody Trábeča oblasti povodia Váh	Váh	579,286	dolomity a vápence, kremence, bridlice, pieskovce, ílovce, granity a granodiority	Paleogén-Mezozoikum - Paleozoikum	krasovo-puklinová a puklinová
SK2000500P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj	Dunaj	1043,038	štrky, piesčité štrky, piesky	Neogén	medzizrnová
SK200120FK	Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh	Váh	402,083	vápence a dolomity, kremence, bridlice, slieňovce, zlepenice, pieskovce, granity a granodiority	Paleogén-Mezozoikum - Paleozoikum	krasovo-puklinová a puklinová

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Plocha (km ²)	Dominantné zastúpenie kolektora	Stratigr. vek kolektora	Priepustnosť kolektora
SK200110KF	Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody južnej časti Považského Inovca	Váh	193,635	vápence a dolomity	Mezozoikum	krasovo-puklinová
SK2001300P	Medzizrnové podzemné vody Bánovskej kotliny	Váh	548,077	brakicko-sladkovodný komplex pestrých ílov, pieskov a štrkov	Neogén	medzizrnová
SK200260FP	Puklinové a medzizrnové podzemné vody južnej časti Stredoslovenských neovulkanitov	Ipeľ	1439,633	sladkovodné tufitické íly, piesky, pieskovce a zlepenice, tufy, tufity, aglomeráty, andezity, ryolity, bazalty	Neogén	medzizrnová, puklinová, puklinovo-medzizrnová

Zdroj: https://www.minzp.sk/files/oblasti/voda/ochrana-vod/3/4-ns_kap_3_az_4_6.pdf

Tabuľka 5: Prehľad vodných útvarov geotermálnych vôd (Podľa rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES) zastúpených na území NSK

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Plocha (km ²)	Dominantné zastúpenie kolektora	Stratigr. vek kolektora	Priepustnosť kolektora
SK300040FK	Trnavský záliv	Váh	618,546	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová
SK300210FK	Levická kryha	Hron	190,875	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová
SK300090FK	Bánovská kotlina	Váh	616,196	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová
SK300190FK	Stredoslovenské neovulkanity (SZ časť)	Hron	1507,388	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová
SK300200FK	Stredoslovenské neovulkanity (JV časť)	Hron	720,913	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová
SK300180PF	Dubnická depresia	Váh	323,504	piesky, pieskovce a zlepenice	Neogén	medzizrnová, medzizrnovo-puklinová
SK300240PF	Centrálna depresia podunajskej panvy	Váh	3436,336	piesky, pieskovce a zlepenice	Neogén	medzizrnová, medzizrnovo-puklinová
SK300250PF	Komjatická depresia	Hron	857,056	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová
SK300020FK	Komárňanská okrajová kryha	Dunaj	312,549	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Plocha (km ²)	Dominantné zastúpenie kolektora	Stratigr. vek kolektora	Priepustnosť kolektora
SK300010FK	Komárňanská vysoká kryha	Dunaj	249,098	karbonáty	Mezozoikum -Trias	puklinovo-krasová

Zdroj: https://www.minzp.sk/files/oblasti/voda/ochrana-vod/3/4-ns_kap_3_az_4_6.pdf

III.1.3.2. Stav podzemných vôd

V nasledujúcej tabuľke je uvedené vyhodnotenie chemického a kvantitatívneho stavu vodných útvarov podzemných vôd nachádzajúcich sa na území NSK.

Tabuľka 6: Stav útvarov podzemných vôd na území NSK

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Chemický stav útvarov obdobie 2010 a 2011	Kvantitatívny stav obdobie 2010 a 2011	Ukazovatele prekračujúce v PV VÚ medznú hodnotu v r. 2020 (Luptáková, A, a kol., 2021 Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020, SHMÚ)
SK1000200P	Medzizrnové podzemných vôd kvartérnych náplavov z. časti Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj	Dunaj	dobry	dobry	NH ₄ ⁺ , NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, SO ₄ ²⁻ , NEL _{ui} , TOC, Vodivosť, As, Hg, Vinylchlorid (chloreten), Benzo(a)pyren, Naftalen, Suma PAU, Terbutrin
SK1000300P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Podunajskej panvy oblasti povodia Váh	Váh	dobry	dobry	NH ₄ ⁺ , NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , ChSK _{Mn} , Mn, SO ₄ ²⁻ , Tenzidy aniónové, TOC, Vodivosť, As, Pb, DCB 1,2; DCB 1,3; DCB 1,4 suma DCB, 1,2-dichloretan, PCE, suma PCE+TCE, chloreten, Naftalen, Atrazin, Desetylatrazin, Prometrin, Suma pesticidov
SK1000400P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblastí povodia Váh	Váh	zly	dobry	NH ₄ ⁺ , NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , ChSK _{Mn} , Mn, SO ₄ ²⁻ , Cl, TOC, Vodivosť, As, Ni, Vinylchlorid (chloreten), Acenaftén, Benzo(a)antracén, Benzo(a)pyren, Fluorantén, Naftalen, Pyren, Suma PAU, Desetylatrazin
SK1000600P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj	Dunaj	zly	dobry	NH ₄ ⁺ , NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, Mg, SO ₄ ²⁻ , TOC, Vodivosť, Naftalen
SK2001000P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh	Váh	zly	dobry	NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, Mg, Na, SO ₄ ²⁻ , TOC, Vodivosť, As, Fenantren, Fluorantén, Naftalen, Prometrin
SK1000700P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona oblasti povodia Hron	Hron	zly	dobry	NH ₄ ⁺ , NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Cl ⁻ , Mn, Mg, ChSK _{Mn} , SO ₄ ²⁻ , TOC, Vodivosť, As, Hg, Pb, Vinylchlorid (chloreten), Naftalen, Desetylatrazin, Propikonazol, Suma pesticidov
SK1000800P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipeľ oblasti povodia Hron	Ipeľ	zly	dobry	NH ₄ ⁺ , NO ₃ ⁻ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, SO ₄ ²⁻ , Vodivosť, Se, Vinylchlorid (chloreten)
SK200220FP	Puklinové a medzizrnové podzemné vody severnej časti Stredoslovenských neovulkanitov oblasti povodia Hron	Hron	dobry	dobry	Fe, Fe ²⁺ , Mn, TOC, pH, As
SK2002300P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy Ipeľskej kotliny oblasti povodia Hron	Hron	zly	dobry	NH ₄ ⁺ , Fe, Fe ²⁺ , Mn, SO ₄ ²⁻ , vodivosť
SK200150FP	Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody Tríbeča oblasti povodia Váh	Váh	dobry	dobry	Benzo(a)antracén, Fluorantén, Naftalen

Útvar	Útvar podzemných vôd	Oblasť povodia	Chemický stav útvarov obdobie 2010 a 2011	Kvantitatívny stav obdobie 2010 a 2011	Ukazovatele prekračujúce v PV VÚ medznú hodnotu v r. 2020 (Luptáková, A, a kol., 2021 Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020, SHMÚ)
SK2000500P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj	Dunaj	dobrý	dobrý	NO ₃ ⁻ , Desetylatrazin
SK200120FK	Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh	Váh	dobrý	dobrý	-
SK200110KF	Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody južnej časti Považského Inovca	Váh	dobrý	dobrý	-
SK2001300P	Medzizrnové podzemné vody Bánovskej kotliny	Váh	zlý	dobrý	NO ₃ ⁻
SK200260FP	Puklinové a medzizrnové podzemné vody južnej časti Stredoslovenských neovulkanitov	Ipeľ	dobrý	dobrý	Fe, Fe ²⁺ , Mn
SK200120FK	Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh	Váh	dobrý	dobrý	-

Zdroj: Luptáková, A, a kol., 2021 Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020, SHMÚ Kolektív, 2020: Plán manažmentu čiastkového povodia Dunaj, Váh, Hron, Ipeľ MŽP SR

Environmentálne záťaž

Kvalitu horninového prostredia a podzemných vôd, pôd môže ovplyvňovať prítomnosť „environmentálnych záťaží“. Informačný systém environmentálnych záťaží, aj s údajmi z Registra environmentálnych záťaží a mapovými službami je dostupný na enviroportáli na adrese <http://enviroportal.sk/environmentalne-zataze/>.

Podľa Informačného systému environmentálnych záťaží sa v riešenom území NSK nachádza 271 záznamov environmentálnych záťaží, z toho 124 zaradených do registra A - pravdepodobná environmentálna záťaž, 41 do registra B – potvrdená environmentálna záťaž a 106 do registra C - sanovaná, rekultivovaná lokalita. V kraji sa nachádza 247 lokalít environmentálnych záťaží. Viaceré záťaž sú zaradené súčasne vo viacerých registroch. Vzhľadom k ich postupnej revitalizácii sa počet pravidelne aktualizuje. Environmentálna záťaž (EZ) je definovaná v zmysle geologického zákona.

Tabuľka 7: Zoznam potvrdených environmentálnych záťaží na území NSK

Názov EZ	Register	Identifikátor	Obec	Okres
KN (001) / Bajč - skládka TKO	Register B	SK/EZ/KN/324	Bajč	Komárno
KN (011) / Komárno - areál po Sovietskej armáde	Register B	SK/EZ/KN/334	Komárno	Komárno
KN (012) / Komárno - Harčáš	Register B	SK/EZ/KN/335	Komárno	Komárno
KN (013) / Komárno - Madzagoš	Register B	SK/EZ/KN/336	Komárno	Komárno
KN (018) / Nesvady - skládka TKO	Register B	SK/EZ/KN/341	Nesvady	Komárno
LV (002) / Bielovce - sklad pesticídov	Register B	SK/EZ/LV/428	Bielovce	Levice
LV (008) / Levice - práčovne a čistiarne	Register B	SK/EZ/LV/434	Levice	Levice
LV (010) / Levice - skládka PO Levitex - Nixbrod	Register B	SK/EZ/LV/436	Levice	Levice

Názov EZ	Register	Identifikátor	Obec	Okres
LV (012) / Nová Dedina - sklad pesticídov	Register B	SK/EZ/LV/438	Nová Dedina	Levice
LV (014) / Pohronský Ruskov - mazutové hospodárstvo bývalého cukrovaru	Register B	SK/EZ/LV/440	Pohronský Ruskov	Levice
LV (015) / Pukanec - skládka kalov Hampoch	Register B	SK/EZ/LV/441	Pukanec	Levice
NR (006) / Ivanka pri Nitre - kompresorová stanica (SPP)	Register B	SK/EZ/NR/547	Ivanka pri Nitre	Nitra
NR (014) / Nitra - ČS PHM Slovnaft, Chrenová ulica	Register B	SK/EZ/NR/555	Nitra	Nitra
NR (016) / Nitra - nelegálne vypustenie RL pri ČOV (Horné Krškany)	Register B	SK/EZ/NR/557	Nitra	Nitra
NR (018) / Nitra - rušňové depo (Cargo)	Register B	SK/EZ/NR/559	Nitra	Nitra
NR (019) / Nitra - skládka TKO Katruša	Register B	SK/EZ/NR/560	Nitra	Nitra
NR (026) / Vráble - skládka KO (časť Židová)	Register B	SK/EZ/NR/567	Vráble	Nitra
NZ (005) / Jatov - skládka TKO	Register B	SK/EZ/NZ/577	Jatov	Nové Zámky
NZ (013) / Nové Zámky - bývalé kasárne SA - Novocentrum	Register B	SK/EZ/NZ/585	Nové Zámky	Nové Zámky
NZ (015) / Nové Zámky - mestská skládka TKO	Register B	SK/EZ/NZ/587	Nové Zámky	Nové Zámky
NZ (016) / Nové Zámky - Real - H.M. - terminál	Register B	SK/EZ/NZ/588	Nové Zámky	Nové Zámky
NZ (023) / Štúrovo - bývalé JCP, sklad asfaltov a olejov s prevádzkami	Register B	SK/EZ/NZ/595	Štúrovo	Nové Zámky
NZ (028) / Štúrovo - odkalisko Smurfit Kappa Štúrovo	Register B	SK/EZ/NZ/600	Štúrovo	Nové Zámky
NZ (029) / Štúrovo - rušňové Depo (Cargo)	Register B	SK/EZ/NZ/601	Štúrovo	Nové Zámky
NZ (033) / Šurany - bývalý areál Elitexu a STS	Register B	SK/EZ/NZ/605	Šurany	Nové Zámky
NZ (037) / Tvrdošovce - skládka NNO	Register B	SK/EZ/NZ/609	Tvrdošovce	Nové Zámky
NZ (038) / Veľký Kýr - skládka KO	Register B	SK/EZ/NZ/610	Veľký Kýr	Nové Zámky
SA (007) / Šaľa - Duslo - výroba gumárenských chemikálií	Register B	SK/EZ/SA/796	Šaľa	Šaľa
SA (008) / Šaľa - Duslo - výroba kyseliny dusičnej	Register B	SK/EZ/SA/797	Šaľa	Šaľa
SA (009) / Šaľa - Duslo - výroba LAD a dusičnanu amónneho	Register B	SK/EZ/SA/798	Šaľa	Šaľa
SA (014) / Trnovec nad Váhom - odkalisko Amerika I (Duslo Šaľa)	Register B	SK/EZ/SA/803	Trnovec nad Váhom	Šaľa
SA (015) / Trnovec nad Váhom - skládka RSTO (Duslo)	Register B	SK/EZ/SA/804	Trnovec nad Váhom	Šaľa
TO (001) / Bojná - skládka TKO A (stará)	Register B	SK/EZ/TO/961	Bojná	Topoľčany
ZM (001) / Čierne Kľačany - skládka PO a TKO (pod jablňovým sadom)	Register B	SK/EZ/ZM/1103	Čierne Kľačany	Zlaté Moravce
ZM (004) / Lovce - skládka PO Lovce	Register B	SK/EZ/ZM/1106	Lovce	Zlaté Moravce
ZM (013) / Zlaté Moravce - bývalý areál Calexu	Register B	SK/EZ/ZM/1115	Zlaté Moravce	Zlaté Moravce
ZM (016) / Zlaté Moravce - rušňové depo	Register B	SK/EZ/ZM/1118	Zlaté Moravce	Zlaté Moravce
ZM (011) / Zlaté Moravce - mestská skládka KO (Pod Kalváriou)	Register B	SK/EZ/ZM/1637	Zlaté Moravce	Zlaté Moravce
KN (1661) / Komárno - Rušňové depo, Cargo a.s.	Register B	SK/EZ/KN/1661	Komárno	Komárno
NZ (1789) / Nové Zámky - Rušňové depo, Cargo a.s.	Register B	SK/EZ/NZ/1789	Nové Zámky	Nové Zámky
NZ (2067) / Nové Zámky - bývalé prekladisko uhlia	Register B	SK/EZ/NZ/2067	Nové Zámky	Nové Zámky
TO (2070) / Topoľčany - Elektrokarbon	Register B	SK/EZ/TO/2070	Topoľčany	Topoľčany

Zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/>, 2022

Ciele európskych a národných strategických dokumentov, ale aj stanovenie cieľov a opatrení v oblasti EZ tak, aby bola zabezpečená ochrana zdravia obyvateľov SR, ako aj zlepšenie stavu jednotlivých zložiek životného prostredia sú určené v Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží. V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené lokality odporúčané na realizáciu GPŽP/monitorovania/príp. sanáciu a lokality s EZ odporúčané na sanáciu na území NSK.

Tabuľka 8: Lokality odporúčané na realizáciu GPŽP/monitorovania/príp. sanáciu na území NSK

Identifikátor	Názov lokality	Okres	REZ	K	Poznámka
SK/EZ/LV/444	Šahy – areál Kovomontu	LV	A	50	OP KŽP P2 v realizácii
SK/EZ/NR/558	Nitra – Práčovne a čistiarne	NR	A	64	
SK/EZ/NR/565	Vráble – areál Matador Automotive (bývalý PAL)	NR	A	55	
SK/EZ/NZ/586	Nové Zámky – bývalý areál Elektrovitu	NR	A	54	
SK/EZ/NZ/594	Štúrovo – areál bývalého JCP – sklady TVO	NZ	A	54	
SK/EZ/NZ/596	Štúrovo – bývalé JCP, sklad TCE a horľavín	NZ	A	54	
SK/EZ/NZ/597	Štúrovo – bývalý areál JCP, stáčacia stanica rop. produktov	NZ	A	54	
SK/EZ/NZ/604	Šurany – bývalý areál CALEX	NZ	A	51	
SK/EZ/NZ/606	Šurany – bývalý cukrovar	NZ	A	58	
SK/EZ/NZ/607	Šurany – mestská skládka TKO	NZ	A	54	
SK/EZ/SA/800	Šaľa – veľkokapacitný kravín	SA	A	52	
SK/EZ/KN/2033	Komárno – areál ARRIVA	KN	A	50	
SK/EZ/NZ/2036	Štúrovo – areál ARRIVA	NZ	A	43	
SK/EZ/LV/443	Rybník – obalovačka	LV	A	37	

Pozn.: OP KŽP P2 – Geologický prieskum vybraných pravdepodobných environmentálnych záťaží 2, ŠPS EZ 2016 – 2021 – lokality, ktoré boli navrhované na riešenie v ŠPS EZ (2016 – 2021), avšak vzhľadom na nesplnenie podmienok pre uplatnenie čerpania NFP (v rámci OP KŽP, špecifického cieľa 1.4.2 Zabezpečenie sanácie EZ v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)), nemohli byť v prechádzajúcom období riešené.

Zdroj: Kolektív, 2021: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027)

Tabuľka 9: Lokality s EZ odporúčané na sanáciu na území NSK

Identifikátor	Názov lokality	Okres	REZ	K	Poznámka
SK/EZ/LV/438	Nová Dedina – sklad pesticídov	LV	B	65	San5
SK/EZ/ZM/1106	Lovce – skládka PO Lovce	ZM	A	59	OP KŽP P1, návrh na preradenie do REZ – časť B
SK/EZ/NR/559	Nitra – rušňové depo (Cargo)	NR	B	78	OP ŽP P2
SK/EZ/ZM/1118	Zlaté Moravce – rušňové depo	ZM	B	71	OP ŽP P2
SK/EZ/SA/804	Trnovec nad Váhom – skládka RSTO (Duslo)	SA	B+C	71	
SK/EZ/NZ/2067	Nové Zámky – bývalé prekladisko uhlia	NZ	B	80	Podrobný GPŽP – súkr. Zdroje neidentifikovaný zdroj znečistenia

Pozn.: San5, San6, SanPredajná – projekt pripravený, v prechádzajúcom období nerealizovaný, OP KŽP P1 – Geologický prieskum vybraných pravdepodobných environmentálnych záťaží, OP ŽP P1 – Prieskum environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách Slovenskej republiky, OP ŽP P2 – Pravdepodobné environmentálne záťažie – prieskum na vybraných lokalitách Slovenskej republiky, ŠR P – lokality, na ktorých bol prieskum plne financovaný zo štátneho rozpočtu. Za lokality zvýraznené zelenou farbou nesie zodpovednosť určené ministerstvo v zmysle vydaného uznesenia vlády SR. Na lokalitách, ktoré sú zvýraznené červenou farbou bolo konanie o určení povinnej osoby za EZ zastavené, ale zatiaľ nebolo určené príslušné ministerstvo uznesením vlády SR.

Zdroj: Kolektív, 2021: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027)

Tabuľka 10: Lokality navrhnuté na sanáciu v zmysle plánovaných projektov geologických úloh, štúdií uskutočniteľnosti sanácie a plánov prác na území NSK

Identifikátor	Názov lokality	Okres	REZ
SK/EZ/LV/438	Nová Dedina – sklad pesticídov	LV	B
SK/EZ/LV/434	Levice – pracovne a čistiarne	LV	B
SK/EZ/ZM/1106	Lovce – skládka PO Lovce	ZM	A
SK/EZ/NZ/605	Šurany – bývalý areál Elitexu a STS	NZ	B
SK/EZ/NR/559	Nitra – rušňové depo (Cargo)	NR	B

Zdroj: Kolektív, 2021: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027)

III.1.4. Povrchové vody

III.1.4.1. Charakteristika vodných útvarov povrchových vôd

Územie NSK patrí k úmoriu Čierneho mora. Územím NSK preteká päť významných tokov: Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Ipeľ. Sú to dolné úseky tokov riek, okrem Dunaja, do ktorého vyúsťujú. Ďalšími významnejšími tokmi sú Malý Dunaj, Žitava, Dlhý kanál a Sikenica.

Vodné toky na území NSK patria z hydrologického hľadiska do nasledujúcich čiastkových povodií:

- 4-20 - Čiastkové povodie Dunaja:
  - 4-20-01 - Dunaj od ústia Moravy po ústie Váhu
  - 4-20-02 - Dunaj od ústia Váhu po ústie Ipeľa
- 4-21 - Čiastkové povodie Váhu:
  - 4-21-10 - Váh od zaústenia Biskupického kanála po ústie Nitry
  - 4-21-11 - Nitra pod Bebravu
  - 4-21-12 - Nitra od Bebravy po Žitavu a pod Malú Nitru
  - 4-21-13 - Žitava po ústie
  - 4-21-14 - Nitra od Žitavy a Malej Nitry po ústie do Váhu a Váh od Nitry po Malý Dunaj
  - 4-21-17 - Malý Dunaj od Čiernej vody po ústie
  - 4-21-18 - Váh od Malého Dunaja po ústie do Dunaja (vrátane Starej Nitry a Starej Žitavy)
- 4-23 - Čiastkové povodie Hrona:
  - 4-23-04 - Hron od Slatiny po hať vo Veľkých Kozmálovciach (odbočenie potoka Perc)
  - 4-23-05 - Hron od hate Veľké Kozmálovce po ústie do Dunaja
- 4-24 - Čiastkové povodie Ipeľa:
  - Ipeľ od Krtíša po ústie do Dunaja

Charakteristika najvýznamnejších tokov:

Dunaj - Preteká územím kraja v dĺžke 92,7 km. Je hraničným tokom s Maďarskou republikou. V celej dĺžke toku sú vybudované ochranné opatrenia, ktoré zabezpečujú prevedenie Q100 ročnej vody. Na rieke Dunaj sú zaznamenávané maximálne priemerné mesačné prietoky v mesiaci september a minimálne priemerné mesačné prietoky v mesiacoch apríl a august.

Váh - Preteká územím kraja od Komárna po obec Kráľová nad Váhom v dĺžke 62,95 km. V celej dĺžke je tok ohrádzovaný na prietok Q100, vo výpusťnej trati aj s ohľadom na vplyv vzdutia Dunaja. Maximálne priemerné mesačné prietoky sa v povodí Váhu vyskytovali prevažne v marci a minimálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané v rôznych mesiacoch (január, február, jún, september, október, november).

Nitra - Na celom úseku cez kraj je upravená na prietok Q100 a obojstranne ohrádzovaná. Na toku sa nenavrhujú väčšie úpravy, okrem stabilizácie niektorých krátkych úsekov. Maximálne priemerné mesačné prietoky v povodí Nitry boli zaznamenané v mesiaci marec a minimálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané v rôznych mesiacoch (august, september, október, november).

Hron - Preteká územím kraja od zaústenia do Dunaja v Štúrove až nad obec Kozárovce v dĺžke 84,1 km. Upravený je v dĺžke 16,83 km na prietok Q100 od ústia do Dunaja po Biňu. Na rieke Hron sú zaznamenávané maximálne priemerné mesačné prietoky hlavne v jarnom období od marca až do mája v závislosti od topenia sa snehu a minimálne priemerné mesačné prietoky od augusta až do novembra, najmä v septembri.

Ipeľ - Preteká územím kraja od zaústenia do Dunaja nad obec Tešmák v dĺžke 62,9 km. Z celkovej dĺžky toku je 39,0 km hraničným tokom s Maďarskou republikou. Maximálne priemerné mesačné prietoky v povodí Ipeľa boli na väčšine staníc zaznamenané v mesiaci december a minimálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané v mesiaci september.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.4.2. Stav povrchových vôd

Nízku úroveň ekologického stavu vodných útvarov ovplyvňuje najmä prítomnosť bodových komunálnych a priemyselných zdrojov znečisťovania, prítomnosť difúzných zdrojov znečisťovania z poľnohospodárstva, úroveň ekologického stavu bentických bezstavovcov, fytobentosu, makrofytov, rýb, nedostatočná laterálna spojitosť, nevhodná morfológia korýt. Nedosahovanie dobrého chemického stavu je spôsobené najmä úrovňou fyzikálno-chemických prvkov kvality a prítomnosťou prioritných látok.

V oblasti čistenia odpadových vôd nastala revolučná zmena zavedením povinnosti odstraňovania nutričov - dusíka a fosforu (NV SR č. 242/1993 Z.z., NV SR č. 491/2002 Z.z., NV SR č. 269/2010 Z.z.). Pred nadobudnutím účinnosti týchto legislatívnych predpisov bol prístup k realizácii a samostatná realizácia ČOV riadená v tom čase platnými ekologickými, technickými a technologickými požiadavkami. U komunálnych ČOV boli základnými návrhovými a hodnotiacimi parametrami ukazovatele BSK₅, CHSK, a NL (odstraňovanie uhlíkovej zložky, resp. sekundárne čistenie odpadových vôd). U väčších ČOV, ktoré boli budované v minulosti, už pri ich návrhu a realizácii neboli zohľadňované v súčasnosti platné požiadavky na kvalitu vyčistených vôd a svojim dispozičným riešením, strojno-technologickým vybavením a kapacitou nie sú schopné splňať súčasné kvalitatívne a kvantitatívne požiadavky.

Najvýznamnejšie zdroje znečisťovania povrchových vôd na území NSK sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Tabuľka 11: Najvýznamnejšie zdroje znečisťovania povrchových vôd na území NSK

Povodie	Kód VÚ	NEC	Prevádzk./prevádzka	Tok, r.km	Spôsob čistenia	BSK5	ChSK _{Cr}	Ncelk.	Pcelk.	NL	Iné ZL
Hron	SKR0005	R2440PVA	SE a.s. – Atómová elektrárň Mochovce	Hron, 73,3	M-B	18,043	134,535	-	1,021	59,422	-
Váh	SKV0027	V3780PVA	DUSLO a.s. Šaľa, Šaľa	Váh, 53,9	M-B-CH	15,388	141,334	114,581	2,251	58,571	PAU, amilín, DBP, difenylamin
Váh	SKV0047	V0380PVA	Heineken Slovensko a.s., Pivovar Hurbanovo	Stará Žitava, 4,575	M-B	1,834	36,947	4,380	0,804	8,181	-
Váh	SKN0026	N4950SVA	ELEKTROKARBON a.s., Topoľčany	Chotina, 1,6	M-B	0,335	0,913	-	-	0,574	Cu
Váh	SKN0005	N5430SVA	Orcom, s.r.o. Výroba textilných strojov s.r.o., Nitra	Malá Nitra, 28,8	M-B	0,381	1,346	-	-	0,344	-
Váh	SKN0034	N5535QVB	Nidec Global Appliance s.r.o. (predtým SECOP s.r.o.), Zlaté Moravce	Hostiansky p., 4,9	M-CH	-	0,379	0,074	0,000	0,023	Cd, Hg, Ni, Pb, As, CN _{celk.} , Cu, Cr _{celk.} , Zn
Váh	SKN0034	N5535XVA	KTL ZM, a.s., Zlaté Moravce	Hostiansky p., 4,8	CH	-	1,222	-	0,010	0,104	Zn
Váh	SKN0019	N5735PVB	TESGAL, s.r.o. Vráble	Žitava, 22,2	M-CH	-	7,710	-	0,020	0,436	Ni, CN _{celk.} , Cr _{celk.} , Cu, Zn
Váh	SKN0057	N5735PVA	TESGAL, s.r.o. Vráble	Host'ovský p., 1,0	M-CH	-	0,048	-	-	0,006	-
Váh	SKN0060	N5740PVA	SE a.s. – Atómová elektrárň Mochovce	Telinský p, 14,3	M-B	0,061	0,846	-	-	0,271	-

Zdroj: Kolektív 2020: Plán manažmentu čiasťového povodia Váhu, Dunaja, Hron. Ipla, dostupné na <https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/>

Tabuľka 12: Prevádzky podliehajúce zosúladieniu so smernicou EP a Rady 2010/75/EU o priemyselných emisiách

P. č.	Kód VÚ	NEC	Prevádzka	Tok, r.km
Dunaj	-	-	-	-
Hron	-	-	-	-
Ipeľ	-	-	-	-
Váh	SKV0027	V3780PVA	Duslo a.s. Šaľa, Šaľa	Váh, 53,9
Váh	SKV0047	V0380PVA	Heineken Slovensko a.s., Pivovar Hurbanovo	Stará Žitava, 4,6
Váh	SKN0026	N4950SVA	ELEKTROKARBON a.s., Topoľčany	Chotina, 1,6
Váh	SKN0034	N5535XVA	KTL ZM, a.s. Zlaté Moravce	Hostiansky p., 4,8
Váh	SKN0019	N5735PVB	TESGAL, s.r.o. Vráble	Žitava, 22,2
Váh	SKN0057	N5735PVA	TESGAL, s.r.o. Vráble	Host'ovský p., 1,0

Zdroj: Kolektív 2020: Plán manažmentu čiastkového povodia Váhu, Dunaja, Hron, Ipeľa, dostupné na <https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/>

III.1.5. Klimatické pomery

III.1.5.1. Klimatické oblasti

Riešené územie sa nachádza v teplej, mierne teplej a chladnej klimatickej oblasti a patrí k najteplejším oblastiam Slovenska.

Podunajská nížina a okrajové časti masívu Karpát sú v teplej klimatickej oblasti s priemerne 50 a viac letnými dňami za rok a s denným maximom teploty vzduchu 25 °C a viac. Priemerná teplota v januári je - 3 až - 4 °C, priemerná teplota v júli je 17 až 19 °C.

Časti pohorí Považský Inovec, Tribeč, Pohronský Inovec, Vtáčnik a Štiavnické vrchy (masív Karpát) patria do mierne teplej klimatickej oblasti v priemere s menej ako 50 letnými dňami za rok, s denným maximom teploty vzduchu 25 °C a viac a júlovým priemerom teploty vzduchu 16 °C a viac. Priemerná teplota v januári je - 2 až - 3 °C, priemerná teplota v júli je 17 až 18 °C.

Najvyššie položené časti Považského Inovca a Tribeča sa nachádzajú v chladnej klimatickej oblasti s priemernými júlovými teplotami vzduchu menej ako 16 °C.

Tabuľka 13: Priemerné ročné teploty v °C vo vybraných klimatologických stanicích v kraji

Stanica	1998	1999	2000	2008	2009	2010	2018	2019	2020
Hurbanovo	11	11	12	12	12	10	12,4	12,4	11,9
Nitra	10	10	11	11	11	10	12,2	12,2	11,4
Topoľčany	10	10	11	12	11	10	12,3	-	-

Zdroj: www.shmu.sk, in <http://datacube.statistics.sk>, 2022 in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 14: Počet tropických dní v roku vo vybraných klimatologických stanicích v kraji

Stanica	1998	1999	2000	2008	2009	2010	2018	2019	2020
Hurbanovo	32	15	38	32	31	24	51	48	39
Nitra	26	8	25	25	23	24	38	38	30
Topoľčany	25	11	28	27	22	23	47	-	-

Zdroj: www.shmu.sk, in <http://datacube.statistics.sk>, 2022 in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Na základe výsledkov meraní zaznamenaných na stanicích Hurbanovo, Žihárec, Želiezovce, Tesárske Mlyňany v roku 2009 je možné uviesť, že najteplejším mesiacom na Podunajskej nížine

je júl s priemernou teplotou 22,1°C, najchladnejším mesiacom je január s priemernou teplotou - 2°C. Priemerná ročná teplota predstavuje 11,2°C.

Na základe výsledkov meraní zaznamenaných na stanici Žikava v roku 2009 je možné uviesť, že najteplejšími mesiacmi v Karpatoch sú mesiace júl a august s priemernou teplotou 20,7°C, najchladnejším mesiacom je január s priemernou teplotou - 2,4°C. Priemerná ročná teplota v tejto časti riešeného územia je 10,2°C.

Podľa údajov o teplotách vzduchu za posledné tri roky najteplejšou oblasťou v Nitrianskom kraji je Podunajská nížina. So stúpajúcou nadmorskou výškou teplota vzduchu klesá, najchladnejšie sú najvyššie položené oblasti Považského Inovca a Tribeča.

Priemerný počet dní na Podunajskej nížine so zrážkami 1 mm a viac je 90 až 100, zrážkový úhrn vo vegetačnom období sa pohybuje od 350 do 400 mm, v zimnom období 200 – 400 mm. 40 až 80 dní je so snehovou pokrývkou, 110 až 140 dní je zamračených a 40 až 60 dní je jasných.

Priemerný počet dní v oblasti masívu Karpát so zrážkami 1 mm a viac je 90 až 120, zrážkový úhrn vo vegetačnom období sa pohybuje od 350 do 450 mm, v zimnom období 200 - 300 mm, 50 až 70 dní je so snehovou pokrývkou, 120 až 150 dní je zamračených a 40 až 50 dní je jasných.

Tabuľka 15: Ročné úhrny zrážok v mm vo vybraných klimatologických staniách v kraj

Stanica	1998	1999	2000	2008	2009	2010	2018	2019	2020
Hurbanovo	618	653	443	538	575	977	580	573	522
Nitra	498	574	454	529	571	860	528	649	707
Topoľčany	578	688	564	534	687	891	511	580	696

Zdroj: www.shmu.sk, in <http://datacube.statistics.sk>, 2022 in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 16: Počet dní so snehovou pokrývkou vo vybraných klimatologických staniách v kraj

Stanica	1998	1999	2000	2008	2009	2010	2018	2019	2020
Hurbanovo	12	30	37	5	34	65	24	21	1
Nitra	12	34	28	7	33	59	19	15	0
Topoľčany	26	38	38	13	43	57	20	14	0

Zdroj: www.shmu.sk, in <http://datacube.statistics.sk>, 2022 in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

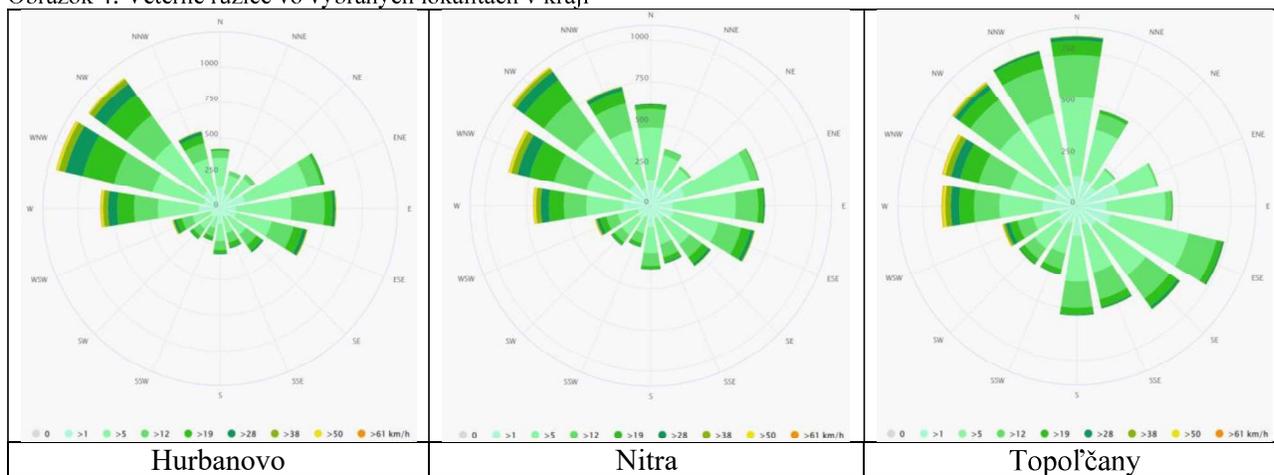
Analýza výsledkov simulácií podľa scenárov klimatickej zmeny naznačuje, že v budúcnosti by mali k významným extrémom patriť rady dní s priemernou dennou teplotou prevyšujúcou 24°C. Na juhu Slovenska boli takéto dni zaznamenané už v prvej dekáde 21. storočia, pričom ich priemerný ročný počet osciluje okolo 6 dní. Počet takýchto dní by mohol vzrásť dva až trikrát a dá sa predpokladať, že do konca 21. storočia počet takých dní stúpne až na 45 dní v roku. Stúpnutie teploty vzduchu spôsobí počas období cyklónálneho počasia¹ významný nárast tlaku vodných pár, vrátane vodných pár na kondenzáciu v atmosfére, čo podstatne zväčší úhrny zrážok nielen počas silných búrok

¹ Cyklóna (tlaková níz) je oblasť, v ktorej je oproti jej okoliu nižší tlak vzduchu. Tlaková níz obyčajne vzniká na frontálnej vlne (frontálnej poruche), keď výstupný pohyb – vytlačanie teplého vzduchu na frontálnych plochách a jeho roztekание do strán v hornej časti troposféry – vyvoláva úbytok vzduchu, teda pokles tlaku, vznik a prehĺbovanie tlakovej níše v tomto priestore. Pri výstupnom pohybe sa vzduch adiabaticky ochladzuje, čím dochádza ku kondenzácii vodnej pary, vzniku oblakov a vypadávanie zrážok.

v teplých častiach roka, ale tiež počas cyklonických situácií trvajúcich viacero dní a vyskytujúcich sa v priebehu celého roka. Možno predpokladať, že zrážkové úhrny počas extrémnych zrážkových udalostí s pravdepodobnosťou opakovania raz za 50 rokov a menej často budú o 20 až 25% vyššie ako boli v 1. dekáde 21. storočia. Podľa analýzy výsledkov jednotlivých skúmaných scenárov klimatickej zmeny by mohli vyššie úhrny zrážok vo viacerých oblastiach Slovenska každý rok prevyšovať 150 mm a v priemere raz za 50 rokov 400 mm. Tieto predpoklady vyplývajú priamo z fyzikálnej teórie atmosférických zrážok. (Kolektív, 2011: Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Dunaja)

Veterné pomery kraja sú komplikované nielen v dôsledku zložitej orografie, ale veľkú zásluhu na tom má aj značná premenlivosť počasia v priebehu roka. Na území Podunajskej nížiny sa priemerná ročná rýchlosť vetra vo výške 10 metrov nad aktívnym povrchom pohybuje v intervale od 3 do 4 m.s⁻¹, v kotlinách je veternosť závislá od ich polohy a uzavretosti, resp. otvorenosti voči prevládajúcim prúdeniam a v pohoriach, v závislosti od nadmorskej výšky je priemerná ročná rýchlosť vetra 4 až 8 m.s⁻¹. Podunajská nížina patrí k najveternejším regiónom Slovenska.

Obrázok 4: Veterné ružice vo vybraných lokalitách v kraji

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>, 2022

III.1.6. Ovzdušie

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia NSK má chemický priemysel, drevospracujúci priemysel, výroba vápna, bioplynové stanice, energetika a doprava. Významným zdrojom znečistenia ovzdušia je cestná doprava. Problematické lokality sú v okolí frekventovaných úsekov rýchlostných ciest a ciest 1. triedy. Čiastočným zdrojom znečistenia ovzdušia je aj železničná doprava. Nie všetky železničné úseky sú elektrifikované a prevádzka súprav s naftovými motorovými jednotkami negatívne vplyva na kvalitu ovzdušia. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Pre vykurovanie domácností je podľa údajov zo sčítania obyvateľstva, využívaný najmä zemný plyn, podiel tuhých palív tu patrí v porovnaní s ostatnými zónami medzi najnižšie.

Stav emisií v hodnotenom území NSK zachytávajú nasledujúce tabuľky.

Tabuľka 17: Emisie TZL v t zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území NSK

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2010	2005	2001
Nitriansky kraj	347,5	312,8	369,6	369,4	366,8	361,2	301,2	572,8	880,3
Okres Komárno	24,5	25,6	26,3	25,3	31,8	18,7	20,4	21,2	24,1
Okres Levice	56,3	55,3	47,1	47,8	62,6	54,4	64,0	68,4	142,7
Okres Nitra	49,6	50,3	50,0	45,9	42,2	46,3	51,7	160,7	156,2
Okres Nové Zámky	15,6	14,6	25,5	23,3	21,5	20,5	26,5	59,1	150,9
Okres Šaľa	165,9	132,8	178,2	181,2	166,2	177,1	106,4	235,1	350,8
Okres Topoľčany	23,6	24,5	29,3	29,1	28,3	29,3	18,4	21,3	28,4
Okres Zlaté Moravce	12,0	9,7	13,2	16,8	14,2	14,9	13,8	7,0	27,2

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk>, 2022

Tabuľka 18: Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia NSK pre TZL v roku 2020

Okres	Prevádzkovateľ	TZL (t)	Podiel v %
Šaľa	Duslo a.s.	456,52	45,1
Komárno	Slovincom, s.r.o. – priemyselné spracovanie dreva, výroba dosiek (kotolňa)	10,64	3,07
Levice	Hammerbacher SK, a.s	9,32	2,69
Topoľčany	Decodom spol. s r.o. (kotolňa)	6,88	1,98
Nitra	Calmit spol. s r.o. Žirany	6,86	1,98

Zdroj: Kolektív OÚ Nitra, 2021: Informácia o kvalite ovzdušia Nitrianskeho kraja a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za rok 2020

Tabuľka 19: Emisie SO₂ v t zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území NSK

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2010	2005	2001
Nitriansky kraj	118,8	107	105,2	106,9	129,9	146,3	193,3	1835,1	3390,6
Okres Komárno	0,4	0,4	0,7	0,7	0,4	0,4	0,7	6,3	20,0
Okres Levice	14,7	14,7	14,8	13,0	13,6	13,8	29,8	35,6	148,5
Okres Nitra	58,2	51	47,4	47,7	66,2	76,1	9,6	21,7	115,8
Okres Nové Zámky	35	31	34,5	34,5	38,7	44,7	145,5	665,7	1 464,7
Okres Šaľa	8,2	7,5	5,2	3,9	4,1	5,0	2,5	1 084,7	1 595,2
Okres Topoľčany	0,6	0,7	0,8	5,3	5,2	4,8	3,6	11,5	22,1
Okres Zlaté Moravce	1,7	1,7	1,8	1,8	1,7	1,5	1,6	9,6	24,3

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk>, 2022

Tabuľka 20: Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia NSK pre SO₂ v roku 2020

Okres	Prevádzkovateľ	SO ₂ (t)	Podiel v %
Nitra	Calmit spol. s r.o. Žirany	17,31	14,62
Nové Zámky	P.G.TRADE spol. s r.o. Dvory nad Žitavou Bioplynová stanica	15,82	13,36
Levice	Liaharenský podnik Nitra, a.s. Bioplynová stanica Veľký Ďur	11,29	9,53
Nové Zámky	AT GEMER spol. s r.o. Bioplynová stanica Dubník	10,12	8,54
Nitra	GAS PROGRES I. s.r.o. Bioplynová stanica Nová Ves nad Žitavou	9,97	8,42

Zdroj: Kolektív OÚ Nitra, 2021: Informácia o kvalite ovzdušia Nitrianskeho kraja a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za rok 2020

Tabuľka 21: Emisie NO_x v t zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území NSK

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2010	2005	2001
Nitriansky kraj	1418,8	1498,3	1649,8	1548,4	1480,8	1470,7	1587,2	2898	2859,4
Okres Komárno	91,1	94,7	104,5	117,0	111,1	96,7	65,5	74,0	83,4
Okres Levice	164,4	145,5	151,1	168,4	215,5	215,4	196,7	102,3	160,0

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Okres Nitra	207,1	205,3	177,9	153,5	158,1	157,7	483,9	1 072,2	784,9
Okres Nové Zámky	121,6	115,7	120,5	130,5	132,1	128,8	165,4	725,3	813,1
Okres Šaľa	549,6	642,2	793,6	677,1	630,2	661,1	597,3	824,1	908,2
Okres Topoľčany	242,4	258,2	264,0	260,2	194,4	177,9	49,7	75,3	77,7
Okres Zlaté Moravce	42,6	36,7	38,2	41,7	39,4	33,1	28,7	24,8	32,1

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk>, 2022

Tabuľka 22: Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia NSK pre NOx v roku 2020

Okres	Prevádzkovateľ	NOx (t)	Podiel v %
Šaľa	Duslo a.s.	507,08	35,83
Topoľčany	TeHo TOPOĽČANY s.r.o. zdroje vykurovania	167,73	11,85
Levice	Veolia Energia Levice, a.s. Levice zdroje vykurovania	72,76	5,14
Topoľčany	TOP PELET s.r.o.	35,88	2,54
Nové Zámky	Bytkomfort s.r.o. Nové Zámky centrálny zdroj vykurovania	33,41	2,36

Zdroj: Kolektív OÚ Nitra, 2021: Informácia o kvalite ovzdušia Nitrianskeho kraja a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za rok 2020

Tabuľka 23: Emisie CO v t zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území NSK

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2010	2005	2001
Nitriansky kraj	1814,24	2201,13	1556,5	2210,8	2550,6	2338,3	2552,5	2422,3	2317,1
Okres Komárno	76,2	86,4	98,1	108,5	101,2	98,0	52,1	76,3	87,3
Okres Levice	104,6	100,2	102,5	130,1	370,5	345,5	229,0	194,9	343,1
Okres Nitra	1135,6	1524,8	829,6	1 465,5	1 628,6	1 464,0	1 979,7	1 353,5	839,7
Okres Nové Zámky	193,14	191,43	200,1	237,4	204,6	185,0	53,9	177,4	235,5
Okres Šaľa	114,2	112,1	127,9	113,5	107,2	113,5	90,1	134,1	171,8
Okres Topoľčany	39,4	42,8	37,6	32,4	29,4	37,4	27,1	55,9	117,3
Okres Zlaté Moravce	151,1	143,4	160,7	123,4	109,1	94,9	120,6	430,2	522,4

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk>, 2022

Tabuľka 24: Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia NSK pre CO v roku 2020

Okres	Prevádzkovateľ	CO (t)	Podiel v %
Nitra	Calmit, spol. s r.o., závod Žirany	983,49	55,64
Nové Zámky	Bytkomfort s.r.o. Nové Zámky centrálny zdroj vykurovania	108,58	6,14
Zlaté Moravce	Wienerberger slovenské tehelne, spol. s r.o.	84,95	4,81
Šaľa	Duslo a.s.	73,05	4,13
Nové Zámky	Woodpan Slovakia s.r.o.	35,63	2,02

Zdroj: Kolektív OÚ Nitra, 2021: Informácia o kvalite ovzdušia Nitrianskeho kraja a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za rok 2020

Tabuľka 25: Emisie TOC v t zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia na území NSK

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2010	2005	2001
Nitriansky kraj	1216	1266,9	1124,7	1095,1	1012,7	1111,9	696,3	600	633,7
Okres Komárno	646,2	716	615,6	578	535,9	581,5	376,0	337,6	345
Okres Levice	73,7	74	73,8	70,2	70	68,2	62,7	37,2	35,2
Okres Nitra	223,1	189,0	167,4	183,6	177,9	216,1	144,2	100,6	117,4
Okres Nové Zámky	171,6	183	164,9	167,9	143,4	142,9	33,8	41,8	58,8
Okres Šaľa	42,1	40,5	31,4	26,8	27,3	27,3	31,3	34,6	37,7
Okres Topoľčany	29,8	29,5	28,9	29,0	24,4	24,7	21,4	16,4	25,9
Okres Zlaté Moravce	29,5	34,9	42,7	39,6	33,8	51,2	26,9	31,8	13,7

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk>, 2022

Tabuľka 26: Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia NSK pre TOC v roku 2020

Okres	Prevádzkovateľ	TOC (t)	Podiel v %
Nitra	Jaguar Land Rover Slovakia	80,17	12,28
Komárno	Vicente Torns Slovakia a.s. Veľké Kosihy výroba medených káblov	37,95	5,81
Nové Zámky	AT GEMER spol. s r.o. Bioplynová stanica Dubník	33,42	5,12
Levice	Liaharenský podnik Nitra, a.s. Bioplynová stanica Veľký Ďur	29,41	4,51
Nové Zámky	LOKO TRANS Slovakia	26,59	4,07

Zdroj: Kolektív OÚ Nitra, 2021: Informácia o kvalite ovzdušia Nitrianskeho kraja a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za rok 2020

Od roku 2000 dochádza zo stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia k poklesu emisií TZL, NO_x, SO₂. Emisie TOC, CO v jednotlivých rokoch oscilujú. Pri vývoji emisií znečisťujúcich látok z priemyslu a energetiky zohrali úlohu obmedzenia emisií (ustanovenie emisných limitov), zavádzanie nových environmentálnych technológií a technologických opatrení, ktoré súvisia so zavádzaním najlepších dostupných techník, ale aj s celkovým pokrokom v oblasti technológií a tiež z ekonomických dôvodov. S ohľadom na vykonané a vykonávané ekologické opatrenia, sa v priemysle a energetike neočakáva zvyšovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, poprípade pôjde o relatívne nevýznamné zmeny.

V dôsledku spaľovania uhl'ovodíkových palív v spaľovacích motoroch dopravných prostriedkov dochádza k tvorbe znečisťujúcich látok. Do ovzdušia sa dostávajú predovšetkým oxidy dusíka (NO_x), polycyklické aromatické uhl'ovodíky (PAH) a oxidy uhlíka, najmä oxid uhoľnatý (CO). Vplyv cestnej dopravy na množstvo emisií oxidu siričitého (SO₂) a olova (Pb) vzhľadom na modernizáciu vozového parku a kvalitu používaných palív (znižovanie obsahu síry, nahradenie olova inými prísadami) považujeme za menej významný. Problémom je však neustály nárast plynov prispievajúcich ku skleníkovému efektu: tzn. oxid uhličitý (CO₂) a oxid dusný (N₂O). K ďalším látkam patria aromatické a heterocyklické uhl'ovodíky, aldehydy, fenoly, ketóny, decht, sadze a tiež tzv. kovy zo skupiny platiny ako sú platina (Pt), paládium (Pd) a ródium (Rh). Zdrojom tuhých znečisťujúcich látok (PM) je tiež obrus pneumatík, brzdového obloženia, spojky, obrus povrchu ciest, resuspenzia prachu. Produkcia emisií znečisťujúcich látok pri mobilných zdrojoch je závislá od počtu vozidiel a od výkonov, teda najazdených kilometrov (ĎURČANSKÁ, D., JANDAČKA, D., OCHODNICKÝ, M., 2014: Analýza metód vyhodnocovania znečisťovania ovzdušia z cestnej dopravy, Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline, EVITECH Trenčín, s.r.o.) Dominantná časť vplyvov dopravy na kvalitu ovzdušia je spojená s cestnou automobilovou dopravou, iné dopravné módy sú menej významné.

Na území NSK boli na základe matematického modelovania vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia (ORKO), ktoré sú uvedené v nižšie uvedenej tabuľke. Oblasti riadenia kvality ovzdušia (ORKO) sa navrhujú s cieľom identifikovať lokality, kam je potrebné prioritne zamerať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia.

Tabuľka 27: Oblasti riadenia kvality na území NSK vymedzené na základe matematického modelovania

Okres	Obce	Znečisťujúce látky
Komárno	Hurbanovo, Kolárovo, Komárno, Nesvady	PM ₁₀ , PM _{2,5}
Levice	Bielovce, Čaka, Čata, Demandice, Dolné Semerovce, Farná, Horné Semerovce, Hronovce, Ipeľský Sokolec, Kubáňovo, Kukučínov, Levice, Lontov, Málaš, Nýrovce, Pastovce, Plášťovce, Plavé Vozokany, Pohronský Ruskov, Pukanec, Szadice, Sikenica, Šahy, Šarovce, Tešovské Lužany, Veľké Ludince, Veľké Turovce, Vyškovce nad Ipľom, Želiezovce	PM ₁₀ , PM _{2,5}

Nové Zámky	Bajtava, Bíňa, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Malé Kosihy, Salka, Šurany	PM ₁₀ , PM _{2,5}
Šaľa	Selice	PM ₁₀ , PM _{2,5}
Topoľčany	Krušovce, Prašice, Súlovce	PM ₁₀ , PM _{2,5}
Zlaté Moravce	Hostie, Topoľčianky, Veľčice, Zlaté Moravce, Žitavany	PM ₁₀ , PM _{2,5}

Zdroj: www.shmu.sk, 2022

III.1.7. Pôdne pomery

III.1.7.1. Pôdne typy

Pôda predstavuje významný krajinný prvok s nezastupiteľnou energetickou a bioprodukčnou funkciou. Na území NSK sú zastúpené nasledovné hlavné pôdne typy: pseudoglej, rendzina, organozem, slanisko, slanec, litozem, ranker, slej, kultizem. Percentuálne zastúpenie jednotlivých typov podľa okresov dokumentuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 28: Zastúpenie pôdných typov v okresoch NSK [% poľnohospodárskej pôdy]:

Okres	PG	RA	OM	SK, SC	LI, RN	GL	KT	zrázy
Komárno	-	-	0,36	0,28	-	0,26	0,23	-
Levice	3,0	0,55	-	-	0,08	0,14	0,01	0,09
Nitra	0,06	0,25	0,01	0,03	-	0,13	0,31	0,06
Nové Zámky	0,02	0,13	0,49	0,37	-	0,02	-	-
Šaľa	-	-	-	0,23	-	2,68	-	-
Topoľčany	1,31	1,88	-	-	-	0,08	-	-
Zlaté Moravce	0,98	0,87	-	-	-	0,41	0,8	0,28
NSK	0,98	0,87	-	-	-	0,41	0,8	0,28

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx, 2022

Vysvetlivky: PG – pseudoglej, RA – rendzina, OM – organozem, SK - slanisko, SC – slanec, LI - litozem, RN – ranker, GL – slej, KT – kultizem

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy.

Tabuľka 29: Zastúpenie pôdných druhov v okresoch NSK [% z poľnohospodárskej pôdy]

Okres	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hliniopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Komárno	15,71	40,45	4,66	22,71	16,47
Levice	1,34	70,97	1,58	24,61	1,51
Nitra	1,37	83,56	1,68	9,84	3,56
Nové Zámky	6,33	74,96	4,18	9,53	5,01
Šaľa	5,08	43,60	8,25	24,36	18,72
Topoľčany	0,28	89,96	0,7	8,39	0,77
Zlaté Moravce	0,3	81,28	1,77	16,42	0,23
NSK	5,3	68,29	3,14	16,9	6,38

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 2022

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane

poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie. Zaradenie kódov bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) do 9 skupín BPEJ, t.j. do stupňov kvality je v Prilohe č. 3 k zákonu č.220/2004 Z.z.

Tabuľka 30: Zastúpenie stupňov kvality poľnohospodárskych pôd v NSK podľa okresov v ha

Okres	Stupeň kvality								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Komárno	18,4	21,41	15,36	3,74	22,35	14,42	3,91	0,41	-
Levice	2,37	30,83	10,02	10,68	17,24	18,49	2,51	5,67	2,19
Nitra	3,95	38,22	10,69	9,35	15,23	20,22	0,86	1,11	0,36
Nové Zámky	14,85	35,76	13,46	6,74	15,38	10,50	1,07	1,93	0,3
Šaľa	15,17	41,39	7,21	0,81	25,57	6,93	2,68	0,23	-
Topoľčany	-	31,48	12,02	15,32	11,46	25,7	1,75	1,23	1,04
Zlaté Moravce	0,02	12,98	14,30	15,52	20,33	20,27	4,71	6,36	5,51
NSK	8,99	31,04	12,12	8,28	17,71	16,04	2,27	2,51	1,03

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/kvalita/kvalita.aspx, 2022

III.1.7.2. Prírodné stresové javy - erózne-akumulačné javy

Vodná erózia

K hlavným faktorom podmieňujúcim intenzitu vodnej erózie patrí svahovitosť územia, rastlinný kryt, množstvo a intenzita zrážok a zrnitosť pôdy. Hoci je vodná erózia prirodzený proces, neuvážená činnosť človeka môže významne ovplyvniť rýchlosť jej pôsobenia.

Tabuľka 31: Zastúpenie kategórií pôd NSK ohrozených vodnou eróziou [% poľnohospodárskej pôdy]

Okres	kategória eróznej ohrozenosti			
	žiadna až slabá	stredná	silná	extrémna
Komárno	94,57	4,11	1,19	0,13
Levice	57,27	24,04	12,93	5,76
Nitra	56,93	34,58	7,32	1,17
Nové Zámky	77,10	14,94	6,12	1,84
Šaľa	98,52	1,31	0,17	-
Topoľčany	51,25	35,01	12,35	1,39
Zlaté Moravce	44,70	39,57	9,53	6,21
NSK	70,30	19,93	7,31	2,45

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx, 2022

Vodnou eróziou sú postihnuté najmä pôdy v okresoch Zlaté Moravce, Topoľčany, Nitra a Levice.

Veterná erózia

Veterná erózia pôsobí rozrušovaním pôdneho povrchu mechanickou silou vetra (abrázia), odnášaním rozrušovaných častíc vetrom (deflácia) a ukladaním týchto častíc na inom mieste (akumulácia). Týmto typom erózie sú spôsobené škody nielen na poľnohospodárskej pôde a výrobe, ale v jej dôsledku dochádza aj k zanášaniam komunikácií, vodných tokov a vytváraniu návejov a znečisťovaniu ovzdušia.

Tabuľka 32: Zastúpenie kategórií pôd NSK ohrozených veternou eróziou [% poľnohospodárskej pôdy]

Okres	kategória eróznej ohrozenosti			
	žiadna až slabá	stredná	silná	extrémna
Komárno	82,61	4,64	9,89	2,87
Levice	98,1	1,33	0,13	0,43
Nitra	98,02	1,48	0,48	0,02
Nové Zámky	91,12	4,3	4,07	0,51
Šaľa	87,13	7,97	4,9	-
Topoľčany	99,45	0,45	-	-
Zlaté Moravce	99,31	0,58	-	0,11
NSK	93,11	2,95	3,17	0,76

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/vet/vet.aspx, 2022

Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd patrí prevažná časť riešeného územia do kategórie so žiadnou až slabou intenzitou erózie. Veternou eróziou sú najviac postihnuté poľnohospodárske pôdy v okrese Komárno.

III.1.7.3. Sekundárne stresové javy - znečistenie pôd

Značná časť hodnoteného územia je poľnohospodársky intenzívne využívaná. Rozvoj veľkopoľného hospodárenia na pôde má za následok zníženie ekologickej kvality priestorovej štruktúry krajiny a ohrozenie jej ekologickej stability. Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd.

Podľa mapy „Kontaminácia pôd“ (Čurlík, J., Šefčík, P.: Kontaminácia pôd [online]. Bratislava: ŠGÚDŠ [jún 2022]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>) sú pôdy na väčšej časti NSK relatívne čisté až nekontaminované. Kontaminované pôdy, u ktorých geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty sa vyskytuje bodovo v oblasti Malých Kozmáloviec (As, Cu nad limit C).

III.1.8. Flóra, fauna, biotopy

III.1.8.1. Flóra

Fytogeograficko-vegetačné členenie

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia patrí riešené územie do dubovej zóny. V rámci zóny je možné v riešenom území vyčleniť viacero okresov s ich podokresmi

Podsústava Karpaty

- Podzóna nížinná
  - oblasť rovinná
    - ✓ okres mokrad'ový, okres nemokrad'ový - podokres lužný, okres nemokrad'ový - podokres novozámocký dúbřavinový
  - oblasť pahorkatinná
    - ✓ okres Nitrianska pahorkatina - podokres Bojnianska pahorkatina, podokres Zálužnianska pahorkatina, okres Žitavská niva, okres Hronská pahorkatina - podokres severný, podokres južný, okres Hronská niva, okres Ipeľská pahorkatina - podokres severný, podokres južný, okres Ipeľská niva

- Podzóna horská
  - oblasť sopečná
    - ✓ okres Považský Inovec - podokres Inovecké predhorie, podokres Vysoký Inovec – Krahulčie, okres Tribeč - podokres Zobor – Jelenec, podokres Vysoký Tribeč, podokres Razdiel
  - oblasť kryštálicko druhohorná
    - ✓ okres Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy - podokres Pohronský Inovec, podokres Štiavnické vrchy, okres Krupinská planina, Ostrôžky - podokres Krupinská planina

Potenciálna vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovaná vegetáciou rekonštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov (Michalko a kol., 1980, 1986). Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie (lesnej aj nelesnej) je uvádzané s cieľom jej priblíženia sa, či úplného prinávratenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia. V riešenom území je možné vyčleniť podľa Atlasu krajiny SR (2002) nasledovné mapovacie jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

Vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek (Sx) (mäkké lužné lesy) so zastúpením druhov: topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*), chrastnica trsteníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), ostrica ostrá (*Carex acutiformis*).

Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (U) (tvrdé lužné lesy) so zastúpením druhov: brest hrabolitý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*), baza čierna (*Sambucus nigra*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), veternica iskerníkovitá (*Anemone Ranunculoides*).

Jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (Al) so zástupcami: jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrba krehká (*Salix fragilis*), čremcha obyčajná (*Prunus padus*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), perovník pštroší (*Matteuccia struthiopteris*).

Nížinné hygrofilné dubovo-hrabové (Cr) lesy so zástupcami: dub letný (*Quercus robur*), dub cerový (*Quercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), fialka podivuhodná (*Viola mirabilis*).

Peripanónske dubovo-hrabové lesy (Cl) so zastúpením druhov: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*).

Karpatské dubovo-hrabové lesy (C) so zastúpením: dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lípa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaloides*).

Dubové a cerovo-dubové lesy (Qc) so zastúpením: dub cerový (*Quercus cerris*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub stopkatý (*Quercus pedunculiflora*), ostrica horská (*Carex Montana*), zanovätník černejúci (*Lembotropis nigricans*), vika kašubská (*Vicia cassubica*), pľúcnik mäkký (*Pulmonaria mollis*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*).

Nátržníkové dubové lesy (Qa) so zastúpením: dub letný (*Quercus robur*), dub sivozelený (*Quercus pedunculiflora*), topoľ osikový (*Populus tremula*), breza previsnutá (*Betula pendula*), nátržník biely (*Potentilla alba*), kosienka farbiarska (*Serratula tinctoria*).

Xerothermné dubové lesy s dubom plstnatým a travinné spoločenstvá na skalách (Qm) so zastúpením: dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub cerový (*Quercus cerris*), driev obyčajný (*Cornus mas*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), kostrava tvrdá (*Festuca pallens*), ostrica nízka (*Carex humilis*), cesnak žltý (*Allium flavum*).

Dubové lesy s dubom plstnatým a jaseňom mannovým (Qo) so zastúpením: dub plstnatý (*Quercus pubescens*), jaseň mannový (*Fraxinus ornus*), jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*), kostrava (*Festuca pseudodalmatica*), kurička chlpatá kričkovitá (*Minuartia hirsuta*).

Dubové lesy s javorom tatarským a dubom plstnatým (Qt) so zastúpením: dub plstnatý (*Quercus pubescens*), (*Quercus virgiliana*), javor tatársky (*Acer tataricum*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), sápa hľuznatá (*Phlomis tuberosa*), jasenec biely (*Dictamnus albus*), kosatec dvojfarebný (*Iris variegata*), lipnica hájna (*Poa nemoralis*).

Dubové lesy na kyslých podložiach (Qk) so zastúpením: dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*), metluška krivolaká (*Avenella flexuosa*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), smlz trst'ovníkovitý (*Calamagrostis arundinacea*), veronika lekárska (*Veronica officinalis*), kručinka chlpatá (*Genista pilosa*).

Podhorské bukové lesy (Fs) so zastúpením: buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*).

Bukové a jedľovo-bukové lesy (F, A) so zastúpením: buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllos*).

Bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach (Fc) so zastúpením: buk lesný (*Fagus sylvatica*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), azerník širokolistý (*Laserpitium latifolium*), jačmienka európska (*Hordeum europaeus*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*).

Koreňujúce spoločenstvá stojatých vôd (N) so zastúpením: lekno biele (*Nymphaea alba*), leknica žltá (*Nuphar lutea*), kotvica plávajúca (*Trapa natans*).

Reálna vegetácia

Z hľadiska vegetačného členenia kraja je možné konštatovať, že v oblastiach pri vodných tokoch sa vyskytuje rastlinstvo riečnych nív, v bezprostrednej blízkosti rieky Dunaj sa nachádzajú lužné lesy a na územie charakteristické pre pahorkatiny sa viažu teplomilné dubiny.

V najvyššie položených častiach kraja, v oblasti Považského Inovca, Pohronského Inovca a výbežkoch Štiavnických vrchov sa nachádzajú teplomilné dubiny miestami s prímiesou nepôvodných agátov, s výnimkou oblasti pohoria Tribeč, kde teplomilné dubiny prechádzajú do bučín.

Fragmenty pôvodnej vegetácie sa nachádzajú len vo vyššie položených miestach a chránených územiach. Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie je územie veľmi rozmanité. V alúviách väčších vodných tokov sa nachádzajú vrbovo-topoľové lesy (mäkké lužné lesy), v ich širšom okolí lemované jaseňovo-brestovo-dubovými lesmi v povodiach riek (tvrdými lužnými lesmi). Zvyšok územia je tvorený menšími navzájom izolovanými areálmi nížinných hydrofilných dubovo-hrabových lesov, peripanónskych dubovo hrabových lesov, dubových a dubovo-cerových lesov, xerothermných dubových lesov s dubom plstnatým a travinných spoločenstiev na skalách a dubových lesov a javorom tatarským a dubom plstnatým. Južné oblasti kraja sporadicky obsahujú aj areály

spoločenstiev stojatých vôd a severné a severozápadné vyššie položené oblasti ojedinelé areály podhorských bukových lesov a areály bukových lesov na vápencových a dolomitových podložkách.

Prevzaté: Environmentálna štúdia zameraná na vytvorenie zelených mostov pre voľný pohyb zvierat, AGROCONS Banská Bystrica, s. r. o. in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.8.2. Fauna

Z hľadiska zoogeografického členenia (Jedlička, L., Kalivodová, E. in Atlas krajiny SR, 2002) je možné hodnotené územie podľa terestrického biocyklu začleniť do dvoch provincií, a to provincie stepí s panónskym úsekcom a provincie listnatých lesov s podkarpatským úsekcom.

Z hľadiska zoogeografického členenia pre limnický biocyklus (Hensel, K., Krno, I. in Atlas krajiny SR, 2002) hodnotené územie zaraďujeme do pontokaspickej provincie, podunajského okresu a západoslovenskej a stredoslovenskej časti.

Fauna hodnoteného územia je pestrá, čo je podmienené pestrosťou biotopov, rozsiahlosťou územia a jeho pomerne veľkou členitosťou. V území sa nachádza viacero chránených a významných druhov živočíchov.

Environmentálna štúdia zameraná na vytvorenie zelených mostov pre voľný pohyb zvierat v NSK, (AGROCONS Banská Bystrica, s. r. o) konštatuje, že limitujúcimi faktormi zastúpenia, ako aj rozšírenia jednotlivých živočíšnych druhov v krajine sú nároky na vhodné životné prostredie a na potravu. Živočíšstvo je reprezentované druhmi charakteristickými pre biotopy lužných lesov, mokradí a kultúrnej stepi. Na území Nitrianskeho samosprávneho kraja sa stretávame s rôznorodými skupinami živočíchov, mnohé druhy živočíchov sa vyskytujú vo všetkých okresoch. Vyskytujú sa tu zástupcovia hmyzu, obojživelníkov a plazov, z ktorých nemožno nespomenúť aspoň zopár chránených druhov, z ulitníkov napr. pásikavec krovinný (*Tachea hortensis*), z motýľov drobník topoľový (*Stigmella trimaculella*), mniška veľkohlavá (*Lymantria dispar*), obal'ovace (*Totrix*), červotoč obyčajný (*Cossus cossus*), babôčka osiková (*Nymphalis antiopa*), dúhovce väčší (*Apatura iris*), z chrobákov je rozšírený roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač dubový (*Plagionotus arcuatus*), fúzač vrbový (*Lamia textor*), fúzač pestrý (*Xylotrechus rusticus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), bystrušky (*Carabus*), liskavka topoľová (*Melasoma populi*).

Z obojživelníkov sa tu vyskytujú napr.: mloky (mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), mlok veľký (*Triturus cristatus*)) a žaby, napr. ropucha zelená (*Bufo viridis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), hrabavka škvrnitá (*Pelobates fuscus*), kunka obyčajná (*Bombina bombina*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka obojková (*Natrix natrix*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*).

Plazy sú zastúpené druhmi: užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*).

Z drobných cicavcov sa tu vyskytujú napr.: piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka krovinná (*Apodemus sylvaticus*), hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*), hrabošík podzemný (*Pitymys subterraneus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), hraboš severský (*Microtus oeconomus*), močiarny druh myška drobná (*Microtus minutus*), dulovnica vodná (*Neomys fodiens*), dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), plch sivý (*Glis glis*), veverka stromová (*Sciurus vulgaris*), z väčších cicavcov: lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), kuna skalná (*Martes foina*), kuna lesná (*Martes martes*), v poslednom období aj jazvec lesný (*Meles meles*). Relatívne nedávno bol zaznamenaný výskyt vzácneho druhu väčšieho cicavca – vydry riečnej (*Lutra lutra*). Jej populácia je na vzostupe, najmä v Požitaví (Lengyel, 1987-2006; Baláž, Jancová,

Noga, 2003). V močiarnych oblastiach sa vyskytuje aj ondatra pižmová (*Ondatra zibetica*) (Meluš, Lieskovský, 1999). K stredne veľkým až veľkým cicavcom nachádzajúcim sa v kraji patria: liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), diviak lesný (*Sus scrofa*), srnec európsky (*Capreolus capreolus*), jeleň európsky (*Cervus elaphus*). Osobitou kategóriou cicavcov sú netopiere, z nich sa v sledovanom území vyskytujú: netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*) a rajniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), ktoré sa prioritne vyskytujú v troficky bohatých oblastiach ako sú okolia vodných plôch a tokov, napr. Parížske mokrade.

Veľmi atraktívnou živočíšnou skupinou sú v záujmovom území (aj vďaka chráneným vtáčim územiám) vtáky. Napr. na území Žitavského luhu (k. ú. Veľká Mana) bolo dlhodobými pozorovaniami zistených 189 druhov vtákov. Hniezdi tu viac ako 1 % populácie kane močiarnej (*Circus aeruginosus*) na Slovensku, pre ktorú je toto územie prirodzeným prostredím. Z pohľadu rodu kaňa (*Circus sp.*) je územie nesmierne dôležité ako nocovisko. Počty nocujúcich kaní sa tu pohybujú rádovo v stovkách. Ako lovisko a odpočinkové miesto rezerváciu využívajú ďalšie vzácne druhy, napr. haja tmavá (*Milvus migrans*), sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*), zo sov myšiarka močiarna (*Asio flammeus*) a iné. Kačicovité druhy vtákov sú zastúpené minimálne 21 druhmi, najpočetnejším je kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kačica chrapka (*Anas crecca*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*), vzácnejšia je európsky významná lyžičiarka pestrá (*Anas clypeata*) a 4 druhy potápkovitých druhov, pravidelne je možné v rámci kraja vidieť hniezdiť aj labuť spevavú (*Cygnus cygnus*). Kačice predstavujú skupinu vtákov, ktorá je hojne v území zastúpená. V roku 2004 bol v Nitrianskom kraji zistený a Faunistickou komisiou Slovenskej ornitologickej spoločnosti potvrdený nový druh kačice pre faunu Slovenska. Na vodu viazané sú ďalej významné chriaštele (napr. chriaštel vodný (*Rallus aquaticus*)). Veľmi významnou skupinou vtákov sú spevavce, a to tak druhy viazané na okrajové suchšie lúky, ako aj druhy močiarnie. Mnohé druhy vtákov, viazucich sa na niekoľko lokalít v rámci kraja, dosahujú veľmi významné populácie, atraktívne aj z európskeho hľadiska. K týmto druhom patria: kačica chrapačka (*Anas querquedula*), chriašť malý (*Porzana parva*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), chriašť bodkovaný (*Porzana porzana*), trsteniarik tamariškový (*Acrocephalus melanopogon*) – v rámci kraja, lokalita Parížske močiare predstavuje jediné známe pravidelné hniezdisko tohto druhu na Slovensku, bučiačik močiarny (*Ixobrychus minutus*), hus divá (*Anser anser*), včelárik zlatý (*Merops apiaster*) – v kraji spolu hniezdi v priemere 85 – 90 párov, čo predstavuje približne viac ako 5 % hniezdnej populácie tohto druhu na Slovensku. K bežným druhom vtákov charakteristických pre kraj patria: kúdelnička lužná (*Remiz pendulinus*) a slávik veľký (*Luscinia luscinia*), d'atľovce, strakoše, hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), drozd cvíkotavý (*Turdus pilaris*), žlna zelená (*Picus viridis*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), bocian biely (*Ciconia ciconia*). K druhom, ktoré sa hojne vyskytujú v území na poliach patria: jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), vrana obyčajná (*Corvus corone*), vrabec domový (*Passer domesticus*) a iné (Environmentálna štúdia zameraná na vytvorenie zelených mostov pre voľný pohyb zvierat, AGROCONS Banská Bystrica, s. r. o.).

Nitriansky kraj je plošne rozsiahle územie značne s pozmenenou krajinnou štruktúrou v dôsledku ľudskej činnosti. Živočíchy tak majú značne obmedzenú až znemožnenú rozsiahlejšiu migráciu k úkrytovým stanovištiam, za potravinovými zdrojmi, či pohlavnými partnermi, v dôsledku čoho môže dôjsť k príbuzenskému kríženiu, oslabeniu populácií a v extrémnom prípade až vyhynutiu druhu. Nitriansky kraj má spracovanú Environmentálnu štúdiu zameranú na vytvorenie zelených mostov pre voľný pohyb zvierat (AGROCONS Banská Bystrica, s. r. o), ktorej cieľom

je identifikovať existujúce zelené mosty v Nitrianskom kraji, slúžiace na voľný pohyb zvierat, vyhodnotiť ich funkčnosť a navrhnúť riešenia, ako zlepšiť migráciu živočíchov v kraji.

Prevzaté: Environmentálna štúdia zameraná na vytvorenie zelených mostov pre voľný pohyb zvierat, AGROCONS Banská Bystrica, s. r. o. in Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.8.3. Územný systém ekologickej stability

ÚSES Nitrianskeho kraja nadväzuje na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES, 1992), schválený uznesením vlády SR č. 319 zo dňa 27.4.1992. Ten vyčlenil biocentrá a biokoridory vyššej úrovne – nadregionálneho, provincionálneho a biosférického významu. Na území NSK ich predstavujú provincionálne a nadregionálne biocentrá a biokoridory.

Hlavné smery nadregionálnych biokoridorov s biocentrami sú:

- Pozdĺž hlavných tokov:
  - Biokoridor Dunaja so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Malého Dunaja a Váhu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Nitry s vetvením na biokoridor Žitavy so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Hrona so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Ipľa so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
- Pozdĺž hlavných horských pásiem:
  - Biokoridor Považského Inovca, v Nitrianskom kraji s odvetvením na Strážovské vrchy, s južnými výbežkami na Nitriansku pahorkatinu, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Tríbeča, s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Pohronského Inovca, s výbežkami na Hronskú pahorkatinu, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Štiavnických vrchov, s výbežkami na Ipeľskú pahorkatinu až po Burdu, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.
  - Biokoridor Krupinskej vrchoviny, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.

Aktuálne Regionálne územné systémy ekologickej stability pre okresy Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce predstavujú dokumenty, ktoré odzrkadľujú všetky legislatívne zmeny ochrany prírody a krajiny, aktualizujú analýzu súčasného stavu krajiny a javov, ktoré vplývajú na zmenu krajiny a ekologickej stability. Premietnutie návrhov skladobných prvkov RÚSES a navrhovaných opatrení prispeje k zachovaniu lokalít NATURA 2000 v priaznivom stave a pomôže zosúladiť plánované činnosti s potrebou ochrany prírody a krajiny. V rámci spracovania aktualizácie RÚSES okresov Nitrianskeho kraja boli prehodnotené aj skladobné prvky ÚSES nadregionálnej úrovne. Spracovateľom dokumentácií RÚSES okresov Komárno, Levice a Nové Zámky je spoločnosť ESPRIT, s r.o. (Banská Štiavnica), okresov Nitra, Šaľa a Topoľčany je spoločnosť ESPRIT, s.r.o. (Banská Štiavnica) v spolupráci s Katedrou ekológie a environmentalistiky UKF v Nitre.

Prehľad biocentier a biokoridorov na území jednotlivých okresov je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 33: Biocentrá a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Komárno

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum provincionálneho významu	PBc1 Čičovské Luhy
Biocentrum nadregionálneho významu	NRBc1 Apáli-Váh
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Chrbát
	RBc2 Trstiny
	RBc3 Veľkolélsky ostrov
	RBc4 Čerhát
	RBc5 Čalovec
	RBc6 Listové jazero
	RBc7 Marcelovské piesky
	RBc8 Radvaň - mokrade
	RBc9 Svätý Peter-Vinohrady
	RBc11 Imeľ - lesíky
	RBc12 Vlkanovo
	RBc13 Kolárovo-Šípové hony
	RBc14 Kolárovo-Častá
	RBc15 Dropie
	RBc16 Čenkovská step
	RBc17 Pohrebište
	Biokoridor nadregionálneho významu
NRBk2 Malý Dunaj	
NRBk3 Čiližský potok	
NRBk4 Tok Váhu a Vážskeho Dunaja	
Biokoridor regionálneho významu	RBk1 rieka Nitra
	RBk2 rieka Žitava
	RBk3 Čiližská mokraď
	RBk4 Okoličianska mokraď
	RBk5 Martovská mokraď
	RBk6 Pohronská pahorkatina
	RBk7 Komárňanský kanál
	RBk8 Patínsky kanál

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Komárno (ESPRIT, 2019)

Tabuľka 34: Biocentrá a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Levice

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	NRBc1 Patianska cerina
	NRBc2 Horša
	NRBc3 Brezovská stráň-Jedzina
	NRBc4 Poiplie
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Štiavnické vrchy-Krivín
	RBc2 Štiavnické vrchy-Jabloňovský roháč
	RBc3 Veľká Vápenná
	RBc4 Mochovská cerina
	RBc5 Ludinský háj
	RBc6 Vozokanský luh
	RBc7 Čereš
	RBc8 Veľký palag
	RBc9 Čierny hrad
	RBc10 Rataj
	RBc11 Tekovské Lužany

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biokoridor nadregionálneho významu	NBkh1 Hron
	NBkh2 Ipeľ
	NBkt1 Gerecse-Dunaj-Pohronský Inovec
	NBkt2 Börzsöny - Ipeľ - Štiavnické vrchy
	NBkt3 Börzsöny - Ipeľ - Krupinská planina
Biokoridor regionálneho významu	RBkh1 Čaradický potok
	RBkh2 Malokozmálovský potok
	RBkh3 Ďurský potok
	RBkh4 Vrbovec
	RBkh5 Lužianka
	RBkh6 Malianka
	RBkh7 Nýrica
	RBkh8 Kvetnianska (Ketský potok)
	RBkh9 Rybnický potok
	RBkh10 Čajkovský potok
	RBkh11 Podlužianka
	RBkh12 Perec
	RBkh13 Sikenica
	RBkh14 Jabloňovka
	RBkh15 Jelšovka
	RBkh16 Búr
	RBkh17 Čankovský potok
	RBkh18 Devičiansky potok
	RBkh19 Myšpotok
	RBkh20 Pukanský potok a Cieľový potok
	RBkh21 Semerovský potok
	RBkh22 Štiavnica
	RBkh23 Krupinica
	RBkh24 Olvár
	RBkh25 Teler
RBkt1 Horša - Štiavnické vrchy Krivín	
RBkt2 Štiavnické vrchy Jabloňovský Roháč - Štiavnické vrchy Krivín	
RBkt3 Čereš - Veľký palag	
nRBkt4 Ludinský háj - Vozokanský luh - Čereš	
nRBkt5 Dolná hora - Turá	

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Levice (ESPRIT, 2019)

Tabuľka 35: Biocentra a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Nitra

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	NRBc1 Patianska cerina
	NRBc2 Zoborské vrchy
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Bábsky les
	RBc2 Bažantnica
	RBc3 Cetínsky les – návrh
	RBc4 Čířarský háj
	RBc5 Dvorčiansky les
	RBc6 Horné lúky - Dolný kút – návrh
	RBc7 Kalište
	RBc8 Kynecký les

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
	RBc9 Ľakšan
	RBc10 Malý Ritkáš
	RBc11 Novosadský háj
	RBc12 Párovský les (Biskupský háj)
	RBc13 Ravasník
	RBc14 Starý háj
	RBc15 Štepnice
	RBc16 Titváň - Mesače - Stračí vrch – návrh
	RBc17 Tizardov - Pod cermi
	RBc18 Tribeč
	RBc19 Veľké cery – návrh
	RBc20 Veľký cerový háj
	RBc22 Vinodolský hájik
	RBc22 Vodná nádrž Báb so sprievodnou vegetáciou
	RBc23 Vodná nádrž Golianovo so sprievodnou vegetáciou
	RBc24 Vodná nádrž Hruboňovo so sprievodnou vegetáciou
	RBc25 Vodná nádrž Malé Zálužie so sprievodnou vegetáciou
	RBc26 Vodná nádrž Vráble so sprievodnou vegetáciou
	RBc27 Zakázaný háj
	RBc28 Žitavský luh
Biokoridor nadregionálneho významu	NRBk1 Nitra
	NRBk2 Tribeč
	NRBk3 rieka Žitava
Biokoridor regionálneho významu	RBk1 Bábsky potok – návrh
	RBk2 Blatina – návrh
	RBk3 Bocegaj
	RBk4 Cabajský potok
	RBk5 Cedroň – návrh
	RBk6 Cetínsky les - Malá Nitra – návrh
	RBk7 Čifársky háj - vodná nádrž Čifáre – návrh
	RBk8 Dlhý kanál
	RBk9 Dolinský potok
	RBk10 Drevenica
	RBk11 Geňov potok - Andač
	RBk12 Host'ovský potok
	RBk13 Hunták
	RBk14 Jelenský potok
	RBk15 Kadaň
	RBk16 Kebelka
	RBk17 Koša
	RBk18 Kováčovský potok – návrh
	RBk19 Kynecký les - Zálužianska slatina – návrh
	RBk20 Lefantovský potok – návrh
	RBk21 Malá Nitra
	RBk22 Manický potok
	RBk23 Novosadský háj - Perkovský potok
	RBk24 Pačala

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
	RBk25 Perkovský potok
	RBk26 Radošinka
	RBk27 Ravasník - Blatina – návrh
	RBk28 Selenec
	RBk29 Starý háj - vodná nádrž Báb – návrh
	RBk30 Svetlov
	RBk31 Širočina
	RBk32 Tajniansky potok – návrh
	RBk33 Telínský potok – návrh
	RBk34 Trhovišťský potok
	RBk35 Tvrdošovský potok
	RBk36 Veľké cery - Zálužianska slatina – návrh
	RBk37 Zoborské vrchy - Bocegaj – návrh
	RBk38 Zagárd - Tizardov – návrh

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Nitra (ESPRIT a Katedra ekológie a environmentalistiky UKF v Nitre, 2019)

Tabuľka 36: Biocentrá a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Nové Zámky

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	NRBc1 Burdov NRBc2 Čenkovský les
	NRBc1 Burdov NRBc2 Čenkovský les
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Drieňová hora
	RBc2 Parížske močiare
	RBc3 Kamenínske slaniská
	RBc4 Jurský chlm
	RBc5 Modrý vrch
	RBc6 Panské lúky
	RBc7 Šurianske slaniská
	RBc8 Dunaj
	RBc9 Dolný tok Hrona
	RBc10 Soví vrch - Kamenec
	RBc11 Perec
	RBc12 Ženská hora
	RBc13 Slanisko Diva
	RBc14 Zátoň
	RBc15 Ludinský háj
	RBc16 Krivé hrabiny
	RBc17 BagoVský vrch
	RBc18 Veľký les
	RBc19 Dolný háj
	RBc20 Horný háj
	RBc21 Baračský les
	RBc22 Žitavský luh
	RBc23 Bňanský rybník
	RBc24 Boroštianske
Biokoridor nadregionálneho významu	NRBk1 Dunaj
	NRBk2 Hron
	NRBk3 Ipeľ
	NRBk4 Váh
	NRBk5 Žitava
	NRBk6 Nitra

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biokoridor regionálneho významu	RBk1 Salka - Bajtava
	RBk2 Trávnica – Veľké Lovce/Kolta - Svodín

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky (ESPRIT, 2019)

Tabuľka 37: Biocentrá a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Šaľa

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Bystré a Čierne jazierko
	RBc2 Trnovské rameno
	RBc3 Bábske jazierko
	RBc4 Vlčianske mŕtve rameno
	RBc5 Panské
	RBc6 Obecný les
	RBc7 Široká roľa
	RBc8 Hetmėň
Biokoridor nadregionálneho významu	NRBk1 Alúvium rieky Váh
Biokoridor regionálneho významu	RBk1 Derňa
	RBk2 Kolarovský kanál
	RBk3 Selický kanál
	RBk4 Dlhý kanál
	RBk5 Zájerčie - Lúky
	RBk6 Nový svet
	RBk7 Pusté
	RBk8 Komočský kanál

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Šaľa (ESPRIT, 2019)

Tabuľka 38: Biocentrá a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Topoľčany

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	NRBc1 Hrdovická
	NRBc2 Havran
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Čepúšky
	RBc2 Hontová
	RBc3 Pod Prieľačinou
	RBc4 Panská javorína
	RBc5 Topoľčiansky hrad
	RBc6 Skalka
	RBc7 Žihľavník
	RBc8 Nemčické chrastie
	RBc9 Dubinec
	RBc10 Hraškovce lúky - Drža
	RBc11 Medvedí vrch
	RBc12 Studená dolina
	RBc13 Stráne
	RBc14 Hrabový vrch
	RBc15 Kukučí vrch
	RBc16 Chotárna dolina
	RBc17 VN Veľké Ripňany
	RBc18 Dolné líšcie
	RBc19 Hrabový háj
	RBc20 Mŕtve rameno rieky Nitra
Biokoridor nadregionálneho významu	NRBk1 Nitra

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
	NRBk2 Horňany
Biokoridor regionálneho významu	RBk1 Potok Dubnica
	RBk2 Vegetačný pás Opálené
	RBk3 Potok Bojnianka
	RBk4 Medzi Medvedím vrchom a okresom NR
	RBk5 Medzi Medvedím vrchom a Držou
	RBk6 Potok Chotina
	RBk7 Rieka Bebrava
	RBk8 Cerový potok
	RBk9 Manický potok
	RBk10 Medzi Havranom a Chotárnou dolinou
	RBk11 Radošinka
	RBk12 Potok Hlavinka
	RBk13 Potok Čízovec
	RBk14 Lesný koridor Bojná
	RBk15 Mladý háj
	RBk16 Nemečianska tabla
	RBk17 Merašický potok
	RBk18 Potok Vyčoma
	RBk19 Mŕtve rameno rieky Nitra
	RBk20 Lesný koridor medzi Kameňmi
	RBk21 Potok Mocidelník
	RBk22 Podhradie
	RBk23 Vodný tok – prítok Slivnice
	RBk24 Potok Lišna
	RBk25 Vegetačný pás k Fintorici

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Topoľčany (ESPRIT a Katedra ekológie a environmentalistiky UKF v Nitre, 2019)

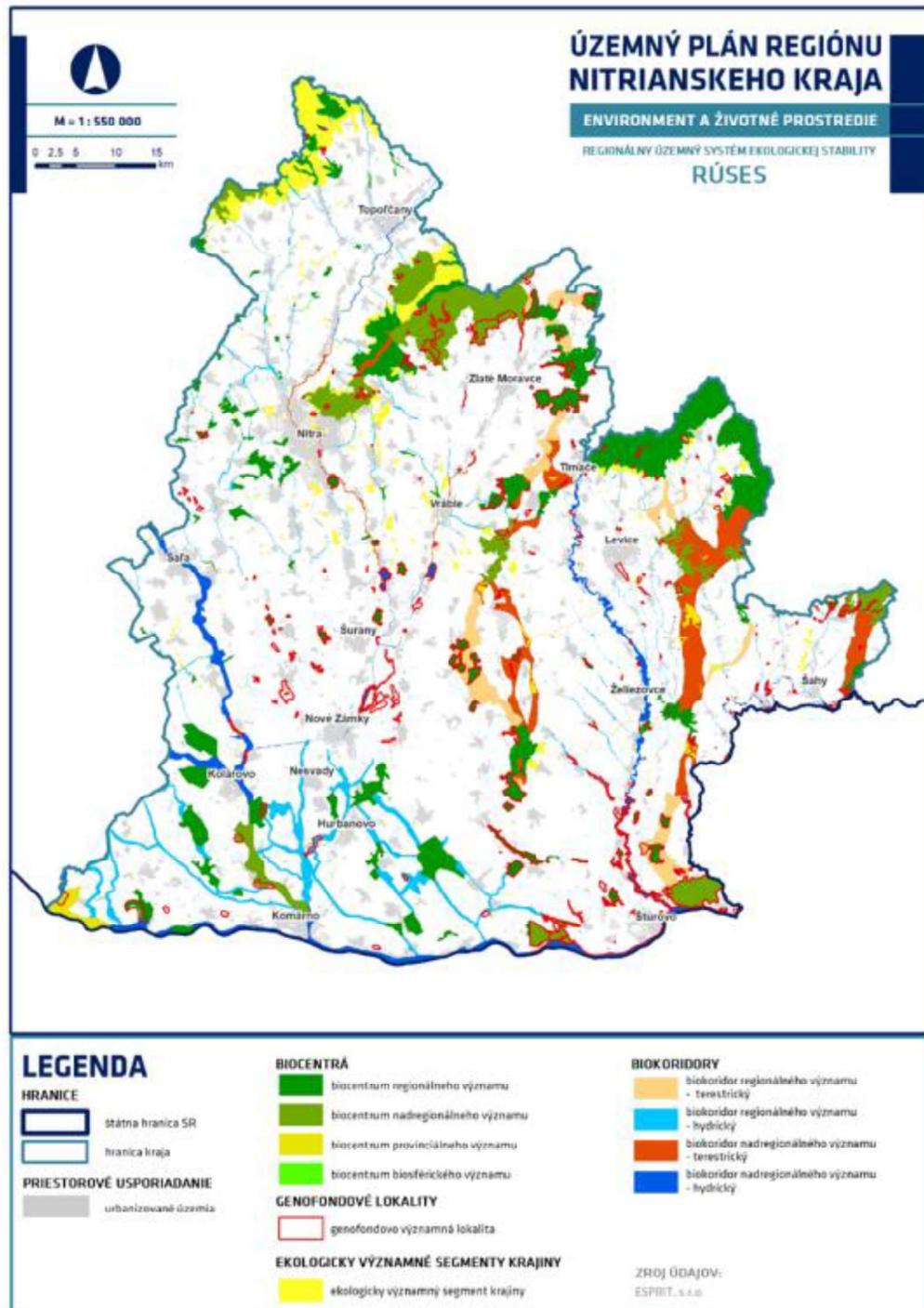
Tabuľka 39: Biocentrá a biokoridory vymedzené na území NSK – okres Zlaté Moravce

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	NRBc1 Tribeč
Biocentrum regionálneho významu	RBc1 Čierny vrch
	RBc2 Brezov vrch
	RBc3 Skalka – Trstené vŕšky
	RBc4 Kráľov vrch
	RBc5 Pohronský Inovec
	RBC6 Mochovská cerina
Biokoridor nadregionálneho významu	NRBk1 Žitava
Biokoridor regionálneho významu	RBk1 Čaradice - Nemčiňany
	RBk2 Obyce
	RBk3 Hostie - Jedľové Kostofany
	RBk4 Skýcov
	RBk5 Jedľové Kostofany

Zdroj: Územný systém ekologickej stability okresu Zlaté Moravce (ESPRIT, 2019)

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Obrázok 5: Schéma RÚSES NSK

Zdroj: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.9. Charakteristika krajiny

Riešené územie sa nachádza na kontaktnej línii dvoch rozdielnych krajinných typov, a to Panónskej panvy a Karpát, ktoré výrazným spôsobom ovplyvňujú podmienky využitia krajiny. Plošne na území kraja dominuje rovinný a pahorkatinový reliéf časti Panónskej panvy (Podunajská rovina a Podunajská pahorkatina).

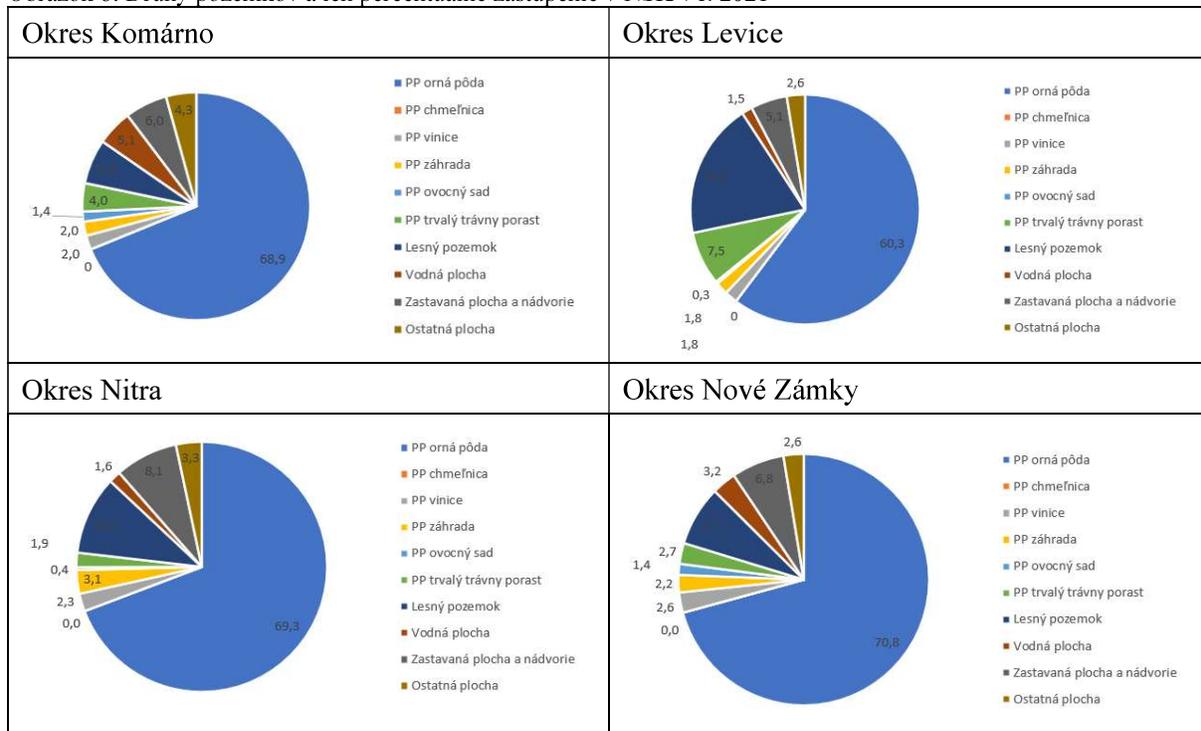
Severná, severovýchodná a východná časť je tvorená predovšetkým vrchovinami a hornatinami Považského Inovca, Tribeča, Pohronského Inovca, Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny. V juhovýchodnej časti územia potom pohoria Burda.

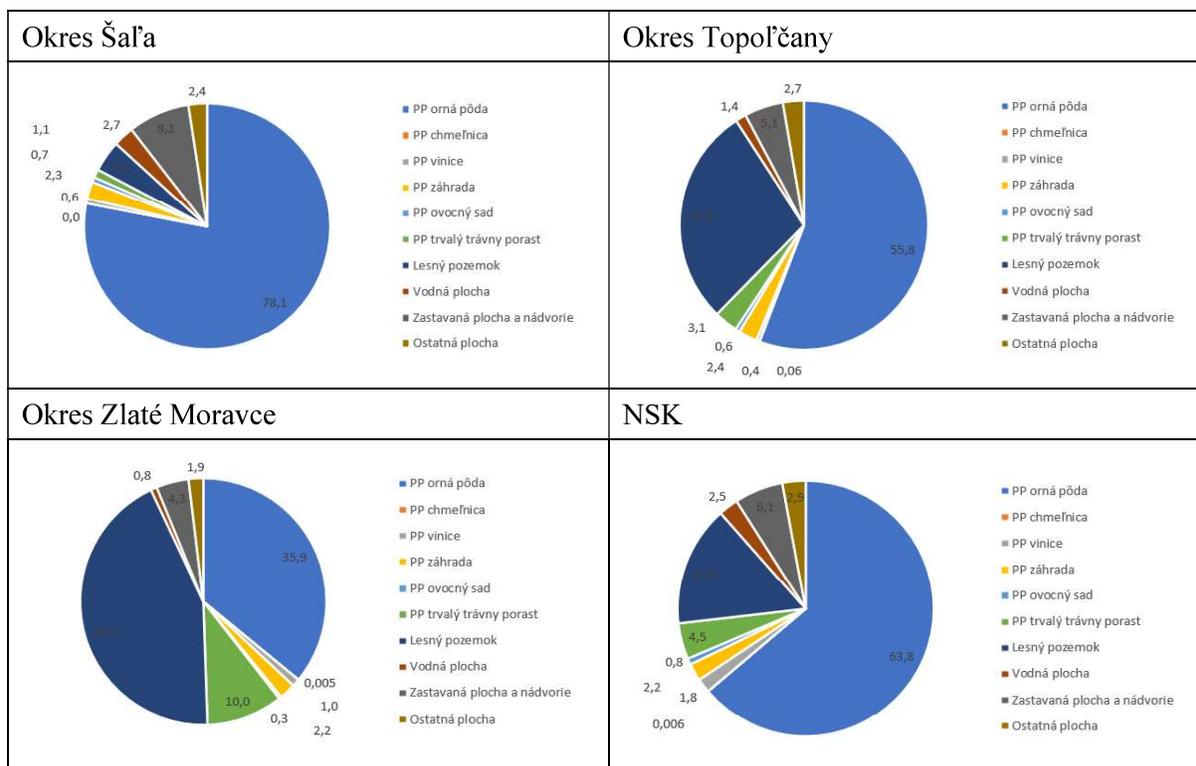
Charakter nížinnej krajiny v riešenom území je primárne ovplyvnený činnosťou rieky Dunaj, Váh, Hron, Nitra, Ipeľ a Stará Nitra. Činnosť riek a zmeny ich toku v rovinatej časti Podunajskej nížiny v minulosti menili zákonite aj usporiadanie krajinej štruktúry s typickými spoločenstvami. Tieto zmeny zároveň ovplyvňovali hydrologický režim územia, štruktúru pôd, ako aj ekologické podmienky územia pre výskyt určitého druhu vegetácie, či možný spôsob využitia. V pririečnych nivách vznikli najúrodnejšie pôdy, ktorých existencia súvisí okrem priaznivého geologického podložia aj s opakujúcimi sa záplavami v minulosti.

Celkový charakter a rozloženie prvkov súčasnej krajinej štruktúry na území kraja závisí predovšetkým od reliéfu, vývoja osídlenia, historického využívania krajiny a charakteru pôd, čo vytvorilo charakteristickú štruktúru krajiny. Súčasná krajinná štruktúra podľa druhov pozemkov je uvedená v nasledujúcich grafoch.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Obrázok 6: Druhy pozemkov a ich percentuálne zastúpenie v NSK v r. 2021

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Rovinatý charakter Podunajskej nížiny s najúrodnejšími pôdami predurčili spôsob využívania územia na poľnohospodárske účely. Z dôvodu priaznivých podmienok pre poľnohospodárske využívanie bola krajina pretvorená a zvyšky prirodzenej vegetácie sa tu do súčasnej doby zachovali len ostrovčekovito.

Krajinná štruktúra riešeného územia je charakteristická vysokým podielom poľnohospodárskej pôdy, ktorá zaberá viac ako 73 % celkovej výmery kraja. Najväčší podiel na jej výmere má orná pôda. Riešené územie môžeme charakterizovať ako typ poľnohospodárskej krajiny s prevahou oráčín, kde orná pôda predstavuje až 87 % celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy na území kraja. Z pomedzi okresov majú najvyšší podiel ornej pôdy okres Šaľa (78 %), Nové Zámky (71 %), Nitra (69 %) a Komárno (69 %). Najmenší podiel ornej pôdy majú okresy Zlaté Moravce (36 %) a Topoľčany (56 %).

Na území celého kraja je nízke zastúpenie trvalých trávnych porastov (TTP). Plošne najrozsiahlejšie sa nachádzajú v okrese Levice. Najmenej sú zastúpené v okrese Šaľa.

Lesnatosť riešeného územia je 15,3 %, čo v porovnaní s lesnatosťou Slovenska nepredstavuje celkom priaznivú situáciu. Ucelenejšie lesné komplexy tvoria jednotlivé horstvá masívu Karpát (Považský Inovec, Tribeč, Pohronský Inovec, Vtáčnik, Štiavnické vrchy, Krupinská Planina a Burda) tiahnuce sa severným až severovýchodným okrajom riešeného územia. Fragmenty lesov sa nachádzajú v nížinných a pahorkatinných častiach územia kraja. Významným prvkom sú porasty lužných lesov, ktoré sa nachádzajú v povodí vodných tokov – najrozsiahlejšie v blízkosti Dunaja, Váhu, Hrona, Nítry, Ipľa, Malého Dunaja a Žitavy. V rámci okresov má najvyššiu lesnatosť okres Zlaté Moravce, najnižší podiel lesov má okres Šaľa.

Zastavané plochy na území kraja predstavujú približne 6 % z jeho celkovej výmery. Charakteristické sídelné systémy kraja boli historicky formované hlavne významnými riekami, menšími vodnými

tokmi s brodmí, ako aj silnými väzbami na kvalitnú ornú pôdu v poľnohospodársky využívanej krajine. Čiastočný vplyv na tvorbu sídelnej štruktúry mali aj vrchy a pahorkatiny, pod ktorými lokálne vznikli aj podhorské sídelné pásy.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.10. Sídla

V NSK je vyformovaných 16 charakteristických sídelných sústav. Osem pásových, sedem bodových a osobitne aj strediskovo – centralizovaná sídelná sústava aglomerácie mesta Nitra. Ich lokalizáciu ilustruje nasledujúca schéma.

Strediskové sídelné sústavy:

- Strediskovo-centralizovaná sústava mesta Nitra.

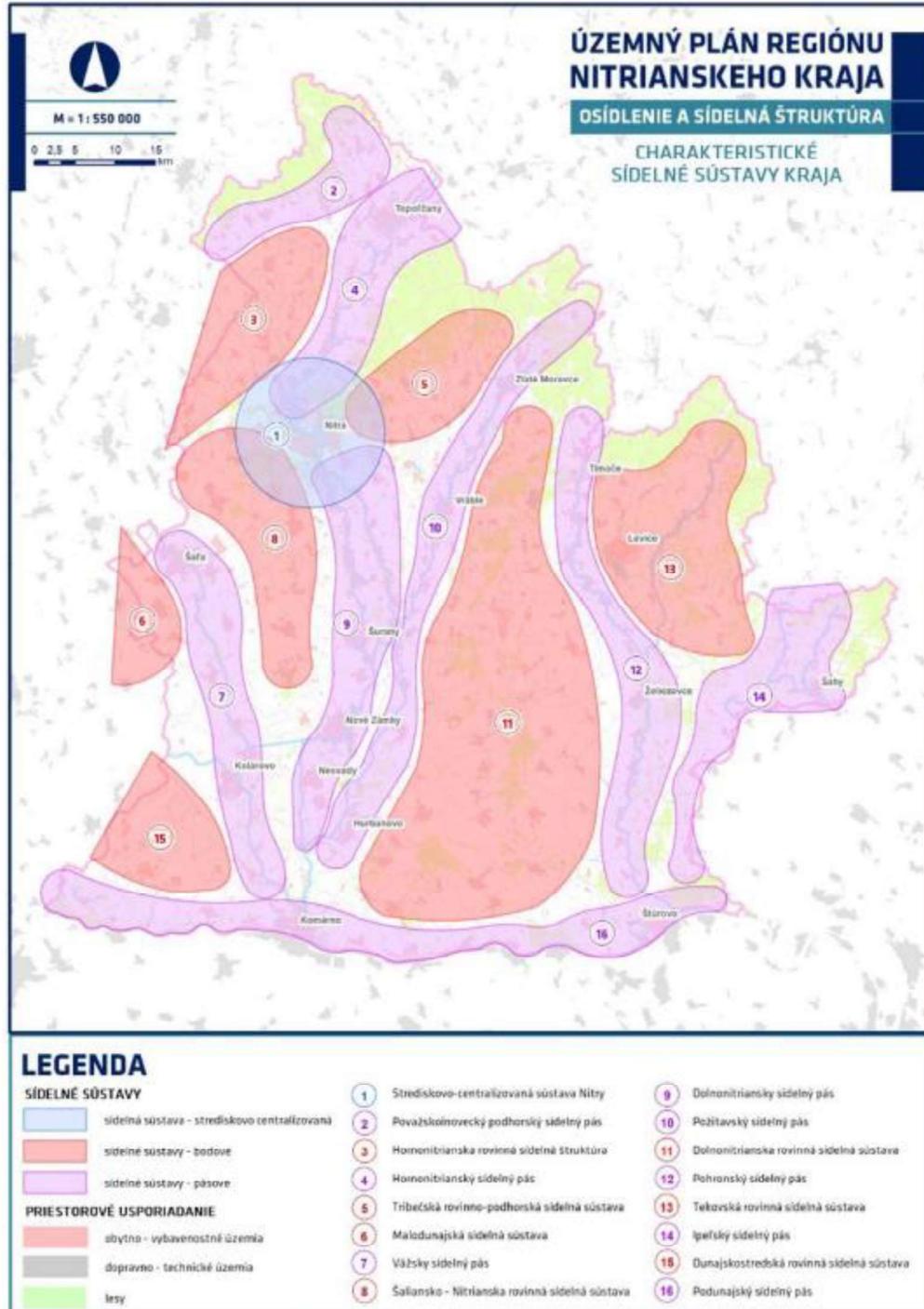
Pásové sídelné sústavy:

- Považskoinovecký podhorský sídelný pás.
- Hornonitriansky sídelný pás.
- Vážsky sídelný pás.
- Dolnonitriansky sídelný pás.
- Požitavský sídelný pás.
- Pohronský sídelný pás.
- Ipeľský sídelný pás.
- Podunajský sídelný pás.

Bodové sídelné sústavy:

- Hornonitrianska rovinná sídelná štruktúra.
- Tribečská rovinná-podhorská sídelná sústava.
- Malodunajská sídelná sústava.
- Šaliansko - Nitrianska rovinná sídelná sústava.
- Dolnonitrianska rovinná sídelná sústava.
- Tekovská rovinná sídelná sústava.
- Dunajskostredská rovinná sídelná sústava.

Obrázok 7: Schéma charakteristickej sídelnej útvary NSK

Zdroj: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Sídelné sústavy Nitrianskeho kraja sú vyformované historicky. V prvom rade z prírodných daností, sekundárne z dlhodobou sa vyvíjajúcich dopravných-obchodných väzieb. Riešené územie sa nachádza na kontaktnej línii dvoch rozdielnych krajinných typov, a to Panónskej panvy a Karpát, ktoré výrazným spôsobom ovplyvňujú podmienky využitia krajiny. Plošne na území kraja dominujú severné výbežky Panónskej panvy zastúpené geomorfologickými celkami Podunajská rovina a Podunajská pahorkatina. Okrajovo do kraja zasahujú juhozápadné výbežky Karpát. Severný lem

kraja tvoria jadrové pohoria Považský Inovec a Tribeč, na severovýchode a východe sú to sopečné pohoria Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy a Krupinská planina. Izolovaným sopečným pohorím v juhovýchodnej časti kraja je pohorie Burda.

Pásové sídelné sústavy sú čitateľné najmä pozdĺž vodných tokov. Takýmito prirodzenými kompozičnými osami, pozdĺž ktorých sa rozvíjalo osídlenie, boli rieky Nitra a Malá Nitra, Hron, Ipeľ so Štiavnicou a Krupinicou, Žitava, Váh a Dunaj. Dodnes ide o najvýznamnejšie pásové sídelné štruktúry kraja. Hlavná sídelná os vedie pozdĺž rieky Nitry. Na hornom toku od Topoľčian po Nitru, tak aj na dolnom toku, od Nitry až po Nesvady, sledujúc jej oba brehy s takmer súvislým osídlením a s väčšími centrami. Topoľčanmi, Nitrou a Novými Zámkami. Pohronský sídelný pás vedie v smere od Hronského Beňadíku čiastočne tiež po oboch brehoch cez Kalnú - Levice, Želiezovce a Bíňu až k Štúrovu a cez Dunaj k Ostrihomu. Ďalší pás vedie popri Dunaji (Iža - Kravany), popri Váhu (Neded - Šaľa). V kraji sa z časti prejavuje aj pás od Zvolena smerom na Budapešť, na území kraja v krátkom úseku Dudince - Šahy.

Druhou charakteristickou formou je rozvoj bodového osídlenia, čo predurčuje nížinný a pahorkatinný terén s miernou konfiguráciou, s pomerne rovnomerne rozloženými sídlami gravitujúcimi k väčším obciam. Takýto charakter osídlenia sa vyskytuje na Nitrianskej pahorkatine, v južnejšej časti s väčšími obcami Močenkom, Mojmírovcami, Veľkým Zálužím a Rišňovcami a v severnejšej časti pod Považským Inovcom s väčšími obcami Radošina a Bojná, ďalej na Žitavskej pahorkatine, na Pohronskej pahorkatine s obcami Veľké Lovce, Veľké Ludince, Tekovské Lužany, Svodín, Gbelce a Bátorove Kosihy a na Ipeľskej pahorkatine. Tekovská rovinná sídelná sústava čiastočne dotvára aj podsústava pásového charakteru pozdĺž drobného vodného toku Sikenica.

Špecifické formy osídlenia vznikli aj na Žitnom ostrove a medzi Malým Dunajom a Váhom, rozptýlené tzv. majerské osídlenie s väčšími obcami Zlatnou na Ostrove a Kolárovom, ďalej osídlenie tzv. štálov v Jedľových Kostol'anoch spádajúce k Topoľčiankam a prechádzajúce až do Novobanska a banícke osídlenie pod Štiavnickými vrchmi s centrami v Pukanci a Bátorovciach. Slobodnými kráľovskými mestami boli Komárno a Pukanec.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.11. Demografia

Riešené územie Nitrianskeho kraja tvorí 354 sídiel, z ktorých 16 má štatút mesta.

Nižšie uvedená tabuľka poskytuje prehľad o stave a pohybe obyvateľstva na úrovni NSK a okresov NSK v rokoch 2000, 2010, 2020 podľa údajov Štatistického úradu SR.

Tabuľka 40: Stav a pohyb obyvateľstva NSK v rokoch 2000, 2010, 2020

	Stredný stav			Živo narodení			Zomrelí			Prírodz. prírastok, (-úbytok)			Prisťahovalí			Vystáhovalí			Migračné saldo			Celkový prírastok, (-úbytok)		
	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020
NSK	715276	705095	673064	6306	6539	5832	8051	7840	8379	-1745	-1301	-2547	3366	2895	2216	2974	3146	506	392	-251	-1239	-909	-2798	
Komárno	108406	106488	101213	918	878	778	1217	1326	1340	-299	-448	-562	750	569	433	524	515	22	226	54	-277	-222	-508	
Levice	120603	117465	110269	1093	1091	935	1449	1388	1351	-356	-297	-416	743	688	643	935	755	229	-212	-67	-127	-509	-483	
Nitra	163403	164758	161719	1503	1635	1639	1615	1562	1934	-112	73	-295	1388	1273	852	1047	1158	113	341	115	1	414	-180	
Nové Zámky	150931	145881	138143	1251	1299	1069	1864	1765	1795	-613	-466	-726	923	959	738	918	1032	202	5	-73	-411	-461	-799	
Šaľa	54453	53926	51490	489	519	430	578	546	603	-89	-27	-173	414	437	446	444	462	-32	-7	-86	-121	-34	-259	
Topoľčany	74045	73980	69763	647	720	613	805	772	857	-158	-52	-244	503	402	418	466	584	11	37	-182	-147	-15	-426	
Zlaté Moravce	43435	42597	40467	405	397	368	523	481	499	-118	-84	-131	315	330	309	313	342	-39	2	-12	-157	-82	-143	

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Počet obyvateľov NSK klesá. Najväčší počet obyvateľov má okres Nitra, najmenší Zlaté Moravce.

Tabuľka 41: Hustota obyvateľstva NSK v rokoch 2000, 2010, 2020

	Stav obyv. k 30.6.			Hustota obyvateľstva na km ²		
	2000	2010	2020	2000	2010	2020
NSK	715282	705193	672907	112,75	111,16	106,07
Komárno	108405	106493	101246	98,51	96,8	92,03
Levice	120609	117487	110281,5	77,76	75,74	71,1
Nitra	163407	164779	161589	187,67	189,24	185,58
Nové Zámky	150928	145897	138177,5	112,07	108,31	102,58
Šaľa	54453	53935	51438,5	153	151,55	144,53
Topoľčany	74047	74003	69734	123,89	123,83	116,68
Zlaté Moravce	43433	42599	40440,5	83,34	81,74	77,59

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Najvyššia hustota obyvateľstva je v okrese Nitra, kde žije aj najviac obyvateľov kraja. Druhým najhustejšie obývaným je okres Šaľa. Najmenším, z hľadiska počtu obyvateľov, je okres Zlaté Moravce, ktorý je zároveň aj okresom s najnižšou hustotou obyvateľstva z celého kraja.

Tabuľka 42: Veková štruktúra populácie NSK v rokoch 2000, 2010, 2020

	Podiel obyv. predprodukt.vek [%]			Podiel obyv. produkt.vek [%]			Podiel obyv. poprodukt.vek [%]			Priemerný vek			Index starnutia		
	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020
NSK	17,54	13,57	13,83	69,71	72,82	67,42	12,75	13,6	18,75	37,28	40,1	43,01	72,73	100,23	135,62
Komárno	16,68	13,24	13,03	70,46	72,73	67,94	12,86	14,02	19,03	37,76	40,54	43,61	77,06	105,92	146,04
Levice	17,7	13,84	13,63	68,98	72,57	67,57	13,32	13,59	18,8	37,5	40,08	43,1	75,24	98,22	137,91
Nitra	18,16	13,84	15,13	69,83	73,07	66,77	12,01	13,1	18,1	36,66	39,72	42,07	66,16	94,67	119,66
Nové Zámky	16,8	13,16	13,04	69,66	72,64	67,46	13,54	14,2	19,5	37,96	40,63	43,69	80,57	107,87	149,52
Šaľa	18,01	14,11	14,15	70,75	73,42	68,13	11,24	12,46	17,72	36,37	39,23	42,51	62,39	88,34	125,24
Topoľčany	17,73	13,57	13,56	69,85	73,09	67,57	12,43	13,34	18,87	36,85	39,88	43,2	70,11	98,27	139,15
Zlaté Moravce	18,51	13,38	13,87	68,04	72,2	67,04	13,46	14,42	19,09	37,33	40,25	42,98	72,71	107,79	137,59

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Veková štruktúra obyvateľstva NSK sa vyznačuje nižším zastúpením obyvateľov v predproduktívnom veku a vyšším podielom obyvateľov v poproduktívnom veku. Priemerný vek má stúpajúci trend. Vo všetkých okresoch evidujeme tzv. regresívny typ populácie.

Tabuľka 43: Populácia NSK V R. 2020 podľa národnosti

	Spolu	Sloven-ská	Maďar-ská	Rómska	Rusín-ska	Ukrajin-ská	Česká	Nemec-ká	Poľská	Ruská	Iná, nezistená
NSK	671508	467878	160675	3930	101	488	3973	464	658	278	30509
Komárno	100992	28952	64880	1309	10	57	572	77	54	33	4716
Levice	110040	77663	25474	764	13	79	724	67	105	30	4851
Nitra	161499	142607	8356	709	44	115	1106	158	278	113	6926
Nové Zámky	137778	82340	45667	663	17	66	794	76	90	40	7735
Šaľa	51309	31715	15492	395	10	40	254	18	33	15	3112
Topoľčany	69521	66119	376	37	6	78	302	42	54	25	2221
Zlaté Moravce	40369	38482	430	53	1	53	221	26	44	22	948

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

V populácii NSK v r. 2020 sa cca 70 % hlási k slovenskej národnosti, cca 24 % k maďarskej národnosti, ostatné národnosti majú minoritné zastúpenie.

III.1.12. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Odzrazom geologickej stavby je rôzne geochemické pozadie, ktoré môže mať rôzny vplyv (pozitívny alebo negatívny) na ľudské zdravie. Dôležitú úlohu zohráva tiež antropogénna kontaminácia geologického prostredia. Súčasný výskum naznačuje, že ľudský organizmus reaguje na rozličné geologické podložie/geochemické pozadie rôzne. Najmä sedimentárne a karbonátové horniny sú zdrojom esenciálnych chemických prvkov, ktoré priaznivo vplyvajú na zdravie ľudí. Na druhej strane, silikátové horniny (vulkanity, granitoidy a kryštalické bridlice) sa vyznačujú deficitnými obsahmi týchto pre ľudské zdravie potrebných chemických prvkov. Tieto skutočnosti môžu mať vplyv na to, že na území SR sa vyskytujú oblasti (okresy, obce, skupiny obcí), kde v porovnaní s priemerom Slovenska dokumentujeme výrazne nižšiu priemernú dĺžku života miestne žijúcich ľudí a kde pozorujeme zvýšenú úmrtnosť na rôzne ochorenia (30 – 60%), najmä kardiovaskulárne a onkologické. Vplyv prírodne podmieneného geologického prostredia a antropogénnej kontaminácie geologického prostredia na zdravotný stav obyvateľstva SR je predmetom výskumu a hodnotenia v rámci projektu „Vplyv geologickej zložky životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva Slovenskej republiky“ (Fajčíková, K., Cvečková, V., Rapant, S., Dietzová, Z., Sedláková, D., Stehlíková, B., 2016, ŠGÚDŠ).

Prostredníctvom výpočtov umelých neurónových sietí za účelom charakterizovania vzájomného vzťahu medzi environmentálnymi indikátormi v podzemných vodách/pôdach a zdravotnými indikátormi bolo definované: poradie vplyvu environmentálnych indikátorov na jednotlivé zdravotné indikátory, limitné a optimálne obsahy 10-tich najvplyvnejších environmentálnych indikátorov vo vzťahu k hodnoteným zdravotným indikátorom. Na základe výsledkov výpočtov umelých neurónových sietí boli ako najvplyvnejšie vo vzťahu k hodnoteným zdravotným indikátorom identifikované Ca a Mg v podzemných vodách a „tvrdosť“ vody (Ca+Mg). Ostatné hodnotené environmentálne indikátory nadobúdajú oveľa menší vplyv na ľudské zdravie.

Geologická stavba územia SR bola v rámci tohto projektu rozčlenená na 8 hlavných celkov. Pre územie výstavby navrhovanej činnosti je geologické prostredie klasifikované ako karbonátické mezozoikum a bazálny paleogén: hlavne vápence, dolomity, vápnité zlepenice. V oblasti územia výstavby navrhovaných činností je nepatrné až nízke environmentálne riziko z kontaminácie podzemných vôd a z kontaminácie pôd.

Zdravotná regionalizácia bola spracovaná na základe 39-tich negatívnych zdravotných indikátoroch. Z toho bola určená úroveň zdravotného stavu ako veľmi dobrá, dobrá, priemerná, zhoršená, nepriaznivá.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o kvalite hodnotených environmentálnych indikátoroch a zdravotný stav podľa súčtu negatívnych zdravotných indikátorov v jednotlivých obciach NSK.

Tabuľka 44: Prehľad o kvalite hodnotených environmentálnych indikátoroch a zdravotný stav podľa súčtu negatívnych zdravotných indikátorov v jednotlivých obciach NSK

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Okres Komárno			
Bajč	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Bátorové Kosihy	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Fe, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Bodza	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobrá
Bodzianske Lúky	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Brestovec	Vysoké znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobrá
Búč	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čalovec	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Chotín	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čičov	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn, Hg)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Dedina Mládeže	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Dulovce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Holiare	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NH ₄)	Bez znečistenia	Priemerný
Hurbanovo	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Imeľ	Vysoké znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Iža	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, SO ₄ , NO ₃)	Vysoké znečistenie Cd, Co)	Priemerný
Kameničná	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Klížska Nemá	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Kolárovo	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NH ₄)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Komárno	Vysoké znečistenie (MIN., Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Kravany nad Dunajom	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, SO ₄ , NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Lipové	Vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Marcelová	Stredné znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, NO ₃)	Bez znečistenia	Zhoršený
Martovce	Vysoké znečistenie (Mg, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Moča	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerný
Modrany	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Mudroňovo	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Nesvady	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Okoličná na Ostrove	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Patince	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, SO ₄ , NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co)	Nepriaznivý
Pribeta	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Radvaň nad Dunajom	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Zhoršený
Sokolce	Vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Šrobárová	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Svätý Peter	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Tôň	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NH ₄)	Bez znečistenia	Dobrá
Trávník	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Veľké Koshihy	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Virt	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, SO ₄ , NO ₃)	Nízke znečistenie (Cd)	Dobrá
Vrbová nad Váhom	Vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobrá
Zemianska Olča	Vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Zlatná na Ostrove	Vysoké znečistenie (MIN., Mg, Fe, Mn)	Bez znečistenia	Priemerný
Okres Levice			
Bajka	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Bátovce	Bez znečistenia	Bez znečistenia	Dobrá
Beša	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Bielovce	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Bohunice	Bez znečistenia	Vysoké znečistenie (Cd)	Nepriaznivý
Bory	Stredné znečistenie (Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Brhlovce	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čajkov	Bez znečistenia	Veľmi vysoké znečistenie (Cd)	Priemerný
Čaka	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Čata	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Demendice	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Devičany	Bez znečistenia	Vysoké znečistenie (Cd)	Nepriaznivý
Dolná Seč	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerný
Dolné Semerovce	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr, Pb, Zn)	Dobrá
Dolný Pial	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Domadice	Vysoké znečistenie (Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Drženice	Nízke znečistenie (NO ₃)	Nízke znečistenie (Cd, Cr)	Priemerný
Farná	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Hokovce	Vysoké znečistenie (Fe, Mn)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr, Pb, Zn)	Zhoršený
Hontianska Vrbica	Vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Vysoké znečistenie (Cd, Co)	Nepriaznivý
Hontianske Trst'any	Stredné znečistenie (Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Horná Seč	Nízke znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Dobrá
Herné Semerovce	Vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr, Pb, Zn)	Priemerný
Horné Turovce	Stredné znečistenie (Mn, NO ₂ , NO ₃ , Cr)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Horný Pial	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Hrkovce	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr, Pb, Zn)	Priemerný
Hronovce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Hronské Kľačany	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Veľmi dobrý
Hronské Koshihy	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd)	Priemerný
Iňa	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Ipeľské Úľany	Stredné znečistenie (Mn)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Ipeľský Sokolec	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Jabloňovce	Bez znečistenia	Vysoké znečistenie (Cd)	Nepriaznivý
Jesenské	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Jur nad Hronom	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Bez znečistenia	Dobry
Kalná nad Hronom	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Cr)	Priemerny
Keť	Stredné znečistenie (Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Kozárovce	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd, Cr)	Priemerny
Krškany	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Kubaňovo	Vysoké znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Kukučínov	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerny
Kuraľany	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Levice	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Lok	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Lontov	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Lula	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Co, Cr)	Zhoršený
Málaš	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Malé Kozmálovce	Vysoké znečistenie (Mg, Mn, NO ₃ , As)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd, Hg)	Zhoršený
Malé Ludince	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerny
Mýtno Ludany	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Co)	Zhoršený
Nová Dedina	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr)	Dobry
Nový Tekov	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd)	Nepriaznivý
Nýrovce	Nizke znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Ondrejovce	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Pastovce	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerny
Pečenice	Bez znečistenia	Stredné znečistenie (Cd)	Priemerny
Plášťovce	Stredné znečistenie (Fe, Mn, Cr)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Plavé Vozokany	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Podlužany	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cd, Cr)	Zhoršený
Pohronský Ruskov	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Pukanec	Bez znečistenia	Vysoké znečistenie (Cd)	Zhoršený
Rybník	Stredné znečistenie (Mn)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd)	Dobry
Šahy	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Šalov	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Santovka	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Co, Cr)	Nepriaznivý
Šarovce	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Sazdice	Vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Sikenica	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Slatina	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃ , Cr)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr, Pb, Zn)	Dobry
Starý Hrádok	Vysoké znečistenie (Mg, Mn)	Bez znečistenia	Zhoršený
Starý Tekov	Stredné znečistenie (Mg, Mn)	Vysoké znečistenie (Cd)	Priemerny
Tehla	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Nepriaznivý
Tekovské Lužany	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Tekovský Hrádok	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Tilmače	Vysoké znečistenie (Mn)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd, Hg)	Zhoršený
Tupá	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃ , Cr)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr, Pb, Zn)	Zhoršený
Turá	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Uhliská	Nizke znečistenie (Mg, Fe)	Vysoké znečistenie (Cd)	Zhoršený
Veľké Kozmálovce	Vysoké znečistenie (Mg, Mn)	Veľmi vysoké znečistenie (As, Cd, Hg)	Zhoršený
Veľké Ludince	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Veľké Turovce	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₂ , NO ₃ , Cr)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Veľký Ďur	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Výškovce nad Ipľom	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Vyšné nad Hronom	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerny
Zalaba	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Zbrojníky	Vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Mg, Fe, Mn)	Stredné znečistenie (Cd, Co)	Priemerny
Želiezovce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Žemberovce	Nizke znečistenie (Fe, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Žemliare	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Okres Nitra			
Alekšince	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Co, Cr)	Priemerny
Báb	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₂ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Babindol	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Branč	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerny
Čab	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerny
Cabaj – Čapor	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Čakajovce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Dobry
Čechynce	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Nepriaznivý
Čeladice	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Číľare	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny
Dolné Obdokovce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerny

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Golianovo	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Host'ová	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Hruboňovo	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Dobry
Ivanka pri Nitre	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Jarok	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₂ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Jeleneč	Bez znečistenia	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Jelšovec	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Kapince	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Klasov	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Koliňany	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Lefantovce	Bez znečistenia (Mg)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Lehota	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Lúčna nad Žitavou	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Ludovítová	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Lukáčovce	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cr)	Zhoršený
Lužianky	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Malé Chyndice	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Malé Zálužie	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Malý Cetin	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Dobry
Malý Lapáš	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Melek	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Mojmírovce	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Nitra	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Nitrianske Hrnčiarovce	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nová Ves nad Žitavou	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nové Sady	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Paňa	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Zhoršený
Podhorany	Bez znečistenia (Mg)	Nizke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Pohranice	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Poľný Kesov	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Rišňovce	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Rumanová	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Štefanovičová	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Šurianky	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Dobry
Svätoplukovo	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Tajná	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Telince	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Veľká Dolina	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₂ , NO ₃)	Stredné znečistenie (Cr)	Priemerný
Veľké Chyndice	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Veľké Zálužie	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₂ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Veľký Cetin	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Zhoršený
Veľký – Lapáš	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Vinodol	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Vráble	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Výčapy – Opatovce	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Dobry
Zbehy	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Žirany	Bez znečistenia	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Žitavce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Nepriaznivý
Okres Nové Zámky			
Andovce	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Bajtava	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Bez znečistenia	Zhoršený
Bánov	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Bardoňovo	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Belá	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Bešeňov	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NH ₄ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Biňa	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Branovo	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Bruty	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čechy	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Černík	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co)	Priemerný
Chľaba	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Dedinka	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Dolný Ohaj	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Dubník	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Dvory nad Žitavou	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Gbelce	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Hul	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Dobry
Jasová	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Jatov	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₂ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Kamenica nad Hronom	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Kamenin	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Kamenný Most	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Kmeťovo	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Dobry
Kolta	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Komjatice	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NH ₄ , NO ₃)	Stredné znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Komoča	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Stredné znečistenie (Cr, Se)	Priemerný
Leľa	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Bez znečistenia	Nepriaznivý
Lipová	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Lubá	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Malá nad Hronom	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Malé Kosihy	Vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Maňa	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Nepriaznivý
Michal nad Žitavou	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Mojzesovo	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Mužla	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nána	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nová Vieska	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Nové Zámky	Veľmi vysoké znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Obid	Stredné znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Palárikovo	Veľmi vysoké znečistenie (Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Pavlová	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Podhájska	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Dobry
Pozba	Nizke znečistenie (Ca + Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Radava	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Dobry
Rastislavice	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Rúbaň	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Salka	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Šarkan	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Semerovo	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Sikenička	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Strekov	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Štúrovo	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Bez znečistenia	Priemerný
Šurany	Veľmi vysoké znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Svodín	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Trávnica	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Tvrdošovce	Vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Úľany nad Žitavou	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Veľké Lovce	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Veľký Kýr	Vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NH ₄ , NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Priemerný
Vlkas	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cd, Co, Cr)	Veľmi dobrý
Zemné	Veľmi vysoké znečistenie (Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Okes Šaľa			
Diakovce	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Dlhá nad Váhom	Veľmi vysoké znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Cr)	Priemerný
Hájske	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₂ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Horná Kráľová	Stredné znečistenie (Mg, NO ₂ , NO ₃)	Stredné znečistenie (Cr)	Priemerný
Kráľová nad Váhom	Veľmi vysoké znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₂)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Močenok	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₂ , NO ₃)	Vysoké znečistenie (Cr)	Priemerný
Neded	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Šaľa	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NH ₄ , SO ₄ , NO ₂ , NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Dobry
Selice	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Tešedíkovo	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Tnovec nad Váhom	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NH ₄ , NO ₂ , NO ₃)	Stredné znečistenie (Cr)	Priemerný
Vlčany	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Žihárec	Veľmi vysoké znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Okres Topoľčany			
Ardanovce	Nizke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Priemerný
Belince	Nizke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nizke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Biskupová	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Zhoršený

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Blesovce	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃ , Cd)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Bojná	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čeladince	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čermany	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Chrabrany	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Dvorany nad Nitrou	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Hajná Nová Ves	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃ , Cd)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Horné Chlebany	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Horné Obdokovce	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Horné Štítare	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Hrušovany	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Jacovce	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Kamanová	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Koniarovce	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Stredné znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Kovarce	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Krnča	Nízke znečistenie (ChSK _{Mn})	Bez znečistenia	Dobry
Krtovce	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Krušovce	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Kuzmice	Nízke znečistenie (NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Lipovník	Nízke znečistenie (Mg, Mn, NO ₃ , Cd)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Ludanice	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Lužany	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Malé Ripňany	Stredné znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Nemčice	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nemečky	Nízke znečistenie (Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Nitrianska Blatnica	Nízke znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nitrianska Streda	Nízke znečistenie (Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Norovce	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Oponice	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Orešany	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Podhradie	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Prašice	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Práznovce	Nízke znečistenie (Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Preseľany	Nízke znečistenie (MIN., Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Co, Cr)	Priemerný
Radošina	Nízke znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Rajčany	Stredné znečistenie (Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Šalgovce	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Solčany	Nízke znečistenie (Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Solčianky	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Súľovce	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Svrstice	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Tesáre	Bez znečistenia (Mg)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Topoľčany	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Fe, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Tovarník	Stredné znečistenie (Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Tvrdomestice	Nízke znečistenie (Fe, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Urmince	Nízke znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Veľké Dvorany	Nízke znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, NO ₃ , Cd)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Veľké Ripňany	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobry
Velušovce	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Vozokany	Nízke znečistenie (Mg, Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Závada	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Okres Zlaté Moravce			
Beladice	Stredné znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čaradice	Nízke znečistenie	Vysoké znečistenie (Cd)	Nepriaznivý
Červený Hrádok	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Choča	Stredné znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Čierne Kľačany	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cd, Cr)	Dobry
Hostie	Bez znečistenia	Bez znečistenia	Priemerný
Hostovce	Stredné znečistenie (Mn, Pb)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Jedľové Kostolany	Nízke znečistenie (Mg, Fe)	Bez znečistenia	Dobry
Kostolany pod Tribečom	Bez znečistenia	Bez znečistenia	Priemerný
Ladice	Stredné znečistenie (Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Nepriaznivý
Lovce	Bez znečistenia	Bez znečistenia	Priemerný
Machulince	Bez znečistenia	Bez znečistenia	Dobry
Malé Vozokany	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Mankovce	Vysoké znečistenie (Mn, Pb)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Martin nad Žitavou	Stredné znečistenie (Mn)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Nemčiňany	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd, Cr)	Dobry
Neverice	Stredné znečistenie (ChSK _{Mn} , Ca + Mg, Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Nevidzany	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný

	Kvalita vody (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Kvalita pôdy (env. Indikátory prekračujúce limitné hodnoty)	Zdravotný stav
Obyce	Bez znečistenia (Ca + Mg, Ca, Mg)	Bez znečistenia	Priemerný
Skýcov	Bez znečistenia	Bez znečistenia	Priemerný
Sľažany	Vysoké znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Slepčany	Stredné znečistenie (Mg, Mn, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Zhoršený
Tekovské Nemce	Nízke znečistenie (Mn)	Veľmi vysoké znečistenie (Cd)	Priemerný
Tesárske Mlyňany	Nízke znečistenie (Ca + Mg, Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Topoľčianky	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Veľčice	Nízke znečistenie (Mn)	Bez znečistenia	Zhoršený
Veľké Vozokany	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Veľmi dobrý
Vieska nad Žitavou	Nízke znečistenie (Mg, NO ₃)	Nízke znečistenie (Cr)	Dobrý
Volkovce	Nízke znečistenie (Mn)	Vysoké znečistenie (Cd, Cr)	Nepriaznivý
Žikava	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Dobrý
Zlaté Moravce	Bez znečistenia	Nízke znečistenie (Cr)	Priemerný
Zlatno	Bez znečistenia (Mg)	Bez znečistenia	Priemerný

Vysvetlivky: prekročenie limitu pre pitnú vodu Ca, Mg, Ca + Mg – zelená farba nižšia hodnota ako spodný limit, červená farba vyššia hodnota ako horný limit

Zdroj: FAJČIKOVÁ, K., CVEČKOVÁ, V., RAPANT, S., DIETZOVÁ, Z., SEDLÁKOVÁ, D., STEHLÍKOVÁ, B., 2016, ŠGÚDŠ

III.1.13. Hospodárska základňa

III.1.13.1. Priemysel

Priemysel, resp. priemyselná výroba predstavuje stabilný sektor hospodárstva kraja, ktorý zamestnáva relatívne vysoký podiel zamestnancov. V jednotlivých odvetviach priemyslu pracuje (podľa posledných štatistických údajov za rok 2019) takmer tretina zo všetkých zamestnancov. Pri porovnaní jednotlivých okresov tak v absolútnom vyjadrení najviac zamestnancov pracujúcich v priemysle je zamestnaných v okresoch Nitra a Levice (15, resp. 13 tisíc pracujúcich). Najviac priemyselným okresom je však okres Topoľčany, kde až takmer polovica zamestnancov pracuje v odvetviach priemyslu. Aj napriek tomu, že v okrese Nitra pracuje v odvetviach priemyslu v absolútnom vyjadrení najvyšší počet zamestnancov (pri porovnaní s ostatnými okresmi), zároveň tu evidujeme ale najnižší podiel zamestnancov pracujúcich v odvetviach priemyslu (iba cca 26 %).

Počet priemyselných závodov je na území kraja z dlhodobého hľadiska stabilizovaný.

Na území kraja bolo v roku 2020 lokalizovaných približne 14 % zo všetkých priemyselných závodov Slovenska. V rámci územia kraja sú tieto závody koncentrované najmä do územia okresu Nitra (takmer tretina z nich).

Napriek tomu, že na území kraja je lokalizovaných približne 14 % priemyselných závodov zo všetkých závodov SR, ich hrubý obrat tvorí iba necelých 8 % z celkového obratu priemyselných podnikov na Slovensku. Najväčší podiel obratu v rámci kraja, až takmer polovicu, tvorili podniky koncentrované na území okresu Nitra.

Postavenie výroby motorových vozidiel, ako aj nadväzujúce odvetvia na tento sektor hospodárstva, sa aj naďalej posilňujú.

Treba poznamenať, že niektoré štatistické údaje sú dostupné iba za rok 2019, kedy ešte produkcia priemyselného závodu Jaguar Land Rover neprebíhala naplno. V ďalšom období sa dá očakávať, že postavenie priemyslu (špeciálne výroba motorových vozidiel a nadväzujúce odvetvia) sa na území kraja ešte posilní.

Z hľadiska odvetvovej štruktúry priemyslu má v celoslovenskom meradle veľmi silné zastúpenie potravinársky priemysel pôsobiaci na území kraja. Medzi 20 najväčšími podnikmi potravinárskeho priemyslu na Slovensku (za rok 2020), ktoré publikuje týždenník o ekonomike a podnikaní, je až 6 lokalizovaných na území Nitrianskeho kraja. Tými najväčšími výrobcami sú pivovar (Heineken) v Hurbanove, mäso-výroba (Hyza) v Topoľčanoch, a tiež výroba cukrovínok v Leviciach (Cloetta Slovakia), ktorej výroba sa orientuje na export, predovšetkým do štátov Škandinávie.

Okrem potravinárskeho priemyslu majú významné zastúpenie aj odvetvia výroba kovových konštrukcií, výroba motorových vozidiel, výroba výrobkov z gumy a výroba elektrických zariadení. V odvetví výroba výrobkov z gumy (resp. chemický priemysel) je najvýznamnejším podnikom Duslo, a. s. so sídlom v Šali, ktorý zamestnáva takmer 2 tis. zamestnancov.

Na území kraja sa nachádza pomerne veľký počet evidovaných priemyselných areálov, ktoré sú vymedzené v územných plánoch miest a obcí. Väčšina z nich stále disponuje ešte voľnými plochami pre rozvoj tohto sektora hospodárstva. Najvyšší počet priemyselných lokalít sa nachádza na území okresu Nitra. Zároveň je v rámci okresu Nitra lokalizované aj najväčšie územie pre umiestnenie priemyselných, resp. výrobných funkcií a to Priemyselná zóna Nitra Sever – Mlynáre s celkovou rozlohou približne 240 ha. Taktiež sa tu nachádzajú aj najväčšie disponibilné voľné plochy. Naopak na území okresov Topoľčany a Zlaté Moravce neboli evidované žiadne priemyselné zóny, resp. parky. Na území okresu Šaľa sa nachádzajú 2 priemyselné lokality, avšak obe sú obsadené, resp. takmer úplne využitú.

Prezáté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.13.2. Poľnohospodárstvo

Priaznivé pôdno-klimatické pomery zaraďujú Nitriansky kraj k regiónom s najvyšším poľnohospodárskym potenciálom na Slovensku. Nížinný charakter územia a vyšší podiel závlah tvoria prirodzené predpoklady pre intenzívnu rastlinnú výrobu takmer na celom riešenom území, ktoré patrí medzi vysoko produkčné poľnohospodárske oblasti na Slovensku. Klimatické a pôdne podmienky umožňujú pestovanie aj na teplo náročných plodín. Územie disponuje dostatočnou kvalitou a množstvom objemových krmív pre hovädzí dobytok a množstvom jadrového krmiva (krmných zmesí pre ošípané a hydinu). V okresoch riešeného územia je dominantná poľnohospodárska pôda, ktorá dosahuje okolo 70 % z celkovej výmery kraja.

V rámci rastlinnej výroby majú v riešenom území v osevných štruktúrach najväčšie zastúpenie husto siate zrniny a obilniny, olejniný, cukrová repa, zemiaky a krmoviny na ornej pôde. Z obilnín má dominantné zastúpenie pšenica a jačmeň. Obilniny pre hospodárov predstavujú vysoko produkčné plodiny s najnižšou nákladovosťou. V rámci osevných postupov vzrastajú pestovateľské plochy olejní a to hlavne slnečnice a repky olejnej.

V rámci živočíšnej výroby ovplyvňuje rozvoj, výrobné zameranie a intenzita rastlinnej výroby. Výsledky v chove hospodárskych zvierat možno očakávať len pri dostatočnej kvalite a množstve objemových krmív pre hovädzí dobytok a jadrového krmiva – krmných zmesí u ošípaných a hydiny. Základnú štruktúru živočíšnej výroby v riešenom území tvorí chov hovädzieho dobytku, chov ošípaných, hydiny a v menšom počte chov oviec. Nevylučujú sa ani netradičné chovy, ale ich prípadné zavedenie však má len lokálny význam. Chov hospodárskych zvierat má navyše v globálnom meradle výrazne negatívny vplyv na prehlbovanie klimatickej krízy.

Zastúpenie jednotlivých poľnohospodárskych pôd z výmery okresu v % (za r. 2020) je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 45: Zastúpenie jednotlivých poľnohospodárskych pôd z výmery okresu v % (za r. 2020)

	Zastúpenie PP spolu [%]	Zastúpenie ornej pôdy z PP [%]	Zastúpenie chmeľníc z PP [%]	Zastúpenie viníc z PP [%]	Zastúpenie záhrad z PP [%]	Zastúpenie ovocných sádov z PP [%]	Zastúpenie TTP z PP [%]
NSK	73,2	87,2	0,008	2,5	3,0	1,1	6,2
Komárno	78,3	88,0	0	2,5	2,5	1,8	2,1
Levice	71,7	84,1	0	2,5	2,5	0,5	10,5

Nitra	76,8	90,1	0	3,0	4,0	0,5	2,4
Nové Zámky	79,7	88,8	0	3,3	2,8	1,8	3,4
Šaľa	82,7	94,4	0	0,7	2,8	0,8	1,3
Topoľčany	62,3	89,5	0,1	0,7	3,9	0,9	4,9
Zlaté Moravce	49,5	72,6	0,009	2,1	4,4	0,7	20,3

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Tabuľka 46: Hektárové úrody (v tonách) vybraných poľnohospodárskych plodín NSK v rokoch 2000, 2010, 2020

	Obilniny			Olejniny			Zemiaky			Cukrová repa			Viacročné krmoviny		
	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020
NSK	3,12	4,17	6,73	1,65	2,00	2,77	11,92	14,68	21,22	31,82	51,66	56,33	5,84	6,50	5,76
Komárno	3,23	3,16	6,10	1,81	1,65	2,41	14,36	15,89	20,38	31,46	D	D	6,76	5,87	5,02
Levice	2,76	4,04	6,49	1,38	1,92	2,79	12,89	14,35	20,62	27,21	50,71	59,00	4,45	4,83	3,34
Nitra	3,35	4,80	7,36	1,84	2,35	3,22	8,68	15,92	25,56	35,59	56,13	62,04	5,36	7,82	8,45
Nové Zámky	3,04	4,44	6,44	1,70	1,97	2,43	5,61	8,43	17,69	26,55	43,44	51,03	7,23	7,71	7,26
Šaľa	3,63	4,28	7,76	1,91	D	2,99	13,44	13,99	D	43,25	50,20	62,90	9,57	7,68	3,79
Topoľčany	3,52	4,89	7,26	1,79	2,44	3,40	9,33	18,05	26,10	33,73	57,41	61,03	4,97	7,08	7,62
Zlaté Moravce	2,66	4,61	7,63	1,30	D	3,08	12,85	13,68	D	10,70	D	D	3,54	4,26	3,59

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Tabuľka 47: Intenzita chovu hospodárskych zvierat (na 100 ha ornej pôdy) NSK

	Hovädzí dobytok			Kravy			Ovce			Ošipané			Hydina			Sliepky		
	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2020	2000	2010	2019	2000	2010	2019
NSK	19,9	15,4	12,8	7,9	6,1	4,7	3,2	2,4	2,1	89,8	42,3	33,8	898,7	938,9	794,2	337,1	440,5	387,6
Komárno	28,3	17,5	13,9	10,3	7,3	5,1	3,4	2,5	2,0	134,4	70,5	53,2	674,2	598,3	489,0	292,1	341,1	393,7
Levice	14,7	9,3	7,6	6,3	3,8	2,9	5,2	3,6	3,9	49,1	38,0	36,5	502,0	706,2	543,9	157,8	376,5	332,1
Nitra	18,6	11,8	9,9	6,5	4,7	3,4	1,8	2,3	2,3	119,5	40,6	24,1	1569,3	1599,2	1379,4	612,0	964,6	659,8
Nové Zámky	14,2	12,5	15,0	5,8	5,5	5,7	1,2	1,3	1,1	79,1	40,9	46,0	654,1	761,6	530,2	436,3	490,7	459,3
Šaľa	26,3	34,8	10,7	10,6	7,9	1,2	2,9	1,8	0,7	82,0	18,6	1,8	577,7	197,3	177,8	309,5	135,7	130,7
Topoľčany	33,3	29,1	27,2	14,0	12,7	11,9	3,8	1,3	1,1	103,7	34,5	7,2	2651,9	2709,7	2916,3	268,6	146,2	151,8
Zlaté Moravce	16,1	13,4	10,8	8,2	5,0	4,9	5,4	3,9	3,0	58,5	8,6	0,5	215,3	246,4	252,5	176,1	176,6	180,9

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Územie kraja tvoria tri vinohradnícke oblasti: Nitrianska, Juhoslovenská a Stredoslovenská vinohradnícka oblasť.

III.1.13.3. Lesné hospodárstvo

Lesnatosť riešeného územia je 15,3 %, čo je v porovnaní s lesnatosťou Slovenska nie celkom priaznivá situácia. V rámci okresov má najvyššiu lesnatosť okres Zlaté Moravce, najnižší podiel lesov má okres Šaľa.

Tabuľka 48: Zastúpenie lesov z výmery (za r. 2020) okresu v %

	Výmera územia [km ²]	Výmera LP [km ²]	Zastúpenie lesov z výmery okresu v %
NSK	6344	970	15,3
Komárno	1100	69,8	6,3

Levice	1551	295,7	19,1
Nitra	870	88,6	10,2
Nové Zámky	1347	104,1	7,7
Šaľa	356	14,6	4,1
Topoľčany	598	170,2	28,5
Zlaté Moravce	521	226,9	43,5

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Tabuľka 49: Výmery lesov v NSK podľa kategórií

	Hospodárske lesy		Ochranné lesy		Lesy osobit. určenia		Spolu [ha]
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
NSK	71333,2	76,7	9621,52	10,3	12079,66	13,0	93034,38
Komárno	3768,97	59,7	640,32	10,1	1907,8	30,2	6317,09
Levice	22941,77	80,8	3188,05	11,2	2257,5	8,0	28387,32
Nitra	7147,62	83,1	1264,63	14,7	184,69	2,1	8596,94
Nové Zámky	7341,64	74,4	869,86	8,8	1658,82	16,8	9870,32
Šaľa	1178,55	84,9	145,55	10,5	63,6	4,6	1387,7
Topoľčany	14808,91	89,0	1641,46	9,9	184,43	1,1	16634,8
Zlaté Moravce	14145,74	64,8	1871,65	8,6	5822,82	26,7	21840,21

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>, 2022

Tabuľka 50: Výmery subkategórií lesov v NSK

	Ochranné lesy		Lesy osobit. určenia						
	Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach	Ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany nádv.	Lesy v OP vodárenských zdrojov	Prímestské a rekreačné lesy	Lesy v zverníkoch a bažanticiach	Lesy v CHÚ	Lesy určené na lesnícky výskum a lesnícku výučbu	Lesy v zriadených gánových základniach lesných drevín	Vojenské lesy
NSK	2799,36	6822,16	18,75	326,84	9969,4	867,09	53,98	161,48	682,12
Komárno	150,82	489,5	-	67,82	1677,91	162,07	-	-	-
Levice	859,17	2328,88	18,75	-	1411,48	128,29	16,86	-	682,12
Nitra	260,48	1004,15	-	77,19	22,36	49,13	36,01	-	-
Nové Zámky	307,28	562,58	-	68,46	1209,38	380,98	-	-	-
Šaľa	18,59	126,96	-	50,87	-	12,73	-	-	-
Topoľčany	670,05	971,41	-	7,92	-	15,03	-	161,48	-
Zlaté Moravce	532,97	1338,68	-	54,58	5648,27	118,86	1,11	-	-

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>, 2022

III.1.14. Dopravná infraštruktúra

Na území kraja sa nachádza celkovo 12 letísk, heliport v krajskom meste Nitra a tiež letecké pozemné zariadenia, z ktorých ochranných pásiem, prekážkových rovín a plôch letísk, vyplývajú pre územie kraja viaceré obmedzenia územno – technického charakteru.

Tvar železničnej siete kraja sleduje hlavné osi urbanistického osídlenia kraja. Plošne pokrýva väčšinu územia kraja. Technické parametre jestvujúcich tratí však nie sú na vysokej úrovni a nedovoľujú vyššie jazdné rýchlosti a tým aj intenzívnejšiu ponuku dopravy. Tento fakt má za následok prudký presun cestujúcich na verejnú autobusovú dopravu a individuálnu automobilovú dopravu a zníženie požiadaviek na železničnú dopravu. V súčasnosti neexistuje pravidelná osobná preprava na úsekoch

železničných tratí Lužianky – Radošina (súčasť trate 123), Šaľa – Neded (súčasť trate 124A) a na zrušenej trati v úseku Komárno – Kolárovo (súčasť trate 124A).

Tabuľka 51: Hlavné trate na území NSK

Kat.	km	od	do	Č. cp trate	e.č. trate	Poznámky o pripravovaných zmenách.
1	148,963	Štúrovo št. hranica HU	Bratislava hl. stanica	130 A	120	Modernizácia V160 km/h
1	33,417	Komárno št. hranica	Nové Zámky	135 B	120	-
2	116,67	Hronská Dúbrava	Palárikovo	151 A	123	-
2	113,751	Prievidza	Nové Zámky	140 C	122	-
2	4,562	Jelšovce	Zbehy	140 D	122	-
2	26	Nitra	Šurany	140 C	122	Príprava elektrifikácie
2	-	Lužianky	Leopoldov	141 A	123	Príprava elektrifikácie

Tabuľka 52: Vedľajšie trate na území NSK

Kat.	km	od	do	Č. cp trate	e.č. trate	Poznámky o pripravovaných zmenách.
2		Kozárovce	Lužianky	141 A	123	-
2	53,078	Komárno	Dunajská Streda	131 A	124	-
3	39,048	Zlaté Moravce / Topoľčianky	Úľany nad Žitavou	151 B	123	-
3	52,324	Štúrovo	Levice	152	119	-
3	45,141	Čata	Zvolen	153	119	-
4	21,496	Zbehy	Radošina	142 C	123	Zastavená doprava
4	18,939	Neded	Šaľa	134 C	124	Zastavená doprava
4	25,811	Komárno	Kolárovo	136 B	124	Zastavená doprava

Podľa dopravného významu sa cestné komunikácie v NSK delia na rýchlostné cesty, cesty I. triedy, cesty II. triedy a cesty III. triedy. Podľa charakteru premávky sa cestné komunikácie delia na cesty s neobmedzeným prístupom (cesty I., II., III. Triedy a miestne komunikácie) a cestné komunikácie s obmedzeným prístupom (rýchlostné cesty). Cestná sieť Nitrianskeho kraja tvorí 14,3 % siete SR.

Hlavnú dopravnú funkciu má na území NSK rýchlostná cesta R1. Rýchlostná cesta R1 spája mestá Trnava, Sereď, Nitra, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Zvolen a Banskú Bystricu. Na území NSK vedie južne od krajského mesta Nitra, pokračuje v smere na východ v súbehu s cestou I/65 a opúšťa kraj neďaleko Hronského Beňadiku.

V súvislosti s výstavbou závodu Jaguar Land Rover a strategického parku Nitra – Sever bolo využité už dávnejšie zrealizované prepojenie, ktoré malo pôvodne slúžiť ako rýchlostná cesta R1 a obchádza intravilán mesta zo severu. Výstavbou novej MÚK je umožnené spojenie celej lokality a trasa je označená ako R1A. Napojenie je umožnené v križovatkách: MÚK Nitra – západ (s cestou R1), MÚK R1A – Priemyselná zóna Nitra, Sever, MÚK R1A – cesta I/64.

Územím regiónu Nitrianskeho kraja prechádzajú cesty:

- Rýchlostné cesty: R1 v trase - Sereď - Nitra -Zlaté Moravce, hr. Kraja NSK/BBSK, R1A v trase - križovatka s R1 Nitra - križovatka s I/51 Nitra.
- Cesty I. triedy: I/51 v trase - križovatka s R1 A Nitra - Levice - Žemberovce, hr. Kraja NR/BB, I/63 v trase - Dunajská Streda - Komárno – Štúrovo, št. hr. SR/MR, I/64 v trase -Št. hr. SR/MR Komárno - Nitra - Topoľčany, hr. Kraja NR/TN, I/64 B v trase – križovatka s I/64 Topoľčany

- Práznovce, I/65 v trase - križovatka s I/51 Nitra - križovatka s R1 – Beladice, I/75 v trase - Galanta - Nove Zámky - Horné Semerovce - Plášťovce, hr. kraja NR/BB, I/76 v trase - Štúrovo - Kalná nad Hronom - Tlmače, hr. kraja NR/BB, I/66 v trase - št. hr. SR/MR Šahy - Hokovce, hr. kraja NR/BB.
- Cesty II. triedy: II/499 Nemčice – Radošina – hranica kraja, II/509 Bajč – Štúrovo, II/511 Vráble – Tesárske Mlyňany, II/511 Topoľčianky – Skýcov, II/513 Nitra – Alekšince – hranica kraja, II/514 Veľké Ripňany – hranica kraja, II/514 Horné Štitáre – Nemčice, II/527 Šahy – hranica kraja, II/562 Šaľa – Nitra, II/563 Kolárovo – Nové Zámky, II/564 Pastovce – Salka, II/564 Levice – Demandice, II/573 Šaľa - Kolárovo – Komárno, II/580 Šurany – Podhájska – Kalná nad Hronom, II/593 Podhorany – križovatka I/64 Dražovce.
- Cesty III. Triedy: III/1365 – III/1371 v okrese Šaľa, III/1450 – III/1478 v okrese Komárno, III/1490 – III/1530 v okrese Nové Zámky, III/1540 – III/1598 v okrese Levice, III/1610 – III/1630 v okrese Zlaté Moravce, III/1640 – III/1690 v okrese Nitra, III/1700 – III/1737 v okrese Topoľčany.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.1.15. Technická infraštruktúra

III.1.15.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Zdroje pre výrobu elektrickej energie sú v Nitrianskom kraji značne diverzifikované. Na území kraja je prevádzkovaných približne 400 zariadení na výrobu elektrickej energie, pripojených do distribučnej sústavy v členení. Približne 21 zariadení bioplynových staníc s výkonom 13 MW, 8 zariadení kogeneračných jednotiek s výkonom 13 MW, 3 zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla s výkonom 100 MW, 18 malých vodných elektrární s výkonom 65 MW a až 357 zariadení fotovoltických elektrární s výkonom 45 MW.

Medzi najvýznamnejšie zdroje patria Atómová elektrárň Mochovce, vodná elektrárň Kráľová, 21 zariadení bioplynových staníc, 8 zariadení kogeneračných jednotiek, 3 zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla, 17 malých vodných elektrární a 357 zariadení fotovoltiky.

Na území kraja je šesť napájacích uzlových oblastí (UO). Uzlové oblasti predstavujú územia, ktoré sú napájané alebo odoberané z jedného uzla sústavy prostredníctvom vedení prenosovej alebo distribučnej sústavy: UO Bošáca – Križovany (T402 350 MVA, T402 350 MVA), UO Gabčíkovo – Podunajské Biskupice, UO Levice – Križovany, UO Bystričany – Horná Žďaňa, UO Bystričany – Bošáca, UO Levice.

Vedenia vysokého napätia 22 kV a transformačné stanice VN/NN sa týkajú všetkých odberateľov elektrickej energie, ako sú firmy a organizácie, domácnosti. Napät'ové sústavy 22 kV sú predmetom územných plánov miest a obcí, resp. zonálnej úrovne plánovania. V kraji sú situované nasledujúce elektrické stanice, rozvodne a trafostanice 400 kV, 220 kV a 110 kV, s ich základnými územno-technickými špecifikáciami.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 53: Spotreba elektriny NSK (MWh)

	Spotreba za r. 2020 [v MWh]	Spotreba za r. 2010 [v MWh]	Spotreba za r. 2000 [v MWh]
NSK	963 694	925 885	933 938
Komárno	100 597	60 982	67 282
Levice	101 173	159 620	85 264

Nitra	255 239	206 979	129 007
Nové Zámky	74 448	137 382	256 889
Šaľa	271 058	238 423	312 972
Topoľčany	116 120	74 100	44 449
Zlaté Moravce	45 059	48 399	38 075

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

III.1.15.2. Zásobovanie plynom

Cez riešené územie kraja je vedený tranzitný plynovod európskej sústavy distribúcie plynu Eustream, vedený od Ukrajiny až po západné Slovensko.

Cez územie Nitrianskeho kraja vedie medzištátna trasa hlavného VVTL distribučného plynovodu DN700 PN 63. Trasovaný je od hranice s Ukrajinou v smere vnútroštátnych prepúšťacích staníc Ruská – Ardovo – Rimavská Sobota – Mikušovce – Starý Hrádok – Ivanka pri Nitre – Špačince – Plavecký Peter. V susednom Trnavskom kraji pokračuje do susedného Rakúska a Českej republiky.

Na medzištátny plynovod spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel sú napojené vysokotlakové distribučné sústavy VTL DN 500 v rovnakej tlakovej dimenzii PN 63. Inštalovaných je sedem prepúšťacích staníc s regulačnými stanicami plynu Ivanka pri Nitre, Bánov, Bory, Jelšovce, Nitra (Bioveta), Šaľa (Duslo) a Zlaté Moravce.

Systém vysokotlakových VTL plynovodov pokrýva podstatnú časť územia Nitrianskeho kraja a zásobuje zemným plynom koncových odberateľov. Hlavný distribútor zemného plynu je spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel.

Spoločnosť SPP – distribúcia je prevádzkovateľom a vlastníkom distribučnej siete vrátane technologických objektov – regulačných staníc zemného plynu. Distribučnú sústavu tvoria plynovodné sústavy v troch tlakových pásmach. VTL PN63 s inštalovaným tlakom 6,3 MPa, VTL PN 40 s tlakom 4,0 Mpa a VTL PN25 s tlakom 2,5 MPa. Zmeny tlaku sú regulované regulačnými stanicami plynu. Do sústav sú zapojené aj súkromné plynovody a súkromné regulačné stanice plynu.

- V okresoch Nitra, Šaľa a Komárno je plynofikovaná takmer každá obec.
- V okresoch Nové Zámky a Levice je mnoho obcí, v ktorých doposiaľ nebola vybudovaná miestna distribučná plynovodná sieť. Ide o obce v juhovýchodnom cípe okresu medzi riekami Hron a Ipeľ. Poloha týchto obcí a predpokladaný objem dodaného plynu sa javí ako nerentabilný.
- V obciach okresov Topoľčany a Zlaté Moravce, v ktorých doposiaľ nebola vybudovaná miestna distribučná plynovodná sieť, je výstavba zo zdrojov hlavného distribútora zemného plynu, ktorým je SPP-distribúcia, otázna ich ekonomická rentabilita.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 54: Spotreba zemného plynu NSK (1000 m³)

	Spotreba za r. 2020 [1000 m ³]	Spotreba za r. 2010 [1000 m ³]	Spotreba za r. 2000 [1000 m ³]
NSK	595 315	460 169	633 023
Komárno	14 047	27 607	37 503
Levice	7 488	22 264	33 759
Nitra	33 492	36 959	38 121
Nové Zámky	21 109	38 002	30 355
Šaľa	503 406	306 814	468 198
Topoľčany	6 188	15 839	13 849
Zlaté Moravce	9 585	12 684	11 238

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

III.1.15.3. Zásobovanie teplom

Najväčším zdrojom výroby tepla je zemný plyn prakticky vo všetkých obciach, v ktorých sú distribučné siete plynu.

Centrálne zásobovanie teplom je situované v zásade iba vo väčších mestách – Nitra, Komárno, Hurbanovo, Kolárovo, Levice, Nové Zámky, Šurany, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce a Štúrovo. Pri územnom plánovaní sú tieto lokálne teplovodné sústavy v plnej miere v kompetencii miest a obcí, pri územnom pláne obce.

Zástavba v ostatných okresoch je zásobovaná teplom decentralizovaným spôsobom, blokovými, domovými kotolňami s vykurovacím médiom väčšinou na palivo zemný plyn. Decentralizované zdroje tepla sú umiestnené priamo vo vykurovaných objektoch, resp. priemyselných areáloch. Jedná sa o objekty občianskej vybavenosti, školy a drobné prevádzky.

Niektoré centrálné výhrevne boli inovované na paroplynový cyklus. Rad centrálnych výhrevní prechádza na biopalivá, biomasy, resp. na kombináciu spaľovania fosílnych a biopalív.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 55: Spotreba tepla NSK

	Spotreba za r. 2020 [v GJ]	Spotreba za r. 2010 [v GJ]	Spotreba za r. 2000 [v GJ]
NSK	3 180 343	3 749 328	14 785 948
Komárno	D	685 146	770 202
Levice	216 796	343 045	1 003 556
Nitra	190 632	232 036	1 079 411
Nové Zámky	66 756	377 687	2 976 484
Šaľa	2 503 224	1 911 350	8 374 223
Topoľčany	148 972	177 293	271 873
Zlaté Moravce	D	22 771	310 199

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

III.1.15.4. Zásobovanie pitnou vodou

Na zásobovanie obyvateľov Nitrianskeho kraja pitnou vodou sa využívajú len zdroje podzemnej vody, pričom rozhodujúce zdroje sú situované mimo územia kraja, v okresoch Dunajská Streda a Galanta (Trnavský kraj). Ide o veľkozdroje Gabčíkovo a Jelka, z ktorých sú dotované vodovody v okresoch Nové Zámky, Nitra, Levice, Šaľa a okrajovo okres Komárno. Na týchto zdrojoch je postavený aj ďalší rozvoj verejných vodovodov v riešenom kraji.

Najvýznamnejšie zdroje podzemnej vody sa nachádzajú v kvartérnych sedimentoch riek Dunaj, Váh, Nitra, Žitava a Hron. Mnohé z nich však boli predovšetkým poľnohospodárskou výrobou, ale aj vypúšťaním nedostatočne čistených odpadových vôd natoľko znehodnotenú, že postupne museli byť vyradené (Kravany nad Dunajom, Vrbová nad Váhom, ale aj ďalšie). Zrušených bolo takisto viacero vodárenských zdrojov v pôsobnosti KomVak, a.s. (Lipové, Trávník, Marcelová, Moča, ako aj vodárenské zdroje Párovské Lúky a Dvorčanský Les v meste Nitra).

Vzhľadom na veľkú časovo-priestorovú disproporciu medzi využiteľnými množstvami a potrebou vody majú nadregionálne diaľkové vodovody v kraji strategický význam v zásobovaní obyvateľstva Nitrianskeho kraja pitnou vodou.

Tieto potrubia diaľkové vodovody sú nadregionálneho významu, sú zaradené do I. kategórie ako diaľkové nadradené vedenie. Vzhľadom na veľkosť profilu vodovodných potrubí je v ÚP R NK potrebné rešpektovať túto skutočnosť a ponechať pozdĺž potrubia voľne prístupný priestor minimálne 7 m od osi vodovodného potrubia na obe strany, kde sa nemôžu realizovať terénne úpravy, budovať stavby a vysádzať trvalé porasty, ktoré by poškodzovali vodovodné potrubie a znemožňovali

by bezproblémový prístup ťažkých mechanizmov na práce spojené s jeho rekonštrukciou, resp. s opravou potrubia v prípade poruchy.

Na území Nitrianskeho kraja disponuje pitnou vodou 92,6 % obyvateľov. Za celoslovenským priemerom mierne zaostávajú okresy Komárno, Levice a Zlaté Moravce. Veľmi dobrá situácia je v okresoch Šaľa, Nové Zámky a Topoľčany. V okrese Nitra sa zásobovanosť obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov pohybuje na úrovni celoslovenského priemeru.

Najvýznamnejšie vodárenské systémy sú:

- Skupinový vodovod Jelka - Galanta – Nitra, ktorý zásobuje najmä SKV Šaľa a SKV Nitra a tiež obce po trase.
- Skupinový vodovod Gabčíkovo – Nové Zámky – Levice zásobuje: SKV Levice, SKV Nové Zámky, SKV Vráble – Zlaté Moravce, SKV Štúrovo a mnohé menšie skupinové vodovody, ako aj samostatné vodovody v obciach po trase hlavných prívodov vody v okresoch Komárno, Levice, Nové Zámky, Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa.
- Ponitriansky skupinový vodovod na území Nitrianskeho kraja zásobuje len čiastočne, zásobuje najmä SKV Topoľčany, SKV Nitra a menšie skupinové a samostatné vodovody v okresoch Nitra a Topoľčany.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 56: Ukazovatele zásobovania pitnou vodou na území NSK

	Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v r. 2020 [%]	Dĺžka vodovodnej siete bez prípojok v r. 2020 [km]	Spotreba pitnej vody za r. 2020 [v m ³]	Spotreba pitnej vody za r. 2010 [v m ³]	Spotreba pitnej vody za r. 2000 [v m ³]
NSK	92,6	4974	24934	24903	35413
Komárno	89,4		3531	3874	6678
Levice	86,9		3441	3622	4496
Nitra	94,0		7217	6945	9541
Nové Zámky	94,2		4942	4853	6883
Šaľa	99,0		1924	1858	2572
Topoľčany	97,1		2680	2564	2987
Zlaté Moravce	88,3		1199	1173	1363

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Z hľadiska jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov v okrese Šaľa, v okrese Topoľčany a v okrese Nové Zámky. Zásobovanosť obyvateľov vyššiu ako priemer dosahuje okres Zlaté Moravce, okres Nitra. Pod úrovňou priemeru je okres Komárno, okres Levice.

III.1.15.5. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Podiel obyvateľov bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu v NSK zaostáva za celoslovenskou úrovňou v odkanalizovaní. Z pohľadu jednotlivých okresov je stav v odkanalizovaní najnepriaznivejší v okrese Komárno. Aj v ďalších okresoch je úroveň odkanalizovania pod celoslovenským priemerom (Levice, Nové Zámky, Topoľčany, Zlaté Moravce), na úrovni celoslovenského priemeru je okres Nitra, vysoko aj nad celoslovenským priemerom je okres Šaľa.

V súčasnosti sú na území NSK v centrálnych častiach miest a obcí spravidla vybudované jednotné stokové siete s odľahčovaním dažďových vôd do recipienta. V menšej miere sa realizovali aj delené stokové siete. V okrajových častiach miest a v menších obciach je najčastejšie vybudovaná splašková

kanalizácia, vody z povrchového odtoku sú odvádzané existujúcimi rigolmi do recipientov. Pri realizácii stokových sietí je prioritne využívaný gravitačný systém, v prípade nepriaznivých sklonov územia je realizované prečerpávanie odpadových vôd. V lokalitách s vysokou hladinou podzemnej vody alebo s nepriaznivými geologickými pomermi sú navrhované a vybudované tlakové a podtlakové kanalizačné systémy. V lokalitách s riedkou hustotou zástavby sú navrhované a vybudované decentralizované a individuálne postupy odvádzania odpadových vôd.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Tabuľka 57: Ukazovatele odkanalizovania na území NSK

	Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť v r. 2020 [%]	Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s ČOV v r. 2020 [%]	Dĺžka kanalizačnej siete bez prípojok v r. 2020 [km]	Množstvo čistených OV v r. 2020 [v tis. m ³]	Množstvo vypúšťaných OV v r. 2020 [v tis. m ³]
NSK	57,3	56,9	1826	47828	49031
Komárno	42,9	40,1			
Levice	49,3	49,3			
Nitra	70,3	70,3			
Nové Zámky	47,7	47,7			
Šaľa	86,4	86,4			
Topoľčany	57,6	57,6			
Zlaté Moravce	59,0	59,0			

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

III.2. INFORMÁCIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNE OBZVLÁŠŤ DÔLEŽITÝM OBLASTIAM, AKÝMI SÚ NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU, EURÓPSKA SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000), CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI A POD.

III.2.1. Národná sústava chránených území

Veľkoplošné chránené územia

Do riešeného územia zasahujú 3 veľkoplošné chránené územia – Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy, Chránená krajinná oblasť Ponitrie a Chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy.

Z celkovej rozlohy CHKO Dunajské luhy zasahuje do Nitrianskeho kraja len malá časť, a to do juhozápadného cípu riešeného územia pozdĺž toku Dunaja. Celé územie CHKO je zapísané do Zoznamu mokradí medzinárodného významu (Ramsarská konvencia). Ponitrie sa vkladuje do severnej časti riešeného územia. Rozprestiera na rozhraní západného a stredného Slovenska. Tvoria ho dva krajinársky odlišné celky – pohorie Tribeč na juhozápade a pohorie Vtáčnik na severovýchode. CHKO Štiavnické vrchy okrajovo zasahujú do severovýchodnej časti Nitrianskeho kraja.

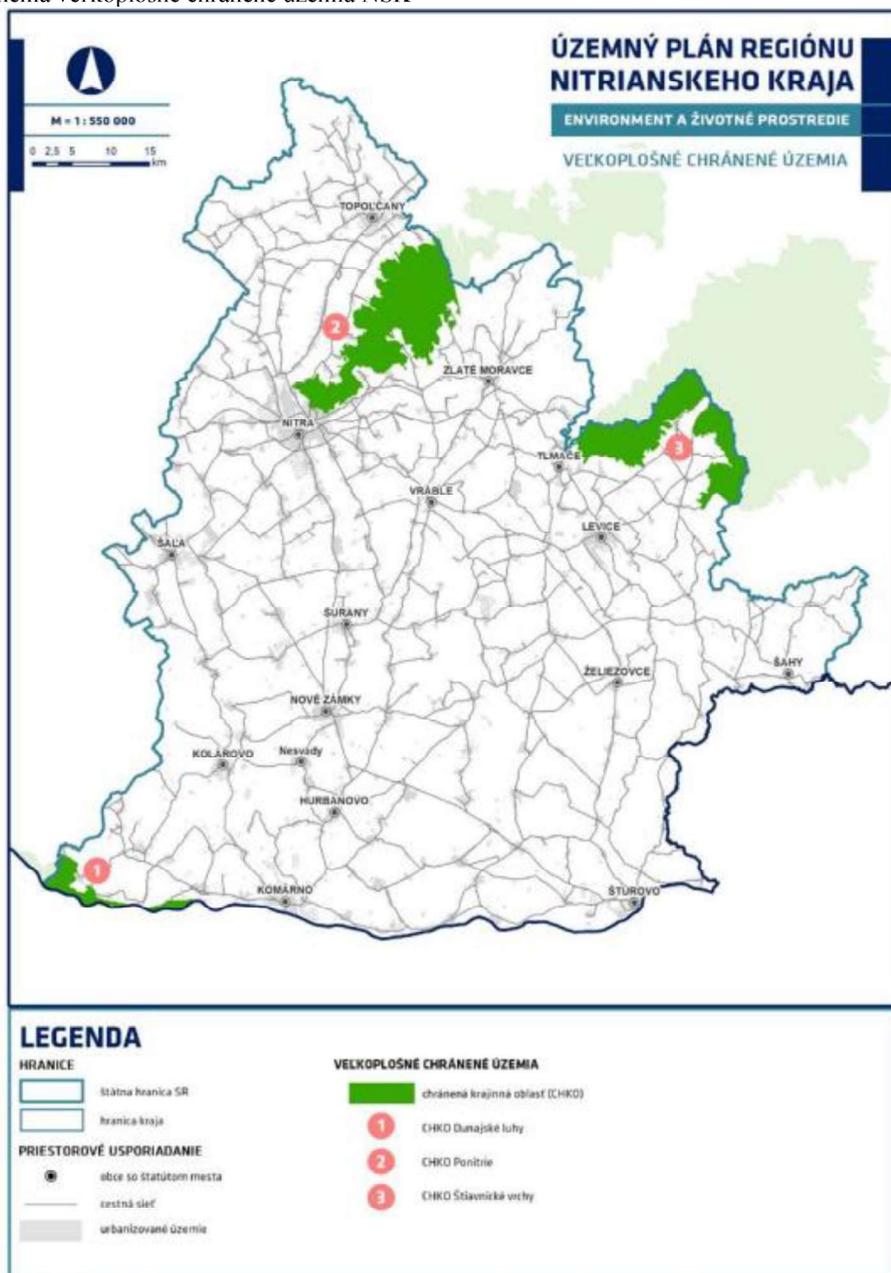
Na území vyššie uvedených chránených krajinných oblastí platí podľa §18 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov 2. stupeň ochrany. Pokiaľ sa na ich území nachádzajú maloplošné chránené územia (MCHÚ), stupeň ochrany je stanovený vyhláškou, ktorou boli jednotlivé MCHÚ vyhlásené. V prípade, že boli na území CHKO vymedzené územia európskeho významu, ktoré sú súčasťou siete NATURA 2000, stupeň ochrany je stanovený v zmysle Výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 v znení opatrení MŽP č.1/2017 a č.1/2018.

Tabuľka 58: Zoznam veľkoplošných chránených území na území NSK

Názov	Výmera [v ha]	Rok vyhlásenia, aktualizácie	Geomorfologický celok	Okresy	Stupeň ochrany
CHKO Dunajské luhy	12 284,46	1998	Podunajská rovina	Bratislava II, Bratislava V, Dunajská Streda, Komárno	vlastné územie 2. stupeň
CHKO Ponitrie	37 665	1985	Tribeč, Vtáčnik	Prievidza, Partizánske, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Nitra, Topoľčany a Zlaté Moravce	vlastné územie 2. stupeň
CHKO Štiavnické vrchy	77 630	1979	Štiavnické vrchy	Banská Štiavnica, Krupina, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom a Levice	vlastné územie 2. stupeň

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/>, 2022

Obrázok 8: Schéma veľkoplošné chránené územia NSK

Zdroj: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, Smerná časť. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Maloplošné chránené územia

Na území Nitrianskeho kraja sa nachádza 123 maloplošných chránených území. Z toho je 55 chránených areálov (CHA), 19 prírodných pamiatok (PP), 11 národných prírodných rezervácií (NPR) a 38 prírodných rezervácií (PR). Ochranné pásmo bolo vymedzené u 64 MCHÚ a platí v ňom 3. stupeň ochrany. Prehľad MCHÚ na území Nitrianskeho kraja je uvedený v tabuľke nižšie.

Tabuľka 59: Zoznam maloplošných chránených území na území NSK k 31.12.2021

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Alúvium Paríž	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	103,0941	4	nemá OP	x	1988	x	x	0	Nové Zámky
PR	Alúvium Žitavy	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	32,5300	4, 3	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0159	Alúvium Žitavy	80	Komárno
NPR	Apalský ostrov	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	85,9746	4, 3, 2	obvod 100 m	3	1954, 2002, výnos 2004, opatrenie 2017	SKUEV0092 SKUEV0819	Dolnozávske luhy, Vážsky	95 5	Komárno
CHA	Arborétum Mlyňany	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	61,1479	4	nemá OP	x	1951	x	x	0	Zlaté Moravce
PP	Bábske jazierko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	3,5201	4	obvod 60 m	3	1973, 1983	x	x	0	Šala
NPR	Bábsky les	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	30,3900	5	obvod 100 m	3	1966, opatrenie 2017	SKUEV0869	Bábsky les	100	Nitra
CHA	Bábsky park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	4,2200	3	nemá OP	x	1982	x	x	0	Nitra
PR	Bíňanský rybník	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	35,1343	4	obvod 100 m	3	2000	x	x	0	Levice, Nové Zámky
PP	Bíňanský spracovaný profil	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	0,3600	2	obvod 60 m	3	1984, opatrenie 2017	SKUEV0820	Dolný tok Hrona	100	Nové Zámky
CHA	Bohatský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	4,6400	3	nemá OP	x	1981	x	x	0	Komárno

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Bohunický park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	3,6028	3	nemá OP	x	1984	x	x	0	Levice
PR	Bokrošské slanisko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	14,0600	3	obvod 100 m	3	1988, výnos 2004	SKUEV0076	Bokrošské slanisko	100	Komárno
PR	Búčske slanisko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	20,3995	3	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0069	Búčske slanisko	100	Komárno
NPR	Burdov	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	364,1400	5, 4, 2	obvod 100 m	3	1966, výnos 2004	SKUEV0184	Burdov	100	Nové Zámky
PP	Bystre jazierko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	2,0000	4	obvod 60 m	3	1973, 1983	x	x	0	Šaľa
CHA	Čenkov	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	254,8700	3	nemá OP	x	výnos 2004, opatrenie 2017, 2020	SKUEV0067 SKUEV2067	Čenkov Čenkov	100	Komárno, Nové Zámky
PP	Čermiansky močiar	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	5,4457	5	obvod 60 m	3	1988	x	x	0	Topoľčany
PP	Čertova pec	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	x	x	nemá OP	x	1981, 1994, 2008	x	x	0	Topoľčany
NPR	Čičovské mŕtve rameno	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	CHKO	79,8715	4, 3	55,2553	3	1964, výnos 2004, opatrenie 2018	SKUEV0182 SKUEV1182	Čičovské luhy Čičovské	100	52,277 - Komárno, 27,5945 - Komárno
CHA	Čičovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	8,6600	3	nemá OP	x	1981	x	x	0	Komárno
PR	Čierna voda	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	6,3176	4	obvod 100 m	3	1986	x	x	0	Nové Zámky
PP	Čierne jazierko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	3,4027	4	obvod 60 m	3	1973, 1983	x	x	0	Šaľa
CHA	Dolné lazy	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	7,2649	3	nemá OP	x	výnos 2004, 2010	SKUEV0136	Dolné Lazy	100	Topoľčany
PR	Drieňová hora	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	0,9700	3	2,4400	3	1964, výnos 2004	SKUEV0292	Drieňová hora	100	Nové Zámky

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Dropie	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	912,7642	4	nemá OP	x	1955, 1988, 1996	x	x	0	Komárno
PR	Dunajské trstiny	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	104,1016	4	obvod 100 m	3	2002, výnos 2004	SKUEV0077	Dunajské trstiny	100	Komárno
PR	Hlohýňa	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	2,5400	4	obvod 100 m	3	1982	x	x	0	Levice
PR	Holé brehy	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	5,4400	4	24,1100	3	1976	x	x	0	Topoľčany
NPR	Horšianska dolina	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	313,3772	4	obvod 100 m	3	1976, opatrenie 2017	SKUEV0870	Horšianska dolina	60	Levice
CHA	Hradná dolina	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	14,3264	3	nemá OP	x	2021	SKUEV0024	Hradná dolina	100	Topoľčany
NPR	Hrdovická	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	CHKO	30,0300	4	obvod 100 m	3	1982, výnos 2004	SKUEV0133	Hôrky	60	Topoľčany
CHA	Huntácka dolina	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	CHKO	8,7431	4	nemá OP	x	2000	x	x	0	Nitra
CHA	Hurbanovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	5,4400	3	nemá OP	x	1981	x	x	0	Komárno
PR	Chotínske piesky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	7,0230	3	obvod 100 m	3	1953, 1986, výnos 2004	SKUEV0100	Chotínske piesky	100	Komárno
PR	Jabloňovský Roháč	ŠOP SR - Správa CHKO Štiavnické vrchy	CHKO	64,6400	4	obvod 100 m	3	1951, 1984, 1988	x	x	0	57,25 - Levice, 7,39 -
PP	Jahodnianske jazierka	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	5,3271	4	obvod 60 m	3	1973, 1983	x	x	0	Šaľa
CHA	Jelenská gaštanica	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	CHKO	3,8000	4	nemá OP	x	1952, 1986, výnos 2004	SKUEV0131	Gýmeš	do 10	Nitra
CHA	Juhásove slance	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	41,8435	3	nemá OP	x	výnos 2004, 2012	SKUEV0080	Juhásove slance	100	Šaľa

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Jurský chlm	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	103,1019	3	nie má OP	x	1993, výnos 2004, 2020	SKUEV0068	Jurský chlm	100	Komárno, Nové Zámky
PP	Kamenický sprášový profil	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	0,1500	4	obvod 60 m	3	1984	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Kamenínske slaniská	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	119,4971	4	nie má OP	x	výnos 2004, 2020	SKUEV0066	Kamenínske slaniská	100	Nové Zámky
CHA	Kaštieľsky park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	1,1000	3	nie má OP	x	1981	x	x	0	Komárno
CHA	Klasovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	3,9900	3	nie má OP	x	1982	x	x	0	Nitra
CHA	Komárňanské slanisko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	14,7780	4	nie má OP	x	výnos 2004, 2012	SKUEV0010	Komárňanské slanisko	100	Komárno
CHA	Komjatický park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	6,4929	4	nie má OP	x	1984	x	x	0	Nové Zámky
PR	Komočín	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	0,4892	4	obvod 100 m	3	2000	x	x	0	Komárno
CHA	Kostolianske lúky	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	4,2019	3	nie má OP	x	2000, výnos 2004	SKUEV0132	Kostolianske lúky	100	Nitra
PR	Kovarská hôrka	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	CHKO	4,4000	4, 2	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0133	Hôrky	90	Topoľčany
CHA	Kráľovičova slatina	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	0,2632	4	nie má OP	x	2000	x	x	0	Levice
PR	Kratina	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	10,1500	4	obvod 100 m	3	2002	x	x	0	Komárno
CHA	Kraviansky park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	2,3400	3	nie má OP	x	1981	x	x	0	Komárno
PR	Krivín	ŠOP SR - Správa CHKO Štiavnické vrchy	CHKO	54,1500	5	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0263	Hodrušská hornatina	100	Levice

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Kulháň	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	128,9765	4, 3, 2	nie má OP	x	1972, výnos 2004, 2021	SKUEV0134	Kulháň	100	71,5832 - Topoľčany, 57,3933 - Levice
PR	Kusá hora	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	6,1579	4	obvod 100 m	3	2001	x	x	0	Levice
CHA	Lapásky park	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	2,1900	3	nie má OP	x	1982	x	x	0	Nitra
NPR	Leliansky les	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	198,7400	5, 3, 2	obvod 100 m	3	1966, výnos 2004	SKUEV0184	Burdov	100	Nové Zámky
CHA	Levické rybníky	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	91,8300	3	nie má OP	x	1974	x	x	0	Levice
CHA	Levický park	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	1,7277	3	nie má OP	x	1984	x	x	0	Levice
CHA	Lipovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	3,4320	3	nie má OP	x	1984	x	x	0	Nové Zámky
PR	Listové jazero	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	41,0200	4	obvod 100 m	3	1988, výnos 2004	SKUEV0073	Listové jazero	100	Komárno
PR	Lohotský močiar	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	24,1336	4	obvod 100 m	3	1993, opätrenie 2018	SKUEV0552	Lohotský močiar	100	Komárno
PR	Lupka	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	CHKO	20,7300	4	obvod 100 m	3	1952, 1986, opätrenie 2017	SKUEV0879	Lupka	100	Nitra
PR	Malý ostrov	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	8,3400	4	obvod 100 m	3	1952, 1993	x	x	0	Komárno
CHA	Maniansky park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	7,6901	4	nie má OP	x	1984	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Marcelovské piesky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	42,0490	3	nie má OP	x	1988, výnos 2004, 2020	SKUEV0065	Marcelovské piesky	100	Komárno
CHA	Marcelovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	2,1600	4	nie má OP	x	1981	x	x	0	Komárno

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
PR	Martovská mokraď	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	11,8729	4	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0070	Martovská mokraď	100	Komárno
PP	Meander Chrenovky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	0,9607	4	obvod 60 m	3	1984	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Močenský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	5,8700	4	nemá OP	x	1982	x	x	0	Šala
CHA	Molvý	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	8,5260	4	nemá OP	x	2001	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Mostová	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	23,5548	4, 3	nemá OP	x	2000, výnos 2004, 2020	SKUEV0078	Mostová	100	Komárno
PP	Muzlianský potok	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	30,9542	4	obvod 60 m	3	1990	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Nesvadské piesky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	35,3160	3, 2	nemá OP	x	výnos 2004, opatrenie 2017, 2020	SKUEV0098 SKUEV2098	Nesvadské piesky Nesvadské	100	Komárno
PP	Nitriansky dolomitový lom	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	1,2599	4	obvod 60 m	3	1982	x	x	0	Nitra
CHA	Novoveský park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	6,5900	3	nemá OP	x	1982	x	x	0	Nitra
PR	Palárikovské lúky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	16,9313	4	nemá OP	x	výnos 2004, 2011	SKUEV0097	Palárikovské lúky	100	Nové Zámky
CHA	Palárikovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	50,8776	4	nemá OP	x	1984	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Panské lúky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	68,8100	3	nemá OP	x	výnos 2004, 2020	SKUEV0095	Panské lúky	100	Nové Zámky
NPR	Parížske močiare	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúky - pracovisko D. Streda	nie	184,0464	4	obvod 100 m	3	1966, 1993	x	x	0	Nové Zámky
NPR	Patianska cerina	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	26,5000	5	obvod 100 m	3	1949, 1983, opatrenie 2017	SKUEV0882	Patianska cerina	100	Levice

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Pavelské slanisko	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	18,6104	3	nie má OP	x	výnos 2004, 2012	SKUEV0099	Pavelské slanisko	100	Komárno
PR	Pod Starým vrchom	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	3,6513	4	obvod 100 m	3	2002	x	x	0	Komárno
PR	Pohrebište	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	69,3296	5, 4, 3	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0395	Pohrebište	100	Komárno
PP	Potok Chrenovka	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	25,8845	4	obvod 60 m	3	1984	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Pri Orechovom rade	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	1,6990	3	nie má OP	x	výnos 2004, 2012	SKUEV0017	Pri Orechovom sade	100	Komárno
CHA	Pribetský háj	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	2,3959	4	nie má OP	x	2002	x	x	0	Komárno
PR	Révajovská pustatina	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	0,6800	4	obvod 100 m	3	1988	x	x	0	Komárno
PP	Rieka Žitava	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	1,8221	4	obvod 60 m	3	1990	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Rubanianský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	5,7674	3	nie má OP	x	1984	x	x	0	Nové Zámky
CHA	Rumanovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	2,9700	3	nie má OP	x	1982	x	x	0	Nitra
CHA	Siky	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	40,1153	2	nie má OP	x	2004, 2020	SKUEV0088	Siky	100	Šaľa
PR	Soltiansky háj	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	CHKO	7,0700	4	obvod 100 m	3	1984, 1988, výnos 2004	SKUEV0133	Hôrky	100	Topoľčany
PR	Sovie vinohrady	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	4,8600	4	obvod 100 m	3	1993, opatrenie 2017	SKUEV0823	Sovie vinohrady	100	Nové Zámky
CHA	Strážsky park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	6,6100	3	nie má OP	x	1981	x	x	0	Komárno

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Svätopeterský park	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	5,1602	3	nemá OP	x	1981	x	x	0	Komárno
PP	Svoradova jaskyňa	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	CHKO	x	x	nemá OP	x	1994, výnos 2004, 2008	SKUEV0130	Zobor	100	Nitra
CHA	Šándorky	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	3,1132	3	nemá OP	x	výnos 2004, 2010	SKUEV0271	Šándorky	100	Levice
PR	Šipka	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	46,8400	5, 4	obvod 100 m	3	1988, výnos 2004	SKUEV0392	Brezovská stráň	do 10	Levice
CHA	Šurianske slaniska	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	169,4038	4	nemá OP	x	výnos 2004, 2012	SKUEV0096	Šurianske slaniska	100	Nové Zámky
CHA	Šuriansky park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	0,9500	3	nemá OP	x	1982	x	x	0	Nitra
CHA	Tesársky park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	1,9600	3	nemá OP	x	1984	x	x	0	Topoľčany
CHA	Topoľčianska zubria zvernica	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	140,1600	3	nemá OP	x	1964, 1973	x	x	0	Zlaté Moravce
CHA	Topoľčiansky park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	10,3300	4	nemá OP	x	1982	x	x	0	Zlaté Moravce
PR	Torožlín	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	5,4008	5	obvod 100 m	3	1982, výnos 2004	SKUEV0085	Dolný háj	100	Nové Zámky
CHA	Tovarnický park	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	16,3482	3	nemá OP	x	1984	x	x	0	Topoľčany
PP	Travertínová kopa	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	0,0140	5	obvod 60 m	3	1958	x	x	0	Levice
PP	Trnovské rameno	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské luhy - pracovisko D. Streda	nie	6,5786	4	obvod 60 m	3	1973, 1983	x	x	0	Šaľa
NPR	Včelár	ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie	nie	8,7600	5	obvod 100 m	3	1983, opätrenie 2017	SKUEV0868	Včelár	100	Zlaté Moravce

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha ochrany v MCHÚ aktuálny	stupeň ochrany v MCHÚ	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
PP	Veľký Inovec	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	4	4	obvod 60 m	3	1992	x	x	0	Zlaté Moravce
PR	Veľký les	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	5	5	obvod 100 m	3	1993, výnos 2004	SKUEV0094	Veľký les	100	Nové Zámky
CHA	Vinište	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	3	3	nemá OP	x	výnos 2004, 2020	SKUEV0021	Vinište	100	Topoľčany
PP	Vičianske mŕtve rameno	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	4	4	obvod 60 m	3	1983	x	x	0	Šaľa
PR	Vozokánsky luh	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	5, 4, 3	3	obvod 100 m	3	1953, 1993, výnos 2004	SKUEV0272	Vozokánsky luh	50	Levice
PR	Vrbina	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	4	4	obvod 100 m	3	1993	x	x	0	Komárno
PR	Vršok	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	3	3	obvod 100 m	3	1965, výnos 2004	SKUEV0158	Modrý vrch	100	Nové Zámky
CHA	Záhrada	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	3	3	nemá OP	x	výnos 2004, 2010	SKUEV0137	Záhrada	100	Topoľčany
PR	Zlatiansky luh	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	CHKO	5	5	obvod 100 m	3	1974, výnos 2004	SKUEV0183	Veľkolelský ostrov	100	Komárno
PP	Zlepencová terasa	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	4	4	obvod 60 m	3	2001	x	x	0	Levice
NPR	Zoborská lesostep	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	CHKO	5, 4, 3, 2	3	obvod 100 m	3	1952, 1986, výnos 2004	SKUEV0130	Zobor	100	Nitra
CHA	Železovský park	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	3	3	nemá OP	x	1984	x	x	0	Levice
PR	Žibrica	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	CHKO	4, 3	4, 3	nemá OP	x	1954, 1993, výnos 2004, 2006	SKUEV0130	Zobor	nad 90	Nitra
PR	Žitavský luh	ŠOP SR - Správa CHKO Dunajské lúhy - pracovisko D. Streda	nie	4	4	obvod 100 m	3	1980	x	x	0	Nové Zámky

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

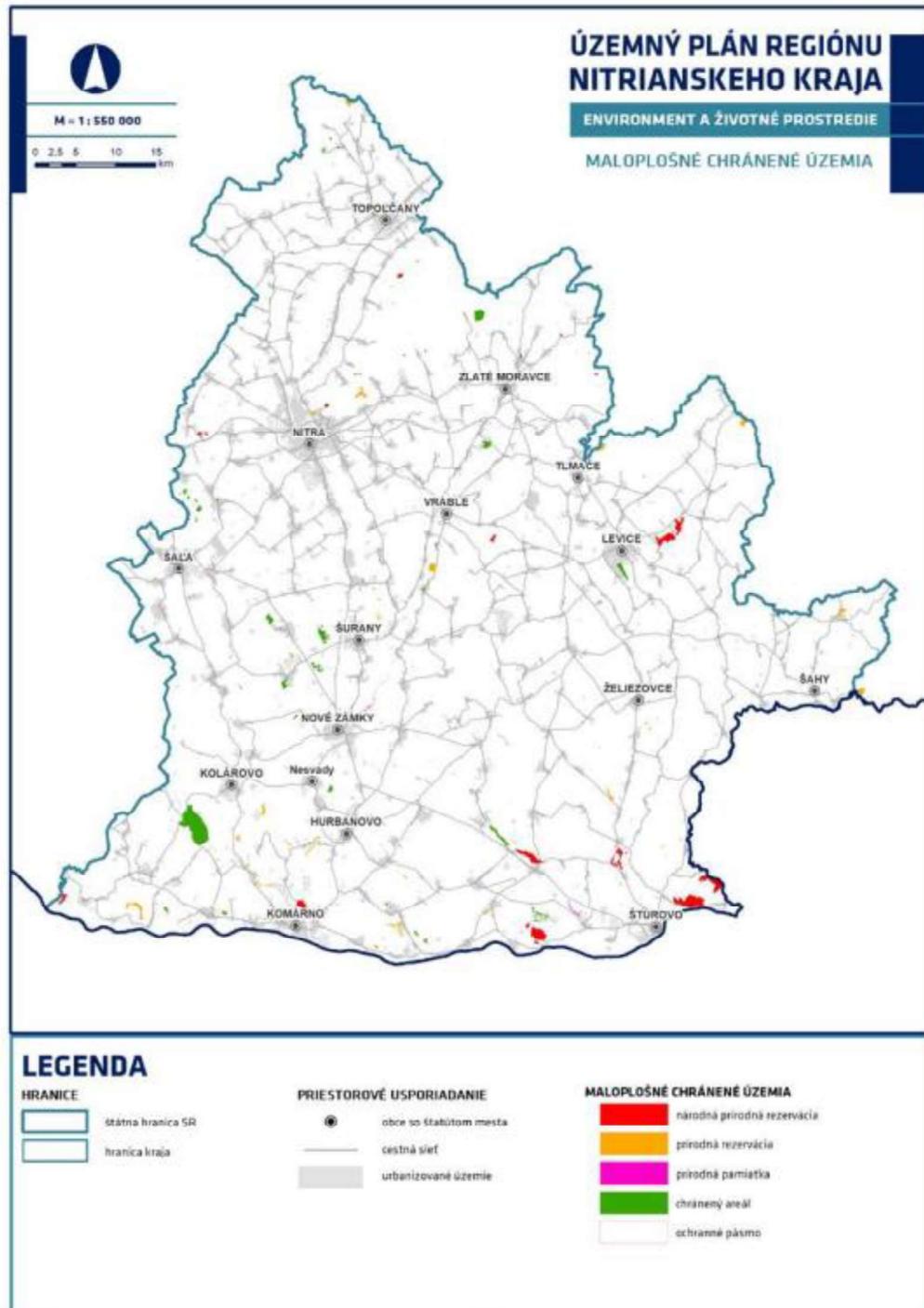
kategória MCHÚ	názov chráneného územia	územná pôsobnosť organizácie ochrany prírody	poloha MCHÚ vo VCHÚ	rozloha MCHÚ (ha)	stupeň ochrany v MCHÚ; aktuálny	rozloha ochranného pásma (ha)	stupeň ochrany v OP	rok vyhlásenia alebo novelizácie chráneného územia	identifikačný kód ÚEV	názov územia európskeho významu, s ktorým sa MCHÚ prekrýva	percento prekrytia MCHÚ s ÚEV	Okres
CHA	Žitavský park	ŠOP SR - Správa CHKO Pontrie	nie	4,4900	3	nemá OP	x	1982	x	x	0	Nitra

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/>, 2022

Vysvetlivky:

CHA - Chránený areál, PR - Prírodná rezervácia, PP - Prírodná pamiatka, NPP - národná prírodná pamiatka, CHKP - Chránený krajinný prvok (CHKP)

Obrázok 9: Schéma maloplošné chránené územia NSK

Zdroj: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, Smerná časť. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.2.2 Chránené vtáčie územia

Na území NSK je vyhlásených 9 chránených vtáčích území (<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk&sec=20&do=search>).

Tabuľka 60: Zoznam CHVÚ na území NSK

Lokality	Názov lokality	Platná vyhláška	Program starostlivosti schválený uznesením vlády SR
SKCHVU004	Dolné Pohronie, 226 ha	Vyhláška MŽP SR č. 27/2008 Z.z.	č.219 z 3.5.2017
SKCHVU005	Dolné Považie, 32 360 ha	Vyhláška MŽP SR č. 593/2006 Z.z.	č. 323 z 11.7.2018
SKCHVU007	Dunajské luhy, 17 654 ha	Vyhláška MŽP SR č. 440/2008 Z.z.	Spracováva sa
SKCHVU010	Kráľová, 1 214 ha	Vyhláška MŽP SR č. 21/2008 Z.z.	č.220 z 3.5.2017
SKCHVU019	Ostrovne lúky, 8 335 ha	Vyhláška MŽP SR č. 18/2008 Z.z.	č. 329 z 11.7.2018
SKCHVU020	Parížske močiare, 375 ha	Vyhláška MŽP SR č. 23/2008 Z.z.	č. 325 z 11.7.2018
SKCHVU021	Poiplie, 8 055 ha	Vyhláška MŽP SR č. 20/2008 Z.z.	č. 328 z 11.7.2018
SKCHVU031	Tribeč, 24 227 ha	Vyhláška MŽP SR č. 17/2008 Z.z.	Spracováva sa
SKCHVU038	Žitavský luh, 155 ha	Vyhláška MŽP SR č. 31/2008 Z.z.	Schválený 2020

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/>, 2022

III.2.3. Územia európskeho významu

Zoznam ÚEV v riešenom území a ich prekryv s národnou sústavou chránených území uvádza nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 61: Zoznam území európskeho významu na území NSK

Identif. kód ÚEV	Nový názov územia, schválený názvoslovnou	Výmera, podľa aktualizácie	Územne príslušný útvar SOP SR	Biogeografický región	Prekrytie územia národnou sústavou	% prekrytia ÚEV s	Vyhláška, ktorou bolo územie	Stav prípravy dokumentu starostlivosti
SKUEV0010	Komárňanské slanisko	14,55	CHKO Dunajské luhy	panónsky	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhláška KUŽP Nitra č. 3/2012 z	Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0017	Pri Orechovom rade	1,70	CHKO Dunajské luhy	panónsky	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhláška KUŽP Nitra č. 1/2012 z	Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0021	Vinište	5,80	CHKO Ponitrie	alpýsky	mimo nár. sústavy	0		Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie“ 2013-2015
SKUEV0024	Hradná dolina	14,35	CHKO Ponitrie	alpýsky	mimo nár. sústavy	0		Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie“ 2013-2015
SKUEV0036	Litava	2629,70	CHKO Štiavnické vrchy	alpýsky panónsky	čiasťočne prekryté	6		PS v roku 2012 v rámci PHÚ ŠOP SR
SKUEV0065	Marcelovské piesky	43,89	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	14		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0066	Kamenínske slaniská	119,44	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	45		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0067	Čenkov	123,66	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	51		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0068	Jurský chlm	104,60	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	5		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0069	Bútske slanisko	44,60	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	32		
SKUEV0070	Martovská mokrad'	33,68	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	35		
SKUEV0071	Abov	21,12	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Identif. kód ÚJEV	Nový názov územia, schválený názvoslovnou	Výmera, podľa aktualizácie	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Biogeografický región	Prekrytie územia národnou sústavou	% prekrýtia ÚJEV s	Vyhláska, ktorou bolo územie	Stav prípravy dokumentu starostlivosti
SKUEV0072	Devce	88,99	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0073	Listové jazero	41,53	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		
SKUEV0076	Bokrošské slanisko	10,00	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dŕn na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0077	Dunajské trstiny	169,20	CHKO Dunajské luhy	panónsky	častočne prekryté	61		
SKUEV0078	Mostová	22,50	CHKO Dunajské luhy	panónsky	častočne prekryté	66		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dŕn na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0079	Horný háj	72,98	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0080	Juhásove slance	41,90	CHKO Dunajské luhy	panónsky	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhláska KÚŽP Nitra č. 2/2012 z.	Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dŕn na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0084	Zátoň	81,55	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0085	Dolný háj	58,24	CHKO Dunajské luhy	panónsky	častočne prekryté	11		
SKUEV0086	Krivé hrabiny	83,04	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0087	Osminy	98,84	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0088	Siky	32,75	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dŕn na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0091	Ploská hora	26,63	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0092	Dolnovážske luhy	211,38	CHKO Dunajské luhy	panónsky	častočne prekryté	41		
SKUEV0094	Veľký les	46,10	CHKO Dunajské luhy	panónsky	častočne prekryté	47		

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Identif. kód ÚJEV	Nový názov územia, schválený názvoslovnou	Výmera, podľa aktualizácie	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Biogeografický región	Prekrytie územia národnou sústavou	% prekrytia ÚJEV s	Vyhliáska, ktorou bolo územie	Stav prípravy dokumentu starostlivosti
SKUEV0095	Panské lúky	68,71	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0096	Šurianske slaniská	169,38	CHKO Dunajské luhy	panónsky	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhliáska KUŽP Nitra č. 5/2012 z	Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0097	Palárikovské lúky	16,93	CHKO Dunajské luhy	panónsky	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhliáska KUŽP v Nitre 1/2011	
SKUEV0098	Nesvadské piesky	17,09	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiastočne prekryté	77		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0099	Pavelské slanisko	18,48	CHKO Dunajské luhy	panónsky	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhliáska KUŽP Nitra č. 4/2012 z	Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0100	Chotínske piesky	7,13	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		Bude spracovaný v rámci projektu LIFE+ „Obnova endemických panónskych slanísk a piesočných dún na južnom Slovensku“ na roky 2011-2016
SKUEV0126	Vinodolský hájlik	21,76	CHKO Ponitrie	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0129	Cerovina	354,32	CHKO Ponitrie	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0130	Zobor	1904,79	CHKO Ponitrie	alpský	čiastočne prekryté	96		neschválené návrhy PS: PS pre PR Žilbrica – rok 2005; PS pre SKUEV0130 Zobor (Zoborské vrchy) – rok 2005; návrh a overenie metodiky spracovania v rámci „Twinning project“
SKUEV0131	Gýmeš	73,41	CHKO Ponitrie	alpský	prekryté	100		Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie“ 2013-2015
SKUEV0132	Kostolianske lúky	4,22	CHKO Ponitrie	alpský	prekryté	100		Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie“ 2013-2015
SKUEV0133	Hôrky	82,42	CHKO Ponitrie	alpský	prekryté	100		
SKUEV0134	Kulhaň	129,19	CHKO Ponitrie	alpský	čiastočne prekryté	49		
SKUEV0135	Bočina	45,18	CHKO Ponitrie	alpský	mimo nár. sústavy	0		Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie“ 2013
SKUEV0136	Dolné lazy	7,26	CHKO Ponitrie	alpský	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhliáska KUŽP Nitra č. 3/2010 z 3.	Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie“ 2013

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Identif. kód ÚJEV	Nový názov územia, schválený názvoslovnou	Výmera, podľa aktualizácie	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Biogeografický región	Prekrytie územia národnou sústavou	% prekrytia ÚJEV s	Vyhliáška, ktorou bolo územie	Stav prípravy dokumentu starostlivosti
SKUEV0137	Záhrada	20,03	CHKO Ponitrie	alpšský	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhliáška KUŽP Nitra č. 2/2010 z 3.	Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt "Výpracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie" 2013
SKUEV0155	Alúvium Starej Nitry	433,99	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	1		
SKUEV0157	Starý vrch	13,44	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0158	Modrý vrch	147,65	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	1		
SKUEV0159	Alúvium Žitavy	46,40	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		
SKUEV0176	Dvorčiansky les	146,84	CHKO Ponitrie	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0180	Ludinský háj	161,94	CHKO Ponitrie	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0182	Čičovské luhy	483,71	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		
SKUEV0183	Veľkolešský ostrov	327,82	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		
SKUEV0184	Burdov	1680,72	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	34		
SKUEV0262	Čajkovské bralie	1620,99	CHKO Štiavnické vrchy	alpšský	prekryté	100		PS nie je potrebný z dôvodu 100% prekrytia CHKO
SKUEV0263	Hodnušská hornatina	10267,74	CHKO Štiavnické vrchy	alpšský	čiasťočne prekryté	99		PS nie je potrebný z dôvodu 100% prekrytia CHKO
SKUEV0271	Šándorky	3,11	CHKO Ponitrie	alpšský	vyhlásené/prevyhlásené po 2004	100	Vyhliáška KUŽP Nitra č. 1/2010 z 3.	Príprava v rámci 5. výzvy OPŽP, projekt "Výpracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia v územnej pôsobnosti CHKO Ponitrie" 2013-2015
SKUEV0272	Vozokánsky luh	6,01	CHKO Ponitrie	panónsky	čiasťočne prekryté	88		
SKUEV0292	Drieňová hora	9,98	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiasťočne prekryté	20		

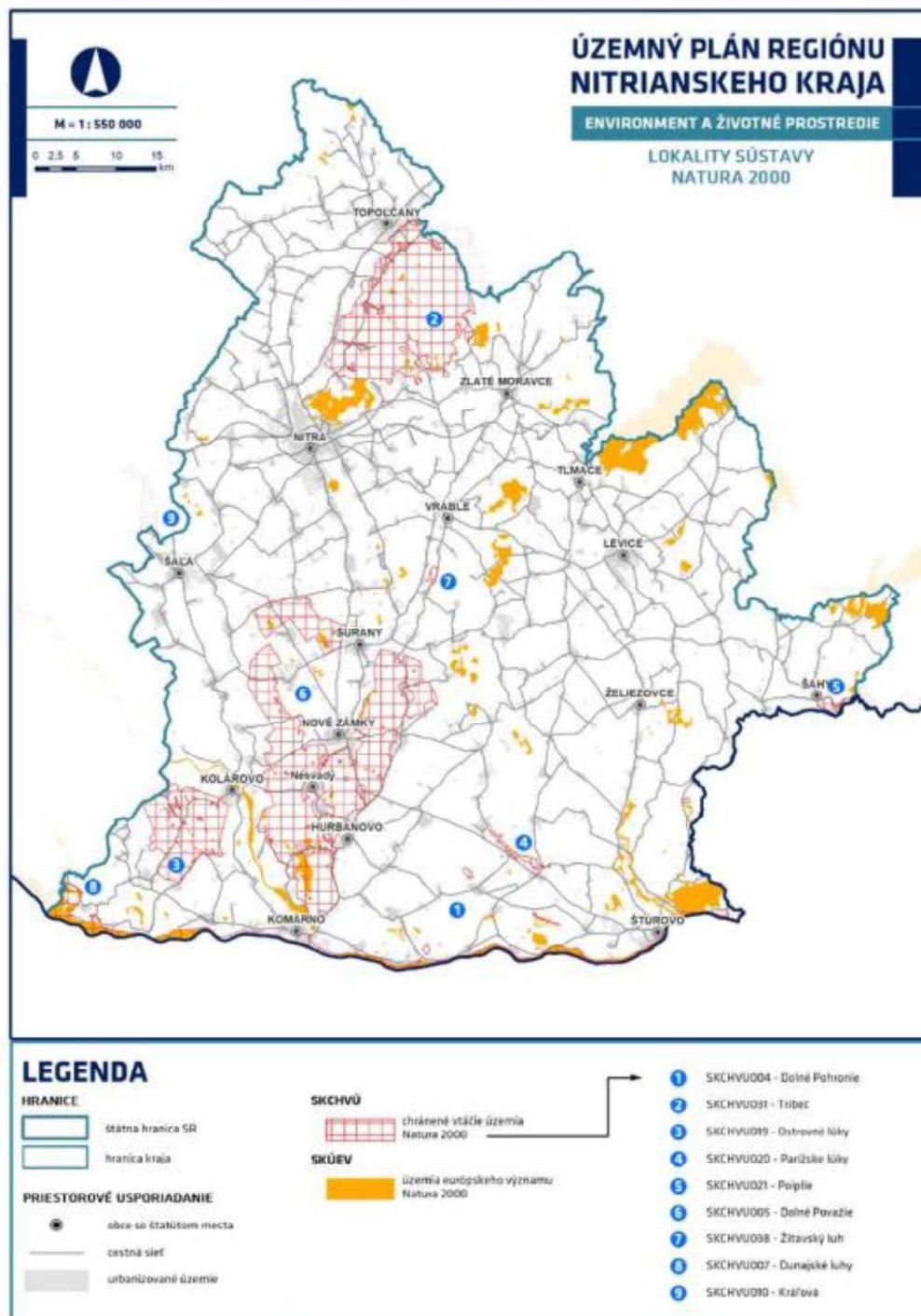
Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Identif. kód ÚJEV	Nový názov územia, schválený názvoslovnou	Výmera, podľa aktualizácie	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Biogeografický región	Prekrytie územia národnou sústavou	% prekrytia ÚJEV s	Vyhliáska, ktorou bolo územie	Stav prípravy dokumentu starostlivosť
SKUEV0294	Bagovský vrch	222,65	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0392	Brezovská stráň	65,94	CHKO Ponitrie	panónsky	čiastočne prekryté	1		
SKUEV0393	Dunaj	1425,70	CHKO Dunajské luhy	panónsky	mimo nár. sústavy	0		
SKUEV0395	Pohrebíšte	85,01	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiastočne prekryté	80		
SKUEV0552	Lohotský močiar	22,08	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		
SKUEV0565	Príelčana	36,66	CHKO Biele Karpaty	alpiský	prekryté	100		
SKUEV1182	Čičovské luhy	258,05	CHKO Dunajské luhy	panónsky	prekryté	100		
SKUEV1227	Číližské močiare	325,48	CHKO Dunajské luhy	panónsky	čiastočne prekryté	26		

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/>, 2022

Obrázok 10: Schéma lokality sústavy NATURA 2000 NSK

Zdroj: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, Smerná časť. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.2.4. Chránené stromy

V riešenom území NSK sa nachádza 35 chránených stromov, ktoré sú vedené v Katalógu chránených stromov Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny.

Tabuľka 62: Prehľad chránených stromov na území NSK

Ev.číslo v zozn.	Názov	Sl.názov taxónu	Vedecký názov taxónu	Okres	Kataster
S 100	Kozárovská lipa	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop</i>	Levice	Kozárovce
S 101	Kalnianske topole	topoľ čierny	<i>Populus nigra L.</i>	Levice	Kalná
S 102	Lipa veľkolistá v Tupej	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Levice	Chorvatice
S 103	Tolerančná lipa	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Levice	Horné Jablňovce
S 104	Devičianska oskoruša	jarabina oskorušová	<i>Sorbus domestica L.</i>	Levice	Horné Devičany
S 105	Bešíanyský cer	dub cerový	<i>Quercus cerris L.</i>	Levice	Beša
S 134	Brest vo Veľkej doline	brest väzový	<i>Ulmus laevis Pall.</i>	Nitra	Veľká Dolina
S 135	Lipa v Dolných Štítároch	lipa veľkolistá	<i>Tilia platyphyllos Scop.</i>	Nitra	Dolné Štítáre
S 136	Dub v Hostí	dub cerový	<i>Quercus cerris L.</i>	Zlaté Moravce	Hostie
S 137	Platan v Zlatých Moravciach	platan javorolistý	<i>Platanus hispanica Münchh.</i>	Zlaté Moravce	Zlaté Moravce
S 163	Lipa malolistá v Šali	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Šaľa	Šaľa
S 164	Topoľ čierny v Nedei	topoľ čierny	<i>Populus nigra L.</i>	Šaľa	Neded
S 254	Sekvoja Horňany	sekvojovec mamutí	<i>Sequoiadendron giganteum (Lindl.) Buchholz</i>	Topoľčany	Práznovce
S 263	Platanová aleja v Komárne	platan javorolistý	<i>Platanus hispanica Münchh.</i>	Komárno	Komárno
S 264	Orech čierny pri Mudroňove	orech čierny	<i>Juglans nigra L.</i>	Komárno	Mudroňovo
S 265	Maklúra pomarančová	maklúra oranžová	<i>Maclura pomifera (Raf.) C.K.Schneid.</i>	Nové Zámky	Šurany
S 284	Dub cerový Hrušovany	dub cerový	<i>Quercus cerris L.</i>	Topoľčany	Hrušovany
S 285	Dub na Podzámskej ulici	dub letný	<i>Quercus robur L.</i>	Nové Zámky	Nové Zámky
S 286	Duby v Berku	dub letný	<i>Quercus robur L.</i>	Nové Zámky	Nové Zámky
S 287	Štúrovské platany	platan javorolistý	<i>Platanus hispanica Münchh.</i>	Nové Zámky	Štúrovo
S 288	Šurianska paulovnia	paulovnia plstnatá	<i>Paulownia tomentosa (Thunb.) Steud.</i>	Nové Zámky	Šurany
S 289	Hruška v Berku	hruška obyčajná	<i>Pyrus communis L.</i>	Nové Zámky	Nové Zámky
S 426	Tankošký cer	dub cerový	<i>Quercus cerris L.</i>	Nové Zámky	Pozba
S 427	Biela samota	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Nové Zámky	Trávnica
S 429	Orechy vo Veľkom lese	orech čierny	<i>Juglans nigra L.</i>	Nové Zámky	Šurany
S 430	Lipy pri Radave	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Nové Zámky	Hul
S 472	Velčické cery	dub cerový	<i>Quercus cerris L.</i>	Zlaté Moravce	Velčice
S 488	Duby v bažantnici	dub letný	<i>Quercus robur</i>	Nové Zámky	Palárikovo
S 53	Tisovec dvojradový	tisovec dvojradový	<i>Taxodium distichum L.</i>	Levice	Želiezovce
S 93	Paulovnia plstnatá	paulovnia plstnatá	<i>Paulownia tomentosa (Thunb.) Steud.</i>	Levice	Levice
S 94	Santovská lipa	lipa malolistá	<i>Tilia cordata Mill.</i>	Levice	Santovka
S 95	Dub letný v parku	dub letný	<i>Quercus robur L.</i>	Levice	Vozokany nad Hronom
S 97	Dub letný - Medvecké	dub letný	<i>Quercus robur L.</i>	Levice	Tekovské Lužany
S 98	Plavovozokanská hruška	hruška obyčajná	<i>Pyrus communis L.</i>	Levice	Plavé Vozokany
S 99	Platany javorolisté v parku	platan javorolistý	<i>Platanus hispanica Münchh.</i>	Levice	Kukučínov

Zdroj: <https://www.enviroportal.sk/stromy>, 2022

III.2.5. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Ramsarské lokality

V riešenom území sa nachádzajú 3 medzinárodne významné mokrade (Ramsarské lokality) - Parížske močiare, Dunajské luhy a Poiplie.

Tabuľka 63: Zoznam mokradných lokalít na území NSK zapísaných v zozname Ramsarského dohovoru

Názov	Dátum zapísania	Výmera	Okres	Stručná charakteristika
Parížske močiare	2.7.1990	184 ha	Nové Zámky	Rozsiahle močiare a zárusty trstí <i>Phragmites australis</i> v plytkej depresii potoka Paríž v juhovýchodnej časti Podunajskej nížiny a Podunajskej pahorkatiny, ktoré sú významnou hniezdnu lokalitou vodného vtáctva (predovšetkým Passeriformes, najvýznamnejšia hniezdna lokalita <i>Acrocephalus melanopogon</i> a <i>Panurus biarmicus</i> v SR), s vysokou koncentráciou hniezdiacich párov; migračná zastávka sťahovavých vodných vtákov.
Poiplie	17.2.1998	410,87 ha	Levice, Veľký Krtíš	Zvyšok rozsiahlejšieho mokradového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska v cezhraničnom úseku nadväzujúcom na rozľahlejšie mokrade v Maďarsku. Územie s veľkou koncentráciou prírodných hodnôt z hľadiska hydrologického, geomorfologického, botanického ako aj zoologického.
Dunajské luhy	26.5.1993	14 488 ha	BA II, BA V, Dunajská Streda, Komárno, Senec	Hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh v pohraničnej polohe pozdĺž hraníc s Maďarskom (80 km úsek medzi Bratislavou a Zlatnou na Ostrove), s dobre vyvinutým systémom ramien, mŕtvych ramien, piesčitých a štrkových brehov. Územie je tvorené lužnými lesmi, močiarimi a mokřými lúkami, ktoré poskytujú biotop pre mnohé vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Prevažná časť územia leží v CHKO Dunajské luhy s prísnejšou ochranou niektorých lokalít.

Zdroj: <https://www.minzp.sk/oblasti/ochrana-prirody-krajiny/medzinarodne-dohovory/ramsarsky-dohovor/>, 2022

Národne významné mokrade

Podľa prehľadu mokradí Slovenska sa v riešenom území nachádza spolu 202 mokradových lokalít, z toho 131 lokálneho významu, 64 regionálneho významu a 7 mokradí národného významu s celkovou výmerou 2 895,72 ha. Najväčší výskyt mokradí je evidovaný v okrese Nové Zámky, ktoré tvoria takmer 85% celkovej rozlohy mokradí riešeného územia. (Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, Smerná časť. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA.)

III.2.6. Ochrana vodných zdrojov

Citlivé a zraniteľné oblasti

Väčšina územia kraja patrí medzi zraniteľné oblasti podpovrchovej ochrany vody. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 miligramov na liter alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Citlivé a zraniteľné oblasti ustanovuje NV č. 174/2017 Z.z. a tiež zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách. Ide o vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Chránené vodohospodárske oblasti

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Žitný ostrov sa nachádza v kontaktnej polohe riešeného územia kraja. Situovaná je cca 850 metrov od západnej hranice mesta Kolárovo v okrese Komárno. Zákon č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd stanovuje zakázané aj povolené činnosti na území chránených vodohospodárskych oblastí. CHVO Žitný Ostrov predstavuje najväčší riečny ostrov na Dunaji s 10 miliardami m³ kvalitnej pitnej vody pod povrchom Žitného ostrova, sústavne dopĺňovanej vodou presakujúcou z riek (CHVO Žitný ostrov – 1 400 km²).

Ide o jednu z najväčších zásobárni pitných vôd v Európe, kde je podzemná voda v hĺbke 200 – 700 m, resp. v blízkosti Dunaja a Malého Dunaja len 100 – 150 m.

Vodárenské zdroje

Na zásobovanie obyvateľov Nitrianskeho kraja pitnou vodou sa využívajú len zdroje podzemnej vody, pričom rozhodujúce zdroje sú situované mimo územia kraja, v okresoch Dunajská Streda a Galanta (Trnavský kraj). Ide o veľkozdroje Gabčíkovo a Jelka, z ktorých sú dotované vodovody v okresoch Nové Zámky, Nitra, Levice, Šaľa a okrajovo okres Komárno. Na týchto zdrojoch je postavený aj ďalší rozvoj verejných vodovodov v riešenom kraji.

Najvýznamnejšie zdroje podzemnej vody sa nachádzajú v kvartérnych sedimentoch riek Dunaj, Váh, Nitra, Žitava a Hron. Mnohé z nich však boli predovšetkým poľnohospodárskou výrobou, ale aj vypúšťaním nedostatočne čistených odpadových vôd natoľko znehodnotené, že postupne museli byť vyradené (Kravany nad Dunajom, Vrbová nad Váhom, ale aj ďalšie). Zrušených bolo takisto viacero vodárenských zdrojov v pôsobnosti KomVak, a.s. (Lipové, Trávnik, Marcelová, Moča, ako aj vodárenské zdroje Párovské Lúky a Dvorčanský Les v meste Nitra).

Kvalitné a výdatné vodárenské zdroje má Komárno (Alžbetin Ostrov) s približnou kapacitou cca 345,0 l.s⁻¹, okres Topoľčany (Radošina), okres Levice (Plášťovce 42,0 l.s⁻¹), Nové Zámky (Dvory nad Žitavou), Nitra (Podhorany), Hurbanovo (Pavlov Dvor, celková kapacita 90,0 l.s⁻¹).

Jediný okres s kladnou bilanciou zdrojov a potreby pitnej vody je okres Komárno, vo všetkých ostatných okresoch NSK je kapacita vodárenských využívaných zdrojov nedostatočná, zostávajúce potreby sú dotované zo zdrojov mimo územia daného okresu.

Prezaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, Smerná časť. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Zoznam všetkých zdrojov vody situovaných na území Nitrianskeho kraja využívaných na zásobovanie pitnou vodou podľa vodárenských spoločností a s návrhom na zníženie kapacity o ekologické limity, prípadne vyradenie zdroja v dôsledku nevyhovujúcej kvality je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 64: Zoznam využívaných VZ na zásobovanie pitnou vodou, ZsVS

Vodovod	Vodný zdroj		Kataster obce	Okres	Výdatnosť studne: dopor. pramene: min-max	Výdatnosť po úprave	Poznámka	
					[l/s]			
Kameničná	34	HK-1	st.	Kameničná	Komárno	15,7	0	Nevyhovuje
Lipové	35	HL-1	st.	Bodza	Komárno	14,5	0	Nevyhovuje
Martovce	36	HMA-2	st.	Martovce	Komárno	20	0	Nevyhovuje
Veľké Kosihy	37	HVK-1	st.	Veľké Kosihy	Komárno	4	0	Nevyhovuje
Vrbová nad Váhom	38	HGV-2	st.	Vrbová nad Váhom	Komárno	20	0	Nevyhovuje
Kravany nad Dunajom	39	HGKŠ - 4	st.	Kravany nad Dunajom	Komárno	51	0	Nevyhovuje
		HGKŠ - 5	st.					
		HGKŠ - 6	st.					
		HGKŠ - 7	st.					
		HGKŠ - 8	st.					
		HGKŠ - 9	st.					
Klížská Nemá	40	KN - 1		Klížská Nemá	Komárno	8	0	Nevyhovuje

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Vodovod	Vodný zdroj			Kataster obce	Okres	Výdatnosť studne: dopor. pramene: min-max	Výdatnosť po úprave	Poznámka
						[l/s]		
SV Levice	41	HG-4	st.	Rybník		12	0	Nevyhovuje
SV Devičany	42	Štôlna	pr.	Devičany	Levice	4,2 - 12,5	3,8	
	43	HV-IIIa	st.			5	11,4	
Santovka	44	HGS-1	st.	Santovka	Levice	2	1,8	Nevyhovuje Voda sa upravuje
		HGS-9	st.			3,5	3,2	
		HGS-10	st.			1,5	1,4	
Šarovce	45	Š-1	st.	Šarovce	Levice	4,5	4,2	
SV Devičany	46	HJ-1	st.	Jabloňovce	Levice	10	8,8	
SV Šahy	47	HGK-2	st.	Plášťovce	Levice	42	39,5	
Pukanec	48	Ergi štôlna	st.	Pukanec	Levice	1,7 - 8,0	1,6	
		Kiebes štôlna	pr.			2,5 - 12,5	2,3	
		Starý jarok	pr.			1,1 - 4,2	1	
		Pauli štôlna	pr.			1,4 - 2,5	1,3	
	49	HV-4	st.			11	10,1	
Nové Sady	50	NS-1	st.	Nové Sady	Nitra	5	2,5	havária 2003
Nitra		HG-XIIA	st.	Podhorany	Nitra	60	56,4	
		B - 1	st.			0,5	0,5	
Jelenec	51	Margit	pr.	Jelenec	Nitra	3,5 - 5,0	0	
Pohranice	52	HGP-1	st.	Pohranice	Nitra	3	2,7	
	53	Tiské 1	pr.			1,1 - 3,3	1,1	
		Tiské 2	pr.			-	0	
Veľká Dolina	54	HVD-2	st.	Veľká Dolina	Nitra	3	2,8	
SV Koliňany - Vráble	55	HVK-1	st.	Koliňany	Nitra	10	9,4	
Bruty	56	JK-1	st.	Bruty	Nové Zámky	4	3,8	
		PS-7	st.			4	3,8	
Dubník	57	HGP-1	st.	Dubník	Nové Zámky	4	3,7	
Dvory nad Žitavou	58	HDŽ-3	st.	Dvory nad Žitavou	Nové Zámky	25	23	
		HDŽ-7	st.			25	23	
Chľaba - Kováčov	59	CHG-1	st.	Chľaba	Nové Zámky	2	1,8	
		HVCH - 2	st.			6	5,4	
	60	HJ-1	st.			1,7	0	Nevyhovuje
Jásová	61	Komlôš I	pr.	Jásová	Nové Zámky	1,2 - 2,0	1,1	
		Komlôš II	pr.			0,5 - 1,0	0,5	
Ľubá	62	HVE-1	st.	Ľubá	Nové Zámky	3		Nevyhovuje
	63	Čurgo	pr.			0,5 - 1,0	0,5	
Sikenička	64	HS-3	st.	Sikenička	Nové Zámky	3	0	Nevyhovuje
Strekov	65	HS-3	st.	Strekov	Nové Zámky	6,5	0	Nevyhovuje
	66	HS-4	st.			6	0	Nevyhovuje
Svodín	67	HV-2	st.	Svodín	Nové Zámky	5,9	5,5	
		SVR-2	st.			8	7,4	
Hájske	75	HVH-2 (HGV-2)	st.	Hájske	Šaľa	3	2,8	
	76	HVO - 1	st.	Oponice	Topoľčany	7	6,5	

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027

Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.

Vodovod	Vodný zdroj		Kataster obce	Okres	Výdatnosť studne: dopor. pramene: min-max	Výdatnosť po úprave	Poznámka			
					[l/s]					
Oponice - Súlovce	77	Cánová	pr.			1,5 - 3,5	1,4			
Urmince	78	Jágerňa	pr.	Urmince	Topoľčany	0,1 - 0,5	0	Nevyhovuje		
	79	HVU - 1	st.			1,5	0	Nevyhovuje		
SV Topoľčany	80	Beňovská	pr.	Podhradie	Topoľčany	3,5 - 40,0	3,4			
	81	HP - 1	st.			10	9,6			
	82	Rybničky 1, 2	st.	Závada	Topoľčany	4,0 - 10,0	3,9			
						Lúky	pr.	8,0 - 10,0	7,8	
						Zľavy	pr.	20,0 - 32,0	19,6	
						Zvernica	pr.	1,5 - 3,5	1,5	
Vozokany- Nitrianska Blatnica	83	Pri horárni	pr.	Vozokany	Topoľčany	1,3 - 1,9	1,2			
		Pri bani	pr.			1,4 - 11,0	1,3			
	84	HNB - 1	st.	Nitrianska Blatnica	Topoľčany	7	6,5			
SV Radošina - Veľké Ripňany	85	HGR - 4	st.	Radošina	Topoľčany	10	9,3			
		Hlavina	pr.			40	36			
Krnča	86	HGT - 1A, Sádok		Klátová Nová Ves	Topoľčany	50	46			
Klátová Nová Ves	87	HG-1		Klátová Nová Ves	Topoľčany	15	13,5			
Skýcov	88	HSK-1 - studňa	st.	Skýcov	Zlaté Moravce	1,2	1,1			
	89	Horná studňa	pr.			0,8 - 7,9	0,8			
Jedľové Kostoľany	90	Napájadlo 1 (P1)	pr.	Jedľové Kostoľany	Zlaté Moravce	0,7 - 11,0	0,6			
		Napájadlo 2 (P2)	pr.			0,3 - 15,0	0,3			
		Napájadlo 3 (P3)	pr.			0,4 - 4,7	0,4			
	91	HV-4	st.	2,5	2,2					
Martin nad Žitavou	92	Studňa	pr.	Martin nad Žitavou	Zlaté Moravce	1,0 - 1,6	1			
SV Zlaté Moravce	93	HZM-7	st.	Čierne Kľačany	Zlaté Moravce	19	17,5			
	94	Stok 1	pr.	Obyce		1,9 - 10,4				
		Stok 3	pr.							
		Stok 6	pr.							
		Stok 7	pr.							
		Stok 10	pr.							
		Stok 13	pr.							
		Stok 14	pr.							
		Stok 20	pr.							
		Stok 23	pr.							
	Stok 26	pr.								
95	Sviniarka	pr.		0,9 - 1,0	0,8					

Vodovod	Vodný zdroj			Kataster obce	Okres	Výdatnosť studne: dopor. pramene: min-max	Výdatnosť po úprave	Poznámka
						[l/s]		
	95	Vlčie jamy I	pr.	Jedľové Kostoľany		0,5 - 1,0	0,5	
		Vlčie jamy II	pr.			0,1 - 0,2	0,1	
		Vlčie jamy III	pr.			0,1 - 0,2	0,1	
	Osno	pr.	3,7 - 6,0			3,4		
Nemčiňany	96	HGM-2	st.	Nemčiňany	Zlaté Moravce	11	0	Nevyhovuje
Hurbanovo	97	HV-1	st.	Bohatá	Komárno	10	9,6	
	98	HV-2	st.			10	9,6	

Tabuľka 65: Zoznam využívaných VZ na zásobovanie pitnou vodou, KOMVaK

Vodovod	Vodný zdroj			Kataster obce	Okres	Výdatnosť studne: dopor. pramene: min-max	Výdatnosť po úprave	Poznámka
						[l/s]		
Čalovec	1	HVČ-3	st.	Čalovec	Komárno	5,6	0	Nevyhovuje
MČ Kava	2	HGK-2	st.	Komárno	Komárno	9	0	Nevyhovuje
Komárno	3	ŠK - 1	st.	Komárno	Komárno	345	345	
		ŠK - 3	st.					
		ŠK - 4	st.					
		ŠK - 5	st.					
		ŠK - 6	st.					
		ŠK - 7	st.					
		ŠVK - 1	st.					
		ŠVK - 2	st.					
		ŠVK - 3	st.					
		ŠVK - 4	st.					
		S - 3a	st.					
		S - 5a	st.					
		S - 8a	st.					
		S - 9a	st.					
		S - 12	st.					
		S - 13	st.					
S - 14	st.							
S - 15	st.							
S - 16a	st.							
S - 10a	st.							
Marcelová	4	HM-7	st.	Marcelová	Komárno	10	0	Nevyhovuje
		HM-9	st.			19	19	
Moča	5	HM-1	st.	Moča	Komárno	5	0	Nevyhovuje
		HMR-2	st.			9	0	Nevyhovuje
SV Čičov - Trávník	6	HT-1	st.	Trávník	Komárno	15	0	Nevyhovuje
		HT-2	st.					Nevyhovuje

Vodovod	Vodný zdroj		Kataster obce	Okres	Výdatnosť	Výdatnosť po úprave	Poznámka	
					studne: dopor. pramene: min-max			
					[l/s]			
Zemianska Olča	7	HZO-1	st.	Lipové	Komárno	7,5	0	Nevyhovuje
		HZO-2	st.			6	0	Nevyhovuje
		HZO-3	st.			20	0	Nevyhovuje
Modrany	8	HVM-3	st.	Modrany	Komárno	5		
Mudroňovo	9	HGM-1	st.	Mudroňovo	Komárno	2,5	2	
Čičov - Trávník	10	HT-1	st.	Čičov	Komárno	15	14	
	11	HT-2	st.			15	14	

Zdroj: Návrh krajského plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Nitrianskeho kraja

Ochrana prírodných minerálnych a liečivých zdrojov

V kraji je evidovaných päť zdrojov minerálnych vôd. Pramene Margita a Ilona pri meste Levice, vrt Malé Krškany, studňa Pukanec, studňa Žemliare a tiež Santovka a Slatina.

Na minerálne vody a termálne pramene je bohatá predovšetkým južná časť Nitrianskeho kraja.

- Pramene Margita a Ilona pri meste Levice sú prirodzené s výdatnosťou $4,2 - 7,6 \text{ l.s}^{-1}$. Nad prameňmi sú vybudované bazény. V lokalite boli odvrátené tri vrty, ktorých výdatnosť bola určená na 25 l.s^{-1} . Všetky zdroje v lokalite majú zhodný chemizmus, zvýšenú teplotu vody $24 - 26^\circ\text{C}$ a celkovú mineralizáciu $1004 - 1035 \text{ mg.l}^{-1}$.
- Malé Krškany: Zdrojom minerálnej vody je vrt hlboký 120,0 m. Výdatnosť je $0,46 \text{ l.s}^{-1}$, teplota 26°C a celková mineralizácia 998 mg.l^{-1} .
- Pukanec: Zdrojom vody je kopaná studňa hĺbky 30 m. Teplota vody je 10°C , celková mineralizácia 775 mg.l^{-1} .
- Žemliare: Zdrojom vody je kopaná studňa hĺbky 9,5 m. Teplota vody je 15°C , celková mineralizácia 1979 mg.l^{-1} . Ďalej sú registrované v lokalitách Hokovce a Horné Turovce.

Z hľadiska záujmov ochrany podľa zákona č.538/2005 Z.z. sú na riešenom území dotknuté lokality Santovka a Slatina, v ktorých sú uznané prírodné minerálne zdroje využívané na plnenie do spotrebiteľských obalov v plniarňach minerálnych vôd. Prírodné minerálne zdroje v Santovke a Slatine sú chránené ochrannými pásmami I. a II. stupňa vymedzenými legislatívou SR. Z dôvodu zabezpečenia ochrany hydrogeologickej štruktúry prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a Slatine je potrebné rešpektovať a dodržiavať ustanovenia § 26, § 27, § 28 a § 50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z.z., ktoré sa vzťahujú na ochranné pásma.

Na území Nitrianskeho kraja sú tieto ochranné pásma vymedzené v okrese Levice, v katastrálnych územiach:

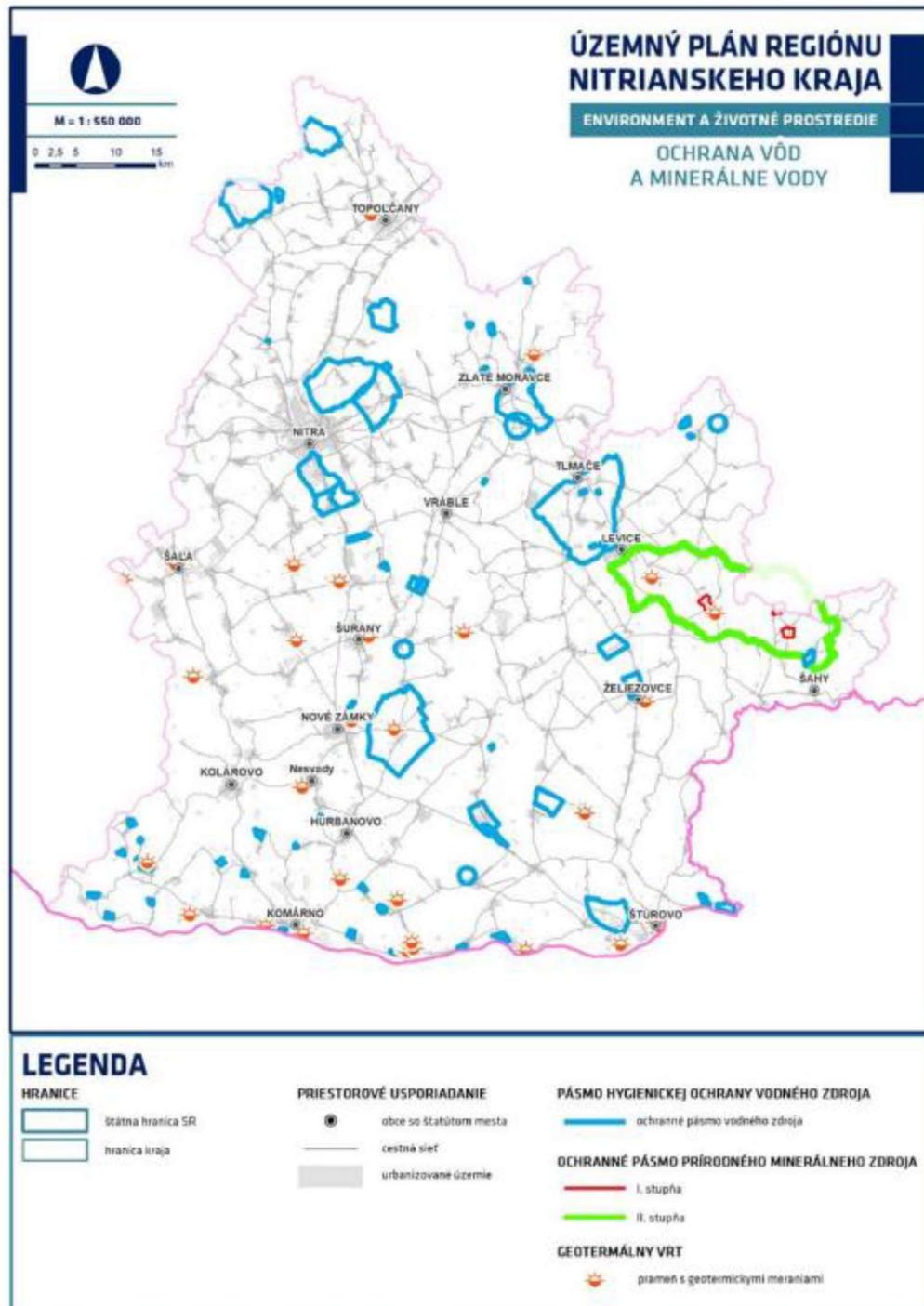
Pre ochranné pásmo I. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke – k. ú. Santovka.

Pre ochranné pásmo I. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Slatine – k. ú. Slatina a Chorvatice.

Pre ochranné pásmo II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine – k. ú. Levice, Kalinčiakovo, Mýtné Ludany, Malý Kiar, Čankov, Veľké Krškany, Malé Krškany, Dolné Brhlovce, Horné Brhlovce, Hontianske Trst'any, Bory, Santovka, Domadice, Hontianska Vrbica, Demandice, Malinovec, Hokovce, Dolné Semerovce, Horné Semerovce, Tupá, Chorvatice, Slatina, Dolné Turovce, Stredné Turovce, Horné Turovce, Plášťovce.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

Obrázok 11: Schéma ochrana vôd a minerálne vody NSK

Zdroj: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, Smerná časť. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

III.2.7. Kultúrne zariadenia a historické pamiatky

V NSK sa v roku 2020 nachádzala rozsiahla sieť kultúrnych zariadení, ktoré možno hierarchicky rozdeliť na zariadenia štátneho, regionálneho a lokálneho (obecného) významu a kultúrne zariadenia iných subjektov. Ku kultúrnym inštitúciám štátneho významu patrí Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre so skanzenom, ktorého zriaďovateľom je SPM Agrokomplex - výstavníctvo, š.p. a tiež Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove s Múzeom Mikuláša Thegeho Konkolyho.

V zriaďovateľskej pôsobnosti NSK sa v roku 2020 nachádzalo 21 kultúrnych organizácií regionálneho významu, z toho 3 divadlá, 5 múzeí, 2 galérie, 5 knižníc, 5 osvetových stredísk a hvezdáreň.

V súčasnosti sa eviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR na území Nitrianskeho kraja 638 nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, ktoré tvorí 1 455 pamiatkových objektov.

Na území kraja sa nachádzajú 2 pamiatkové rezervácie (PR Brhlovce, PR Nitra), ktoré možno topograficky vymedziť podľa § 16 ods.1 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

Na území kraja sa nachádza 5 pamiatkových zón (PZ Bátovce, PZ Komárno, PZ Nitra – Staré Mesto, Šahy, Topoľčany, Topoľčany – Stummerova ul., Zlaté Moravce), ktoré možno topograficky vymedziť podľa § 17 ods.1 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

Na území kraja sa nachádza niekoľko tisíc evidovaných archeologických nálezísk, ktoré sú dokladom života človeka na tomto území od najstarších dôb až po obdobie novoveku. Špecifikom kraja sú archeologické lokality ako miesta výskytu rôznych kultúrnych horizontov z predchádzajúcich historických období, od praveku, doby bronzovej cez slovanské osídlenie s veľkomoravskými pamiatkami, stredoveké osady a mestá až po novoveké nálezy, najmä z obdobia 2. svetovej vojny. Prezentované sú lokality v Bíni, Radošine, Santovke, Vrábľoch a najvýznamnejším je odkrytie včasno-kresťanskej lokality v Bojnjej.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

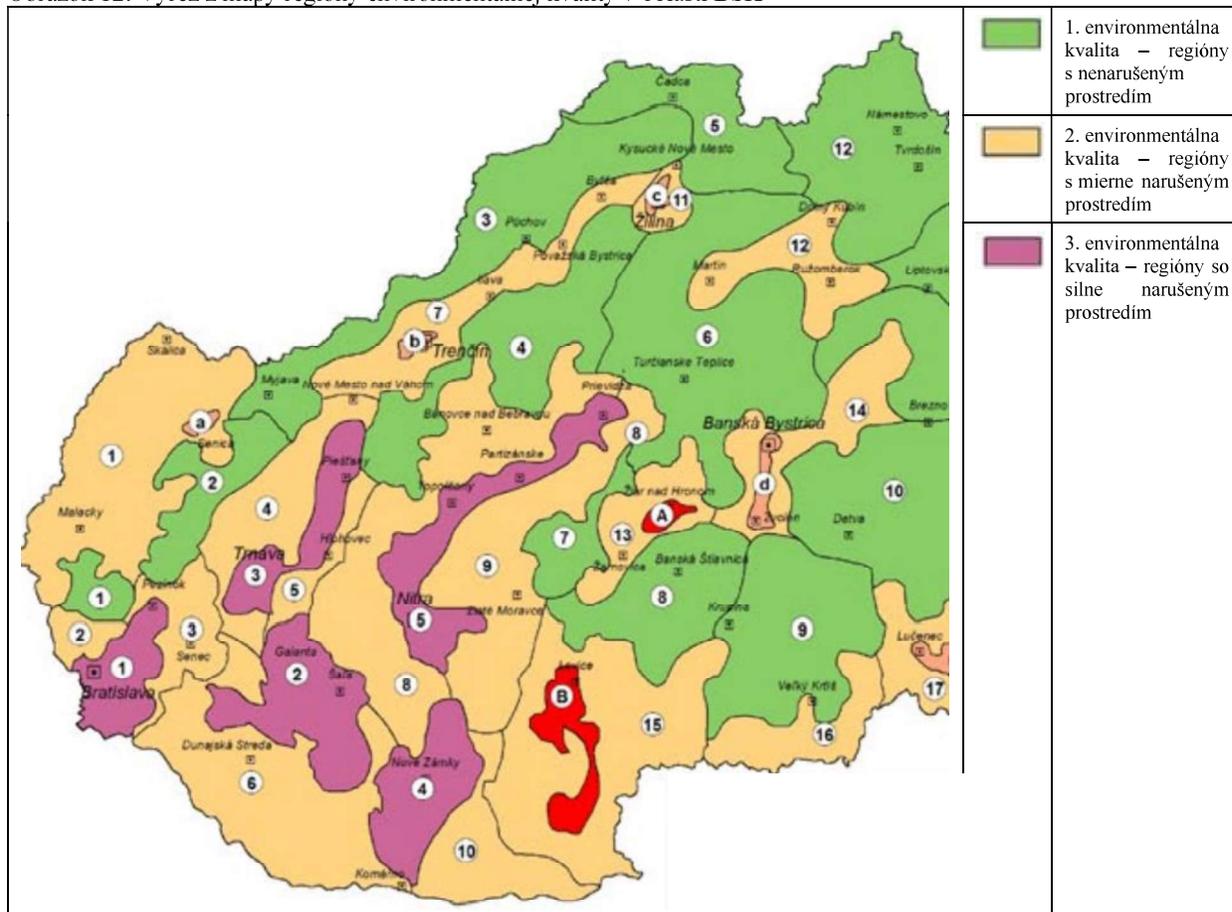
III.3. CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA V OBLASTIACH, KTORÉ BUDÚ PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNE OVPLYVNEŇ

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jeho priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva (Kolektív MŽP SR, SAŽP, 1997: Správa o stave ŽP SR v roku 1996).

Charakteristika životného prostredia záujmového územia, pre ktorý je spracovaný posudzovaný plán, je uvedená v kapitole III.1. Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať.

Celkovú informáciu o charaktere kvality životného prostredia, ktoré bude ovplyvnené strategickým dokumentom, je možné prezentovať prostredníctvom environmentálnej regionalizácie. V rámci Slovenska sa podľa stanovených kritérií (vybraných environmentálnych charakteristík/ukazovateľov) a postupov, zhodnocujúcich životné prostredie a vplyvy naň, vyčleňujú regióny (územné/priestorové jednotky) s určitou kvalitou a ohrozenosťou životného prostredia.

Obrázok 12: Výrez z mapy regióny environmentálnej kvality v oblasti BSK

Zdroj: Bohuš, P. - Klinda, J. a kol, 2016: *Environmentálna regionalizácia SR, IV. aktualizované a rozšírené vydanie, SAŽP*

Z pohľadu environmentálnej regionalizácie sú na území NSK zastúpené:

- regióny so silne narušeným prostredím: Galantský, Novozámocký, Hornonitriansky,
- regióny s mierne narušeným prostredím, okrskov so značne narušeným prostredím: Dolnopohronský,
- regióny s mierne narušeným prostredím: Čenkovský, Podunajský, Tekovský, Ponitriansky, Tribečský,
- regióny s nenarušeným prostredím: Vtáčnik.

III.4. ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH PROBLÉMOV, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Z hľadiska hodnotenia posudzovaného strategického dokumentu sme identifikovali tieto hlavné environmentálne problémy:

- *Znečisťovanie povrchových vôd a podzemných vôd*

Ludská činnosť prispieva k znečisťovaniu vôd nedostatočným čistením komunálnych odpadových vôd na ČOV a neodkanalizované obyvateľstvo zo sídiel, vypúšťaním OV z priemyselných závodov, bankých lokalít, z poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej výroby, aplikáciou hnojív a pesticídov v poľnohospodárstve a pod. Zdroje znečistenia vôd môžu byť bodové alebo difúzne.

V prípade povrchových vôd sú rozhodujúce: organické znečistenie (z komunálnych odpadových vôd, z významných priemyselných a iných zdrojov znečistenia, z poľnohospodárstva), znečistenie živinami (z aglomerácií, z priemyslu, z poľnohospodárstva), znečistenie prioritnými látkami a látkami relevantnými pre Slovensko. Prioritné a relevantné látky sú do vôd emitované z bodových a difúzných zdrojov znečistenia, najmä z vypúšťaných odpadových vôd z priemyslu, ako aj domácností, ktoré môžu prispievať k znečisťovaniu z bežne používaných chemikálií, z odľahčení verejných kanalizácií, z chemikálií aplikovaných v poľnohospodárstve, z odpadových vôd z banskej činnosti, skládok odpadov a z havarijného znečistenia. Významným zdrojom znečisťovania povrchových vôd niektorými druhmi látok (najmä PAU a niektoré kovy) je aj atmosférická depozícia.

V prípade podzemných vôd ide o: znečisťovanie vôd dusíkatými látkami, znečisťovanie vôd pesticídnymi látkami, znečisťovanie vôd ostatnými nebezpečnými látkami. Hlavnými identifikovanými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd v kvartérnych náplavoch a útvarov podzemných vôd v predkvartérnych horninách v SR sú najmä: poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, environmentálne záťaže, domácnosti – neodkanalizované sídelné aglomerácie, banská činnosť, cestovný ruch, doprava. V dôsledku uvedených činností dochádza k znečisteniu (kontaminácii) podzemných vôd a to formou nepriameho vypúšťania, t. j. infiltrácie zrážok a prieniku znečisťujúcej látky do podzemných vôd cez pôdny horizont alebo v dôsledku výluhu znečisťujúcej látky zo zdroja znečistenia do podzemných vôd.

Prezáté: Kolektív, 2021: Vodný plán Slovenska | Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja, 2. aktualizácia.

- *Hydromorfologické zmeny na vodných tokoch*

Riečne biotopy a fyzikálne procesy v riekach sú dlhodobo ovplyvňované ľudskými zásahmi, ktoré súvisia najmä s využívaním riek pre účely plavby, protipovodňovej ochrany, energetiky, poľnohospodárstva i priemyslu. Hlavnými hybnými silami hydromorfologických zmien sú práve výroba elektrickej energie, protipovodňová ochrana, zásobovanie vodou a lodná doprava. Ostatné aktivity ako je ťažba štrkov, rekreácia, rybárstvo sú menšieho významu. V mnohých prípadoch nie sú významné hydromorfologické zmeny spojené len s jediným užívaním, ale slúžia viacnásobným funkciám (napr. výroba energie a plavba). Regulácia riek, výstavba veľkých vodných diel i ďalšie inžinierske zásahy, do riečneho systému obmedzili alebo úplne vylúčili pozdĺžnu kontinuitu (najmä transport sedimentov a migráciu rýb a vodnej bioty), laterálnu konektivitu (interakcia koryta rieky so záplavovým územím) ale aj prietokové pomery (regulácia prietokov, prevody a odbery vody, atď.). Všetky tieto zásahy vedú k zásadným zmenám (modifikáciám) morfológických a hydrologických charakteristík s následným zhoršením ekologického stavu riek.

Pre udržanie a zlepšenie vodného prostredia je kontrola/regulácia množstva vôd dôležitým podporným prvkom. Zohráva veľmi dôležitú úlohu pre dobrý kvantitatívny stav podzemných vôd a cez hydromorfologické prvky i pre dobrý ekologický stav povrchových vôd. Hlavné druhy vplyvov spôsobujúcich hydrologické zmeny sú: vzdutie vody, ovplyvnenie hydrologického režimu (odbery a vypúšťania, akumulácie, prevody a pod.), kolísanie hladiny.

Prezáté: Kolektív, 2021: Vodný plán Slovenska | Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja, 2. aktualizácia.

- *Zmena kvantity podzemných vôd*

Vo všeobecnosti za najvýznamnejšie potenciálne antropogénne vplyvy z pohľadu ich dopadu na kvantitatívny stav útvarov podzemných vôd možno považovať: odbery podzemných vôd, prevody vody, umelú infiltráciu, vypúšťanie vôd do podzemných vôd. Na území Slovenska sa principiálne

jedná o odbery podzemnej vody, ostatné potenciálne vplyvy nemajú taký rozsah, aby významnejšie ovplyvnili kvantitatívny stav útvarov podzemných vôd.

Odbery podzemnej vody v útvare podzemnej vody predstavujú pretrvávajúci kľúčový faktor principiálne ovplyvňujúci kvantitatívny stav útvarov podzemných vôd na Slovensku. Odbery podzemnej vody blížiac sa alebo prevyšujúce prirodzené dopĺňanie podzemnej vody generujú riziko nedosiahnutia cieľov stanovených pre útvary podzemných vôd pre dobrý kvantitatívny stav. Dlhodobé využívanie podzemnej vody v útvare podzemnej vody presahujúce dlhodobé priemerné dopĺňanie podzemnej vody v útvare podzemnej vody (zohľadňujúce ekologické požiadavky) má spravidla za následok nedosiahnutie dobrého kvantitatívneho stavu. Výsledkom je nepriaznivý bilančný stav útvaru podzemnej vody ako celku, výskyt lokalít s kritickým alebo havarijným bilančným stavom a indikácia dlhodobého významného poklesového trendu hladín podzemnej vody alebo výdatností prameňov.

Prevzaté: Kolektív, 2021: Vodný plán Slovenska \ Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja, 2. aktualizácia.

- *Nedostatok vody ako dôsledok klimatických zmien, ktorý má vplyv na zásoby podzemných vôd, na hospodárske oblasti závislé od vody, na suchozemské ekosystémy závislé od vody, zvýšenie rizika eutrofizácie, ohrozenie vôd v dôsledku bilančného prebytku dusíka v pôde (Prevzaté: Saxová, A. a kol., Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, Správa o hodnotení strategického dokumentu)*

Zmena klímy sa negatívne dotýka aj územia Nitrianskeho kraja. Ak bude naďalej pokračovať celosvetový rast emisií, pravdepodobne nás už na konci 21. storočia čakajú vážne zmeny. V závislosti od vyprodukovaných emisií sa môže teplota zvýšiť až o 7,5°C. Ako reakciu na problémy súvisiace so zmenou klímy si Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja obstaral odbornú štúdiu s názvom „Environmentálna štúdia územných dopadov klimatických zmien (EKOJET, s. r. o.)“, ktorá má slúžiť ako sprievodca oblasťou adaptácie na zmenu klímy v urbanizovanom prostredí. Uvedená štúdia rieši problémy klimatickej zmeny vo viacerých sektoroch, ako napr. na vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, cestovný ruch, biodiverzitu, dopravu, zdravotníctvo a ďalšie. Okrem iného sa zameriava na scenáre vývoja v uvedených sektoroch a definovanie opatrení smerujúcich k zmierneniu dopadov klimatických zmien. Vplyvy zmeny klímy ohrozujú konkrétne sídla a dotýkajú sa života obyvateľov konkrétnych obcí a miest. Štúdia popisuje viacero krokov, nástrojov a opatrení, ako samosprávy miest a obcí môžu zmiernovať dopady zmeny klímy na svojich obyvateľov, svoje územie a prostredie. Dôležitou súčasťou je zostavenie plánu pre adaptáciu na dopady zmeny klímy kraja, kde sa napr. identifikujú dopady klimatickej zmeny, zhodnotí zraniteľnosť daného územia, stanoví sa strategické smerovanie a naplánuje sa implementácia adaptačných opatrení. Opatrenia môžu byť zamerané napríklad na zvýšenie vegetácie na verejných priestranstvách, zakladanie vodných prvkov, energetickej efektívnosti budov, racionálneho využívania vody, obnovu mokradí, ale aj celkovú osvetu obyvateľov kraja alebo konkrétneho sídla. Predpokladá sa, že vplyv klímy sa prejaví v zmene režimu zrážok, vo výskyte povodní, ale aj v silnejšej erózii pôdy. Môže dôjsť aj k znefunkčneniu kanalizačných systémov a zanášaniam vodných nádrží. Pri zvýšenom výskyte a trvaní sucha sa bude zvyšovať nedostatok vody vo vrchnej vrstve pôdy, čiže nastane ďalšie vysušovanie pôdy, zvýšená potreba závlahových vôd, nielen na poľnohospodárske plodiny, ale aj mestskú zeleň. Na poľnohospodárskych pôdach bude treba investovať finančné prostriedky na obnovu zastaranej hydromelioračnej siete alebo vybudovanie novej.

Prevzaté: Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA

- *Nedostatočná úroveň zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, ktorých zdrojom sú najmä nezabezpečené financovanie rozvoja verejných vodovodov, nedostatky na vodárenských zdrojoch.*
- *Nedostatočná úroveň v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd, ktorých zdrojom sú najmä opotrebovanosť súčasnej kanalizačnej infraštruktúry, vysoký podiel balastných vôd.*

III.5. ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH ASPEKTOV ZISTENÝCH NA MEDZINÁRODNEJ, NÁRODNEJ A INEJ ÚROVNI, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU, AKO AJ TO, AKO SA ZOHĽADNILI POČAS PRÍPRAVY STRATEGICKÉHO DOKUMENTU.

Posudzovaný strategický dokument zohľadňuje environmentálne ciele koncepcných a strategických dokumentov prijatých na úrovni EÚ a národnej úrovni, ktoré sú uvedené v kapitole II.6.3.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE ZDRAVIA

IV.1. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A VPLYVY NA ZDRAVIE (PRIMÁRNE, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, STREDNODOBÉ, DLHODOBÉ, TRVALÉ, DOČASNÉ, POZITÍVNE AJ NEGATÍVNE)

Posudzovaný strategický dokument časť „Návrh Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja“ (ďalej v texte aj „Plán rozvoja VK“) a časť „Návrh krajského plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Nitrianskeho kraja“ (ďalej v texte aj „Plán rozvoja VV“) vytvára rámce pre investičné zámery v oblasti rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal v prípade, že by nedošlo k schváleniu strategického dokumentu. V „Pláne rozvoja VV“ je uvedené „Hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí vodovodmi podľa okresov“ (Príloha 1), „Zoznam obcí s verejným vodovodom podľa vodárenských spoločností“ (Príloha 2), „Prehľad obcí s rozostavaným vodovodom“ (Príloha 3), „Zoznam obcí bez verejného vodovodu podľa okresov“ (Príloha 4), „Zoznam využívaných vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou“ (Príloha 5), „Zoznam vodných zdrojov navrhovaných na vyradenie“ (Príloha 6). V „Pláne rozvoja VK“ je uvedený „Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd v Nitrianskom kraji v členení podľa obcí“ (Príloha 1).

Hodnotenie vplyvov strategického dokumentu bolo spracované pre jeden navrhovaný variant riešenia. Prehľad obcí riešených v „Pláne rozvoja VV“ vo variante riešenia strategického dokumentu je v prílohe 8 „Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu“, v prílohe 9 „Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie“ a v prílohe 12 predkladaného strategického dokumentu je „Prehľad všetkých obcí v Nitrianskom kraji podľa okresov, problémy vo vodovodoch a návrh na riešenie do roku 2027“. Prehľad obcí riešených v „Pláne rozvoja VK“ vo variante riešenia strategického dokumentu je v prílohách č. 2A, 2B, 2C predkladaného strategického dokumentu.

Cieľom napĺňania plánov rozvoja verejných vodovodov (časť strategického dokumentu „Plán rozvoja VV“) a verejných kanalizácií (časť strategického dokumentu „Plán rozvoja VK“) je dosiahnuť

na jednej strane rozvoj obecnej infraštruktúry, respektíve zvýšenie úrovne sanitácie, komfortu bývania a životnej úrovne obyvateľstva a na strane druhej zvýšenú ochranu a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov ako aj zdravia ľudí.

IV.1.1. Požiadavky na vstupy

Analýza súčasného stavu odvádzania a čistenia odpadových vôd - časť strategického dokumentu „Plán rozvoja VK“

Súčasný stav v čistení a odvádzaní odpadových vôd v Nitrianskom kraji zodpovedá historickému vývoju spoločnosti ako celku, možnostiam ekonomiky, stavu vývoja a aplikácie nových technológií v oblasti realizácie stokových sietí a ČOV, kvalite stavebných prác, morálnemu a fyzickému opotrebovaniu strojnotechnologických zariadení a kanalizačných objektov.

Berúc do úvahy dlhú životnosť kanalizačných objektov, ich technické parametre a konštrukčné riešenia zodpovedajú koncepčným zámerom a účelu, ktorý bol aktuálny v dobe ich návrhu a realizácie, ako aj finančným a technickým možnostiam danej doby. Zavedením prísnejších požiadaviek na kvalitu vyčistených odpadových vôd a nových koncepčných požiadaviek na odkanalizovanie si vynútilo komplexné rekonštrukcie najmä čistiarní odpadových vôd a tiež aj objektov na stokovej sieti, a rozšírenie a budovanie nových ČOV a stokových sietí. Vzhľadom na vek, fyzické a morálne opotrebovanie kanalizačnej infraštruktúry a zohľadnenia nových požiadaviek (hydraulická kapacita, rozširovanie kanalizačných systémov, nakladania s vodami z povrchového odtoku...) na odvádzanie a čistenie odpadových vôd je naliehavé zabezpečiť ich primeranú obnovu.

Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd v NSK v členení podľa obcí a okresov, stav k 31. 12. 2018, je v prílohe č. 1 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VK“, kde je uvedené identifikačné číslo obce, názov obce, počet obyvateľov, počet napojených obyvateľov na stokovú sieť, počet napojených obyvateľov na ČOV, informácie či je stoková sieť a ČOV v prevádzke, rozostavaná, prípadne aj v prevádzke a súčasne aj rozostavaná, vlastník verejnej kanalizácie, prevádzkovateľ verejnej kanalizácie, vlastník ČOV a prevádzkovateľ ČOV.

Rozvoj verejných kanalizácií v Nitrianskom kraji výrazne zaostáva za stavom v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou a to cca o 43,0 % v počte pripojených obyvateľov.

Ku koncu roka 2018 bol počet obyvateľov v Nitrianskom kraji bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu 317 981 (44,9 % z celkového počtu obyvateľov).

V Nitrianskom kraji je štatisticky evidovaných 81 verejných kanalizácií. Verejná kanalizácia je vybudovaná alebo rozostavaná v 103 obciach. Celkovo je v Nitrianskom kraji evidovaných 67 obcí s ČOV. V roku 2018 bolo vypúšťaných cez verejnú kanalizáciu do vodných tokov 8 144 tis. m³. Na komunálnych ČOV bolo v roku 2018 vyčistených 36 431 tis.m³ odpadových vôd. Celková dĺžka kanalizačnej siete bola 726 km.

Tabuľka 66: Prehľad stavu v odvádzaní odpadových vôd v Nitrianskom kraji ku koncu roka 2018 v členení podľa okresov

Názov okresu	Počet obyv. prip. na VK		Dĺžka kanalizačnej siete v km
	počet	z toho s ČOV	
Nitra	112675	112675	211
Nové Zámky	69090	69090	142
Komárno	41645	41645	107
Levice	55370	55370	102
Šaľa	34742	34742	48
Topoľčany	34652	34652	69

Zlaté Moravce	18456	18456	47
Nitriansky kraj spolu	317 981	301509	726

Tabuľka 67: Hodnotenie odkanalizovania Nitrianskeho kraja podľa obcí v jednotlivých okresoch k 31.12.2018

Názov okresu	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených na VK	%	Počet obcí	Počet obcí s ČOV	Počet odkanalizovaných obcí	%
Komárno	107 290	41 645	38,82	41	8	10	24,40
Levice	119 018	55 370	46,52	89	15	17	19,10
Nitra	163 764	112 675	68,80	62	19	26	41,94
Nové Zámky	148 001	69 090	46,68	62	10	18	29,03
Topoľčany	74 058	34 652	46,80	54	7	12	22,22
Šaľa	54 310	34 762	64,01	13	4	9	69,23
Zlaté Moravce	43 109	18456	42,80	33	13	17	51,52
Nitriansky kraj	709 550	317 951	44,90	354	76	109	30,80

V oblasti čistenia odpadových vôd nastala revolučná zmena zavedením povinnosti odstraňovania nutričov - dusíka a fosforu (NV SR č. 242/1993 Z.z., NV SR č. 491/2002 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z.). Pred nadobudnutím účinnosti týchto legislatívnych predpisov bol prístup k realizácii a samostatná realizácia ČOV riadená v tom čase platnými ekologickými, technickými a technologickými požiadavkami. U komunálnych ČOV boli základnými návrhovými a hodnotiacimi parametrami ukazovatele BSK₅, CHSK, a NL (odstraňovanie uhlíkovej zložky, resp. sekundárne čistenie odpadových vôd). U väčších ČOV, ktoré boli budované v minulosti, už pri ich návrhu a realizácii neboli zohľadňované v súčasnosti platné požiadavky na kvalitu vyčistených vôd a svojim dispozičným riešením, strojno-technologickým vybavením a kapacitou nie sú schopné splňať súčasne kvalitatívne a kvantitatívne požiadavky.

Nedostatky, respektíve rozhodujúce problémy vyskytujúce sa v súčasnosti v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

Medzi nedostatky, resp. rozhodujúce problémy vyskytujúce sa na existujúcich kanalizačných systémoch v súčasnosti možno zahrnúť najmä:

- časté zaústenie väčších profilov stôk do menších, ako následok dodatočného budovania privádzačov do ČOV,
- predimenzované profily zberačov, v ktorých sedimentuje znečistenie, vybudované v dôsledku veľkorysých prognóz rozvoja miest,
- nariedenie odpadových vôd, ich ochladzovanie v dôsledku odvodnenia územia jednotnou kanalizáciou čo následne spôsobuje problémy v procese čistenia (zaústenie drenáží, prameňov, potokov a pod.); nízka pozornosť bola venovaná odvádzaniu vôd z extravilánu,
- vysoký podiel balastných vôd (v roku 2003 dosahoval 30,54 %), nerovnomerné zaťažovanie a zlé ovládanie jednotlivých prúdov na ČOV ako dôsledok nevyhovujúcej kvality stavebných materiálov a vykonaných stavebných prác,
- dispozičné, stavebné riešenia a zastaralé a energeticky náročné strojnotechnologické zariadenia ČOV spravidla nevyhovujúce súčasným podmienkam,
- vysoký podiel priemyselných odpadových vôd čistených na komunálnych ČOV, čo je špecifikum Slovenska,

- nedostatočná pozornosť sa venuje opravám, údržbe a obnove zariadení a často sú riešené až havarijné stavy kanalizačných systémov.

Medzi pozitíva v oblasti verejných kanalizácií treba uviesť, že Slovenská republika disponuje:

- potenciálom pre zabezpečenie kvalitnej predprojektovej a projektovej prípravy kanalizačných stavieb, odbornými realizačnými a dodávateľskými firmami,
- vhodným a kvalitným strojnotechnologickým zariadením, vhodnou technikou pre riadenie, automatizáciu a optimalizáciu procesov odvádzania a čistenia odpadových vôd,
- systémom výchovy nových odborníkov pre oblasť riadenia, prevádzky, technického a technologického zabezpečenia stokových sietí a čistiarní odpadových vôd, možnosťami pre zvyšovanie odbornej úrovne pracovníkov z praxe,
- dobrou východiskovou pozíciou v zabezpečovaní výskumno-vývojových prác, koncepčného, strategického riadenia a metodického usmerňovania praxe v súlade rozvojovými trendmi a najlepšimi dostupnými technicko-technologickými riešeniami pre rozvoj verejných kanalizácií,
- vodárenskými spoločnosťami, ktoré vytvárajú strojným a strojno-technologickým vybavením a hlavne odborným potenciálom, dobrú pozíciu pre zvládnutie prevádzky aj nových kanalizačných systémov.

Plnenie kritérií ustanovených smernicou 91/271/EHS

Stav v čistení odpadových vôd na ČOV v správe vodárenských spoločností v Nitrianskom kraji v jednotlivých veľkostných kategóriách je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

U väčších ČOV sú problémové práve ukazovatele dusík a fosfor. Zabezpečenie zosúladenia reálnych možností existujúcich ČOV s kvalitatívnymi požiadavkami platnej legislatívy si vyžaduje najčastejšie úplnú rekonštrukciu, resp. vybudovanie nových ČOV.

Tabuľka 68: Hodnotenie ČOV na území NSK v jednotlivých veľkostných kategóriách v roku 2018

Kapacita ČOV	Počet ČOV	z toho		Podiel nevyhov. ČOV v %
		vyhovuje	nevyhovuje	
do 2 000 EO	34	34	0	0
2 000-10 000 EO	23	22	1	4,3
10 000-100 000EO	9	5	4	44,4
nad 100 000 EO	1	1	0	0
Spolu	67	62	5	7,5

Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou - časť strategického dokumentu „Plán rozvoja VV“

Hodnotenie súčasného stavu zásobovania obyvateľov pitnou vodou podľa jednotlivých okresov Nitrianskeho kraja

Z hodnotenia súčasného stavu zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov vyplýva, že nie je dostačujúci. Z celkového počtu obyvateľstva bolo k 31.12.2018 zásobovaných pitnou vodou 88,2 %.

Z hľadiska jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v okrese Šaľa, kde zásobovanosť obyvateľov dosahuje 102,3 %, v okrese Topoľčany 96,8 % a v okrese Nové Zámky 94,6 %. Zásobovanosť obyvateľov vyššiu ako priemer dosahuje okres Zlaté Moravce 86,5 % a okres Nitra

86%. Pod úrovňou priemeru je okres Komárno 84,7 % a okres Levice 76,5 % podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov.

Hodnotenie zásobovanosti a vybavenia verejnými vodovodmi podľa obcí v jednotlivých okresoch k 1.1.2020 je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 69: Hodnotenie zásobovanosti a vybavenia verejnými vodovodmi podľa obcí v jednotlivých okresoch k 1.1.2020

Názov okresu	Počet obcí				Počet obyvateľov (tis.)		
	celkom	z toho: s verejným vodovodom	podiel % obcí s verejným vodovodom	z toho: bez verejného vodovodu	bývajúci	zásobovaní z verejného vodovodu	podiel %
Nitra	62	62	100,0	0	160,5	138,0	86,0
Nové Zámky	62	62	100,0	0	136,4	129,0	94,6
Komárno	41	41	100,0	0	101,2	85,7	84,7
Levice	89	70	76,4	19	119,0	91,0	76,5
Šaľa	13	13	100,0	0	51,6	52,8	102,3
Topoľčany	54	52	96,3	2	68,8	66,6	96,8
Zlaté Moravce	33	29	87,9	4	38,6	33,4	86,5
NR kraj spolu	354	329	92,9	25	676,1	596,5	88,2

Obce s verejným vodovodom

K 31.12.2018 bolo v Nitrianskom kraji evidovaných 354 sídiel, z nich v 329 bol vybudovaný aspoň v časti sídla verejný vodovod, čo predstavuje 92,9 %. Z tohto pohľadu najpriaznivejšia situácia je v okrese Šaľa, Nové Zámky, Komárno a Nitra kde podiel sídiel s verejným vodovodom dosahuje až 100 %. Vysoký podiel obcí s verejným vodovodom je aj v okrese Topoľčany 96,3 %. Nižší podiel obcí s verejným vodovodom je v okrese Zlaté Moravce (87,9 %). Nepriaznivá situácia je v okrese Levice so 76,4 % podielom sídiel vybavených verejným vodovodom.

Hodnotenie vybavenosti obcí verejným vodovodom podľa okresov je v prílohe č. 1 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov zabezpečuje v zmysle zákona o obecnom zriadení obec. Po transformácii štátnych podnikov vodární a kanalizácií obce túto činnosť zabezpečujú v rozhodujúcej miere prostredníctvom obchodných spoločností a v časti samotné obce. Zoznam obcí zásobovaných podľa vodárenských spoločností a podľa vybavenosti obcí vodovodom je v prílohe 2 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

V Nitrianskom kraji prevádzkujú verejné vodovody Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Nitra, Vodárne a kanalizácie mesta Komárno (KOMVaK), Obce s vodovodom v správe Technických služieb (Hurbanovo, Bajč), Ekostaving – Ing. Jozef Vyskoč, Michel servis s.r.o., Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce s.r.o., AQUAVITA PLUS s.r.o, Žarnovica, WASPE s.r.o..

Obce s rozostavaným vodovodom

V Nitrianskom kraji bol k 1.1.2020 rozostavaný verejný vodovod v 3 obciach. Mnohé z nich sú rozostavané už dlhodobo, najmä z dôvodov nezabezpečeného financovania. V pláne rozvoja kraja treba prioritne zabezpečiť ich dokončenie. Zoznam všetkých obcí s rozostavaným vodovodom podľa obvodov je v prílohe 3 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

Obce bez verejného vodovodu a návrh na riešenie

Napriek tomu, že v rokoch 2007–2020 pribudli v Nitrianskom kraji obce s verejným vodovodom, ešte stále je 25 obcí bez verejného vodovodu.

Veľmi dobrá situácia je v okrese Šaľa, Nitra, Nové Zámky a Komárno kde je verejný vodovod vo všetkých obciach. V okrese Topoľčany sú 2 obce, v okrese Zlaté Moravce 4 obce a v okrese Levice je 19 obcí bez verejného vodovodu alebo majú vybudovaný iba prívod vody bez rozvodov.

V časti týchto obcí je už vodovod rozostavaný, v ďalších sa bude realizovať v rámci schválených projektov spolufinancovaných EÚ. Výstavba verejných vodovodov v iných obciach je zahrnutá v pripravovaných projektoch, ktorých financovanie zatiaľ nie je doriešené. Všetky obce bez verejného vodovodu sú akcionármi vodárenských spoločností a ako také môžu uplatňovať svoje akcionárske práva, teda požadovať výstavbu verejného vodovodu. Ich požiadavky budú podľa naliehavosti a finančných možností zapracované v Pláne rozvoja verejných vodovodov kraja do roku 2027. Prednostne by sa mala realizovať výstavba verejných vodovodov v obciach, ktorých obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z domových studní, v ktorých kvalita vody nevyhovuje požiadavkám vyhl. Ministerstva zdravotníctva SR č. 247/2021 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou. V najbližšom období by mali byť vybudované verejné vodovody v dosahu existujúcich prívodov vody a tam, kde je k dispozícii zdroj kvalitnej pitnej vody s dostatočnou výdatnosťou. Postupne by sa mali realizovať ďalšie prívody vody a postupne na ne napájať ďalšie obce.

Zoznam všetkých obcí bez verejného vodovodu s návrhom na ich riešenie je v prílohe č. 8 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov a návrh na riešenie

Vo vodárenských zariadeniach všetkých vodárenských spoločností sa vyskytujú väčšie, či menšie nedostatky, ktoré nepriaznivo vplyvajú na plnenie základných úloh spoločností, t.j. dodávku kvalitnej pitnej vody svojim spotrebiteľom a racionálne a efektívne nakladanie s naším prírodným bohatstvom – kvalitnou vodou, určenou na ľudskú spotrebu.

Najčastejšie nedostatky sa prejavujú na vodných zdrojoch určených najmä na zásobovanie miestnych vodovodov. Často ide o problémy nedostatku vody v období dlhotrvajúcich období sucha, prípadne v kvalite odobratej vody, ktorá nezodpovedá požiadavkám vyhl. Ministerstva zdravotníctva SR č. 247/2021 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Najčastejšie prekračované ukazovatele sú dusičnany, železo, mangán, ale aj arzén, antimón, radón. Ďalšie nedostatky sú vo vodovodných radoch, časté sú poruchy na prívodoch vody, ale aj na vodovodných sieťach, čo nepriaznivo vplyva jednak na plynulosť dodávky vody spotrebiteľom, ale aj na vývoj strát vody. Treba systematicky kontrolovať úniky vody, operatívne zasahovať a spracovať plán rekonštrukcie potrubí a postupne ho naplňať.

Podľa zákona č. 442/2002 Z.z. pitná voda dodávaná verejným vodovodom musí spĺňať požiadavky na zdravotnú bezchybnosť pitnej vody ustanovené vyhl. Ministerstva zdravotníctva SR č. 247/2021 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Vlastník verejného vodovodu je povinný zabezpečiť sledovanie kvality vody počas jej odberu, akumulácie, úpravy

a dopravy k odberateľovi a zistené hodnoty výsledkov odovzdávať príslušnému orgánu na ochranu zdravia.

Vo verejných vodovodoch prevádzkovaných vodárenskými spoločnosťami sledovanie kvality vody zabezpečujú vodárenské spoločnosti. Za kvalitu vody dodávanú verejnými vodovodmi v správe obcí zodpovedá obec.

Prehľad problémových vodovodov aj s návrhom na riešenie situácie podľa vodárenských spoločností je v prílohe 9 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

Prednostne treba vyriešiť vodovody, ktoré nespĺňajú požiadavky vyhl. Ministerstva zdravotníctva SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou, a majú udelené výnimky. V prílohe 12 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“ je uvedený zoznam všetkých obcí Nitrianskeho kraja podľa okresov aj s počtom obyvateľov obce a podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu. Ak podiel zásobovaných obyvateľov je nulový, potom obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Tieto obce sú zvýraznené. V prílohe sú uvedené problémy vo verejných vodovodoch v jednotlivých obciach a výnimky na kvalitu dodávanej vody aj s návrhom na riešenie. Pri obciach, ktoré sú v súčasnosti bez verejného vodovodu je uvedený návrh na riešenie zásobovania do roku 2027. Ak pri obci nie je navrhnutý žiadny spôsob riešenia, táto obec bude riešená po roku 2027.

Zdroje vody

Jedným z rozhodujúcich faktorov ovplyvňujúcich rozvoj verejných vodovodov sú kvalitné vodné zdroje. Ich výdatnosť, kvalita a lokalizácia sú rozhodujúcimi východiskovými podmienkami, ktoré determinujú rozvoj verejných vodovodov. Na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou sú v súlade so zákonom o vodách prednostne určené útvary podzemných vôd.

Využívané vodné zdroje na zásobovanie pitnou vodou:

Súhrnné kapacity zdrojov vody využívaných na zásobovanie pitnou vodou na území pôsobnosti jednotlivých vodárenských spoločností pred a po úprave výdatnosti o ekologické limity a vyradení nevyhovujúcich zdrojov vody sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 70: Súhrnné kapacity zdrojov vody využívaných na zásobovanie pitnou vodou na území pôsobnosti jednotlivých vodárenských spoločností pred a po úprave výdatnosti o ekologické limity a vyradení nevyhovujúcich zdrojov vody

Vodárenská spoločnosť	Súčasná kapacita využívaných vodných zdrojov [l/s]	Kapacita vodných zdrojov navrhovaných na vyradenie [l/s]	Zníženie kapacity využívaných vodných zdrojov o ekologický limit [l/s]	Výdatnosť vodných zdrojov po znížení o ekologický limit a vyradené vodné zdroje [l/s]
3. Západoslovenská	671,6	178,5	465,3	286,8
5. KOMVaK	489,0	87,1	394	306,9
Nitriansky kraj spolu	1160,6	265,6	859,3	593,7

Zoznam všetkých zdrojov vody situovaných na území Nitrianskeho kraja využívaných na zásobovanie pitnou vodou podľa vodárenských spoločností a s návrhom na zníženie kapacity o ekologické limity, prípadne vyradenie zdroja v dôsledku nevyhovujúcej kvality je uvedený v prílohách č. 5 a č. 6 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

Posúdenie súčasného stavu ochrany vodných zdrojov

Ochranu vodných zdrojov je potrebné chápať ako integrovanú ochranu kvality a kvantity podzemných a povrchových vôd. Rozhodujúcim faktorom pri ochrane kvality vodných zdrojov je problematika zdrojov znečisťovania vôd, či už s priamym alebo nepriamym dopadom na vodné zdroje.

Ochrana množstva vôd, kvantitatívna ochrana, je založená na zvyšovaní akumulácie schopnosti krajiny a na kontrole dodržiavania vypočítaných hodnôt pre odoberané množstvá vôd. Za tým účelom sa stanovujú limity využívania zásob podzemných vôd (ekologické limity).

Oba aspekty ochrany vôd sú premietnuté v tzv. územnej ochrane vôd. Táto je zabezpečovaná v troch rovinách:

- vo všeobecnej, vyplývajúcej z vodného zákona,
- v širšej – regionálnej ochrane, realizovanej formou chránených vodohospodárskych oblastí,
- v sprísnenej špeciálnej – užšej ochrane pre využívané vodné zdroje na pitné účely realizovanej najmä formou pásiem hygienickej ochrany.

Rezervy sú však v reálnej účinnosti právnych predpisov a noriem, ako aj v právnom vedomí spoločnosti a v chápaní a presadzovaní ochranných opatrení v praxi.

Cieľom stanovenia ekologických limitov vo vodnom hospodárstve je kvantifikovanie vplyvu exploatacie povrchových a podzemných vôd na hydrologické a hydrogeologické pomery územia, tvoriaceho infiltračnú akumuláciu, ale i výstupnú oblasť podzemných vôd a tým aj na územie priamo dotknuté následným vodohospodárskym využitím, t. j. odbermi vôd.

Jednou z kľúčových úloh ochrany využívaných zdrojov vôd na úseku kvalitatívnej ochrany je riešenie problematiky zdrojov znečistenia, a to bodových zdrojov znečistenia alebo plošných zdrojov znečistenia.

Rozhodujúcimi zdrojmi bodového znečistenia sú vypúšťané odpadové vody, komunálne, ale aj priemyselné.

V súčasnosti prevádzkované komunálne ČOV, ktorých technológia čistenia odpadových vôd nezodpovedá kritériám ostatných legislatívnych predpisov, najmä na odstraňovanie nutričov sú súčasťou riešenia Plánu rozvoja verejných kanalizácií. Na produkcii znečistenia sa podieľa aj priemysel, ktorý nie je napojený na komunálne ČOV a teda ani nie je riešený v rámci Plánu rozvoja verejných kanalizácií.

Zdroje plošného znečistenia sú ťažšie identifikovateľné než bodové, ale ich účinky sú rovnako dlhodobé a ťažko odstrániteľné. Najväčšími zdrojmi plošného znečistenia sú: poľnohospodárstvo, odkaliská a rozptýlené skládky, kontaminované závlahové, ale i zrážkové vody.

Zdroje problémové z hľadiska dodávanej kvality a kvantity a návrh na ich vyradenie z prevádzky

V kvalite vody niektorých využívaných zdrojov vody sa dlhodobo prejavujú dôsledky niekdajších pomerov v poľnohospodárstve a priemyselnej výrobe. Najmä v regiónoch s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou sú často vysoko prekračované limitné hodnoty dusičnanov, amoniaku a dusitanov, a mnohé z týchto zdrojov už boli vyradené zo zásobovania pitnou vodou, ďalšie budú postupne nahradené.

V Nitrianskom kraji sú zdroje vody poznačené aj záťažou z priemyselnej výroby, najmä v oblasti Zlatých Moraviec, Šale, Levíc.

Zpracovaním smernice EÚ 98/83/EC do vyhl. č. 151/2004 Z.z. o požiadavkách na kvalitu pitnej vody sa sprísnilo limity niektorých ukazovateľov, čo spôsobilo, že niektoré dovtedy využívané zdroje nevyhovujú na zásobovanie pitnou vodou a je potrebné ich nahradiť.

Problémové je aj využívanie priamych odberov z tokov na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou. V Nitrianskom kraji odbery vody z tokov pre pitné účely nie sú realizované.

Návrh na vyradenie vodných zdrojov obsahuje príloha č. 6 posudzovaného strategického dokumentu časť „Plán rozvoja VV“.

Zásady ekologicky optimálneho využívania zdrojov vody ako súčasť krajiny

Ekologicky optimálne využívanie podzemných vôd sa zabezpečí realizáciou opatrení určených na základe rizikovej analýzy, ktorej obsahom je najmä:

- posúdenie dodržiavania miery súčasného využívania všetkých zdrojov hodnoteného územia ako celku,
- zhodnotenie a posúdenie miery využívania jednotlivých – konkrétnych vodárensky využívaných zdrojov (vrty, studne, pramene, vodárenské nádrže a toky),
- podrobné zhodnotenie miery vzájomného ovplyvňovania využívaných vodných zdrojov, resp. miery možného dopadu exploatovaných zdrojov podzemných vôd na prirodzené výstupy podzemných vôd (pramene) a na hladiny podzemných vôd v rámci hodnoteného územia a zhodnotenie tohto dopadu na prietokový režim v tokoch,
- posúdenie doterajšieho spôsobu exploatácie podzemných vôd podľa kritérií hydroekologických limitov,
- na základe výsledkov dosiahnutých z predchádzajúcich posúdení stanovenie maximálne exploatovaných množstiev podzemných vôd u využívaných zdrojov a uplatňovanie týchto kritérií – limitov aj pri návrhu odoberaného množstva u perspektívnych, ešte nevyužívaných vodných zdrojov.

Na optimálne využívanie zdrojov je potrebné dodržiavať tieto zásady:

- prehodnotiť využiteľné množstvá podzemných vôd z hľadiska dosiahnutia dobrého stavu vôd (chemického a kvantitatívneho) so zohľadnením vplyvu klimatických zmien podľa oblastí povodí,
- zabezpečiť pre malé vodné zdroje na území Slovenska ďalší hydrogeologický prieskum na takej úrovni, aby mohli byť využívané na lokálne zásobovanie pitnou vodou,
- zabezpečiť efektívnejšie využívanie spolupôsobenia podzemných a povrchových vôd,
- nepovoľovať využívanie podzemných zdrojov vody na iné než pitné účely,
- vypracovať prehľad ohrozených zdrojov podzemných i povrchových vôd, ktorých významnosť si vyžaduje zvýšenú mieru ochrany,
- minimalizovať riziko mimoriadneho a havarijného znečistenia vôd, najmä - prostredníctvom preventívnych a kontrolných opatrení,
- na základe odborného posúdenia vodohospodárov a najmä orgánov na ochranu zdravia, kvalitatívne nevhodné a rizikové vodné zdroje postupne vyradiť z vodárenského systému a pripraviť kapacitne postačujúce náhradné vodné zdroje.

V štádiu posúdenia vplyvov posudzovaného strategického dokumentu nie sú k dispozícii podrobnejšie informácie o rozsahu a charaktere vstupov konkrétnych projektov, opatrení navrhovaných posudzovaným strategickým dokumentom. Upresňovanie a konkretizácia

vstupov budú riešené v ďalších fázach realizácie konkrétnych projektov. Požiadavky na vstupy súvisia najmä s realizáciou činností investičného charakteru, ktorých uskutočnenie bude vyžadovať záber pôdy, zmenu spôsobu využitia územia, spotrebu vody, potrebu surovín, nároky na dopravu, nároky na dodávku elektrickej energie a ďalšími.

IV.1.2. Výstupy

V štádiu posúdenia vplyvov posudzovaného strategického dokumentu nie sú k dispozícii podrobnejšie informácie o rozsahu a charaktere výstupov konkrétnych projektov, opatrení navrhovaných posudzovaným strategickým dokumentom. Príspevok realizácie navrhovaných opatrení posudzovaného strategického dokumentu sa prejaví najmä na povrchových a podzemných vodách, na ekosystémoch bezprostredne s nimi korelujúcimi a kvalite a pohode života obyvateľov vrátane zdravia.

Medzi výstupy, ktoré sa dosiahnu implementáciou strategického dokumentu sa zaraďujú:

- kvalita pitnej vody zodpovedajúca platným právnym predpisom,
- zvýšenie ochrany prírodných zdrojov a vôd,
- prispenie k dosiahnutiu dobého stavu vôd,
- zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd,
- eliminácia strát vody,
- rozvoj regiónov,
- zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva,
- zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

IV.1.3. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie

Posudzovaný strategický dokument časť „Plán rozvoja VV“ a časť „Plán rozvoja VK“ vytvára rámce pre investičné zámery v oblasti rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Hodnotenie vplyvov strategického dokumentu bolo spracované pre jeden navrhovaný variant riešenia. Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal v prípade, že by nedošlo k schváleniu strategického dokumentu.

Prehľad obcí riešených v „Pláne rozvoja VV“ vo variante riešenia strategického dokumentu je v prílohe 8 „Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu“, v prílohe 9 „Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie“ a v prílohe 12 predkladaného strategického dokumentu je „Prehľad všetkých obcí v Nitrianskom kraji podľa okresov, problémy vo vodovodoch a návrh na riešenie do 2027“. Prehľad obcí riešených v „Pláne rozvoja VK“ vo variante riešenia strategického dokumentu je v prílohách č. 2A, 2B, 2C predkladaného strategického dokumentu.

Investičné zámery z hľadiska hodnotenia vplyvov pre časť „Plán rozvoja VV“ predstavujú:

- dokončenie rozostavaných vodovodov,
- výstavba nových vodovodov,
- rekonštrukcia, obnova existujúcich vodovodov,
- napájanie na skupinové vodovody,

- výstavba súvisiacich technických zariadení (vodojemy, úpravne vôd, čerpace stanice a pod.),
- budovanie nových zdrojov vôd a doplňujúcich zdrojov vôd.

Investičné zámery z hľadiska hodnotenia vplyvov pre časť „Plán rozvoja VK“ predstavujú:

- rekonštrukcie stokových sietí,
- rozšírenie existujúcich stokových sietí,
- budovanie nových stokových sietí,
- rekonštrukcie ČOV,
- budovanie nových ČOV.

Z hľadiska charakteru posudzovaného strategického dokumentu sa predpokladajú najmä:

- vplyvy na vodné pomery,
- vplyvy súvisiace so zmenou klímy,
- vplyvy na zdravie obyvateľstva,
- vplyvy vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam.

U ostatných zložiek životného prostredia (pôda, horninové prostredie, biota, chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z., vodné útvary nezaraďované medzi kritické, krajina, ovzdušie, sídelné prostredie) sa predpokladá relatívna únosnosť a nižšia zraniteľnosť voči predmetu posudzovania strategického dokumentu. Možnosť ovplyvnenia a riziká súvisiace s implementáciou strategického dokumentu sa na tieto zložky životného prostredia nepredpokladajú alebo sa predpokladajú vo veľmi malom rozsahu, ktorý nevyžaduje ďalšie podrobnejšie hodnotenie, nakoľko sa nepredpokladá, že posúdením sa dosiahne splnenie účelu strategického posúdenia.

Výstavba nových vodovodov, stokových sietí, ČOV a tiež ich rekonštrukcia a práce podobného charakteru vo všeobecnosti vytvárajú predpoklady pre vplyvy spojené s hlukovou záťažou a s emisnou záťažou (najmä oxidy dusíka (NO_x), oxid siričitý (SO₂), prachové častice (PM₁₀ a PM_{2,5}), oxid uhľnatý (CO)), ktorých zdrojom budú stavebné stroje, dopravné prostriedky. Samotná plocha, resp. línia staveniska, zemné práce na nej vykonávané, sú zdrojom emisií najmä prachových častíc (PM₁₀ a PM_{2,5}). Výstavba tejto infraštruktúry, v závislosti od prírodných podmienok, si môže vyžadovať zábery poľnohospodárskej pôdy, lesnej pôdy, zásahy do osobitne chránených území a lokalít sústavy Natura 2000, záber biotopov, fragmentáciu biotopov, ekosystémov, mortalitu, disturbanciu, riziko šírenia invázných druhov. Väčšina týchto vplyvov je dočasná, viazaná iba na obdobie výstavby a po jej ukončení na väčšine plôch ovplyvnených výstavbou bude realizovaná rekultivácia.

Prevádzka vodovodov a stokových sietí, za štandardných podmienok a za predpokladu dodržania všeobecne záväzných právnych predpisov, nemá významný vplyv na životné prostredie. Z dlhodobého hľadiska je možné ich prevádzku hodnotiť ako významne pozitívnu tak z vodohospodárskeho hľadiska, ako aj z hľadiska zdravia, pohody a kvality života obyvateľov.

Vyhodnotenie environmentálnej prijateľnosti, únosnosti a zraniteľnosti prostredia, rizík spojených s konkrétnymi investičnými zámermi bude predmetom posudzovania vplyvov navrhovaných činností v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

IV.1.3.1. Vplyvy na vodné pomery

„Plán rozvoja VV“

Líniové stavby vodovodných potrubí a súvisiacich technických zariadení sú vo väčšine prípadov vedené v zemi, pri povrchu, v hĺbke určenej hĺbkou zamrznutia pôdy, kde sa významnejšie priame interakcie s kolektormi podzemných vôd nepredpokladajú.

Rekonštrukcie, obnovy existujúcich vodovodov významnou mierou pozitívne ovplyvnia kvantitatívny stav útvarov podzemných vôd, nakoľko dôjde k eliminácii strát rozvádzanej vody. To prispeje k zníženiu nárokov na exploatáciu kolektorov podzemných vôd, k šetreniu zdrojov vôd.

V niektorých prípadoch výmena vodovodného potrubia môže pozitívne ovplyvniť kvalitu rozvádzanej vody, nakoľko materiály časom strácajú kvalitu aj vlastnosti a namiesto rozvádzania čistej vody ju dokážu znehodnotiť.

Pri budovaní nových zdrojov podzemných vôd, alebo pri navyšovaní kapacít existujúcich zdrojov vôd je potrebné overiť využiteľné množstvá podzemných vôd postupmi v zmysle geologických predpisov, ktorými sa preukazujú možnosti odberu vôd zo zvodnencov po celý uvažovaný čas exploatácie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody. Pre vodné zdroje, ktorým boli vydané povolenia na odber podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 v znení účinnom do 14.03.2018, ktoré nie sú v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom od 15.03.2018, sú povinné do 31.12.2022 požiadať o ich prehodnotenie, inak tieto povolenia strácajú platnosť. Pri prehodnocovaní sa overujú využiteľné množstvá podzemných vôd podľa vyššie uvedených postupov.

V prípade NSK na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou nie sú využívané zdroje povrchových vôd. Ku kolízii s kvantitatívnymi ukazovateľmi útvarov povrchových vôd by mohlo dôjsť tam, kde sú povrchové toky v hydraulickej spojitosti s podzemnými vodami v kvartérnych sedimentoch, ktorých zvodnenie sa využíva na exploatáciu pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Predpokladom eliminácie takýchto vplyvov je overenie využiteľných množstiev podzemných vôd postupmi v zmysle geologických predpisov. V súvislosti s navrhovanými investičnými zámermi „Plánu rozvoja VV“ sa nepredpokladajú iné významnejšie priame vplyvy na útvary povrchových vôd. V prípade križovania vodovodných potrubí s vodnými tokmi sa ich pokládka, obnova zrealizuje podvrtním a pretlakom.

„Plán rozvoja VK“

Navrhované rekonštrukcie stokových sietí eliminujú prienik balastných vôd do kanalizačného systému, čím sa dosiahne pozitívny vplyv na režim, tiež i na kvalitu povrchových vôd.

Netesná kanalizácia je zdrojom kontaminácie horninového prostredia a podzemných vôd. Obnovou poškodených stokových sietí sa dosiahne pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd.

Rozšírenie hydraulickej kapacity stokových sietí a budovanie nových stokových sietí rozšíri možnosť odvádzania odpadových vôd od ďalších producentov splaškových odpadových vôd čo bude mať pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd. Za predpokladu, že projekty rozširovania a budovania nových stokových sietí budú mať riešenú aj čistiareň odpadových vôd príslušnej kapacity, budú síce recipienty naďalej ovplyvňované negatívne po kvantitatívnej stránke, najmä počas povodňových stavov, ale splašková odpadová voda bude prečistená, čím sa minimalizuje znečisťovanie povrchových tokov.

Rekonštrukciami fyzicky a morálne opotrebovaných zariadení na čistenie odpadových vôd, alebo rozširovaním kapacít a budovaním nových ČOV sa zníži riziko znečisťovania povrchových tokov.

Spolu so zachytením prúdu odpadových vôd rozšírenými resp. rekonštruovanými stokovými sieťami to znamená významný príspevok aj pre ochranu kvality podzemných vôd v porovnaní so stavom bez realizácie.

V rámci investičných zámerov plánu rozvoja verejných kanalizácií boli stanovené priority.

Priority sú v riešení kanalizačných systémov prekrývajúcich sa s aglomeráciami:

- nad 10 000 EO,
- nad 2 000 EO,
- do 2 000 EO v prípade, ak je stoková sieť vybudovaná min. na 80 % a tieto sa zároveň nachádzajú v CHVO, kde sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd.

Rozvoj verejných kanalizácií do roku 2027 je strategickým dokumentom rozdeleným na realizáciu kanalizačných stavieb:

- prioritnú,
- priebežnú.

I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb zahŕňa

- v aglomeráciách nad 2 000 EO výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí a ČOV;
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavbu stokových sietí a ČOV v CHVO s veľkokapacitnými zdrojmi podzemnej vody (CHVO Žitný ostrov);
- výstavbu ČOV resp. privádzača do iného kanalizačného systému v prípadoch, ak je už vybudovaná stoková sieť a odpadové vody sú vypúšťané bez čistenia.

II. Priebežná realizácia kanalizačných stavieb zahŕňa priebežné budovanie, rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a ČOV vo všetkých obciach SR z hľadiska územného:

- vo vodohospodársky významných oblastiach (povodia vodárenských tokov, CHVO, OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd),
- v územiach s významným vplyvom na stav povrchových vôd (väčšie sídla, väčšie kanalizačné systémy), z hľadiska technického,
- v územiach s možnosťou pripojenia na existujúce kanalizačné systémy s ČOV,
- dobudovanie rozostavaných stokových sietí a ČOV, sfunkčnenie rozostavaných kanalizačných systémov,
- rozšírenie kapacity existujúcich ČOV pre celý kanalizačný systém,
- zvýšenie kapacity úsekov stokových sietí – novopripájané obce,
- variantné riešenia individuálneho nakladania s odpadovými vodami – veľmi malé obce, rozptýlená zástavba.

„Najdôležitejšie opatrenia navrhovaného strategického dokumentu navrhované vo významne antropogénne ovplyvnených vodných útvaroch“

V rámci „Plánu rozvoja VV“ sú v útvaroch podzemných vôd v zlom kvalitatívnom stave navrhované nasledovné opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality podzemných vôd využívaných pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou:

- V okrese Komárno:
  - Kameničná (amoniak) – intenzifikácia úpravne vody
  - Vrbová nad Váhom (železo) – intenzifikácia úpravne vody
  - Kravany nad Dunajom, Búč, Bátorové Kosihy (železo, sírany) – zásobovať z VZ Gabčíkovo cez prívod vody Kolta-Štúrovo

- Čičov, Trávník (kvalita) – úprava vody, alt. napojenie na SKV Okoličné
- V okrese Dunajská Streda:
  - Baloň, Čiližská Radvaň (Mn) – prívod vody z ČS Veľký Meder
  - Kľúčovec (Mn) – Čiližská Radvaň-Kľúčovec
  - Medved'ov (Mn) – Čiližská Radvaň-Medved'ov
  - Ťárada, Sap (kvalita) – Čiližská Radvaň-Sap
  - Ohrady (Mn, Fe) – úpravňa vody

V rámci „Plánu rozvoja VK“ sú v útvaroch podzemných vôd v zlom kvalitatívnom stave navrhované nasledovné opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality podzemných vôd:

- Rekonštrukcia ČOV
  - Levice (Levice/SK1000700P)
- Vybudovanie stokovej siete
  - Dolný Ohaj (Nové Zámky/SK1000400P)
- Dobudovanie stokovej siete
  - Želiezovce (Levice/SK1000700P), Bánov (Nové Zámky/SK1000400P/SK2001000P), Komjatice (Nové Zámky/SK1000400P), Tvrdošovce (Nové Zámky/SK2001000P), Palárikovo (Nové Zámky/SK1000400P/SK2001000P), Kmeťovo (Nové Zámky/SK2001000P), Mojzesovo (Nové Zámky/SK1000400P/SK2001000P), Presel'any (Topoľčany/SK2001000P), Pribeta (Komárno/SK2001000P), Diakovce (Šaľa/SK1000400P/SK2001000P), Výčapy-Opatovce (Nitra/SK1000400P/SK2001000P)
- Vybudovanie stokovej siete a výstavba ČOV
  - Gbelce (Nové Zámky/SK1000600P, SK2000500P), Strekov (Nové Zámky/SK2001000P), Svodín (Nové Zámky/SK2001000P), Zemianska Oľča (Komárno/SK1000400P)
- Dobudovanie stokovej siete a výstavba ČOV
  - Tlmače (ďalšia ČOV, Levice/SK1000700P)
- Dobudovanie stokovej siete a rekonštrukcia ČOV
  - Veľké Zálužie (Nitra/SK2001000P)

Najdôležitejšie opatrenia navrhované v rámci „Plánu rozvoja VV“ v oblasti útvarov povrchových vôd v zlom ekologickom stave/potenciáli:

- Okres Levice: prívody vody, rozvodné potrubia, výstavba miestnych vodovodov a vlastných zdrojov vôd
- Okres Nové Zámky: samostatné vodovody, prívodné a rozvodné potrubia

Najdôležitejšie stavby stokových sietí a ČOV „Plánu rozvoja VK“ v útvaroch povrchových vôd v zlom a veľmi zlom ekologickom stave/potenciály, v útvaroch povrchových vôd nedosahujúcich dobrý chemický stav:

- Dobudovanie stokovej siete
  - Bánov (Nové Zámky, SKN0005 Malá Nitra, SKN0004 Nitra)
  - Komjatice (Nové Zámky, SKN0005 Malá Nitra)
  - Mojzesovo (Nové Zámky, SKN0004 Nitra)

IV.1.3.2. Vplyvy súvisiace so zmenou klímy

Z hľadiska charakteru posudzovaného strategického dokumentu nedôjde k významnejším emisiám skleníkových plynov. Zdrojom nevýznamných emisií skleníkových plynov bude doprava a práca stavebných strojov počas výstavby investičných projektov „Plánu rozvoja VV“ a „Plánu rozvoja VK“ a prevádzka ČOV. V prípade emisií z ČOV je trend emisií skleníkových plynov klesajúci vďaka ich modernizácii.

Väzba medzi zmenou klímy a posudzovaným strategickým dokumentom vyplýva najmä z interakcií súvisiacich s povodňami a suchom. Riziká súvisiace s povodňami sa spájajú prevažne so škodami na technickej infraštruktúre, s hydromorfologickými zmenami korýt vodných tokov, s kontamináciou vôd a pod. V jednotlivých investičných projektoch „Plánu rozvoja VV“ a „Plánu rozvoja VK“ je potrebné zohľadniť Plány manažmentu povodňových rizík v nich navrhnuté opatrenia. Pri vypúšťaní vôd do vodného toku je vhodné posúdiť tok na možnosť zaústenia kulminačného prietoku prečistených vôd a podľa potreby navrhnuť príslušné opatrenia.

Sucho môže mať výraznejší negatívny vplyv na výdatnosť vodných zdrojov. Pokles výdatnosti vodných zdrojov môže mať negatívne dôsledky okrem zásobovania obyvateľov pitnou vodou a možné zdravotné následky, tiež na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, zásobovanie priemyselných podnikov pitnou a úžitkovou vodou, vodný režim krajiny a jeho ekosystémy, na biodiverzitu územia, energetiku, dopravu a turizmus. Z dôvodu zníženia nárokov na exploataciu kolektorov podzemných vôd, šetrenia zdrojov vôd budú veľmi prospešné rekonštrukcie, obnovy existujúcich vodovodov, ktoré rieši „Plán rozvoja VV“. Pre optimálne využívanie zdrojov vôd je z hľadiska dosiahnutia dobrého stavu vôd (chemického a kvantitatívneho) potrebné prehodnotiť využiteľné množstvá podzemných vôd so zohľadnením vplyvu klimatických zmien podľa oblasti povodí.

V ďalších rokoch bude kľúčové okrem rozvoja infraštruktúry, riešenie preventívnych opatrení a pripravenosti na zabezpečenie udržateľnej rovnováhy medzi potrebou a dodávkou vody, vrátane komplexného/integrovaného riešenia manažmentu a využívania krajiny (výruby, ťažba dreva, hospodárenie v lese, poľnohospodárska činnosť). Rozsah problému a potreba jeho riešenia prekračujú hranice možností „Plánu rozvoja VV“. Problematike sucha sa venuje viac stratégií a plánov, ktoré ju riešia (Akčný plán H₂Odnota je voda- Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody).

IV.1.3.3. Vplyvy na zdravie

V rokoch 2014 – 2018 bolo na Slovensku zachytených 4 693 prípadov ochorení, ktorých pôvod je možné spájať k nedostatočným prístupom ku kanalizácii, pitnej vode alebo s nedostatočnou úrovňou čistenia komunálnych odpadových vôd. Na základe výskumu realizovaného Prognostickým ústavom CSPV SAV je možné tvrdiť, že približne 90 % týchto prípadov sa objavilo v obciach, v ktorých obyvatelia alebo aspoň časť obyvateľov nemala prístup ku kanalizácii, prípadne ju z rôznych dôvodov nevyužívala. Len 9 % všetkých zachytených ochorení sa objavilo v obciach, pri ktorých bolo možné predpokladať, že všetci jej obyvatelia plnohodnotne využívajú tak kanalizačnú ako i vodovodnú infraštruktúru. Vzťah medzi vodovodnou a kanalizačnou infraštruktúrou a ochoreniami je evidentný. (Filčák, R., Škobla, D., Dokupilová, D., 2020: Vybavenosť kanalizáciou v rímskych osadách. Ako sa na Slovensku prejavujú štrukturálne nerovnosti, Bratislava, SAV)

„Plán rozvoja VV“ vytvára predpoklady na riešenie zásobovania obyvateľstva zdravotne nezávadnou pitnou vodou a tiež na odstránenie problémov s kvalitou vody na jednotlivých vodárenských zdrojoch navrhovanou výstavbou nových vodovodných potrubí, rekonštrukciou vodovodných potrubí,

napájaním na skupinové vodovody, výstavbou súvisiacich technických zariadení (vodojemy, úpravne vody).

Naplňaním cieľov „Plánu rozvoja VK“ sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov, komplexné riešenie ekologických a vodohospodárskych záujmov, ako aj zdravia ľudí v dôsledku rozvoja obecnej infraštruktúry (nárastu počtu obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu).

IV.1.3.4. Vplyvy vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam

Chránené územia prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z.

Aktualizácia posudzovaného strategického dokumentu („Plán rozvoja VV“, „Plán rozvoja VK“) uvažuje s rozvojom technickej infraštruktúry, ktorá je prevažne viazaná na zastavené územia. Nezastavanými územia (voľnou krajinou) prechádza v podobe technických koridorov v šírke nevyhnutnej pre realizáciu prác a osadenie samotných častí technickej infraštruktúry. Druh vplyvov, vrátane synergických a kumulatívnych, dosah a významnosť vplyvov bude závislý od lokalizácie investície, spôsobu jej realizácie, technického a technologického riešenia projektov a mnohých ďalších faktorov, ktoré bude potrebné posudzovať individuálne pre jednotlivé investičné projekty podľa postupov definovaných v zákone o posudzovaní vplyvov pre navrhované činnosti.

Výstavba, obnova technickej infraštruktúry VV a VK môže mať negatívne vplyvy na biotu v súvislosti s odstránením drevín a krov, narušením vegetačného a pôdneho krytu. Odstránením vegetácie a narušením pôdneho krytu v miestach výstavby dôjde k ovplyvneniu hydrologických pomerov, vzniknú plochy so zrýchleným povrchovým odtokom, zníži sa vsakovanie dažďových vôd. To môže ovplyvniť vlhkosť pomery okolitých plôch s vegetáciou, pôda bude viac vysušovaná priamym slnkom a vetrom. Odstránenie drevín v území výstavby zvýši náchylnosť okolitých biotopov na abiotické škodlivé činitele (vietor, sneh, námraza), na ruderalizáciu a eutrofizáciu biotopov. Pozmenené pôdne a vodné pomery ovplyvňujú a menia na ne viazané spoločenstvá rastlín a živočíchov. Pri narušení vegetácie v miestach pohybu techniky je zvýšená pravdepodobnosť nástupu synantropných druhov vegetácie. V priestore výstavby sa negatívny vplyv dotkne najmä bezstavovcov, plazov, obojživelníkov a drobných zemných cicavcov z dôvodu deštrukcie vegetačného a pôdneho krytu a tým aj záberu ich prirodzeného životného priestoru. Odstránenie drevín, krovín bude mať za následok zmenšenie hniezdnych možností vtákov viazaných na lesné a krovinné spoločenstvá, zmenšenie úkrytových možností drobných cicavcov a tiež redukciu potravinovej ponuky niektorých druhov živočíchov (cicavce, avifauna) viazaných na toto prostredie.

Rekonštrukciou SS dôjde k eliminácii balastných vôd čo bude mať prevažne pozitívny vplyv na vodné a pobrežné ekosystémy a následne aj na biotopy a druhy, ktoré sú v mnohých prípadoch predmetom ochrany chránených území. Pozitívny vplyv na ne bude mať aj rozšírenie hydraulikkej kapacity SS a nové SS, rekonštrukcie ČOV, rozšírenie kapacít ČOV, budovanie nových ČOV. Návrh riešenia rozvoja VK môže prispieť k zlepšeniu stavu chránených území z dôvodu čistenia doposiaľ nečistených odpadových vôd, redukcie balastných vôd, vybudovania alebo dobudovania stokových sietí a vybudovania ČOV.

Rekonštrukcie, obnovy existujúcich vodovodov znížia nároky na exploatáciu kolektorov podzemných vôd, čo tiež prispeje k zlepšeniu stavu podmienok pre biotu. Pre optimálne využívanie zdrojov vôd je z hľadiska dosiahnutia dobrého stavu vôd (chemického a kvantitatívneho) potrebné prehodnotiť využiteľné množstvá podzemných vôd aj so zohľadnením ekologických limitov.

Zlepšenie stavu, režimu a kvality povrchových a podzemných vôd prispeje k zlepšeniu stavu podmienok pre vodné a na vodné prostredie viazané druhy a biotopy, z ktorých časť je zaradená aj do sústavy chránených území.

Nižšie sú uvedené strety projektov posudzovaného strategického dokumentu, ktoré sú v rámci druhej aktualizácie „Plánu rozvoja VV“ a „Plánu rozvoja VK“ riešené ako nové, s chránenými územiami prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. Vzťah projektov navrhovaných v rámci prvej aktualizácie Plánov rozvoja VV, VK na obdobie 2016 – 2021 s chránenými územiami prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. už boli predmetom SEA, v rámci ktorého boli identifikované negatívne vplyvy krátkodobého aj dlhodobého charakteru, ako aj pozitívne vplyvy najmä z dlhodobého hľadiska.

V súvislosti s „Plánom rozvoja VV“, u nových projektov, nedochádza k významnejšiemu stretu s chránenými územiami prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. K stretu s chránenými územiami však dôjsť môže. Pri identifikácii stretov boli zohľadnené len obce bez VV. V pláne sú navrhnuté aj napojenia na skupinové vodovody, ktoré sú častokrát situované mimo obce.

Zoznam chránených území prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. nachádzajúcich sa v obciach, ktoré sú navrhnuté na riešenie v „Pláne rozvoja VK“ uvádza nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 71: Zoznam chránených území prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. nachádzajúcich sa v obciach, ktoré sú novo navrhnuté na riešenie v „Pláne rozvoja VK“

Okres	Obec	Chránené územie prírody a krajiny
Nové Zámky	Bánov	PP Potok Chrenovka SKUEV0084 Zátoň, SKCHVU005 Dolné Považie
Nové Zámky	Dolný Ohaj	PP Meander Chrenovky, PP Potok Chrenovka SKCHVU005 Dolné Považie
Nové Zámky	Gbelce	NPR Parížske močiare SKCHVU020 Parížske močiare Parížske močiare - RAMSAR
Nové Zámky	Kmeťovo	PR Žitavský luh, PP Rieka Žitava SKCHVU038 Žitavský luh
Nové Zámky	Kolárovo	SKCHVU005 Dolné Považie, SKCHVU019 Ostrovné lúky, SKUEV0819 Vážsky Dunaj, SKUEV0822 Malý Dunaj
Nové Zámky	Komjatice	PR Torozlín, CHA Komjatický park SKUEV0085 Dolný háj
Levice	Levice	NPR Horšianska dolina, CHA Levický park, CHA Levické rybníky SKUEV0870 Horšianska dolina, SKUEV0876 Horná hora
Nové Zámky	Palárikovo	CHA Palárikovský park, PR Palárikovské lúky SKUEV0097 Palárikovské lúky, SKCHVU005 Dolné Považie
Komárno	Pribeta	CHA Pribetský háj
Nové Zámky	Strekov	CHA Alúvium Paríža SKCHVU020 Parížske močiare
Nové Zámky	Svodín	NPR Parížske močiare SKCHVU020 Parížske močiare Parížske močiare - RAMSAR
Nové Zámky	Tvrdošovce	SKUEV0095 Panské lúky, SKCHVU005 Dolné Považie
Komárno	Zemianska Olča	CHA Dropie SKUEV0077 Dunajské trstiny, SKCHVU019 Ostrovné lúky
Levice	Želiezovce	CHA Želiezovský park SKUEV0129 Cerovina

Okres	Obec	Chránené územie prírody a krajiny
Topoľčany	Preseľany	SKCHVU031 Tribeč
Nitra	Výčapy-Opatovce	SKCHVU031 Tribeč

Rozsah stretov s územiaми európskeho významu (ÚEV) nemusí byť konečný, nakoľko aktuálne sa pripravuje doplnenie národného zoznamu ÚEV.

Relatívne veľká plocha CHKO, NP a ich ochranných pásiem voči prevažne líniovým stavbám technickej infraštruktúry VV a VK a ich väzbe prevažne na zastavané územia nevytvára predpoklad významných negatívnych vplyvov. Dôsledné zvažovanie situovania a spôsobu riešenia rozvojových zámerov VV a VK bude nevyhnutné najmä v prípade maloplošných chránených území (CHA, PR, NPR). Posudzovaný strategický dokument definuje základné strategické ciele pre oblasť rozvoja technickej infraštruktúry VV a VK, bez ich technického riešenia. V zmysle § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny, potenciálny vplyv každej navrhovanej činnosti, navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný dopad na lokality európskej sústavy chránených území, musí prejsť procesom primeraného posúdenia riešenia, podľa postupu definovanom v Metodike hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania.

Vplyvy na chránené vodohospodárske záujmy

Možnosti uskutočnenia investičných aktivít na úseku budovania a rekonštrukcií vodovodnej infraštruktúry, ako aj na úseku budovania nových a doplnkových zdrojov podzemných vôd sa budú preverovať v procese ich prípravy a povoľovania. Plánované investičné aktivity v chránených oblastiach určených pre odber pitnej vody nie sú vylúčené, musia však byť v súlade s podmienkami, obmedzeniami a zákazmi stanovenými v jednotlivých rozhodnutiach o vyhlásení pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov, resp. v súlade s príslušnou legislatívou, zákonom o vodách v znení ďalších predpisov a všeobecne záväznými právnymi predpismi pre chránené vodohospodárske oblasti. Vplyvy na množstvo podzemných vôd v dôsledku budovania a rekonštrukcií infraštruktúry sa nepredpokladajú, s výnimkou rekonštrukcií vodovodov na elimináciu strát, čo má významný pozitívny vplyv z hľadiska šetrenia zdrojov vôd. Vplyv strategického dokumentu na citlivé oblasti, zraniteľné oblasti a vody určené na kúpanie, sa nepredpokladá.

Všetky investičné zámery v oblasti rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR majú významný pozitívny vplyv pre oblasť vodného hospodárstva, oblasť ochrany zdravia a významný pozitívny vplyv na kvalitu povrchových vôd. Kanalizačné stavby tiež prispievajú k zlepšeniu kvality podzemných vôd. Nepodstatným negatívom je bodový odvod realizovaných odpadových vôd do tokov.

Pre kvalitu vôd vo vodohospodársky chránených územiach má podstatný význam nielen budovanie čistiacich zariadení vôd s príslušnou líniovou infraštruktúrou, ale najmä rekonštrukcie stokových sietí na elimináciu balastných vôd a exfiltrácie odpadových vôd.

Dobudovanie SS a ČOV podľa navrhovaného strategického dokumentu je preto nevyhnutné pre splnenie záväzkov SR z pohľadu implementácie smernice 91/271/EHS, ako aj z pohľadu dosiahnutia environmentálnych cieľov platných pre citlivé oblasti. Realizácia plánu rozvoja verejných kanalizácií podporí aj plnenie environmentálnych cieľov uplatňovaných v zraniteľných oblastiach, t. j. v poľnohospodársky využívaných územiach, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

IV.2. CELKOVÉ ZHODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV

Realizácia „Plánu rozvoja VV“ nebude mať nepriaznivý vplyv na ekologické podmienky krajiny, pretože potreby vody budú v prevažnej miere kryté z existujúcich zdrojov vody a teda nebude zaťažovať krajinu zvýšenými odbermi vody z prostredia. Naopak, „Plán rozvoja VV“ predpokladá zníženie exploatacie týchto zdrojov tak, aby boli dodržané ekologické limity zdroja a súčasne zohľadňuje aj predpokladané vplyvy globálneho otepľovania.

Bolo by žiaduce, aby sa v obciach súčasne s výstavbou verejného vodovodu realizovala aj výstavba verejnej kanalizácie, lebo je pravdepodobné, že sa zvýši spotreba vody a teda aj produkcia odpadovej vody, čo nepriaznivo ovplyvní kvalitu životného prostredia.

Realizácia „Plánu rozvoja VV“ zvýši životnú úroveň obyvateľov a priaznivo ovplyvní rozvoj regiónov, v obciach bez verejného vodovodu je minimálne predpoklad rozvoja výrobných prevádzok a zvyšovanie zamestnanosti.

„Plán rozvoja VK“ je základným rámcovým dokumentom na usmernenie prípravy, plánovania a realizácie komunálnych stokových sietí a ČOV. Smeruje k naplneniu požiadaviek kladených na oblasť verejných kanalizácií európskou a národnou právnou úpravou.

Postup mimo rámca plánu rozvoja verejných kanalizácií Nitrianskeho kraja a podpora akcií mimo ním definovaných priorít spôsobuje riziko nesplnenia medzinárodných záväzkov cielených k roku 2027. Preto jeho využitie ako rozhodovacieho nástroja pre smerovanie podpory konkrétnych investičných akcií v oblasti verejných kanalizácií je mimoriadne dôležité. Jediným efektívnym nástrojom štátnej politiky pre naplnenie záväzkov Slovenska v oblasti je práve finančná podpora aktivít, ktoré sú v súlade s týmito záväzkami.

Napĺňaním cieľov „Plánu rozvoja VK“ Nitrianskeho kraja sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov, komplexné riešenie ekologických a vodohospodárskych záujmov, ako aj zdravia ľudí v dôsledku rozvoja obecnej infraštruktúry (nárastu počtu obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu), čo bude mať následne pozitívny vplyv aj na samotný rozvoj regiónov a celej spoločnosti.

Rovnako bude vytvorený jeden z predpokladov progresu v tých regiónoch, ktoré doposiaľ z dôvodov nízkej úrovne odkanalizovania neboli cieľom rozvojových aktivít vychádzajúcich z iných odvetví národného hospodárstva.

Zároveň „Plán rozvoja VK“ je postavený tak, aby predchádzal nepriaznivým ekonomickým dopadom na obyvateľov a maximalizoval pozitívne ekologické efekty.

Prednostne rieši odkanalizovanie aglomerácií nad 2000 ekvivalentných obyvateľov, ktorých pripojenie je možné v udržateľných ekonomických nákladoch a zabezpečuje aj najvyšší ekologický efekt.

Využitie plánu zabráni neefektívnemu investovaniu prostriedkov v malých obciach, v ktorých sú následné prevádzkové náklady na verejné kanalizácie extrémne vysoké. Týmto dokáže plán nepriamo predchádzať neúmernému finančnému zaťaženiu vysokými prevádzkovými nákladmi kanalizácie premietnutými do vysokej úrovne ceny stočného pre obyvateľov v oblastiach, kde miera odkanalizovania nepredstavuje zásadný ekologický problém. A naopak, posilní využitie prostriedkov tak, aby bola maximalizovaný ich pozitívny dopad na kvalitu života obyvateľov a kvalitu životného prostredia.

„Plán rozvoja VK“ je otvorený dokument vyjadrujúci smerovanie rozvoja v tejto oblasti pre najbližšie obdobie. Jeho časová realizácia je závislá od možností zabezpečenia potrebných finančných prostriedkov.

Komplexné vyhodnotenie vplyvov konkrétneho navrhovaného opatrenia rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, pokiaľ pôjde o činnosť resp. zmenu uvedenú v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v z.n.p., bude vykonané samostatným posúdením vplyvov navrhovanej činnosti podľa uvedeného zákona na základe konkrétneho technického riešenia a presnej lokalizácie a je prírodných pomerov. Navrhnutými technickými opatreniami, ktoré budú spĺňať aktuálne platné legislatívne požiadavky, sa zabezpečí eliminácia negatívnych vplyvov navrhovaného opatrenia rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na dotknuté zložky životného prostredia a obyvateľstvo.

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

V.1. OPATRENIA NA ODVRÁTENIE, ZNÍŽENIE ALEBO ZMIERNENIE PRÍPADNÝCH VÝZNAMNÝCH NEGATÍVNYCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA, KTORÉ BY MOHLI VYPLYNÚŤ Z REALIZÁCIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Konkrétne opatrenia na zníženie negatívnych a posilnenie pozitívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, vrátane zdravia obyvateľstva, budú predmetom podrobnejších projektov jednotlivých stavieb vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry. Komplexné vyhodnotenie vplyvov konkrétneho navrhovaného opatrenia, pokiaľ pôjde o činnosť resp. zmenu uvedenú v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v z.n.p., bude vykonané samostatným posúdením vplyvov navrhovanej činnosti podľa citovaného zákona na základe konkrétneho technického riešenia a poznania prírodných pomerov. Navrhnutými technickými opatreniami, ktoré budú spĺňať aktuálne platné legislatívne požiadavky, sa zabezpečí eliminácia negatívnych vplyvov navrhovaného opatrenia rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na dotknuté zložky životného prostredia a obyvateľstvo.

Z dôvodu zabezpečenia súladu s územnoplánovacou dokumentáciou je potrebné zapracovať navrhované opatrenia rozvoja VV a VK do územných plánov, na úrovni NSK, tak aj miest a obcí v rámci ich najbližších aktualizácií v zmysle územnej rezervy pre ich neskoršiu realizáciu.

Pri budovaní nových zdrojov podzemných vôd, alebo pri navyšovaní kapacít existujúcich zdrojov vôd je potrebné overiť využiteľné množstvá podzemných vôd postupmi v zmysle geologických predpisov, ktorými sa preukazujú možnosti odberu vôd zo zvodnencov po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odobratej vody. Pre vodné zdroje, ktorým boli vydané povolenia na odber podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 v znení účinnom do 14.03.2018, ktoré nie sú v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom od 15.03.2018, sú povinné do 31.12.2022 požiadať o ich prehodnotenie, inak tieto povolenia strácajú platnosť. Pri prehodnocovaní sa overujú využiteľné množstvá podzemných vôd podľa vyššie uvedených postupov.

Dôsledné zvažovanie situovania a spôsobu riešenia rozvojových zámerov VV a v prípade ich umiestnenia v blízkosti maloplošných chránených území (CHA, PR, NPR).

V zmysle § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny, potenciálny vplyv každej navrhovanej činnosti, navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný dopad na lokality európskej

sústavy chránených území, musí prejsť procesom primeraného posúdenia riešenia, podľa postupu definovanom v Metodike hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania.

V zmysle zákona č. 538/2005 Z.z. sú na území NSK ustanovené ochranné pásma I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine (vyhláška MZ SR č. 10/2000 Z.z.). V tejto vyhláške je vyznačené ešte ochranné pásmo III. stupňa, ale podľa § 50 ods. 12 zákona č. 538/2005 Z.z. sa ochranné pásmo III. stupňa určené podľa doterajších predpisov považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa tohto zákona.

- Z dôvodu zabezpečenia ochrany hydrogeologickej štruktúry prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine je potrebné rešpektovať a dodržiavať ustanovenia § 26, § 27, § 28, § 40 ods. 2 a § 50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z.z., ktoré sa vzťahujú na ochranné pásma.
- Z dôvodu zabezpečenia ochrany exploatovaných zdrojov minerálnych vôd a zamedzenia rizika vyvolania zmien piezometrických podmienok vo výverových oblastiach sa neodporúčajú v OP I., II. a III. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine realizovať nové vodné zdroje.
- Zabezpečiť výstavbu a rozširovanie verejných vodovodov v obciach situovaných v OP I., II. a III. prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine za účelom zaistenia zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a ako aj výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vrátane ich rekonštrukcií.

Riešenie kanalizácie v obciach, ktoré sa nachádzajú v útvaroch podzemných vôd v zlom chemickom stave prípadne v útvaroch povrchových vôd v zlom chemickom stave alebo v zlom, či veľmi zlom ekologickom stave by malo byť prioritou z hľadiska úsilia dosiahnutia dobrého stavu vôd. Nemalo by sa pritom zabúdať aj na potenciálne ohrozenie environmentálnymi záťažami.

Zamerať pozornosť na postupné eliminovanie znečisťovania organickými látkami a živinami z bodových zdrojov znečistenia aj v aglomeráciách pod 2 000 EO, kde vodný útvar vykazuje zlý stav a opatrenia zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd preukázateľne prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vôd.

Pri vypúšťaní vôd do vodného toku je vhodné posúdiť tok na možnosť zaústenia kulminačného prietoku prečistených vôd a podľa potreby navrhnúť príslušné opatrenia.

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHľadNÚJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A OPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ, AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI

Posudzovaný strategický dokument časť „Plán rozvoja VK“ a časť „Plán rozvoja VV“ vytvára rámce pre investičné zámery v oblasti rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Hodnotenie vplyvov strategického dokumentu bolo spracované pre jeden navrhovaný variant riešenia. Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal v prípade, že by nedošlo k schváleniu strategického dokumentu pri zohľadnení pravdepodobného vývoja v riešenej oblasti a trendov vývoja.

Nerealizovaním posudzovaného strategického dokumentu, nerealizovaním technickej infraštruktúry, ktorá je v ňom navrhnutá, by minimalizovalo možnosti pre dosiahnutie cieľov v oblasti zabezpečenia zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ako aj v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd, ktorými sú:

- zabezpečovať rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry verejných vodovodov (zabezpečenie vodárenských zdrojov, úpravní vody, verejných vodovodov) a verejných kanalizácií a čistiarní komunálnych odpadových vôd v súlade s požiadavkami relevantných právnych predpisov,
- zabezpečovať koncepčnú a finančne efektívnu údržbu a rekonštrukciu vodohospodárskej infraštruktúry (opravy a údržba vodných diel, vodných stavieb a zariadení, znižovanie strát vody vo vodovodných sieťach),
- zdokonaľovanie systému zabezpečovania vodohospodárskych služieb pre obyvateľstvo počas mimoriadnych situácií, akými sú sucho, povodne a iné krízové situácie.

Bez realizácie posudzovaného strategického dokumentu možno predpokladať stagnáciu alebo mierne zhoršenie stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, najmä povrchových a podzemných vôd, ako aj zložiek, s ktorými sú v interakcii, nevyriešia sa problémy súvisiace s kvalitou vody vo vodných zdrojoch. Dopady sa prejavia tiež vo vzťahu k plneniu cieľov národných strategických dokumentov a tiež na plnení záväzkov, ktoré SR vyplývajú z právnych predpisov EÚ (z rámcovej smernice o vode (2000/60/ES) a smernice 91/271/EHS). Z hľadiska zdravia by nerealizovanie strategického dokumentu znamenalo stratu možností na riešenie zásobovania obyvateľstva zdravotne nezávadnou pitnou vodou a odstránenie problémov s kvalitou vody na jednotlivých vodárenských zdrojoch.

Z pohľadu plnenia zákona o posudzovaní vplyvov, sa výber zvažovaných alternatív odvíjal od:

- identifikácie súčasného stavu životného prostredia vrátane zdravia,
- relevantných environmentálnych problémov vrátane zdravotných problémov,
- stavu, ktorý by nastal v prípade, ak by nedošlo k implementácii strategického dokumentu pri zohľadnení pravdepodobného vývoja v riešenej oblasti a trendov vývoja,
- predpokladaných vplyvov strategického dokumentu vrátane zdravia z hľadiska jeho druhu, dosahu, doby pôsobenia, významnosti očakávaných vplyvov a rizík, s ktorými sa spája,
- súladu s relevantnými strategickými dokumentmi platnými na medzinárodnej, aj národnej úrovni a od identifikácie dopadov na relevantné platné právne predpisy,
- možnosti uplatnenia opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov a ich účinnosti.

Rozhodujúcimi kritériami pri výbere alternatív, ktoré sa uvažovali v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a obyvateľstvo, bola snaha o maximálnu možnú ochranu stavu životného prostredia, zachovania jeho chránených druhov, chránených území, ako aj zabezpečenie preventívneho prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu a zdraviu obyvateľstva.

Princípy strategického dokumentu, na ktorých je postavený, jeho ciele, stratégia a zameranie smerujú k zabezpečeniu všeobecne prospešných a environmentálne prijateľných riešení s prevažujúcimi pozitívnymi dopadmi na životné prostredie a zdravie. Nerealizovanie strategického dokumentu (nulový variant) naopak poukazuje na stagnáciu, zhoršovanie trendov a zároveň na neplnenie záväzkov vyplývajúcich cieľov národných strategických dokumentov a tiež na plnení záväzkov, ktoré SR vyplývajú z právnych predpisov EÚ.

Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, v ktorom sa vyhodnotili záväzky SR vyplývajúce z európskych nariadení, porovnal sa vývoj

s nulovým variantom, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, únosnosť prostredia, strety záujmov, existujúce environmentálne problémy a ciele, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by znemožňovali odporučiť strategický dokument „Plán rozvoja VK“ a „Plán rozvoja VV“ na schválenie v navrhovanom variante riešenia strategického dokumentu, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie za predpokladu dodržania odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Na účely sledovania a vyhodnocovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu, s cieľom predísť duplicitám v monitorovaní, je možné použiť výsledky existujúceho systému monitorovania, napr. z Čiastkového monitorovacieho systému - Voda.

Čiastkový monitorovací systém - Voda v súčasnosti pozostáva z nasledovných monitorovacích podsystémov: 1. Kvantitatívne ukazovatele povrchových vôd, 2. Kvantitatívne ukazovatele podzemných vôd, 3. Kvalita podzemných vôd, 4. Kvalita povrchových vôd, 5. Termálne a minerálne vody, 6. Závlahové vody, 7. Rekreačné vody. Podsystémy 1 až 4 zabezpečuje priamo SHMÚ Bratislava v rámci štatútom určených úloh. Zabezpečenie subsystémov 5 a 7 spadá do rezortu zdravotníctva a zabezpečenie subsystému 6 spadá do rezortu pôdohospodárstva.

Vyššie uvedené podsystémy ČMS Voda svojimi programami naplňajú hlavné ciele, medzi ktoré patria najmä: poznanie súčasného stavu vodných systémov z hľadiska množstva a kvality a ich rozdelenia v priestore, trendy vývoja jednotlivých charakteristík vodných systémov a ich ochrana a prognózy ich využiteľnosti, naplňanie medzinárodných dohovorov a zmlúv, poskytovanie potrebných informácií pre rozhodovací proces štátnej správy, informovanie verejnosti a poskytovanie údajov a informácií o stave vodných systémov.

Základnými plánovacími dokumentmi na realizáciu monitorovania vôd na Slovensku sú Rámcové programy monitorovania vôd Slovenska vypracovávané v spolupráci s odbornými inštitúciami pre jednotlivé šesťročné etapy aktualizácie Vodného plánu Slovenska (cykly RSV) a k tomu Programy monitorovania vôd Slovenska pre konkrétne roky.

Kvalitu a množstvo odoberaných vôd pre pitné účely, množstvo a kvalitu odvádzaných odpadových vôd monitorujú aj jednotlivé vodárenské spoločnosti a obce (ako prevádzkovatelia VV, VK) v zmysle príslušných rozhodnutí štátnej vodnej správy, resp. v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.

Plnenie záväzkov SR v rámci reportingových povinností SR podľa predpísaných požiadaviek, napr. reporting podľa čl. 15 a čl. 17 smernice 91/271/EHS, verejnosti je určená „Situačná správa o zneškodňovaní komunálnych odpadových vôd a čistiarenských kalov v SR“ (podľa čl. 16 smernice Rady 91/271/EHS).

Za účelom sledovania „Plánu rozvoja VV“ sa navrhuje sada indikátorov, ktoré slúžia na priebežné vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov:

- podiel počtu zrealizovaných nových VV k plánovanému počtu podľa Plánu rozvoja VV (%),
- počet/dĺžka zrekonštruovaných VV.

Za účelom sledovania „Plánu rozvoja VK“ sa navrhuje sada indikátorov cieľov, ktoré slúžia na priebežné vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov:

- podiel počtu zrealizovaných nových VK k plánovanému počtu podľa Plánu rozvoja VK (%),
- počet/dĺžka zrekonštruovaných VK,
- podiel počtu zrealizovaných nových ČOV k plánovanému počtu podľa Plánu rozvoja VK (%) a podľa predchádzajúceho Plánu rozvoja VK (%),
- počet zrekonštruovaných ČOV.

Vyhodnocovanie sa odporúča realizovať v dvojročných intervaloch.

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Strategický dokument svojim charakterom a dosahom má dopad na územie NSK. Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, v ktorom sa vyhodnotili záväzky SR vyplývajúce z politík, plánov, smerníc, stratégií, právnych predpisov relevantných z hľadiska predmetu posudzovania, porovnal sa vývoj s nulovým variantom, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, únosnosť prostredia, strety záujmov, existujúce environmentálne problémy, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska ich pravdepodobnosti, druhu, typu, časového pôsobenia a interakcií, vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by mohli mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ

Predkladaná správa o hodnotení, spracovaná podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, prezentuje závery hodnotenia vplyvov navrhovaného strategického dokumentu „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027“, ktorý sa skladá z dvoch častí „Návrh Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja“ (v texte aj „Plán rozvoja VK“) a časť „Návrh krajského plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Nitrianskeho kraja“ (v texte aj „Plán rozvoja VV“), na životné prostredie a ľudské zdravie.

Cieľom napĺňania plánov rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií je dosiahnuť na jednej strane rozvoj obecnej infraštruktúry, respektíve zvýšenie úrovne sanitácie, komfortu bývania a životnej úrovne obyvateľstva a na strane druhej zvýšenú ochranu a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov ako aj zdravia ľudí.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie
IČO: 00 151 866
Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Zuzana Pekárová – vedúca odboru starostlivosti o životné prostredie
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra
Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
tel. číslo: 037 6549 281
e-mail: zuzana.pekarova@minv.sk

Kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Mgr. Michaela Marko – oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek ŽP kraja
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Nitra
Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
tel. číslo: 037 6549 286
e-mail: michaela.grenusova@minv.sk

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja na roky 2021 – 2027.

ÚZEMIE (SR, KRAJ, OKRES, OBEC)

Hodnotené územie navrhovaného strategického dokumentu je vymedzené administratívno - správnymi hranicami Nitrianskeho samosprávneho kraja. Nitriansky kraj zaberá územie 6343,73 km² (<http://datacube.statistics.sk>, 2022). Stav trvalo bývajúceho obyvateľstva na tomto území je 675723,5 obyvateľov k 30.06.2021. Hustota osídlenia je na úrovni 106,52 obyvateľov na 1 km².

Riešené územie tvorí sedem okresov: Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Pozostáva z území 354 obcí a 451 katastrálnych území. Štatút mesta má 16 obcí.

OBSAH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Obsah časti strategického dokumentu „Návrh krajského plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Nitrianskeho kraja“

1. Úvod
  - 1.2 Legislatívne východiská a dôvody vypracovania Plánu rozvoja verejných vodovodov
2. Prehľad rozhodujúcich právnych predpisov uplatňovaných pri tvorbe plánu rozvoja verejných vodovodov
3. Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou
  - 3.1 Hodnotenie súčasného stavu zásobovania obyvateľov pitnou vodou Nitrianskeho kraja podľa jednotlivých okresov
    - 3.1.1 Obce s verejným vodovodom
    - 3.1.2 Obce s rozostavaným vodovodom
    - 3.1.3 Obce bez verejného vodovodu a návrh na riešenie
    - 3.1.4 Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov a návrh na riešenie
  - 3.2 Zdroje vody
    - 3.2.1 Súčasný stav a prognóza kvality a kvantity využívaných povrchových a podzemných vodných zdrojov a ich ohrozenosť
      - 3.2.1.1. Využívané vodné zdroje na zásobovanie pitnou vodou
    - 3.2.2 Posúdenie súčasného stavu ochrany vodných zdrojov
    - 3.2.3 Zásady ekologicky optimálneho využívania zdrojov vody ako súčasť krajiny
4. Strategické ciele rozvoja verejných vodovodov a priority výstavby
  - 4.1 Potreba vody pre navrhnutý optimálny rozvoj
  - 4.2 Rámcová bilancia zdrojov a potrieb vody
  - 4.3 Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez verejných vodovodov
  - 4.4 Vplyv realizácie Plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov
  - 4.5 Predpokladané náklady na realizáciu plánu rozvoja verejných vodovodov
  - 4.6 Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou po roku 2025

Prílohy:

- Príloha 1: Hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí vodovodmi podľa okresov
- Príloha 2: Zoznam obcí s verejným vodovodom podľa vodárenských spoločností
- Príloha 3: Prehľad obcí s rozostavaným vodovodom
- Príloha 4: Zoznam obcí bez verejného vodovodu podľa okresov
- Príloha 5: Zoznam využívaných vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou
- Príloha 6: Zoznam vodných zdrojov navrhovaných na vyradenie
- Príloha 7: Predpokladaný vývoj potrieb pitnej vody
- Príloha 8: Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu
- Príloha 9: Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie
- Príloha 10: Charakteristika verejných vodovodov podľa akciových spoločností
- Príloha 11: Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou
- Príloha 12: Prehľad všetkých obcí v Nitrianskom kraji podľa okresov, problémy vo vodovodoch a návrh na riešenie do roku 2027

Grafy:

- Graf 1: Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov z celkového počtu obyvateľov
- Graf 2: Voda vyrobená určená na realizáciu
- Graf 3: Špecifická spotreba vody
- Graf 4: Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejného vodovodu

Mapové prílohy:

- č. 1: Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2018

Schémy:

- č: Schéma dopravy vody na území kraja
- č: Schéma dopravy vody na území kraja počas náhradného zásobovania vodou

Obsah časti strategického dokumentu „Návrh Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Nitrianskeho kraja“

1. Úvod
2. Prehľad rozhodujúcich právnych predpisov SR a EÚ uplatňovaných pri tvorbe Plánu rozvoja verejných kanalizácií
  - 2.1. Konkretizácia zásadných požiadaviek európskej a národnej právnej úpravy vo vzťahu k odvádzaniu a čisteniu odpadových vôd vrátane vynechaných podmienok a ich časového harmonogramu
  - 2.2. Uplatnenie koncepčných a strategických materiálov v Nitrianskom kraji
3. Analýza súčasného stavu odvádzania a čistenia odpadových vôd
  - 3.1. Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd v Nitrianskom kraji
  - 3.2. Odstraňovanie nutrientov (dusík, fosfor) - zavedenie povinnosti v oblasti čistenia odpadových vôd
  - 3.3. Nedostatky, respektíve rozhodujúce problémy vyskytujúce sa v súčasnosti v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 3.4. Pozitíva v oblasti verejných kanalizácií
- 3.5. Plnenie kritérií vyplývajúcich z Rámcovej smernice o vode
- 4. Konceptné a strategické východiská uplatnené pri návrhu plánov rozvoja verejných kanalizácií
  - 4.1. Konceptcia vodohospodárskej politiky Nitrianskeho kraja, jej hlavné ciele a vzťah k trvalo udržateľnému rozvoju
  - 4.2. Environmentálne a technické kritériá pre stanovenie priorít rozvoja verejných kanalizácií
- 5. Technické kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií
  - 5.1. Základné funkčné požiadavky na stokové siete
  - 5.2. Základné požiadavky na čistiarne odpadových vôd
  - 5.3. Zavedenie systému kanalizačných aglomerácií podľa smernice rady č.91/271/EHS
  - 5.4. Princípy a kritériá pre návrh aglomerácií
- 6. Priority výstavby kanalizácií
- 7. Ciele rozvoja verejných kanalizácií
  - 7.1. Vymedzenie konkrétnych cieľov rozvoja verejných kanalizácií do roku 2027
  - 7.2. Vyčíslenie počtu aglomerácií riešených do roku 2027
- 8. Finančná analýza
  - 8.1. Sumarizácia investičných nákladov pre Nitriansky kraj podľa veľkostných kategórií aglomerácií
  - 8.2. Finančné potreby na realizáciu verejných kanalizácií do roku 2027
  - 8.3. Finančné zdroje
- 9. Záver

Prílohy

- Príloha 1: Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd v Nitrianskom kraji v členení podľa obcí
- Príloha 2: Plán rozvoja verejných kanalizácií v členení podľa veľkosti aglomerácií
- Príloha 3: Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania do roku 2027 - kanalizácie

Grafy:

- Graf 1: Podiel obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu

Mapové prílohy

Kanalizačné aglomerácie v Nitrianskom kraji

Mapka č. 5: Podiel obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu v roku 2018

ZHRNUTIE PROCESU POSUDZOVANIA VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Proces SEA začal zverejnením Oznámenia o strategickom dokumente v októbri 2021. Oznámenie bolo zverejnené dňa 21.10.2021 na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk. Obstarávateľ zverejnil podľa § 6 ods. 1 zákona oznámenie v hromadnom informačnom prostriedku. Rozsah hodnotenia vydal Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, dňa 22.11.2021 pod číslom OU-NR-

OSZP2 -2021/038877-94. Následne prebiehal proces spracovania strategického dokumentu a SOH tohto dokumentu.

HLAVNÉ ZISTENIA

Hodnotenie vplyvov strategického dokumentu bolo spracované pre jeden navrhovaný variant riešenia. Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal v prípade, že by nedošlo k schváleniu strategického dokumentu.

Hodnotenie vplyvov strategického dokumentu bolo spracované pre jeden navrhovaný variant riešenia. Prehľad obcí riešených v „Pláne rozvoja VV“ vo variante riešenia strategického dokumentu je v prílohe 8 „Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu“, v prílohe 9 „Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie“ a v prílohe 12 predkladaného strategického dokumentu je „Prehľad všetkých obcí v Nitrianskom kraji podľa okresov, problémy vo vodovodoch a návrh na riešenie do roku 2027“. Prehľad obcí riešených v „Pláne rozvoja VK“ vo variante riešenia strategického dokumentu je v prílohách č. 2A, 2B, 2C predkladaného strategického dokumentu.

Investičné zámery z hľadiska hodnotenia vplyvov pre časť „Plán rozvoja VV“ predstavujú:

- dokončenie rozostavaných vodovodov,
- výstavba nových vodovodov,
- rekonštrukcia, obnova existujúcich vodovodov,
- napájanie na skupinové vodovody,
- výstavba súvisiacich technických zariadení (vodojemy, úpravne vôd, čerpace stanice a pod.),
- budovanie nových zdrojov vôd a doplňujúcich zdrojov vôd.

Investičné zámery z hľadiska hodnotenia vplyvov pre časť „Plán rozvoja VK“ predstavujú:

- rekonštrukcie stokových sietí,
- rozšírenie existujúcich stokových sietí,
- budovanie nových stokových sietí,
- rekonštrukcie ČOV,
- budovanie nových ČOV.

Z hľadiska charakteru posudzovaného strategického dokumentu sa predpokladajú najmä:

➤ vplyvy na vodné pomery

„Plán rozvoja VV“

Líniové stavby vodovodných potrubí a súvisiacich technických zariadení sú vo väčšine prípadov vedené v zemi, pri povrchu, v hĺbke určenej hĺbkou zamrznutia pôdy, kde sa významnejšie priame interakcie s kolektormi podzemných vôd nepredpokladajú.

Rekonštrukcie, obnovy existujúcich vodovodov významnou mierou pozitívne ovplyvnia kvantitatívny stav útvarov podzemných vôd, nakoľko dôjde k eliminácii strát rozvádzanej vody. To prispeje k zníženiu nárokov na exploatáciu kolektorov podzemných vôd, k šetreniu zdrojov vôd.

V niektorých prípadoch výmena vodovodného potrubia môže pozitívne ovplyvniť kvalitu rozvádzanej vody, nakoľko materiály časom strácajú kvalitu aj vlastností a namiesto rozvádzania čistej vody ju dokážu znehodnotiť.

Pri budovaní nových zdrojov podzemných vôd, alebo pri navyšovaní kapacít existujúcich zdrojov vôd je potrebné overiť využiteľné množstvá podzemných vôd postupmi v zmysle geologických predpisov, ktorými sa preukazujú možnosti odberu vôd zo zvodnencov po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody. Pre vodné zdroje, ktorým boli vydané povolenia na odber podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 v znení účinnom do 14.03.2018, ktoré nie sú v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom od 15.03.2018, sú povinné do 31.12.2022 požiadať o ich prehodnotenie, inak tieto povolenia strácajú platnosť. Pri prehodnocovaní sa overujú využiteľné množstvá podzemných vôd podľa vyššie uvedených postupov.

V prípade NSK na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou nie sú využívané zdroje povrchových vôd. Ku kolízii s kvantitatívnymi ukazovateľmi útvarov povrchových vôd by mohlo dôjsť tam, kde sú povrchové toky v hydraulickej spojitosti s podzemnými vodami v kvartérnych sedimentoch, ktorých zvodnenie sa využíva na exploataciu pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Predpokladom eliminácie takýchto vplyvov je overenie využiteľných množstiev podzemných vôd postupmi v zmysle geologických predpisov. V súvislosti s navrhovanými investičnými zámermi „Plánu rozvoja VV“ sa nepredpokladajú iné významnejšie priame vplyvy na útvary povrchových vôd. V prípade križovania vodovodných potrubí s vodnými tokmi sa ich pokládka, obnova zrealizuje podvrátaním a pretlakom.

„Plán rozvoja VK“

Navrhované rekonštrukcie stokových sietí eliminujú prienik balastných vôd do kanalizačného systému, čím sa dosiahne pozitívny vplyv na režim, tiež i na kvalitu povrchových vôd.

Netesná kanalizácia je zdrojom kontaminácie horninového prostredia a podzemných vôd. Obnovou poškodených stokových sietí sa dosiahne pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd.

Rozšírenie hydraulickej kapacity stokových sietí a budovanie nových stokových sietí rozšíri možnosť odvádzania odpadových vôd od ďalších producentov splaškových odpadových vôd čo bude mať pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd. Za predpokladu, že projekty rozširovania a budovania nových stokových sietí budú mať riešenú aj čistiareň odpadových vôd príslušnej kapacity, budú síce recipienty naďalej ovplyvňované negatívne po kvantitatívnej stránke, najmä počas povodňových stavov, ale splašková odpadová voda bude prečistená, čím sa minimalizuje znečisťovanie povrchových tokov.

Rekonštrukciami fyzicky a morálne opotrebovaných zariadení na čistenie odpadových vôd, alebo rozširovaním kapacít a budovaním nových ČOV sa zníži riziko znečisťovania povrchových tokov. Spolu so zachytením prúdu odpadových vôd rozšírenými resp. rekonštruovanými stokovými sieťami to znamená významný príspevok aj pre ochranu kvality podzemných vôd v porovnaní so stavom bez realizácie.

V rámci investičných zámerov plánu rozvoja verejných kanalizácií boli stanovené priority.

Priority sú v riešení kanalizačných systémov prekrývajúcich sa s aglomeráciami:

- nad 10 000 EO,
- nad 2 000 EO,
- do 2 000 EO v prípade, ak je stoková sieť vybudovaná min. na 80 % a tieto sa zároveň nachádzajú v CHVO, kde sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd.

Rozvoj verejných kanalizácií do roku 2027 je strategickým dokumentom rozdeleným na realizáciu kanalizačných stavieb:

- prioritnú,
- priebežnú.

I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb zahŕňa:

- v aglomeráciách nad 2 000 EO výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí a ČOV;
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavbu stokových sietí a ČOV v CHVO s veľkokapacitnými zdrojmi podzemnej vody (CHVO Žitný ostrov);
- výstavbu ČOV resp. privádzača do iného kanalizačného systému v prípadoch, ak je už vybudovaná stoková sieť a odpadové vody sú vypúšťané bez čistenia.

II. Priebežná realizácia kanalizačných stavieb zahŕňa priebežné budovanie, rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a ČOV vo všetkých obciach SR z hľadiska územného:

- vo vodohospodársky významných oblastiach (povodia vodárenských tokov, CHVO, OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd),
- v územiach s významným vplyvom na stav povrchových vôd (väčšie sídla, väčšie kanalizačné systémy), z hľadiska technického,
- v územiach s možnosťou pripojenia na existujúce kanalizačné systémy s ČOV,
- dobudovanie rozostavaných stokových sietí a ČOV, sfunkčnenie rozostavaných kanalizačných systémov,
- rozšírenie kapacity existujúcich ČOV pre celý kanalizačný systém,
- zvýšenie kapacity úsekov stokových sietí – novopripájané obce,

variantné riešenia individuálneho nakladania s odpadovými vodami – veľmi malé obce, rozptýlená zástavba.

➤ **vplyvy súvisiace so zmenou klímy**

Z hľadiska charakteru posudzovaného strategického dokumentu nedôjde k významnejším emisiám skleníkových plynov. Zdrojom nevýznamných emisií skleníkových plynov bude doprava a práca stavebných strojov počas výstavby investičných projektov „Plánu rozvoja VV“ a „Plánu rozvoja VK“ a prevádzka ČOV. V prípade emisií z ČOV je trend emisií skleníkových plynov klesajúci vďaka ich modernizácii.

Väzba medzi zmenou klímy a posudzovaným strategickým dokumentom vyplýva najmä z interakcií súvisiacich s povodňami a suchom. Riziká súvisiace s povodňami sa spájajú prevažne so škodami na technickej infraštruktúre, s hydromorfologickými zmenami koryt vodných tokov, s kontamináciou vôd a pod. V jednotlivých investičných projektoch „Plánu rozvoja VV“ a „Plánu rozvoja VK“ je potrebné zohľadniť Plány manažmentu povodňových rizík v nich navrhnuté opatrenia. Pri vypúšťaní vôd do vodného toku je vhodné posúdiť tok na možnosť zaústenia kulminačného prietoku prečistených vôd a podľa potreby navrhnuť príslušné opatrenia.

Sucho môže mať výraznejší negatívny vplyv na výdatnosť vodných zdrojov. Pokles výdatnosti vodných zdrojov môže mať negatívne dôsledky okrem zásobovania obyvateľov pitnou vodou a možné zdravotné následky, tiež na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, zásobovanie priemyselných podnikov pitnou a úžitkovou vodou, vodný režim krajiny a jeho ekosystémy, na biodiverzitu územia, energetiku, dopravu a turizmus. Z dôvodu zníženia nárokov na exploataciu kolektorov podzemných vôd, šetrenia zdrojov vôd budú veľmi prospešné rekonštrukcie, obnovy existujúcich vodovodov, ktoré rieši „Plán rozvoja VV“. Pre optimálne využívanie zdrojov vôd je z hľadiska dosiahnutia dobrého stavu vôd (chemického a kvantitatívneho) potrebné prehodnotiť

využiteľné množstvá podzemných vôd so zohľadnením vplyvu klimatických zmien podľa oblasti povodí.

V ďalších rokoch bude kľúčové okrem rozvoja infraštruktúry, riešenie preventívnych opatrení a pripravenosti na zabezpečenie udržateľnej rovnováhy medzi potrebou a dodávkou vody, vrátane komplexného/integrovaného riešenia manažmentu a využívania krajiny (výrubu, ťažba dreva, hospodárenie v lese, poľnohospodárska činnosť). Rozsah problému a potreba jeho riešenia prekračujú hranice možností „Plánu rozvoja VV“. Problematike sucha sa venuje viac stratégií a plánov, ktoré ju riešia (Akčný plán H₂Odnosa je voda- Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody).

➤ vplyvy na zdravie obyvateľstva

„Plán rozvoja VV“ vytvára predpoklady na riešenie zásobovania obyvateľstva zdravotne nezávadnou pitnou vodou a tiež na odstránenie problémov s kvalitou vody na jednotlivých vodárenských zdrojoch navrhovanou výstavbou nových vodovodných potrubí, rekonštrukciou vodovodných potrubí, napájaním na skupinovú vodovodnú sieť, výstavbou súvisiacich technických zariadení (vodojemy, úpravne vody).

Napĺňaním cieľov „Plánu rozvoja VK“ sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov, komplexné riešenie ekologických a vodohospodárskych záujmov, ako aj zdravia ľudí v dôsledku rozvoja obecnej infraštruktúry (nárastu počtu obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu).

➤ vplyvy vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam

Aktualizácia posudzovaného strategického dokumentu („Plán rozvoja VV“, „Plán rozvoja VK“) uvažuje s rozvojom technickej infraštruktúry, ktorá je prevažne viazaná na zastavené územia. Nezastavanými územiami (voľnou krajinou) prechádza v podobe technických koridorov v šírke nevyhnutnej pre realizáciu prác a osadenie samotných častí technickej infraštruktúry. Druh vplyvov, vrátane synergických a kumulatívnych, dosah a významnosť vplyvov bude závislý od lokalizácie investície, spôsobu jej realizácie, technického a technologického riešenia projektov a mnohých ďalších faktorov, ktoré bude potrebné posudzovať individuálne pre jednotlivé investičné projekty podľa postupov definovaných v zákone o posudzovaní vplyvov pre navrhované činnosti.

Výstavba, obnova technickej infraštruktúry VV a VK môže mať negatívne vplyvy na biotu v súvislosti s odstránením drevín a krov, narušením vegetačného a pôdneho krytu. Odstránením vegetácie a narušením pôdneho krytu v miestach výstavby dôjde k ovplyvneniu hydrologických pomerov, vzniknú plochy so zrýchleným povrchovým odtokom, zníži sa vsakovanie dažďových vôd. To môže ovplyvniť vlhkosť pomery okolitých plôch s vegetáciou, pôda bude viac vysušovaná priamym slnkom a vetrom. Odstránenie drevín v území výstavby zvýši náchylnosť okolitých biotopov na abiotické škodlivé činitele (vietor, sneh, námraza), na ruderalizáciu a eutrofizáciu biotopov. Pozmenené pôdne a vodné pomery ovplyvňujú a menia na ne viazané spoločenstvá rastlín a živočíchov. Pri narušení vegetácie v miestach pohybu techniky je zvýšená pravdepodobnosť nástupu synantropných druhov vegetácie. V priestore výstavby sa negatívny vplyv dotkne najmä bezstavovcov, plazov, obojživelníkov a drobných zemných cicavcov z dôvodu deštrukcie vegetačného a pôdneho krytu a tým aj záberu ich prirodzeného životného priestoru. Odstránenie drevín, krovín bude mať za následok zmenšenie hniezdnych možností vtákov viazaných na lesné a krovinné spoločenstvá, zmenšenie úkrytových možností drobných cicavcov a tiež redukciu potravinovej ponuky niektorých druhov živočíchov (cicavce, avifauna) viazaných na toto prostredie. Rekonštrukciou SS dôjde k eliminácii balastných vôd čo bude mať prevažne pozitívny vplyv na vodné a pobrežné ekosystémy a následne aj na biotopy a druhy, ktoré sú v mnohých prípadoch predmetom

ochrany chránených území. Pozitívny vplyv na ne bude mať aj rozšírenie hydraulikkej kapacity SS a nové SS, rekonštrukcie ČOV, rozšírenie kapacít ČOV, budovanie nových ČOV. Návrh riešenia rozvoja VK môže prispieť k zlepšeniu stavu chránených území z dôvodu čistenia doposiaľ nečistených odpadových vôd, redukcie balastných vôd, vybudovania alebo dobudovania stokových sietí a vybudovania ČOV.

Rekonštrukcie, obnovy existujúcich vodovodov znížia nároky na exploataciu kolektorov podzemných vôd, čo tiež prispeje k zlepšeniu stavu podmienok pre biotu. Pre optimálne využívanie zdrojov vôd je z hľadiska dosiahnutia dobrého stavu vôd (chemického a kvantitatívneho) potrebné prehodnotiť využiteľné množstvá podzemných vôd aj so zohľadnením ekologických limitov.

Zlepšenie stavu, režimu a kvality povrchových a podzemných vôd prispeje k zlepšeniu stavu podmienok pre vodné a na vodné prostredie viazané druhy a biotopy, z ktorých časť je zaradená aj do sústavy chránených území.

Relatívne veľká plocha CHKO, NP a ich ochranných pásiem voči prevažne líniovým stavbám technickej infraštruktúry VV a VK a ich väzbe prevažne na zastavané územia nevytvára predpoklad významných negatívnych vplyvov. Dôsledné zvažovanie situovania a spôsobu riešenia rozvojových zámerov VV a VK bude nevyhnutné najmä v prípade maloplošných chránených území (CHA, PR, NPR). Posudzovaný strategický dokument definuje základné strategické ciele pre oblasť rozvoja technickej infraštruktúry VV a VK, bez ich technického riešenia. V zmysle § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny, potenciálny vplyv každej navrhovanej činnosti, navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný dopad na lokality európskej sústavy chránených území, musí prejsť procesom primeraného posúdenia riešenia, podľa postupu definovanom v Metodike hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania.

Možnosti uskutočnenia investičných aktivít na úseku budovania a rekonštrukcií vodovodnej infraštruktúry, ako aj na úseku budovania nových a doplnkových zdrojov podzemných vôd sa budú preverovať v procese ich prípravy a povoľovania. Plánované investičné aktivity v chránených oblastiach určených pre odber pitnej vody nie sú vylúčené, musia však byť v súlade s podmienkami, obmedzeniami a zákazmi stanovenými v jednotlivých rozhodnutiach o vyhlásení pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov, resp. v súlade s príslušnou legislatívou, zákonom o vodách v znení ďalších predpisov a všeobecne záväznými právnymi predpismi pre chránené vodohospodárske oblasti. Vplyvy na množstvo podzemných vôd v dôsledku budovania a rekonštrukcií infraštruktúry sa nepredpokladajú, s výnimkou rekonštrukcií vodovodov na elimináciu strát, čo má významný pozitívny vplyv z hľadiska šetrenia zdrojov vôd. Vplyv strategického dokumentu na citlivé oblasti, zraniteľné oblasti a vody určené na kúpanie, sa nepredpokladá.

Všetky investičné zámery v oblasti rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR majú významný pozitívny vplyv pre oblasť vodného hospodárstva, oblasť ochrany zdravia a významný pozitívny vplyv na kvalitu povrchových vôd. Kanalizačné stavby tiež prispievajú k zlepšeniu kvality podzemných vôd. Nepodstatným negatívom je bodový odvod realizovaných odpadových vôd do tokov.

Pre kvalitu vôd vo vodohospodársky chránených územiach má podstatný význam nielen budovanie čistiacich zariadení vôd s príslušnou líniovou infraštruktúrou, ale najmä rekonštrukcie stokových sietí na elimináciu balastných vôd a exfiltrácie odpadových vôd.

Dobudovanie SS a ČOV podľa navrhovaného strategického dokumentu je preto nevyhnutné pre splnenie záväzkov SR z pohľadu implementácie smernice 91/271/EHS, ako aj z pohľadu dosiahnutia environmentálnych cieľov platných pre citlivé oblasti. Realizácia plánu rozvoja verejných kanalizácií podporí aj plnenie environmentálnych cieľov uplatňovaných v zraniteľných oblastiach, t. j. v poľnohospodársky využívaných územia, z ktorých otekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

U ostatných zložiek životného prostredia (pôda, horninové prostredie, biota, chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z., vodné útvary nezaradené medzi kritické, krajina, ovzdušie, sídelné prostredie) sa predpokladá relatívna únosnosť a nižšia zraniteľnosť voči predmetu posudzovania strategického dokumentu. Možnosť ovplyvnenia a riziká súvisiace s implementáciou strategického dokumentu sa na tieto zložky životného prostredia nepredpokladajú alebo sa predpokladajú vo veľmi malom rozsahu, ktorý nevyžaduje ďalšie podrobnejšie hodnotenie, nakoľko sa nepredpokladá, že posúdením sa dosiahne splnenie účelu strategického posúdenia.

Výstavba nových vodovodov, stokových sietí, ČOV a tiež ich rekonštrukcia a práce podobného charakteru vo všeobecnosti vytvárajú predpoklady pre vplyvy spojené s hlukovou záťažou a s emisnou záťažou (najmä oxidy dusíka (NO_x), oxid siričitý (SO₂), prachové častice (PM₁₀ a PM_{2,5}), oxid uhoľnatý (CO)), ktorých zdrojom budú stavebné stroje, dopravné prostriedky... Samotná plocha, resp. línia staveniska, zemné práce na nej vykonávané, sú zdrojom emisií najmä prachových častíc (PM₁₀ a PM_{2,5}). Výstavba tejto infraštruktúry, v závislosti od prírodných podmienok, si môže vyžadovať zábery poľnohospodárskej pôdy, lesnej pôdy, zásahy do osobitne chránených území a lokalít sústavy Natura 2000, záber biotopov, fragmentáciu biotopov, ekosystémov, mortalitu, disturbanciu, riziko šírenia invázných druhov. Väčšina týchto vplyvov je dočasná, viazaná iba na obdobie výstavby a po jej ukončení na väčšine plôch ovplyvnených výstavbou bude realizovaná rekultivácia.

Prevádzka vodovodov a stokových sietí, za štandardných podmienok a za predpokladu dodržania všeobecne záväzných právnych predpisov, nemá významný vplyv na životné prostredie. Z dlhodobého hľadiska je možné ich prevádzku hodnotiť ako významne pozitívnu tak z vodohospodárskeho hľadiska, ako aj z hľadiska zdravia, pohody a kvality života obyvateľov.

Vyhodnotenie environmentálnej prijateľnosti, únosnosti a zraniteľnosti prostredia, rizík spojených s konkrétnymi investičnými zámermi bude predmetom posudzovania vplyvov navrhovaných činností v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

CELKOVÉ ZHODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV

Realizácia „Plánu rozvoja VV“ nebude mať nepriaznivý vplyv na ekologické podmienky krajiny, pretože potreby vody budú v prevažnej miere kryté z existujúcich zdrojov vody a teda nebude zaťažovať krajinu zvýšenými odbermi vody z prostredia. Naopak, „Plán rozvoja VV“ predpokladá zníženie exploatácie týchto zdrojov tak, aby boli dodržané ekologické limity zdroja a súčasne zohľadňuje aj predpokladané vplyvy globálneho otepľovania.

Bolo by žiaduce, aby sa v obciach súčasne s výstavbou verejného vodovodu realizovala aj výstavba verejnej kanalizácie, lebo je pravdepodobné, že sa zvýši spotreba vody a teda aj produkcia odpadovej vody, čo nepriaznivo ovplyvní kvalitu životného prostredia.

Realizácia „Plánu rozvoja VV“ zvýši životnú úroveň obyvateľov a priaznivo ovplyvní rozvoj regiónov, v obciach bez verejného vodovodu je minimálne predpoklad rozvoja výrobných prevádzok a zvyšovanie zamestnanosti.

„Plán rozvoja VK“ je základným rámcovým dokumentom na usmernenie prípravy, plánovania a realizácie komunálnych stokových sietí a ČOV. Smeruje k naplneniu požiadaviek kladených na oblasť verejných kanalizácií európskou a národnou právnou úpravou.

Postup mimo rámca plánu rozvoja verejných kanalizácií Nitrianskeho kraja a podpora akcií mimo ním definovaných priorít spôsobuje riziko nesplnenia medzinárodných záväzkov cielených k roku 2027. Preto jeho využitie ako rozhodovacieho nástroja pre smerovanie podpory konkrétnych investičných akcií v oblasti verejných kanalizácií je mimoriadne dôležité. Jediným efektívnym nástrojom štátnej politiky pre naplnenie záväzkov Slovenska v oblasti je práve finančná podpora aktivít, ktoré sú v súlade s týmito záväzkami.

Napĺňaním cieľov „Plánu rozvoja VK“ Nitrianskeho kraja sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov, komplexné riešenie ekologických a vodohospodárskych záujmov, ako aj zdravia ľudí v dôsledku rozvoja obecnej infraštruktúry (nárastu počtu obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu), čo bude mať následne pozitívny vplyv aj na samotný rozvoj regiónov a celej spoločnosti.

Rovnako bude vytvorený jeden z predpokladov progresu v tých regiónoch, ktoré doposiaľ z dôvodov nízkej úrovne odkanalizovania neboli cieľom rozvojových aktivít vychádzajúcich z iných odvetví národného hospodárstva.

Zároveň „Plán rozvoja VK“ je postavený tak, aby predchádzal nepriaznivým ekonomickým dopadom na obyvateľov a maximalizoval pozitívne ekologické efekty.

Prednostne rieši odkanalizovanie aglomerácií nad 2000 ekvivalentných obyvateľov, ktorých pripojenie je možné v udržateľných ekonomických nákladoch a zabezpečuje aj najvyšší ekologický efekt.

Využitie plánu zabráni neefektívnemu investovaniu prostriedkov v malých obciach, v ktorých sú následné prevádzkové náklady na verejné kanalizácie extrémne vysoké. Týmto dokáže plán nepriamo predchádzať neúmernemu finančnému zaťaženiu vysokými prevádzkovými nákladmi kanalizácie premietnutými do vysokej úrovne ceny stočného pre obyvateľov v oblastiach, kde miera odkanalizovania nepredstavuje zásadný ekologický problém. A naopak, posilní využitie prostriedkov tak, aby bola maximalizovaný ich pozitívny dopad na kvalitu života obyvateľov a kvalitu životného prostredia.

„Plán rozvoja VK“ je otvorený dokument vyjadrujúci smerovanie rozvoja v tejto oblasti pre najbližšie obdobie. Jeho časová realizácia je závislá od možností zabezpečenia potrebných finančných prostriedkov.

Komplexné vyhodnotenie vplyvov konkrétneho navrhovaného opatrenia rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, pokiaľ pôjde o činnosť resp. zmenu uvedenú v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v z.n.p., bude vykonané samostatným posúdením vplyvov navrhovanej činnosti podľa uvedeného zákona na základe konkrétneho technického riešenia a presnej lokalizácie a je prírodných pomerov. Navrhnutými technickými opatreniami, ktoré budú spĺňať aktuálne platné legislatívne požiadavky, sa zabezpečí eliminácia negatívnych vplyvov navrhovaného opatrenia rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na dotknuté zložky životného prostredia a obyvateľstvo.

OPATRENIA NA ODVRÁTENIE, ZNÍŽENIE ALEBO ZMIERNENIE PRÍPADNÝCH VÝZNAMNÝCH NEGATÍVNYCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA, KTORÉ BY MOHLI VYPLYNÚŤ Z REALIZÁCIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Konkrétne opatrenia na zníženie negatívnych a posilnenie pozitívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, vrátane zdravia obyvateľstva, budú predmetom podrobnejších projektov jednotlivých stavieb vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry. Komplexné vyhodnotenie vplyvov konkrétneho navrhovaného opatrenia, pokiaľ pôjde o činnosť resp. zmenu uvedenú v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v z.n.p., bude vykonané samostatným posúdením vplyvov navrhovanej činnosti podľa citovaného zákona na základe konkrétneho technického riešenia a poznania prírodných pomerov. Navrhnutými technickými opatreniami, ktoré budú spĺňať aktuálne platné legislatívne požiadavky, sa zabezpečí eliminácia negatívnych vplyvov navrhovaného opatrenia rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na dotknuté zložky životného prostredia a obyvateľstvo.

Z dôvodu zabezpečenia súladu s územnoplánovacou dokumentáciou je potrebné zapracovať navrhované opatrenia rozvoja VV a VK do územných plánov, na úrovni NSK, tak aj miest a obcí v rámci ich najbližších aktualizácií v zmysle územnej rezervy pre ich neskoršiu realizáciu.

Pri budovaní nových zdrojov podzemných vôd, alebo pri navyšovaní kapacít existujúcich zdrojov vôd je potrebné overiť využiteľné množstvá podzemných vôd postupmi v zmysle geologických predpisov, ktorými sa preukazujú možnosti odberu vôd zo zvodnencov po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody. Pre vodné zdroje, ktorým boli vydané povolenia na odber podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 v znení účinnom do 14.03.2018, ktoré nie sú v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom od 15.03.2018, sú povinné do 31.12.2022 požiadať o ich prehodnotenie, inak tieto povolenia strácajú platnosť. Pri prehodnocovaní sa overujú využiteľné množstvá podzemných vôd podľa vyššie uvedených postupov.

Dôsledné zvažovanie situovania a spôsobu riešenia rozvojových zámerov VV a v prípade ich umiestnenia v blízkosti maloplošných chránených území (CHA, PR, NPR).

V zmysle § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny, potenciálny vplyv každej navrhovanej činnosti, navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný dopad na lokality európskej sústavy chránených území, musí prejsť procesom primeraného posúdenia riešenia, podľa postupu definovanom v Metodike hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania.

V zmysle zákona č. 538/2005 Z.z. sú na území NSK ustanovené ochranné pásma I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine (vyhláška MZ SR č. 10/2000 Z.z.). V tejto vyhláške je vyznačené ešte ochranné pásmo III. stupňa, ale podľa § 50 ods. 12 zákona č. 538/2005 Z.z. sa ochranné pásma III. stupňa určené podľa doterajších predpisov považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa tohto zákona.

- Z dôvodu zabezpečenia ochrany hydrogeologickej štruktúry prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine je potrebné rešpektovať a dodržiavať ustanovenia § 26, § 27, § 28, § 40 ods. 2 a § 50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z.z., ktoré sa vzťahujú na ochranné pásma.
- Z dôvodu zabezpečenia ochrany exploatovaných zdrojov minerálnych vôd a zamedzenia rizika vyvolania zmien piezometrických podmienok vo výverových oblastiach sa neodporúčajú v OP I.,

II. a III. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine realizovať nové vodné zdroje.

- Zabezpečiť výstavbu a rozširovanie verejných vodovodov v obciach situovaných v OP I., II. a III. prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine za účelom zaistenia zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a ako aj výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vrátane ich rekonštrukcií.

Riešenie kanalizácie v obciach, ktoré sa nachádzajú v útvaroch podzemných vôd v zlom chemickom stave prípadne v útvaroch povrchových vôd v zlom chemickom stave alebo v zlom, či veľmi zlom ekologickom stave by malo byť prioritou z hľadiska úsilia dosiahnutia dobrého stavu vôd. Nemalo by sa pritom zabúdať aj na potenciálne ohrozenie environmentálnymi záťažami.

Zamerať pozornosť na postupné eliminovanie znečisťovania organickými látkami a živinami z bodových zdrojov znečistenia aj v aglomeráciách pod 2 000 EO, kde vodný útvar vykazuje zlý stav a opatrenia zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd preukázateľne prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vôd.

Pri vypúšťaní vôd do vodného toku je vhodné posúdiť tok na možnosť zaústenia kulminačného prietoku prečistených vôd a podľa potreby navrhnuť príslušné opatrenia.

X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI (AK TO CHARAKTER A ROZSAH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU UMOŽŇUJE)

„Plán rozvoja VV“

Vzhľadom na veľkú finančnú náročnosť výstavby prívodov vody do obcí a obecných vodovodných sietí, je snaha vodárenských spoločností získať finančné prostriedky z environmentálnych fondov EÚ. V realizácii sú niektoré projekty OP KŽP, pripravujú sa projekty pre nový operačný program na roky 2021 - 2027. Programovanie fondov EÚ ešte nie je ukončené a preto môže prísť k zmene počtu projektov i sídiel riešených projektmi.

Prehľad vodovodov, definovanie problému a návrh na riešenie spolu s odhadovými finančnými nákladmi potrebnými na riešenie problému je v prílohe 9 časti strategického dokumentu „Plán rozvoja VV“. Príloha 11 hovorí o investičnej stratégii zásobovania pitnou vodou.

Na zabezpečenie navrhovaného rozvoja verejných vodovodov je potrebné dobudovať prívody vody z existujúcich zdrojov vody do spotrebísk, vodovodné siete v obciach, akumulácie priestory na zabezpečenie plynulej dodávky pitnej vody a vodné zdroje. Na realizáciu týchto stavieb je potrebné zabezpečiť aj dostatočné finančné prostriedky. Orientačné náklady týchto stavieb sa odhadujú v celkovej sume 56,2 mil. Eur podľa prílohy 11 časti strategického dokumentu „Plán rozvoja VV“.

Predpokladané náklady budú pokryté jednak z fondov EÚ, časť by mala byť pokrytá zo štátneho rozpočtu a ostatné náklady by mali zabezpečiť vodárenské spoločnosti z vlastných zdrojov, úvermi a pôžičkami.

„Plán rozvoja VK“

Z odborného odhadu finančných prostriedkov potrebných na realizáciu stavieb v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií a v súlade so záväzkami, ktoré sa SR zaviazala splniť v rámci rokovaní

o vstupe našej krajiny do EÚ vyplýva, že do roku 2027 treba zabezpečiť cca 19 mil. Eur v rámci Nitrianskeho kraja.

Sumarizácia základných vecných a investičných nárokov na rozvoj verejných kanalizácií v jednotlivých veľkostných aglomeráciách po okresoch je spracovaná v prílohe 3 „Plánu rozvoja VK“.

Možné finančné zdroje sú: fondy EÚ, štátny rozpočet, Environmentálny fond, vlastné zdroje, úvery a pôžičky.

ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

Bohuš, P. - Klinda, J. a kol., 2016: Environmentálna regionalizácia SR 2016, SAŽP.

Čurlík, J., Šefčík, P.: Kontaminácia pôd [online]. Bratislava: ŠGÚDŠ [jún 2022]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>.

Fajčíková, K., Cvečková, V., Rapant, S., Dietzová, Z., Sedláková, D., Stehlíková, B., 2016, ŠGÚDŠ: Vplyv geologickej zložky životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva Slovenskej republiky. ŠGÚDŠ, Bratislava.

Gluch, A. a kol.: Prehľadné mapy prírodnej rádioaktivity [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2009. [jún 2022]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/radio/>.

Hraško, J., Linkeš, V., Šály, R., Šurina, B: Pôdna mapa dostupná na <http://www.podnemapy.sk/poda400/viewer.htm>.

Hrašna, M, Klukanová, A.: Inžinierskogeologická rajonizácia [online]. Bratislava: ŠGÚDŠ, 2014. [cit. Jún 2022]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy/>.

Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA.

Hrdina, V. a kol., 2021: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – etapa koncept, SEA strategického dokumentu. Inštitút priestorového plánovania, AUREX spol. s r. o., BA.

Kolektív: Geologická mapa Slovenska M 1:50 000 [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2013. [jún 2022]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/gm50js/>.

Kolektív: Mapa „Ložiská nerastných surovín“ [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/geofond/loziska2/>.

Kolektív: Mapa „Prieskumné územia“ [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/geofond/pu/>.

Kolektív: Hydrogeologické mapy [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2008. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/hydrogeol/>.

Kolektív: Hydrogeochemické mapy [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/hydrogeol/>.

Kolektív SHMÚ, 2015: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020. Dostupné na internete: <http://www.shmu.sk>.

Kolektív MŽP SR, ŠGÚDŠ, 2020: Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029) aktualizácia.

Kolektív: Environmentálna štúdia zameraná na vytvorenie zelených mostov pre voľný pohyb zvierat, AGROCONS Banská Bystrica, s. r. o.

Kolektív OÚ Nitra, 2021: Informácia o kvalite ovzdušia Nitrianskeho kraja a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za rok 2020.

Kolektív, 2021: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027).

Kolektív 2020: Plán manažmentu čiastkového povodia Váhu, Dunaja, Hron, Ipľa, dostupné na <https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/>.

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Komárno (ESPRIT).

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Levice (ESPRIT).

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Nitra (ESPRIT a Katedra ekológie a environmentalistiky UKF v Nitre).

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky (ESPRIT).

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Šaľa (ESPRIT).

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Topoľčany (ESPRIT a Katedra ekológie a environmentalistiky UKF v Nitre).

Kolektív, 2019: Územný systém ekologickej stability okresu Zlaté Moravce (ESPRIT).

Kolektív, 2021: Vodohospodárska bilancia množstva podzemnej vody za rok 2020. SHMÚ.

Kotrčová, E, Šimeková, J.,: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000, Dostupné na internete: http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv/.

Kullman, E. – Malík, P. – Patschová, A. - Bodiš, D., 2005: Vymedzenie útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách 200/60/EC. Časopis podzemná voda č. 1, ročník XI. SAH Bratislava.

Luptáková, A, a kol., 2021 Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020, SHMÚ.

Madarás, J. a kol., 2012: Čiastkový monitorovací systém – Geologické faktory, podsystém 02 Tektonická a seizmická aktivita územia – ŠGÚDŠ.

Malík, P., Švasta, J., Atlas krajiny SR, 2002: Hlavné hydrogeologické regióny, Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/> - Hydrogeologické regióny, znázornené na tejto mape, odpovedajú hydrogeologickej rajonizácii územia Slovenskej republiky (Šuba a kol., 1995).

Mazúr, E. – Lukniš, M.: Regionálne geomorfologické členenie SR [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. [jún 2022]. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy/>.

Miklós, L. a kol., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica.

Saxová, A. a kol., 2021: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027. Správa o hodnotení strategického dokumentu.

Šťastný a kol., 2015: Klimatický atlas Slovenska. Bratislava: SHMÚ.

Internetové stránky

Informácie o súčasnom stave jednotlivých zložiek životného prostredia boli získané najmä z nasledovných zdrojov:

- Mapový server ŠGÚDŠ (<https://apl.geology.sk/mapportal/>),
- Informačného portálu rezortu MŽP SR (www.enviroportal.sk),
- Slovenský hydrometeorologický ústav (www.shmu.sk),
- Štatistický úrad SR (www.statistics.sk),

- Štátna ochrana prírody SR (www.biomonitoring.sk),
  - Slovenská správa ciest (www.ssc.sk),
  - Pamiatkového úradu SR (www.pamiatky.sk),
  - Výskumného ústavu vodného hospodárstva (<http://www.vuvh.sk/>),
  - Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy (<http://www.podnemapy.sk/default.aspx>),
  - Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) (<http://www.nczisk.sk/>),
  - Slovenského Národného Emisného Informačného Systému (<http://www.air.sk/neis.php>),
- a ďalšie.

ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI, ICH PODPIS (PEČIATKA

MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA

Šaľa, október 2022

POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

SPRACOVATEĽ DOKUMENTU

RNDr. Danica Sigetová

Odborne spôsobilá osoba na účely posudzovania vplyvov na ŽP podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v z.n.p. v odbore činnosti chémia (2e), odpadové hospodárstvo (2m), technológie (2t) a v oblasti činnosti líniové stavby (3d), stavby pre odpadové hospodárstvo (3g), vodné stavby (3h), poľnohospodárska výroba (3j), výstavba objektov na rekreáciu a cestovný ruch (3m), výstavba športových areálov (3n), zapísaná do zoznamu pod číslom 463/2010/OHPV zo dňa 13.01.2010.

Za údaje technického charakteru zodpovedá navrhovateľ.

Za správnosť údajov environmentálneho charakteru zodpovedá spracovateľ.

Za spracovateľa správy o hodnotení:

.....
Dátum: .....

PRÍLOHY

Príloha 1 Vyhodnotenie špecifických požiadaviek Rozsahu hodnotenia

Príloha 2 Vyhodnotenie pripomienok doručených k oznámeniu strategického dokumentu